

CAJA LABORAL POPULAR COOP. DE CRÉDITO

BALANTZE BATERATUA, 2016KO ABENDUAREN 31KOA (Mila eurokotan adierazita)

AKTIBOA	Oharra	2016	2015 (*)
Eskudirua, banku zentraletako eskudirutako saldoak eta ageriko beste gordailu batzuk (**)	22	453.030	209.855
Negoizatzeko eutsitako finantza-aktiboak	23	183.689	258.966
Deribatuak		3.668	3.047
Ondare-tresnak		620	776
Zorra adierazten duten baloreak		179.401	255.143
<i>Pro-memoria: saltzeko edo pignoratzeko eskubidearekin mailegatutakoak edo berme gisa emandakoak</i>		43.143	82.449
Emaitzetan aldagetak dituzten finantza-aktiboak arrazoizko balioan	24	403	558
Ondare-tresnak		403	558
Zorra adierazten duten baloreak		-	-
<i>Pro-memoria: saltzeko edo pignoratzeko eskubidearekin mailegatutakoak edo berme gisa emandakoak</i>		-	-
Saltzeko prest dauden finantza-aktiboak	25	5.048.900	4.616.341
Ondare-tresnak		318.286	387.420
Zorra adierazten duten baloreak		4.730.614	4.228.921
<i>Pro-memoria: saltzeko edo pignoratzeko eskubidearekin mailegatutakoak edo berme gisa emandakoak</i>		1.207.304	1.250.056
Maileguak eta kobratzeko partidak	26	13.943.448	13.949.842
Zorra adierazten duten baloreak		49.281	51.535
Maileguak eta aurrerakinak		13.894.167	13.898.307
Kreditu-erakundeak		392.590	169.810
Bezeroak		13.501.577	13.728.497
<i>Pro-memoria: saltzeko edo pignoratzeko eskubidearekin mailegatutakoak edo berme gisa emandakoak</i>		-	-
Muga-egunera arte eutsitako inbertsioak	27	439.533	1.142.714
<i>Pro-memoria: saltzeko edo pignoratzeko eskubidearekin mailegatutakoak edo berme gisa emandakoak</i>		-	139.322
Deribatuak – estaldura-kontabilitatea	28	186.213	232.753
Interes-tasaren arriskua estalita duen zorro bateko estalitako elementuen arrazoizko balioko aldagetak		-	-
Baterako negozioetako eta elkartuetako inbertsioak	29	3.042	3.091
Erakunde taldeaniztunak		-	-
Erakunde elkartuak		3.042	3.091
Aseguru- eta berraseguru-kontratuek babestutako aktiboak	30	26.572	25.198
Aktibo ukigarriak	31	354.547	379.671
Ibilgetu materiala		298.658	317.842
Erabilera propiokoa		286.927	306.625
Errentamendu operatiboan utzitakoa		10.971	10.426
Gizarte-ekintzari lotua		760	791
Ondasun higiezinak inbertsioak		55.889	61.829
<i>Horietatik: errentamendu operatiboan utzitakoa</i>		43.003	47.832
<i>Pro-memoria: finantza-errentamenduan eskuratutakoa</i>		-	-
Aktibo ukiezinak	32	33.568	33.491
Merkataritzako fondoa		33.425	33.425
Bestelako aktibo ukiezinak		143	66
Zergengatiko aktiboak	33	299.290	316.095
Zerga korronteen ondoriozko aktiboak		13.330	14.573
Geroratutako zergen ondoriozko aktiboak		285.960	301.522
Beste aktibo batzuk	34	62.944	61.635
Pentsioei lotutako aseguru-kontratuak		-	-
Izakinak		19.476	3.441
Bestelako gainerako aktiboak		43.468	58.194
Saltzeko eutsitakotzat sailkatu diren aktibo ez-korronteak eta elementu-talde besterengarriak	35	278.987	354.765
AKTIBOA GUZTIRA		21.314.166	21.584.975

(*) Alderatzeko helburuarekin aurkeztu dugu soilik. Espainiako Bankuaren 5/2014 Zirkularraren —2.3 oharra— finantzetako egoera-orrien egitura berriari egokitu zaio informazioa.

(**) Ikusi xehetasuna eskudiru-fluxuen egoera-orri bateratuan.

CAJA LABORAL POPULAR COOP. DE CRÉDITO

BALANTZE BATERATUA, 2016KO ABENDUAREN 31KOA (Mila eurokotan adierazita)

PASIBOA	Oharra	2016	2015 (*)
Negoizatzeko eutsitako finantza-pasiboak	23	2.297	3.430
Deribatuak		2.297	3.430
Emaizetan aldatetak dituzten finantza-aktiboak arrazoizko balioan		-	-
<i>Pro-memoria: mendeko pasiboak</i>		-	-
Finantza-pasiboak amortizatutako kostuan	36	18.487.909	18.872.284
Gordailuak		18.097.181	18.545.619
Banku zentralak		-	-
Kreditu-erakundeak		202.981	262.856
Bezeroak		17.894.200	18.282.763
Zorra adierazten duten balore jaulkiak		174.810	166.333
Beste finantza-pasibo batzuk		215.918	160.332
<i>Pro-memoria: mendeko pasiboak</i>		-	-
Deribatuak – estaldura-kontabilitatea	28	178.447	114.798
Interes-tasaren arriskua estalita duen zorro bateko estalitako elementuen arrazoizko balioko aldatetak		-	-
Aseguru- eta berraseguru-kontratuek babestutako pasiboak	37	558.752	533.304
Hornidurak	38	208.509	202.656
Pentsioak eta enplegu-ostean zehaztutako prestazioen bestelako obligazioak		35.830	25.879
Enplegatuentzako epe luzerako bestelako ordainsariak		-	-
Ordaintzeko dauden zergen ondoriozko prozesu-gaiak eta auziak		-	-
Emandako konpromisoak eta bermeak		25.411	31.187
Gainerako hornidurak		147.268	145.590
Zergen ondoriozko aktiboak	33	121.363	130.491
Zerga korranteen ondoriozko pasiboak		3.868	5.228
Geroratutako zergen ondoriozko pasiboak		117.495	125.263
Ageriko kapital sozial itzulgarria		-	-
Beste pasibo batzuk	34	72.502	89.929
<i>Horietatik: Gizarte Ekintzako Fondona</i>		12.030	11.765
Saltzeko eutsitakotzat sailkatu diren elementu-talde besterengarrietan sartutako pasiboak		-	-
PASIBOA GUZTIRA		19.629.779	19.946.892
ONDARE GARBIA	Oharra	2016	2015 (*)
Fondo propioak	39	1.552.862	1.502.793
Kapitala		712.957	708.403
Kapital ordaindua		712.957	708.403
<i>Pro-memoria: galdatu gabeko kapitala</i>		-	-
Metatutako irabaziak		-	-
Errebalorizazio-erreserbak		-	-
Bestelako erreserbak		766.469	722.703
Baterako negozioetako eta elkartuetako inbertsioetan metatutako erreserbak		-	-
edo galerak		93	(114)
Bestelakoak		766.376	722.817
(-) Norberaren akzioak		(1.393)	(1.359)
Erakunde nagusiko jabeen egotz dakiekeen emaitza		103.473	102.787
(-) Konturako dibidenduak		(28.644)	(29.741)
Metatutako bestelako emaitza globala	40	131.525	135.290
Emaizetan birsailka daitezkeen elementuak		131.525	135.290
Estaldura-deribatuak. Eskudiru-fluxuen estaldura (zati efektiboarena)		-	-
Saltzeko prest dauden finantza-aktiboak		131.525	135.290
Zor-tresnak		89.474	105.043
Ondare-tresnak		42.051	30.247
Interes minoritarioak (nagusi ez diren partaidetzak)		-	-
Metatutako bestelako emaitza globala		-	-
Beste elementu batzuk		-	-
ONDARE GARBIA GUZTIRA		1.684.387	1.638.083
ONDARE GARBIA ETA PASIBOA GUZTIRA		21.314.166	21.584.975
Pro-memoria: balantzetik kanpoko esposizioak			
Emandako bermeak	43	259.742	257.555
Emandako konpromiso kontingenteak	44	1.045.076	985.090

(*) Alderatzeko helburuarekin aurkeztu dugu soilik. Espainiako Bankuaren 5/2014 Zirkularraren —2.3 oharra— finantzetako egoera-orrien egitura berriari egokitu zaio informazioa.

CAJA LABORAL POPULAR COOP. DE CRÉDITO

GALDU-IRABAZIEN KONTU BATERATUA, 2016KO ABENDUAREN 31N BUKATUTAKO EKITALDIKOA

(Mila eurokotan adierazita)

	Oharra	2016	2015 (*)
Interesen ondoriozko sarrerak	45	299.543	389.609
(Interesen ondoriozko gastuak)	46	28.415	80.712
(Ageriko kapital sozial itzulgarriaren ondoriozko gastuak)		-	-
INTERESEN MARJINA		271.128	308.897
Dibidenduen ondoriozko sarrerak	47	7.993	8.536
Partaidetzaren metodoaz baloratutako erakundearen emaitzak	48	51	83
Komisioen ondoriozko sarrerak	49	105.461	107.382
(Komisioen ondoriozko gastuak)	50	11.764	10.825
Arrazoizko balioarekin balioztatu ez diren eta emaitzetan aldaketak dituzten finantza-aktibo eta -pasiboei kontuetan baja ematearen ondoriozko irabazi edo (-) galera garbiak	51	12.016	12.541
Negoziatzeko eutsitako finantza-aktibo eta -pasiboen ondoriozko irabazi edo (-) galera garbiak	52	1.836	739
Emaitzetan aldaketak dituzten eta arrazoizko balioan izendatuta dauden aktibo eta pasiboen ondoriozko irabazi edo (-) galera garbiak	53	(282)	2.886
Estaldura-kontabilitatearen ondoriozko irabazi edo (-) galera garbiak	54	197	(803)
Kambio-alde garbiak [irabazia edo (-) galera]	55	1.030	993
Beste ustiapen-sarrera batzuk	56	16.019	18.295
(Beste ustiapen-gastu batzuk)	57	43.683	38.270
<i>Horietatik: gizarte-lanetarako fondoetarako nahitaezko zuzkidurak</i>		7.833	7.538
Aseguru- eta berraseguru-kontratuek babestutako aktibo-sarrerak	58	177.357	186.600
(Aseguru- eta berraseguru-kontratuek babestutako pasiboen gastuak)	59	131.854	140.695
MARJINA GORDINA		405.505	456.359
(Administrazio-gastuak)	60	238.229	241.424
(Pertsonal-gastuak)		141.685	142.523
(Bestelako administrazio-gastuak)		96.544	98.901
(Amortizazioa)	61	19.719	19.996
(Hornidurak edo (-) hornidura-itzulketak)	62	24.824	32.256
Arrazoizko balioarekin balioztatu ez diren eta emaitzetan aldaketak dituzten finantza-aktiboen balioa narriatzea edo (-) balioaren narriadura itzultzea)	63	(32.361)	39.509
(Saltzeko prest dauden finantza-aktiboak)		2.833	37.129
(Maileguak eta kobratzeko partidak)		(35.194)	2.380
(Muga-egunera arte eutsitako inbertsioak)		-	-
USTIAPEN JARDUERAREN EMAITZA		155.094	123.174
(Baterako negozioetako eta elkartuetako inbertsioen balioa narriatzea edo (-) balioaren narriadura itzultzea)	64	-	23
(Aktibo ez-finantzarioen balioa narriatzea edo (-) balioaren narriadura itzultzea)	65	2.680	20.000
(Aktibo ukigarriak)		2.680	20.000
(Aktibo ukiezinak)		-	-
(Beste batzuk)		-	-
Aktibo ez finantzarioei eta partaidetzei kontuan baja ematearen ondoriozko irabazi edo (-) galera garbiak	66	(442)	(586)
<i>Horietatik: mendeakoetako, baterako negozioetako eta elkartuetako inbertsioak</i>		-	-
Emaitzetan onartutako merkataritzako fondo negatiboa		9	-
Saltzeko eutsitakotzat sailkatuta dauden eta jarduera etentzat hartzen ez diren aktibo ez-korrenteetatik eta elementu-talde besterengarrietatik datozen irabazi edo (-) galerak	67	(35.039)	9.475
JARDUERA ETENGABEEN ONDORIOZKO ZERGA AURREKO IRABAZIAK EDO (-) GALERAK		116.942	112.040
(Jarduera etengabeen irabazien gaineko zergen ondoriozko gastuak edo (-) sarrerak)	41	13.469	9.253
JARDUERA ETENGABEEN ONDORIOZKO ZERGA OSTEKO IRABAZIAK EDO (-) GALERAK		103.473	102.787
Jarduera etenen ondoriozko zerga osteko irabaziak edo (-) galerak		-	-
EKITALDIKO EMAITZA		103.473	102.787
Interes minoritarioei (nagusi ez diren partaidetzei) egozteko modukoa		-	-
Erakunde nagusiko jabeen egozteko modukoa	39	103.473	102.787

(*) Alderatzeko helburuarekin aurkeztu dugu soilik. Espainiako Bankuaren 5/2014 Zirkularraren —2.3 oharra— finantzaketako egoera-orrien egitura berriari egokitu zaio informazioa.

CAJA LABORAL POPULAR COOP. DE CRÉDITO

SARRERA ETA GASTU ONARTUEN EGOERA ORRIA, 2016KO ABENDUAREN 31N BUKATUTAKO EKITALDIKOA (Mila eurokotan adierazita)

	Oharra	2016	2015 (*)
EKITALDIKO EMAITZA		103.473	102.787
BESTELAKO EMAITZA GLOBALA		(3.765)	(31.021)
Emaizetan birsailkatuko ez diren elementuak		-	-
Prestazio mugatuko pentsio-planetako irabazi edo (-) galera aktuarialak		-	-
Saltzeko eutsitako aktibo ez-korrenteak eta elementu-talde besterengarriak		-	-
Baterako negozioetako eta elkartuetako inbertsioetan onartutako beste sarrera eta gastu batzuetako partaidetza		-	-
Irabazien gaineko zerga, birsailkatuko ez diren elementuena		-	-
Emaizetan birsailka daitezkeen elementuak		(3.765)	(31.021)
Atzerriko negozioetako inbertsio garbien estaldura (zati efektiboarena)		-	-
Ondare garbian kontabilizatutako balio-irabaziak edo (-) -galerak		-	-
Emaizetara transferitua		-	-
Beste birsailkapen batzuk		-	-
Dibisa-bihurketa		-	-
Ondare garbian kontabilizatutako dibisa-trukeagatiko irabaziak edo (-) galerak		-	-
Emaizetara transferitua		-	-
Beste birsailkapen batzuk		-	-
Eskudiru-fluxuen estaldura (zati efektiboarena)		-	-
Ondare garbian kontabilizatutako balio-irabaziak edo (-) -galerak		-	-
Emaizetara transferitua		-	-
Beste birsailkapen batzuk		-	-
Saltzeko prest dauden finantza-aktiboak		(5.229)	(43.085)
Ondare garbian kontabilizatutako balio-irabaziak edo (-) -galerak		3.654	(67.673)
Emaizetara transferitua		(8.883)	24.588
Beste birsailkapen batzuk		-	-
Saltzeko eutsitako aktibo ez-korrenteak eta elementu-talde besterengarriak		-	-
Ondare garbian kontabilizatutako balio-irabaziak edo (-) -galerak		-	-
Emaizetara transferitua		-	-
Beste birsailkapen batzuk		-	-
Baterako negozioetako eta elkartuetako inbertsioetan onartutako beste sarrera eta gastu batzuetako partaidetza		-	-
Irabazien gaineko zerga, emaitzetan birsailka daitezkeen elementuena	41	1.464	12.064
EKITALDIKO GUZTIZKO EMAITZA GLOBALA		99.708	71.766
Interes minoritarioei (nagusi ez diren partaidetzei) egozteko modukoa		-	-
Erakunde nagusiko jabeen egozteko modukoa		99.708	71.766

(*) Alderatzeko helburuarekin aurkeztu dugu soilik. Espainiako Bankuaren 5/2014 Zirkularren —2.3 oharra— finantzetako egoera-orrien egitura berriari egokitu zaio informazioa.

CAJA LABORAL POPULAR COOP. DE CRÉDITO

ONDARE GARBICO ALDAKETEN EGOERA ORRI BATERATUA, 2016KO ABENDUAREN 31N BUKATUTAKO EKITALDIKOA (Mila eurokotan adierazita)

2016ko abenduaren 31n

Ondare garbiko aldagaketen iturria	Kapitala	Bestelako erreserbak	(-) Norberaren akzioak	Erakunde nagusiko jabeen egotz dakiekeen emaitza	(-) Konturako dibidenduak	Metatutako bestelako emaitza globala	Interes minoritarioak	Guztira
2016ko urtarrilaren 1eko irekierako saldoa	708.403	722.703	(1.359)	102.787	(29.741)	135.290	-	1.638.083
Akatsen zuzenketaren eraginak	-	-	-	-	-	-	-	-
Kontabilitate-politikatetako aldagaketen eraginak	-	-	-	-	-	-	-	-
2016ko urtarrilaren 1eko irekierako saldoa (*)	708.403	722.703	(1.359)	102.787	(29.741)	135.290	-	1.638.083
Ekitaldiko guztizko emaitza globala	-	-	-	103.473	-	(3.765)	-	99.708
Ondare garbiaren beste aldagakuntza batzuk	4.554	43.766	(34)	(102.787)	1.097	-	-	(53.404)
Akzio arrunten jaulkipena	24.653	15	-	-	-	-	-	24.668
Lehentasunezko akzioen jaulkipena	-	-	-	-	-	-	-	-
Ondareko beste tresna batzuen jaulkipena	-	-	-	-	-	-	-	-
Jaulkitako ondareko beste tresna batzuk erabiltzea eta mugaeguneratzea	-	-	-	-	-	-	-	-
Zorra ondare garbi bihurtzea	-	-	-	-	-	-	-	-
Kapital-murritzeta	(20.099)	-	-	-	-	-	-	(20.099)
Dibidenduak (edo ordainketak bazkideei)	-	-	-	(18.845)	(28.644)	-	-	(47.489)
Norberaren akzioak erostea	-	-	(34)	-	-	-	-	(34)
Norberaren akzioak saltzea edo kitatzea	-	-	-	-	-	-	-	-
Ondare garbiko finantza-tresnak pasibora birsailkatzea	-	-	-	-	-	-	-	-
Pasiboko finantza-tresnak ondare garbira birsailkatzea	-	-	-	-	-	-	-	-
Ondare garbiko osagaien arteko transferentziak	-	42.895	-	(72.636)	29.741	-	-	-
Negozio-konbinazioen ondoriozko ondare garbiaren gehikuntza edo (-) murrizketa	-	-	-	-	-	-	-	-
Akzioetan oinarritutako ordainketak	-	-	-	-	-	-	-	-
Ondare garbiaren bestelako gehikuntzak edo (-) murrizketak	-	856	-	(11.306)	-	-	-	(10.450)
<i>Horietatik: obra eta fondo sozialetarako hautazko zuzkidura</i>	-	-	-	(11.306)	-	-	-	(11.306)
2016ko abenduaren 31ko itxierako saldoa	712.957	766.469	(1.393)	103.473	(28.644)	131.525	-	1.684.387

(*) Alderatzeko helburuarekin aurkeztu dugu soilik. Espainiako Bankuaren 5/2014 Zirkularraren —2.3 oharra— finantzaketako egoera-orrien egitura berriari egokitu zaio informazioa.

CAJA LABORAL POPULAR COOP. DE CRÉDITO

ONDARE GARBIKO ALDAKETEN EGOERA ORRI BATERATUA, 2016KO ABENDUAREN 31N BUKATUTAKO EKITALDIKOA (Mila eurokotan adierazita)

2015eko abenduaren 31n (*)

Ondare garbiko aldagaketen iturria	Kapitala	Bestelako erreserbak	(-) Norberaren akzioak	Erakunde nagusiko jabeen egotz dakiekeen emaitza	(-) Konturako dibidenduak	Metatutako bestelako emaitza globala	Interes minoritarioak	Guztira
2015eko urtarrilaren 1eko irekierako saldoa	695.962	685.013	(1.322)	102.117	(31.058)	166.311	-	1.617.023
Akatsen zuzenketaren eraginak	-	-	-	-	-	-	-	-
Kontabilitate-politiketako aldagaketen eraginak	-	-	-	-	-	-	-	-
2015eko urtarrilaren 1eko irekierako saldoa	695.962	685.013	(1.322)	102.117	(31.058)	166.311	-	1.617.023
Ekitaldiko guztizko emaitza globala	-	-	-	102.787	-	(31.021)	-	71.766
Ondare garbiaren beste aldagakuntza batzuk	12.441	37.690	(37)	(102.117)	1.317	-	-	(50.706)
Akzio arrunten jaulkipena	22.200	78	-	-	-	-	-	22.278
Lehentasunezko akzioen jaulkipena	-	-	-	-	-	-	-	-
Ondareko beste tresna batzuen jaulkipena	-	-	-	-	-	-	-	-
Jaulkitako ondareko beste tresna batzuk erabiltzea eta mugaeguneratzea	-	-	-	-	-	-	-	-
Zorra ondare garbi bihurtzea	-	-	-	-	-	-	-	-
Kapital-murrizketa	(9.759)	-	-	-	-	-	-	(9.759)
Dibidenduak (edo ordainketak bazkideei)	-	-	-	(17.931)	(29.741)	-	-	(47.672)
Norberaren akzioak erostea	-	-	(37)	-	-	-	-	(37)
Norberaren akzioak saltzea edo kitatzea	-	-	-	-	-	-	-	-
Ondare garbiko finantza-tresnak pasibora birsailkatzea	-	-	-	-	-	-	-	-
Pasoboko finantza-tresnak ondare garbira birsailkatzea	-	-	-	-	-	-	-	-
Ondare garbiko osagaien arteko transferentziak	-	42.369	-	(73.427)	31.058	-	-	-
Negozio-konbinazioen ondoriozko ondare garbiaren gehikuntza edo (-) murrizketa	-	-	-	-	-	-	-	-
Akzioetan oinarritutako ordainketak	-	-	-	-	-	-	-	-
Ondare garbiaren bestelako gehikuntzak edo (-) murrizketak	-	(4.757)	-	(10.759)	-	-	-	(15.516)
<i>Horietatik: obra eta fondo sozialetarako hautazko zuzkidura</i>	-	-	-	(10.759)	-	-	-	(10.759)
2015eko abenduaren 31ko itxierako saldoa	708.403	722.703	(1.359)	102.787	(29.741)	135.290	-	1.638.083

(*) Alderatzeko helburuarekin aurkeztu dugu soilik. Espainiako Bankuaren 5/2014 Zirkularraren —2.3 oharra— finantzaketako egoera-orrien egitura berriari egokitu zaio informazioa.

CAJA LABORAL POPULAR COOP. DE CRÉDITO

ESKUDIRU FLUXUEN EGOERA ORRI BATERATUA, 2016KO ABENDUAREN 31N BUKATUTAKO EKITALDIKOA (Mila eurokotan adierazita)

	Oharra	2016	2015 (*)
A)USTIAPEN JARDUEREN ESKUDIRU FLUXUAK		(473.305)	(520.790)
Ekitaldiko emaitza		103.473	102.787
Ustiapen-jardueren eskudiru-fluxuak lortzeko doikuntzak		83.629	134.388
Amortizazioa	61	19.719	19.996
Bestelako doikuntzak (a)		63.910	114.392
Ustiapen-aktiboen igoera/jaitsiera garbia		(283.864)	2.457.574
Negoizatzeko eutsitako finantza-aktiboak		75.277	29.257
Emaitzetan aldatetak dituzten finantza-aktiboak arrazoizko balioan		155	1.570
Saltzeko prest dauden finantza-aktiboak		(440.622)	1.703.990
Maileguak eta kobratzeko partidak		2.814	636.728
Ustiapeneko beste aktibo batzuk		78.512	86.029
Ustiapen-pasiboen igoera/jaitsiera garbia		(373.781)	(3.212.498)
Negoizatzeko eutsitako finantza-pasiboak		(1.133)	(6.800)
Emaitzetan aldatetak dituzten finantza-aktiboak arrazoizko balioan		-	-
Finantza-pasiboak amortizatutako kostuan		(384.375)	(3.119.931)
Beste ustiapen-pasibo batzuk		11.727	(85.767)
Irabazien gaineko zergengatik kobrantzak/ordainketak		(2.762)	(3.041)
B)INBERTSIO JARDUEREN ESKUDIRU-FLUXUAK		770.740	615.306
Ordainketak		(36.729)	(20.854)
Aktibo ukigarriak	31	(20.596)	(19.538)
Aktibo ukiezinak		(139)	-
Baterako negozioetako eta elkartuetako inbertsioak		-	-
Mendeko erakundeak eta beste negozio-unitate batzuk	29	-	-
Saltzeko eutsitakotzat sailkatu diren aktibo ez-korronteak eta pasiboak		-	-
Muga-egunera arte eutsitako inbertsioak	27	(15.994)	(1.316)
Inbertsio-jarduerekin zerikusia duten beste ordainketa batzuk		-	-
Kobrantzak		807.469	636.160
Aktibo ukigarriak (b)		11.131	5.581
Aktibo ukiezinak		-	37
Baterako negozioetako eta elkartuetako inbertsioak	29	103	276
Mendeko erakundeak eta beste negozio-unitate batzuk	29	-	-
Saltzeko eutsitakotzat sailkatu diren aktibo ez-korronteak eta pasiboak		73.450	59.963
Muga-egunera arte eutsitako inbertsioak		722.785	570.303
Inbertsio-jarduerekin zerikusia duten beste kobrantza batzuk		-	-
C) FINANTZAKETA JARDUEREN ESKUDIRU FLUXUAK		(54.260)	(45.949)
Ordainketak		(60.083)	(50.296)
Dibidenduak	39	(28.644)	(29.741)
Mendeko pasiboak		-	-
Ondare propioaren tresnak amortizatzea	39	(20.099)	(9.759)
Ondare propioaren tresnak eskuratzea	39	(34)	(37)
Finantzaketa-jarduerekin zerikusia duten beste ordainketa batzuk	4	(11.306)	(10.759)
Kobrantzak		5.823	4.347
Mendeko pasiboak		-	-
Ondare propioaren tresnak jaulkitzea		5.823	4.347
Ondare propioaren tresnak besterentzea		-	-
Finantzaketa-jarduerekin zerikusia duten beste kobrantza batzuk		-	-
D) KANBIO TASEN ALDAKETEN ERAGINA		-	-
E) ESKUDIRUAREN EDO ANTZEKOEN IGOERA/JAITSIERA GARBIA (A+B+C+D)		243.175	48.567
F) ESKUDIRUA ETA ANTZEKOAK EPEAREN HASIERAN		209.855	161.288
G) ESKUDIRUA ETA ANTZEKOAK EPEAREN AMAIERAN		453.030	209.855

PRO MEMORIA

ESKUDIRUAREN ETA ANTZEKOEN OSAGIAK EPEAREN AMAIERAN

Horren barruan: taldeko erakundeek dituztenak baina taldeak erabili ezin dituenak

Eskudirua	78.876	88.463
Eskudiruaren pareko saldoak banku zentraletan	327.385	94.714
Ageriko beste gordailu batzuk	46.769	26.678
Beste finantza-aktibo batzuk	-	-
Ken: Ageriko banku-aurrerakin itzulgarriak	-	-

(*) Alderatzeko helburuarekin aurkeztu dugu soilik. Espainiako Bankuaren 5/2014 Zirkularraren —2.3 oharra— finantzetako egoera-orrien egitura berriari egokitu zaio informazioa.

(a) Batez ere zuzkidurak sartzen dira: narriaduragatiko zuzenketen ondoriozko fondoetarakoak eta eskudiru-irteerarik ekarri ez duten hornikuntzen ondoriozko fondoetarakoak.

(b) Salmentan sortutako irabazia edo galera dago zenbateko horietan sartuta.

CAJA LABORAL POPULAR COOP. DE CRÉDITO

URTEKO KONTU BATERATUEN TXOSTENA, 2016KO ABENDUAREN 31N BUKATUTAKO EKITALDIKOA

Mila eurokotan adierazita)

1. Entitatearen izaera

Caja Laboral Popular Coop. de Crédito (aurrerantzean Entitate Nagusia, LABORAL Kutxa edo Caja Laborala), helbide soziala Arrasaten (Gipuzkoan) duen eta 2012ko azaroaren 2an eratu zen kreditu-kooperatiba berria da. Caja Laboral Popular Coop. de Crédito eta Ipar Kutxa Rural S. Coop. de Crédito bat eginez sortu zuten. Kooperatiba kalifikatutzat jo da Entitatea.

1.1 Caja Laboralaren eta Ipar Kutzaren arteko bat-egitea

2012ko urtean, Caja Laboral Popular Coop. de Créditoren eta Ipar Kutxa Rural, S. Coop. de Créditoren gonernu-organoen erabakiz, bi erakundeek bat egin eta Kreditu Kooperatiba Berria sortu zuten. Caja Laboral Popular Coop. de Crédito du izena eta estatutu sozialetan zehaztuta dauden helburua, helbidea, kapitala eta gainerako ezaugarriak ditu. Kreditu Kooperatibaren 1989ko maiatzaren 26ko 13/1989 Legeak eta legezko gainerako xedapen aplikagarriek arautzen dute.

Bat-egite horren eraginez, bat egindako kreditu-kooperatiba biak desegin eta iraungi egin ziren, likidazio-aldirik ireki gabe. 2012ko azaroaren 2an erregistratu zen Gipuzkoako Merkataritza Erregistroan, eta data hori ezarri zen bat egindako entitateen eragiketak kontabilitateari begira Kreditu Kooperatiba Berriaren eragiketatzat hartzeko lehen eguntzat.

1.2 Estatutuak

Entitate Nagusiko estatutu sozialen arabera, bere jarduera ez dago inolako lurralde-eremutara mugatuta, eta bazkideen eta hirugarrenen finantza-beharrak kreditu-erakunde berezko jardueren bidez asetzea du helburu. Horretarako, gainerako kreditu-erakundeei baimenduriko aktiboko, pasiboko zein zerbitzuko eragiketa guztiak egin ditzake, xede kooperatiboak sustatu nahiz hobeto betetzeko balio dutenak barne, betiere bazkideen finantza-beharrei lehentasuna emanez eta hirugarrenetikiko aktiboko eragiketen legezko mugak errespetatuz.

Kreditu-kooperatibei hauek agintzen dizkie, besteak beste, beren lege-araudiak:

- a) Espainiako Bankuan aktibo likidoen gutxieneko ehuneko bat gordailututa izatea, gutxieneko erreserben koefizientea estaltzeko.
- b) Gordailuak Bermatzeko Fondora hainbateko bat bideratzea, gordailugileek euren gordailuen zenbateko jakin bat berreskuratu ahal izateko.
- c) Ekitaldi bakoitzeko soberakin garbia Heziketako eta Sustapeneko Fondora eta erreserbetara bideratzea.
- d) Baliabide propioen gutxieneko bat gordetzea, egindako inbertsioen eta onartutako arriskuen arabera.

URTEKO KONTU BATERATUEN TXOSTENA, 2016KO ABENDUAREN 31N BUKATUTAKO EKITALDIKOA (Mila eurokotan adierazita)

Kooperatiba arteko Lankidetzak Erakundeei zuzendutako ekarpena

MONDRAGONek 2016ko uztailaren 20an egindako Kongresuan hartu zituen erabakiei jarraikiz, Entitate Nagusiak aurreko ekitaldiko zergen eta kapitalerako interesen ondorengo soberakin erabilgarrien % 15 ematen die MONDRAGON Inversiones S. Coop. sozietateari eta MONDRAGON Fundazioari urtero, diru-laguntza moduan, eta Kooperatiba arteko Fondo Sozialera egindako ekarpenetik kentzen da.

Kongresu horretan hitzartutakoaren arabera, amaitu egin da MONDRAGON korporazioari atxikitako entitateen alde arrisku-linea bat zuzkitzeko Entitatea Nagusiaren konpromisoa. Linea horretan erabili gabeko muga 82.055 mila eurokoa zen (76.851 mila eurokoa 2015ean).

Caja Laboral Popular Taldeak eta haren partaidetzako erakundeek —aurrerantzean Taldea edo LABORAL Kutxa Taldea— osatzen duten Partaidetzako Erakundeen Taldeko Entitate Nagusia da Caja Laborala. Hortaz, Entitate Nagusia behartuta dago, urteko kontu indibidualez gain, Taldearen urteko kontu bateratuak egitera; kontu indibidualak ere ikuskatu egiten dira. Kontu horietan, mendeko sozietateetako eta erakunde taldeaniztunetako partaidetzak eta erakunde elkartuetako inbertsioak sartuko dira, baldin badaude. Taldeko erakundeek jarduera-esparru ugari ukitzen dituzte.

2016ko abenduaren 31n, Entitate Nagusiaren guztizko aktiboak, ondare garbia eta emaitza garbia Taldeko kontzeptu beren % 96,94koak, % 96,06koa eta %95,87koa dira, hurrenez hurren (% 97,05ekoak, % 96,21ekoa eta % 94,94koa, 2015eko abenduaren 31n).

Ondoren, 2016ko eta 2015eko abenduaren 31n bukatutako ekitaldietan Entitate Nagusiak zituen balantze indibiduala, galdu-irabazien kontu indibiduala, ondare garbiko aldaketen egoera-orri indibiduala eta eskudiru-fluxuen egoera-orri indibiduala aurkeztuko ditugu. Horiek guztiak Erakunde Nagusiaren urteko kontu indibidualak egiteko erabili behar diren kontabilitate-printzipio eta -arau eta balioztapen-irizpide berberak aplikatuz egin dira:

URTEKO KONTU BATERATUEN TXOSTENA, 2016KO ABENDUAREN 31N BUKATUTAKO EKITALDIKOA (Mila eurokotan adierazita)

a) Balantze indibiduala, 2016ko abenduaren 31koa:

AKTIBOA	2016	2015 (*)
Eskudirua, eskudiruko saldoak banku zentraletan eta ageriko beste gordailu batzuetan	426.830	195.368
Negoizatzeko eutsitako finantza-aktiboak	183.069	258.346
Saltzeko prest dauden finantza-aktiboak	4.555.082	4.121.780
Maileguak eta kobratzeko partidak	13.889.385	13.901.756
Muga-egunera arte eutsitako inbertsioak	358.736	1.057.032
Deribatuak – estaldura-kontabilitatea	186.213	232.753
Mendekoetako, baterako negozioetako eta elkartuetako inbertsioak	132.618	114.879
Aktibo ukigarriak	329.549	352.761
Aktibo ukiezinak	-	-
Zergengatiko aktiboak	289.855	306.405
Beste aktibo batzuk	47.429	60.069
Saltzeko eutsitakotzat sailkatu diren aktibo ez-korronteak eta elementu-talde besterengarriak	263.311	346.824
Aktiboa guztira	20.662.077	20.947.973
PASIBOA ETA ONDARE GARBIA	2016	2015 (*)
Negoizatzeko eutsitako finantza-pasiboak	2.297	3.430
Finantza-pasiboak amortizatutako kostuan	18.493.001	18.871.060
Deribatuak – estaldura-kontabilitatea	178.447	114.798
Hornidurak	207.320	201.210
Zergen ondoriozko aktiboak	101.016	108.430
Ageriko kapital errenboltsagarria	-	-
Beste pasibo batzuk	61.909	72.971
Pasiboa guztira	19.043.990	19.371.899
Fondo propioak:	1.514.877	1.469.960
Kapitala	712.957	708.403
Bestelako erreserbak	731.421	693.717
Ekitaldiko emaitza	99.199	97.581
(Konturako dibidenduak)	(28.700)	(29.741)
Metatutako bestelako emaitza globala	103.210	106.114
Ondare garbia guztira	1.618.087	1.576.074
Pasiboa eta ondare garbia guztira	20.662.077	20.947.973
PRO MEMORIA		
Emandako bermeak	280.061	273.561
Emandako konpromiso kontingenteak	1.076.891	1.005.181

(*) Alderatzeko helburuarekin aurkeztu dugu soilik. Espainiako Bankuaren 5/2014 Zirkularraren finantzetako egoera-orrien egitura berriari egokitu zaio informazioa.

URTEKO KONTU BATERATUEN TXOSTENA, 2016KO ABENDUAREN 31N BUKATUTAKO EKITALDIKOA (Mila eurokotan adierazita)

b) Galdu-irabazien kontu indibiduala, 2016ko abenduaren 31n bukatutako ekitaldikoa:

	2016	2015 (*)
Interesen ondoriozko sarrerak	281.736	371.201
(Interesen ondoriozko gastuak)	28.408	80.752
Ageriko kapital itzulgarriaren ondoriozko gastuak	-	-
Interesen marjina	253.328	290.449
Dibidenduen ondoriozko sarrerak	14.827	22.780
Komisioen ondoriozko sarrerak	93.254	95.174
(Komisioen ondoriozko gastuak)	5.473	4.870
Arrazoizko balioarekin balioztatu ez diren eta emaitzetan aldaketa duten finantza-aktibo eta -pasiboei kontuetan baja ematearen ondoriozko irabazi edo (-) galera garbiak	10.604	13.186
Negoiztazko eutsitako finantza-aktibo eta -pasiboen ondoriozko irabazi edo (-) galera garbiak	1.801	739
Estaldura-kontabilitatearen ondoriozko irabazi edo (-) galera garbiak	197	(803)
Kambio-alde garbiak [irabazia edo (-) galera]	1.030	993
Beste ustiapen-sarrera batzuk	35.074	31.468
(Beste ustiapen-gastu batzuk)	41.274	34.609
Marjina gordina	363.368	414.507
(Administrazio-gastuak)	191.020	196.194
(Amortizazioa)	18.950	19.192
(Hornidurak edo (-) hornidura-itzulketak)	25.459	32.256
(Arrazoizko balioarekin balioztatu ez diren eta emaitzetan aldaketa duten finantza-aktiboen balioa narriatzea edo (-) balioaren narriadura itzultzea)	(25.975)	39.111
Ustiapen-jardueraren emaitza	153.914	127.754
(Mendekoetako, baterako negozioetako eta elkartuetako inbertsioen balioa narriatzea edo (-) balioaren narriadura itzultzea)	-	5.706
(Aktibo ez-finantzarioen balioaren narriadura edo (-) narriaturaren itzulketa)	2.736	20.000
Aktibo ez-finantzarioei eta partaidetzei kontuan baja ematearen ondoriozko irabazi edo (-) galera garbiak	(442)	88
Saltzeko eutsitakotzat sailkatuta dauden eta jarduera etentzat hartzen ez diren aktibo ez-korrenteetatik eta elementu-talde besterengarrietatik datozen irabazi edo (-) galerak	(41.758)	588
Jarduera etengabeen ondoriozko zerga aurreko irabaziak edo (-) galerak	108.978	102.724
(Jarduera etengabeen irabazien gaineko zergen ondoriozko gastuak edo (-) sarrerak)	9.779	5.143
Jarduera etengabeen ondoriozko zerga osteko irabaziak edo (-) galerak	99.199	97.581
Jarduera etenen ondoriozko zerga osteko irabaziak edo (-) galerak	-	-
Ekitaldiko emaitza	99.199	97.581

(*) Alderatzeko helburuarekin aurkeztu dugu soilik. Espainiako Bankuaren 5/2014 Zirkularraren finantzetako egoera-orrien egitura berriari egokitu zaio informazioa.

**URTEKO KONTU BATERATUEN TXOSTENA, 2016KO ABENDUAREN 31N
BUKATUTAKO EKITALDIKOA**
(Mila eurokotan adierazita)

- c) Sarrera eta gastu onartuen egoera orri indibiduala, 2016ko abenduaren 31n bukatutako ekitaldikoa:

	2016	2015 (*)
EKITALDIKO EMAITZA	99.199	97.581
BESTELAKO EMAITZA GLOBALA	(2.904)	(26.522)
Emaizetan birsailka daitezkeen elementuak	(2.904)	(26.522)
Saltzeko prest dauden finantza-aktiboak	(4.033)	(36.836)
Ondare garbian kontabilizatutako balio-irabaziak edo (–) -galerak	3.822	(60.415)
Emaizetara transferitua	(7.855)	23.579
Irabazien gaineko zerga, emaitzetan birsailka daitezkeen elementuena	1.129	10.314
EKITALDIKO GUZTIZKO EMAITZA GLOBALA	96.295	71.059

(*) Alderatzeko helburuarekin aurkeztu dugu soilik. Espainiako Bankuaren 5/2014 Zirkularraren finantzetako egoera-orrien egitura berriari egokitu zaio informazioa.

- d) Ondare garbiko aldaketen egoera-orri indibiduala, 2016ko abenduaren 31n bukatutako ekitaldikoa:

2016ko ekitaldiko aldakuntza

	Fondo propioak	Metatutako bestelako emaitza globala	Ondare garbia guztira
2016ko urtarrilaren 1eko irekierako saldoa	1.469.960	106.114	1.576.074
Akatsen zuzenketaren eraginak	-	-	-
Kontabilitate-politiketako aldaketen eraginak	-	-	-
2016ko urtarrilaren 1eko irekierako saldoa	1.469.960	106.114	1.576.074
Ekitaldiko guztizko emaitza globala	99.199	(2.904)	96.295
Ondare garbiaren beste aldakuntza batzuk			
- Akzio arrunten jaulkipena	24.668	-	24.668
- Kapital-murrizketa	(20.099)	-	(20.099)
- Dibidenduak (edo bazkideei zuzendutako ordainketak)	(47.545)	-	(47.545)
- Ondare garbiko osagaien arteko transferentziak	-	-	-
- Ondare garbiaren bestelako gehikuntzak edo (–) murrizketak	(11.306)	-	(11.306)
Ondare garbiaren beste aldakuntza batzuk guztira	(54.282)	-	(54.282)
2016ko abenduaren 31ko itxierako saldoa	1.514.877	103.210	1.618.087

**URTEKO KONTU BATERATUEN TXOSTENA, 2016KO ABENDUAREN 31N
BUKATUTAKO EKITALDIKOA
(Mila eurokotan adierazita)**

2015eko ekitaldiko aldakuntza

	Fondo propioak	Metatutako bestelako emaitza globala	Ondare garbia guztira
2015eko urtarrilaren 1eko irekierako saldoa	1.418.291	132.636	1.550.927
Akatsen zuzenketaren eraginak	-	-	-
Kontabilitate-politiketako aldaketaren eraginak	-	-	-
2015eko urtarrilaren 1eko irekierako saldoa	1.418.291	132.636	1.550.927
Ekitaldiko guztizko emaitza globala	97.581	(26.522)	71.059
Ondare garbiaren beste aldakuntza batzuk			
- Akzio arrunten jaulkipena	22.278	-	22.278
- Kapital-murritzeta	(9.759)	-	(9.759)
- Dibidenduak (edo bazkideei zuzendutako ordainketak)	(47.672)	-	(47.672)
- Ondare garbiko osagaien arteko transferentziak	-	-	-
- Ondare garbiaren bestelako gehikuntzak edo (-) murritzetak	(10.759)	-	(10.759)
Ondare garbiaren beste aldakuntza batzuk guztira	(45.912)	-	(45.912)
Azken saldoa 2015eko abenduaren 31n (*)	1.469.960	106.114	1.576.074

(*) Alderatzeko helburuarekin aurkeztu dugu soilik. Espainiako Bankuaren 5/2014 Zirkularraren finantzetako egoera-orrien egitura berriari egokitu zaio informazioa.

e) Eskudiru-fluxuen egoera orri indibiduala, 2016ko abenduaren 31n bukatutako ekitaldikoa:

	2016	2015 (*)
Ustiapen-jardueren eskudiru-fluxuak:	(473.485)	(508.356)
Ekitaldiko emaitza	99.199	97.581
Ustiapen-jardueren eskudiru-fluxuak lortzeko doikuntzak	96.416	146.799
Ustiapen-aktiboaren igoera/jaitsiera garbia	(281.085)	2.475.493
Ustiapen-pasiboaren igoera/jaitsiera garbia	(385.253)	(3.225.188)
Irabazien gaineko zergengatik kobrantzak/(ordainketak)	(2.762)	(3.041)
Inbertsio-jardueren eskudiru-fluxuak:	759.229	594.521
Ordainketak	(19.764)	(25.101)
Kobrantzak	778.993	619.622
Finantzaketa-jardueren eskudiru-fluxuak	(54.282)	(45.912)
Kanbio-tasen aldaketaren eragina	-	-
Eskudiruaren eta antzekoen igoera/jaitsiera garbia	231.462	40.253
Eskudirua eta antzekoak ekitaldiaren hasieran	195.368	155.115
Eskudirua eta antzekoak ekitaldiaren amaieran	426.830	195.368

(*) Alderatzeko helburuarekin aurkeztu dugu soilik. Espainiako Bankuaren 5/2014 Zirkularraren finantzetako egoera-orrien egitura berriari egokitu zaio informazioa.

URTEKO KONTU BATERATUEN TXOSTENA, 2016KO ABENDUAREN 31N BUKATUTAKO EKITALDIKOA (Mila eurokotan adierazita)

2. Urteko kontu bateratuak aurkezteko oinarriak

2.1 Egoera zehaztasunez

Taldearen urteko kontu bateratuak emateko, Europar Batasunak 2016ko abenduaren 31n onartu dituen Finantza Informaziorako Nazioarteko Arauek —aurrerantzean, FINA-EB— ezarritakoa hartu da oinarritzat. Bestalde, Espainiako Bankuaren 2004ko abenduaren 22ko 4/2004 Zirkularra eta ondorengo aldaketak ere hartu dira aintzat, Europar Batasunak onartutako Finantza Informaziorako Nazioarteko Arauak garatu eta Espainiako kreditu-erakundearen sektorerara egokitzen baitituzte.

KNA eta FINA siglak erabiliko ditugu Kontabilitateko Nazioarteko Arauak eta Finantza Informazioko Nazioarteko Arauak izendatzeko, eta FINAIB eta SIC siglak Finantza Informazioko Nazioarteko Arauak Interpretatzeko Batzordea eta aurreko Interpretazio Batzordea izendatzeko. Horietan oinarrituz egin ditugu urteko kontu bateratu hauek.

Urteko kontu bateratuak egiteko, kontabilitate-printzipio eta -arau guztiez gain, horietan eragina duten eta nahitaez aplikatzekoak diren balioztapen-irizpideak ere erabili ditugu. Ondorioz, 2016ko abenduaren 31n Taldeak zuen ondarearen eta finantza-egoeraren berri ematen dute, egun horretan amaitutako ekitaldiari dagozkion eragiketen emaitza bateratuak, ondare garbi bateratuan izandako aldaketak eta eskudiru-fluxu bateratuak ahaztu gabe.

Txostenaren 13. oharrean laburtu ditugu Taldearen 2016ko ekitaldiko urteko kontu bateratuak egiteko erabiliko kontabilitate-printzipio eta -araurik eta balioztapen-irizpiderik esanguratsuenak.

Urteko kontu bateratuak Entitatearen eta Taldeko gainerako erakundearen kontabilitate-erregistroetan oinarrituz osatu ditugu. Dena den, gerta liteke Taldearen 2016ko ekitaldiko urteko kontu bateratuak egiteko aplikatu diren kontabilitate-printzipio eta -arauak eta balioztapen-irizpideak bat ez etortzea Taldeko zenbait erakundek erabilitakoekin. Hori dela eta, kontabilitate-printzipio eta -arauak eta balioztapen-irizpideak homogeneousatzeko eta Entitateak aplikatutako FINA-EB arauetara egokitzeko beharrezko doikuntza eta birsailkapenak egin ditugu baterakuntza-prozesuan.

Urteko kontu bateratu hauetan jaso den informazioa Taldeko Entitate Nagusiko administratzaileen erantzukizuna da.

Taldearen 2016ko ekitaldiko urteko kontu bateratuak Kontseilu Errektorearen 2017ko otsailaren 28ko bileran formulatu zituzten Entitate Nagusiko administratzaileek. Orain, Batzar Nagusiaren onespeneraren zain daude, eta espero da aldaketa esanguratsurik egin gabe onetsiko dituela.

Urteko kontu bateratuok, kontrakorik esaten ez bada, mila eurokotan aurkeztu dira.

URTEKO KONTU BATERATUEN TXOSTENA, 2016KO ABENDUAREN 31N BUKATUTAKO EKITALDIKOA (Mila eurokotan adierazita)

2.2 Bateratzeko printzipioak

Taldearen definizioa Europar Batasunak erabakitako Finantza Informaziorako Nazioarteko Arauetan (FINAetan) ezarritakoaren arabera egin da. Partaidetzako erakundeak dira erakunde mendeko, baterako negozio eta elkartu guztiak.

2.2.1) Mendeko erakundeak

Taldeak kontrola ditzakeenak hartzen dira mendeko erakundetzat. Egoera hori gertatzen da, Taldeak eskubidea duenean partaidetzakoan duen inplikazioaren ondoriozko mozkin aldakorrak jasotzeko eta erakunde horren gainean duen boterearen bidez mozkin horietan eragiteko gaitasuna duenean.

Kontrola dagoela onartzeko, bat etorri behar dute hauek:

- Botereak: inbertitzaileak partaidetzakoaren gainean boterea du, baldin eta jarduera garrantzitsuak, hau da, partaidetzakoaren etekinetan eragin esanguratsua duten haiek, zuzentzeko gaitasuna ematen dioten eskubideak baditu indarrean.
- Mozkinak: inbertitzaileak partaidetzakoan duen inplikazioaren ondorioz etekin aldakorrak izateko eskubidea duela esango dugu, baldin eta inplikazio horretatik lortutako etekinak aldatu egin badaitezke partaidetzakoaren bilakaera ekonomikoaren arabera. Inbertitzailearen mozkinak positiboak soilik, negatiboak soilik edo aldi berean positiboak eta negatiboak izan daitezke.
- Boterearen eta mozkinen arteko erlazioak: inbertitzaileak partaidetzakoa kontrolatzen duela esango dugu, baldin eta, partaidetzakoaren gainean boterea izateaz gain, eskubidea badu partaidetzakoan duen inplikazioagatik irabazi aldakorrak jasotzeko eta botere hori partaidetzakoan duen inplikazioagatiko mozkinetan eragiteko erabil badezake.

Bestalde, Taldeak aintzat hartzen du kontrola dagoen ala ez ebaluatzen lagun dezakeen edozein gertakari edo inguruabar ere, eta erreferentziazko araudia aplikatzeko gidalerroetan deskribatutako analisiak ere bai (adibidez, ebaluatuko den entitatearen boto-eskubideen % 50etik gorako zuzeneko nahiz zeharkako partaidetza badu Taldeak).

Mendeko erakundeetako partaidetzei buruzko 2016ko eta 2015eko abenduaren 31ko informazio garrantzitsua l. eranskinean jaso da.

Mendeko erakundeen urteko kontuak Entitatearenekin bateratzeko, integrazio globalaren metodoa erabili dugu. Ondorioz, bateratutako erakundeen artean metodo honen bidez egindako transakzioetako saldo esanguratsu guztiak kendu egin dira bateratze-prozesutik. Bestalde, hirugarrenen partaidetza honela aurkezten da hauetan:

- Taldearen ondare garbia, balantze bateratuko ondare garbiko "Interes minoritarioak (nagusi ez diren partaidetzak)" atalean.
- Ekitaldiko emaitza bateratuak, galdu-irabazien kontu bateratuko "Ekitaldiko emaitza - Interes minoritarioei (nagusi ez diren partaidetzei) egozteko modukoa" atalean.

URTEKO KONTU BATERATUEN TXOSTENA, 2016KO ABENDUAREN 31N BUKATUTAKO EKITALDIKOA (Mila eurokotan adierazita)

Taldeak ekitaldian eskuratutako mendeko erakundeen emaitzak bateratzeko, eskurapen-egunetik ekitaldi-itxierara bitarteko epealdiko datuak bakarrik jasotzen dira. Bestalde, Taldeak ekitaldian besterendutako mendeko erakundeek sortutako emaitzak bateratzeko, ekitaldiaren hasieratik besterentze-egunera bitarteko epealdiko datuak bakarrik jasotzen dira.

Konpainien arteko eragiketak, saldoak eta Taldeko erakundeen arteko transakzioetako sarrera-gastuak kendu egin dira. Kendu egin dira, halaber, talde barruan egindako eta aktibo moduan aitortutako transakzioen galera-irabaziak ere. Mendeko erakundeen kontabilitate-politikak aldatu egin dira, Taldeak erabiltzen dituen politikekiko uniformetasuna bermatzeko beharrezkoa izan denean.

Mendeko erakundeez gain, IM Caja Laboral 1 ATF eta IM Caja Laboral 2 ATF titulizazio-fondoak ere sartu ditu Entitate Nagusiak. Hipoteka-maileguak titulizatu eta gero titulizazio-bonuak jaulkitzeko sortu dira erakunde horiek (ikusi 2.2.6 oharra).

Negozio-konbinazioak kontabilizatzeko, eskurapen-metodoa aplikatzen du Taldeak. Mendeko erakunde bat erosteagatik transferitzen den kontraprestazioa honako hauei dagokie: transferitutako aktiboen arrazoizko balioari, erositako erakundearen aurreko jabeekin egindako pasiboari eta Taldeak jaulkitako ondareko partaidetzei. Transferitutako kontraprestazioan, kontraprestazio kontingenteko akordio batek eragindako edozein aktiboren edo pasiboren arrazoizko balioa sartzen da. Eskuratutako aktibo identifikagarriak eta negozio-konbinazio batean onartutako pasiboak eta pasibo kontingenteak, hasiera batean, arrazoizko balioan balioztatzen dira, eskurapen-datan. Negozio-konbinazio bakoitzean, Taldeak arrazoizko balioaren arabera edo eskuratutako erakundearen aktibo garbien zenbateko aitortuetan nagusi ez den partaidetzaren zati proportzionalaren arabera balioetsi dezake eskuratutako erakundean nagusi ez den edozein partaidetza.

Eskurapenarekin zerikusia duten kostuak dagokien ekitaldiko gastutzat hartzen dira.

Negozioen konbinazioa etapaka egiten bada, eskuratuaren ondare garbiko (aurretik eskuratzailak zueneko) partaidetzaren eskurapen-datako arrazoizko balioa eskurapen-datako arrazoizko balioan balioztatzen da berriro, ekitaldiko emaitzaren bidez.

Taldeak transferitu beharreko edozein kontraprestazio kontingente arrazoizko balioan jasotzen da, eskurapen-datan. Aktibotzat edo pasibotzat hartzen den kontraprestazio kontingenteari arrazoizko balioan gertatzen zaizkion aldaketak, KNA 39 arauaren arabera, emaitzetan jasotzen dira, edo ondare garbiaren aldaketatzat jo. Ondare garbitzat sailkatzen den kontraprestazio kontingentea ez da berriro balioesten, eta haren ondorengo likidazioa ondare garbian kontabilizatzen da.

Merkataritza-fondoa honela balioesten da, hasiera batean: transferitutako kontraprestazioaren soberakin gisa eta nagusi ez den partaidetzak erositako aktibo identifikagarrien eta onartutako pasiboen arabera duen arrazoizko balio gisa. Kontraprestazio hori erositako mendeko erakundearen aktibo garbien arrazoizko balioa baino txikiagoa bada, aldea emaitza bateratuetan jasotzen da.

URTEKO KONTU BATERATUEN TXOSTENA, 2016KO ABENDUAREN 31N BUKATUTAKO EKITALDIKOA (Mila eurokotan adierazita)

Taldeko aseguru-erakundeak hainbat erakundek gainbegiratzen eta arautzen dituzte. Jurisdikzio guztietan indarrean dauden legeek, kapitaleko gutxieneko eskakizun batzuk betetzeko beharrak eta gainbegiraleen jarduerak erakunde horiek fondoak eskudirutan, dibidendutan, mailegutan edo aurrerakinetan transferitzeko duten gaitasunari eragin diezaioke.

2.2.2) Mendeko erakundeen jabetzako partaidetza-aldaketak, kontrol-aldaketarik gabekoak

Nagusi ez diren partaidetzekin egindako transakzioak, kontrolaren galera eragiten ez badute, ondareko transakzioetat kontabilizatzen dira, hau da, jabeekin egindako transakzioetat. Ordaindutako kontraprestazioaren arrazoizko balioaren eta mendekoaren aktibo garbier liburuetao zenbateoan eskuratutako ehunekoaren arteko aldea ondare garbieran erregistratzen da. Nagusi ez diren partaidetzak besterentzeagatik irabaziak edo galerak ere ondare garbieran jasotzen dira.

2.2.3) Mendeko erakundeak besterentzea

Taldeak kontrola galtzen duenean, Entitatean eutsitako edozein partaidetza arrazoizko balioan balioztatzen da, berriro, kontrola galtzen den datako arrazoizko balioan, eta aldaketa emaitzetao liburuetao zenbateoan aitortzen da. Arrazoizko balioa honako hau da: erakunde, baterako negozio edo finantza-aktiboaren partaidetza bakoitzarentzat hasieran ezartzen den kontabilitate-balioa, gerora kontabilitatean jasotzen dena. Gainera, erakunde horren inguruan aurretiaz ondare garbierko "Metatutako bestelako emaitza globala" epigrafean aitortzen den edozein zenbateko Taldeak aktibo edo pasiboak zuzenean saldu balitu bezala kontabilizatzen da. Beraz, litekeena da ondare garbieran aurretiaz aitortutako zenbateoak emaitza-kontu bateratuan birsailkatu behar izatea.

2.2.4) Baterako negozioak - Erakunde taldeaniztunak

Baterako negozioak kontratu bidezko akordioak dira, eta, horien bitartez, bi erakundek edo gehiagok (partaide deritzenak) jarduera ekonomiko bati ekiten diote, elkarrekin kontrolatzeko. Hau da, kontratu horren pean, entitate edo jarduera ekonomiko baten finantzen eta ustiapenaren politikak zuzentzeko boterea partekatzen dute partaideek, egiten diren eragiketetatik mozkinak ateratzeko. Kontrola partekatzen duten partaide guztiek ados egon behar dute, eta aktibo garbier gainerako eskubideak dituzte, jarduera garrantzitsuen gainerako erabakiak hartu ahal izateko.

Baterako negozioetat hartzen dira, halaber, mendekoak ez izan arren elkarren artean loturarik ez duten erakunde bik edo gehiagok kontrolatzen dituzten erakundeetako partaidetzak ere.

Bateratzeko prozesuan, partaidetzaren prozedura erabili dugu Baterako negozioen - Erakunde taldeaniztunen urteko kontuetarako, kontabilitate-arautegian ezarritakoari jarraikiz.

Baterako negozioetako - Erakunde taldeaniztunetako partaidetzei buruzko 2015eko abenduaren 31ko informazio garrantzitsua I. eranskinean jaso da. 2016ko ekitaldian zehar, aldakuntzak egon dira bateratze-perimetroan, eta aldaketak gertatu dira erakunde taldeaniztunetan (2.2.7 oharra).

URTEKO KONTU BATERATUEN TXOSTENA, 2016KO ABENDUAREN 31N BUKATUTAKO EKITALDIKOA (Mila eurokotan adierazita)

2.2.5) Erakunde elkartuak

Partaidetzako erakundeak dira erakunde elkartekideak ere, eta horietan Taldeak zeresan handia du. Zeresan horren erakusle dugu, baina ez bakarra, zuzenean edo zeharka, beste partaidetzako erakunde baten edo hainbaten bidez, partaidetzako sozietateko boto-eskubideen % 20ko edo gehiagoko partaidetza izatea.

Baterakuntza-prozesuan, partaidetzaren metodoa aplikatu da erakunde elkartekideetan ere, hain zuzen ere KNA 28an zehaztu denari jarraikiz. Hortaz, erakunde elkartekideetako partaidetzak balioztatzeke, Taldeak haren kapitalean duen partaidetzaren zatia hartzen da, baina jasotako dibidenduak eta beste ondare-ezabapen batzuk kontuan hartu ondoren. Erakunde elkartekideekin egindako transakzioen emaitzak Taldearen partaidetzaren proportzioaren arabera kentzen dira. Erakunde elkartekide batek galerak izaten baditu eta horren ondorioz kontabilitate-ondarea negatiboa bada, Taldearen balantze bateratuan balio nuluarekin agertuko da, baldin eta Taldeak hari estaldura finantzarioa emateko betebeharra ez badu.

Dena dela, 2016ko eta 2015eko abenduaren 31n, Taldeak % 20tik gorako partaidetza du hainbat sozietatetan, baina horiek ez dira erakunde elkartu moduan hartu, Taldeak uste duelako horietan ez duela behar adinako eragina, Mondragón Inversionesek salneurri finko batean partaidetza horiek erosteko konpromiso irmoa duelako. 2016ko eta 2015eko abenduaren 31n, hurrenez hurren 5.892 mila euroko eta 6.105 mila euroko kontabilitate-balioa zuten partaidetza horiek (25. oharra).

Erakunde elkartuetako partaidetzei buruzko 2016ko eta 2015eko abenduaren 31ko informazio garrantzitsua l. eranskinean jaso da.

Gerta liteke Taldearen 2016ko eta 2015eko ekitaldietako urteko kontu bateratuak egiteko aplikatu diren kontabilitate-printzipio eta -arauak eta balioztapen-irizpideak bat ez etortzea Taldeko zenbait erakunde mendeko, taldeaniztun eta elkartuk erabilitakoekin. Hori dela eta, kontabilitate-printzipio eta -arauak eta balioztapen-irizpideak homogeneousatzeko beharrezko doikuntza eta birsailkapenak egin dira baterakuntza-prozesuan.

2016ko eta 2015eko abenduaren 31n, Taldeko entitate batek ere ez zuen kapitalaren edo boto-eskubideen % 5eko edo gehiagoko partaidetza, Espainiako edo nazioarteko beste kreditu-erakunderen batean.

Orobat, 2016ko eta 2015eko abenduaren 31n, Espainiako edo atzerriko kreditu-erakunde batek ere edo Espainiako edo atzerriko kreditu-erakunderen bat barne hartzen duen talde batek ere —Balore Merkatuen Legearen 4. artikuluan jasota dagoenaren arabera— ez zuen kapitalaren edo boto-eskubideen % 5eko edo gehiagoko partaidetza, Taldeko kreditu-erakunderen batean.

URTEKO KONTU BATERATUEN TXOSTENA, 2016KO ABENDUAREN 31N BUKATUTAKO EKITALDIKOA (Mila eurokotan adierazita)

2.2.6) Erakunde egituratuak

Taldeak erakundeetan parte hartzen duenean edo, arriskuak transmititzeko, bestelako helburu batzuetarako edo bezeroei inbertsio jakin batzuetara sartzeari ahalbidetzeko, erakundeak eratzen dituztenean, aurrez azaldutakoari jarraikiz kontrolik dagoen eta, beraz, bateratu beharrik dagoen ala ez zehazten da, arautegietan ezarritakoa aintzat hartuta. Zehazki, aintzat hartzen da ia Taldeak komisio arrakastatsuak sortzen dituen eta azpiko aktiboen kudeatzaileak baliogabetzeko aukerarik dagoen. Erakunde horien artean daude "Aktiboak titulizatzeko fondoak". Horiek bateratu egiten dira, aurreko analisiaren arabera Taldeak kontrolatu egin dituela erabakitzen denean.

2016ko eta 2015eko abenduaren 31n, erakunde egituratu bateratuei finantza-sostengua emateko kontratu bidezko akordioak bat datoz titulizazioen merkatuan erabilera arruntekoak diren laguntza-mekanismoekin, eta ez dago kontratu bidez ezarritakoaz bestelako finantza-sostengu esanguratsurik. Urteko kontu bateratuen 26. oharrean, entitate egituratu bateratuei lotutako saldoen berri ematen da.

Taldeak kudeatutako borondatezko gizarte-aurreikuspeneko erakundeek eta inbertsio- eta pentsio-fondoek ez dituzte betetzen erakunde egituratutzat jotzeko arautegi-eskakizunak, eta gainerako mendeko erakundeen irizpide berberekin aztertzen dira. Esan beharra dago, kasurik gehienetan pertsonalitate juridikorik gabeko txikizkako fondoak izaten direla eta kudeatutako ondarearen jabetza ematen dieten unitate inbertitzaileek.

Erakunde eta fondo horiek buruaskiak dira jardueretan, ez daude aparteko laguntza finantzariorik gabe beraien jarduerak gauzatzea eragotz liezaiekeen kapital-egitura baten mende. Galdu-irabazi kontu bateratuko "Komisioen ondoriozko sarrerak" epigrafean (49. oharra) daude erregistratuta Taldeak ekitaldian erakunde eta fondo horiei emandako zerbitzuengatik (funtsean, ondareak kudeatzeko zerbitzuengatik eta zorroak gordailutzeagatik) sortutako komisioak, hirugarren batzuen zorroak gordailutzeagatik sortutako komisioekin batera.

2.2.7) Bateratze-perimetroko aldakuntzak

Bateratze-perimetroko aldakuntzak 2016an

2016ko ekitaldian, Taldeko Pienso del Norte SA sozietatea xurgatu du ISGA Inmuebles SAK. Horren ondorioz, Taldeak galdu egin du sozietate horretan zuen zuzeneko partaidetza. Era berean, ISGA Inmuebles SAK bereganatu egin du Copesa Montecerrao SL eta Copesa Ciempozuelos SL sozietateen kapital osoa. Copesa Ciempozuelos SL eskuratzearen ondorioz, Taldeak sozietate horren aktiboen eta pasiboen kontrola hartu du, baina horrek ez du eragin handirik izan 2016ko abenduaren 31ko finantzetako egoera-orri bateratuetan.

URTEKO KONTU BATERATUEN TXOSTENA, 2016KO ABENDUAREN 31N BUKATUTAKO EKITALDIKOA (Mila eurokotan adierazita)

Bateratze-perimetroko aldakuntzak 2015ean

2015eko ekitaldian zehar, ISGA Inmuebles SAK Taldeko higiezinaren sozietateak (Clarim Álava SL, Clarim Navarra SL eta Clarim Valladolid SL) xurgatu zituen. Era berean, 2014ko ekitaldian zehar ISGA Inmuebles SAK xurgatu zuen Fomenciarren partaidetzako higiezinaren sei sozietate xurgatu zituen. Xurgapen horren ondorioz, Taldeak galdu egin zuen sozietate horietan zuen zuzeneko partaidetza.

2.3 Informazioaren konparagarritasuna

2016ko abenduaren 31n bukatutako ekitaldiko kontabilitate-informazioa Europar Batasunak onartutako Finantza Informaziorako Nazioarteko Arauetako irizpideei jarraikiz jaso da, eta 2015ekoaren parean jarri da, alderatu ahal izateko.

Urteko kontu bateratu hauek egokitu egin dira, Espainiako Bankuaren 2014ko azaroaren 28ko 5/2014 Zirkularrean, 2015eko uztailaren 29ko 3/2015 Zirkularrean eta Espainiako Bankuak argitaratutako ondorengo Zirkularretan jasotakoari lotzeko —horiek 2004ko abenduaren 22ko 4/2004 Zirkularra aldatu dute—, eta, beraz, finantzetako egoera-orrietako partida batzuen terminologia eta aurkezpena aldatu egin da, 2015eko ekitaldiko urteko kontuekin alderatuta. Era berean, urteko kontu hauetan 2015eko ekitaldiari buruz emandako informazioa ere berregin egin dugu, irizpide horiek erabiliz, alderagarria izan dadin.

Aurkezpenerako birsailkapen nagusiak balantze bateratuko aktiboan gertatu dira, kreditu-erakundeekiko ageriko gordailuei buruzkoan. "Maileguak eta kobratu beharreko partidak" ("Kreditu-inbertsioak", balantze bateratuko lehengo terminologiaren arabera) atalean erregistratu beharrean, "Eskudirua, banku zentraletako eskudirutako saldoak eta ageriko beste gordailu batzuk" epigrafean kontabilizatu dira. 26.678 mila eurokoa da 2016ko abenduaren 31ko kopurua (17.832 mila eurokoa, 2015eko urtarrilaren 1ean). Era berean, "Beste aktibo batzuk" ("Gainerako aktiboak" balantze bateratuko lehengo terminologiaren arabera) epigrafean barik aseguru-negozioan emandako kredituei buruzko "Maileguak eta kobratzeko partidak" epigrafean sailkatu da, 2016ko abenduaren 31n, 9.457 mila euroko saldoa (10.311 mila eurokoa, 2015eko urtarrilaren 1ean).

Galdu-irabazien kontuari dagokionez, 2015eko ekitaldiko urteko kontuan erregistratutako "Obra eta fondo sozialetarako nahitaezko zuzkidura" epigrafea "Beste ustiapen-gastu batzuk" epigrafean birsailkatu da 2015eko ekitaldiko alderatzeko zutabearen zehazki "Horietatik: gizarte-lanetarako fondoetarako nahitaezko zuzkidurak" azpiatalean. Hortaz, zuzenean eragiten du Entitatearen galdu-irabazien kontu bateratuko marjina gordinen; 7.538 mila eurokoa da zenbatekoa. Era berean, "Aseguru- eta berraseguru-kontratuek babestutako aktiboen sarrerak" eta "Aseguru- eta berraseguru-kontratuek babestutako pasiboen gastuak" epigrafeetan birsailkatu dira 2015eko urteko kontu bateratuetan, galdu-irabazien kontu bateratuen egitura zaharraren arabera, "Beste ustiapen-produktu batzuk – Jaulkitako aseguru- eta berraseguru-kontratuen sarrerak" eta "Beste ustiapen-zama batzuk – Aseguru- eta berraseguru-kontratuen gastuak" epigrafeetan sailkatuta zeuden saldoak, 186.600 eta 140.695 mila eurokoak, hurrenez hurren.

URTEKO KONTU BATERATUEN TXOSTENA, 2016KO ABENDUAREN 31N BUKATUTAKO EKITALDIKOA (Mila eurokotan adierazita)

3. Aldaketak eta erroreak kontabilitate-irizpide eta -estimazioetan

Urteko kontu bateratu hauetan jaso den informazioa Entitate Nagusiko administratzaileen erantzukizuna da. Urteko kontu bateratu hauetan zenbait aktibo, pasibo, sarrera, gastu eta konpromiso balioztatzeko erabili diren estimazioak Entitate Nagusiko eta partaidetzako erakundeen goi-zuzendaritzako kideek egin eta administratzaileek berretsi dituzte. Honako hauek hartu dira kontuan estimazio horietan:

- Zenbait aktibo narriatzeagatiko galerak (13.h oharra).
- Aktibo ukigarrietako eta aktibo ukiezinetakako elementuei aplikatutako balio-bizitza (13.q eta 13.r oharra).
- Kotizatu gabeko zenbait aktiboren arrazoizko balioa (13.e oharra).
- Horniduretan eta pasibo kontingenteetan espero den kostua eta bilakaera (13.u oharra).
- Aseguruengatiko pasiboak kalkulatzeko erabilitako hipotesiak (13.t oharra).
- Enplegu ondoko ordainketen ondoriozko konpromisoak eta pasiboak kalkulatzeko erabilitako hipotesi aktuarialak (13.o oharra).
- Kreditu fiskal aktibatuen berreskuragarritasunaren bilakaera (13.p oharra).
- Bateratzeko merkataritzako fondoaren balioztapena (13.ab oharra).

2016ko abenduaren 31n ukitutako kontu-sailei buruz eskuragarri genuen informazio onena erabili dugunez estimazioak egiteko, gerta liteke etorkizuneko gertakarien ondorioz horiek aldatu behar izatea hurrengo ekitaldietan. Edozein modutan ere, aldaketa hori prospektiboa izango da, eta estimazio-aldaketaren eraginak dagokion galdu-irabazien kontuan jasoko dira.

a) Kontabilitate-irizpideen aldaketak

Transakzio edo jazoera jakin bat arautzen duen kontabilitate-arauren bat aldatzen denean edo Entitate Nagusiaren Kontseilu Errektoreak, behar bezala justifikatutako arrazoiak tarteko, kontabilitate-irizpideak aldatzea erabakitzen duenean, aldaketok atzeraeraginez aplikatzen dira, baldin eta:

- Ezinezkoa ez bada aurreragoko ekitaldiko alderatze-informazioan kontabilitate-irizpide bat aldatzeak ekitaldi bakoitzean sortuko dituen eraginak zehaztea. Kasu horretan, atzeraeraginez aplikatzea posible den azken ekitaldiaren hasieratik aplikatuko da kontabilitate-irizpide berria. Ezinezkoa ez bada kontabilitate-irizpide berria aurreko ekitaldi guztiei aplikatzeagatik uneko ekitaldian metatuko den eragina zehaztea. Kasu horretan, aplikatzea posible den datarik urrunekoenetik aurrera aplikatuko da irizpide berria.
- Irizpidea aldatu edo ezartzen duen xedapenak edo arauak noiztik aplikatu behar den esaten ez badu.

URTEKO KONTU BATERATUEN TXOSTENA, 2016KO ABENDUAREN 31N BUKATUTAKO EKITALDIKOA (Mila eurokotan adierazita)

Taldeari aplikagarri zaion kontabilitate-araudian hainbat aldaketa izan dira 2016ko ekitaldian zehar, aurreko ekitaldian aplikatuarekin alderatuta. Ondoren, aldaketarik esanguratsuenen berri emango dugu:

i) 2016ko urtarrilaren 1ean hasitako ekitaldietan nahitaez erabili beharreko arau, aldaketa eta interpretazioak

- FINA arauen urteko hobekuntzak, 2010-2012 zikloan

2013ko abenduan, FINA arauari 2010-2012 zikloan aplikatu beharreko Urteko Hobekuntzak argitaratu zituen IASBk. Urteko Hobekuntza horietan egindako aldaketak 2015eko otsailaren 1etik aurrera hasten diren ekitaldietan aplikatuko dira oro har, baina aldez aurretik ezartzea ere onartzen da. Aldaketa nagusietan arau hauek ukitzen dira:

- FINA 2 "Akzioetan oinarritutako ordainketak": emakida ezeztatzina izateko baldintza zehaztea. FINA 2ko "Indarraldia" atalak eutsi egiten dio IASBk emandako arauari, eta hauxe dio: «Entitateak aurrera begira aplikatuko du aldaketa hori, 2014ko uztailaren 1etik aurrerako emate-data duten akzioetan oinarritutako ordainketadun eragiketetan».
- FINA 3 "Negozio-konbinazioak": negozio-konbinazioetan kontraprestazio kontingente bat kontabilizatzea. FINA 3ko "Indarraldia" atalak eutsi egiten dio IASBk emandako arauari, eta hauxe dio: «Entitateak aurrera begira aplikatuko du aldaketa hori, 2014ko uztailaren 1etik aurrerako eskuratze-data duten negozio-konbinazioetan».
- FINA 8 "Ustiapen-segmentuak": entitateko aktiboen bidez informazioa ematen den segmentuen esleitutako aktibo guztien ustiapen- eta berdinkatze-segmentuak gehitzeari buruz eman beharreko informazioa.
- KNA 16 "Ibilgetu materiala" eta KNA 38 "Aktibo ukiezinak": metatutako amortizazioaren berradierazpen proportzionala, errebalorizazioaren metodoa erabiltzen denean.
- KNA 24 "Alde lotuei buruz eman beharreko informazioa": alderdi lotu moduan zuzendaritzako funtsezko langileen zerbitzuak ematen dituzten erakundeak.

Aldaketa horiek ezarri izanak ez du eragin handirik izan Taldearen urteko kontu bateratu hauetan.

**URTEKO KONTU BATERATUEN TXOSTENA, 2016KO ABENDUAREN 31N
BUKATUTAKO EKITALDIKOA
(Mila eurokotan adierazita)**

- KNA 19 (aldaketa) "Prestazio-plan mugatuak: langileen ekarpenak"

KNA 19 arauak (2011n berrikusi zenak) bi multzotan banatzen ditu langileen ekarpenak: emandako zerbitzuari lotuta daudenak eta zerbitzuari lotuta ez daudenak. Egungo aldaketarekin, zerbitzuari sortu diren ekitaldian lotutako ekarpenak eta zerbitzuari ekitaldi batean baino gehiagoan lotutakoak ere bereizten dira. Aldaketari esker, zerbitzuari lotuta dauden eta zerbitzuaren iraupenaren arabera aldatzen ez diren ekarpenak kendu egin daitezke zerbitzua eman den ekitaldian sortutako prestazioen kostutik. Bestalde, zerbitzuari lotuta dauden eta zerbitzuaren iraupenaren arabera aldatzen diren ekarpenak zerbitzua emateko epealdian zehar hedatu behar dira, prestazioei aplikatzen zaien esleipen-metodo bera erabiliz. Aldaketa hori 2015eko otsailaren 1etik aurrera hasten diren urteko ekitaldietan aplikatu behar da, atzeraeraginez aplikatu ere. Dena den, aurrez ere aplikatu daiteke.

Aldaketa hori ezarri izanak ez du eragin handirik izan Taldearen urteko kontu bateratu hauetan.

- FINA 11 (aldaketa) "Baterako eragiketetako partaidetza-eskurapenak kontabilizatzea"

Eskatzen du negozio-konbinazio baten kontabilizazio-printzipioak ezartzea negozio bat osatzen duen baterako eragiketa bateko partaidetza eskuratzen duen inbertitzaileari. Zehazki, arrazoizko balioan balioztatu beharko ditu aktibo eta pasibo identifikagarriak; gastutat hartu eskurapenarekin lotutako kostuak; zerga geroratua aitortu, eta merkataritza-fondo gisara aitortu hondarra. Aplikatu beharrekoak dira negozio-konbinazio bateko gainerako kontabilizazio-printzipio guztiak, FINA 11 arauarekin gatazkan ez badaude behintzat. Aldaketa hori 2016ko urtarrilaren 1etik aurrerako ekitaldietan aplikatuko da, baina aurretik ere aplikatzeko aukera dago.

Aldaketa hori ezarri izanak ez du eragin handirik izan Taldearen urteko kontu bateratu hauetan.

- KNA 16 (aldaketa) eta KNA 38 (aldaketa) "Balio-galerarako eta amortizaziorako onargarriak diren metodoak argitzea"

Aldaketa horren arabera, aktibo baten balio-galera kalkulatzeko ez da egokia ohiko sarreretan oinarritutako metodoak erabiltzea; izan ere, aktiboak erabiltzea eskatzen duten jarduerak sortutako ohiko sarrerek, oro har, aktiboari atxikitako mozkin ekonomikoen kontsumoaz bestelako alderdiak islatzen dituzte. IASBk argitzen duenez, halaber, sarrera arruntak oinarri desegokia dira aktibo ukiezin bati atxikitako diru-irabazien kontsumoa balioztatzeke. Aldaketa hori 2016ko urtarrilaren 1ean hasten diren ekitaldietan aplikatuko da, aurrera begira. Aldaketa aldeztu aurretik aplikatzea onartuta dago.

Aldaketa horiek ezarri izanak ez du eragin handirik izan Taldearen urteko kontu bateratu hauetan.

**URTEKO KONTU BATERATUEN TXOSTENA, 2016KO ABENDUAREN 31N
BUKATUTAKO EKITALDIKOA**
(Mila eurokotan adierazita)

- KNA 16 (aldaketa) eta KNA 41 (aldaketa) "Nekazaritza: fruituak emateko edukitzen diren landareak"

Aldaketa hori dela medio, ibilgetu materiala bezala kontabilizatu behar dira fruituak eskuratzeko edukitzen diren landareak, gainerako aktibo biologikoak ez bezala. Honenbestez, KNA 41 arauaren ordeztuz, KNA 16 arauaren eskumenean jartzen dituzte aldaketek landare horiek. Landare horietan hazten diren produktuek KNA 41 arauaren barruan jarraituko dute. Aldaketa horiek 2016ko urtarrilaren 1etik aurrera hasten diren ekitaldi guztietan aplikatuko dira, baina aldez aurretik ezartzea ere onartzen da.

Aldaketa horiek ezarri izanak ez du eragin handirik izan Taldearen urteko kontu bateratu hauetan.

- KNA 27 (aldaketa) "Finantzetako egoera-orri bereizietan parte hartzeko metodoa"

KNA27 araua aldatu da, partaidetzaren metodoa erabiltzeko aukera egon dadin, mendekoetako, baterako negozioetako eta elkartuetako inbertsioak entitatearen aparteko finantzetako egoera-orrietan kontabilizatzeko. Bereizitako finantzetako egoera-orrien definizioa ere argitu egin da. Partaidetzaren metodora aldatzea aukeratzen duen entitateak 2016ko urtarrilaren 1etik aurrera hasten diren urteko ekitaldietarako aplikatuko ditu aldaketak, KNA 8 "Kontabilitate-politikak, estimazioen aldaketak eta erroreak" arauaren arabera. Dena den, aurrez ere aplikatu daiteke.

Aldaketa hori ezarri izanak ez du eragin handirik izan Taldearen urteko kontu bateratu hauetan.

- FINA arauen urteko hobekuntzak, 2012-2014 zikloan

Aldaketek FINA 5, FINA 7, KNA 19 eta KNA 34 arauetan izango du eragina eta 2016ko urtarrilaren 1etik aurrera hasten diren ekitaldietan aplikatuko dira, EBK onartzen baditu. Aldaketa nagusietan arau hauek ukitzen dira:

- FINA 5 "Korronteak ez diren eta saltzeko eutsi zaien aktiboak eta jarduera etenak". Besterentze-metodoetako aldaketak.
- FINA 7 "Finantza-tresnak: eman beharreko informazioa": administrazio-kontratu etako inplikazio jarraitua.
- KNA 19 "Langileen ordainsariak": enplegu ondoko ordainketen ondoriozko obligazioetan deskontu-tasa zehaztea.
- KNA 34 "Bitarteko finantza-informazioa": bitarteko finantza-informazioan beste leku batean aurkeztutako informazioa.

Aldaketa horiek ezarri izanak ez du eragin handirik izan Taldearen urteko kontu bateratu hauetan.

**URTEKO KONTU BATERATUEN TXOSTENA, 2016KO ABENDUAREN 31N
BUKATUTAKO EKITALDIKOA**
(Mila eurokotan adierazita)

- KNA 1 (aldaketa) "Eman beharreko informazioari buruzko ekimena"

KNA 1 arauaren aldaketek, berriz, finantzetako egoera-orrietan zer informazio azaldu erabakitzeko irizpide profesionala erabiltzera bultzatzen ditu enpresak. Aldaketek argitzen dutenez, finantzetako egoera-orri guztiei aplikatu behar zaie materialtasuna, eta informazio ez-materiala txertatzeak galarazi egin dezake finantza-informazioaren baliagarritasuna. Bestalde, aldaketek argitzen dutenez, erakundeek irizpide profesionala erabili behar lukete, finantzetako egoera-orrietan informazioa non eta zer ordenatan aurkeztu behar den zehazteko.

KNA 1 aruari egindako aldaketak berehala aplika daitezke; alabaina, nahitaez aplikatuko dira, 2016ko urtarrilaren 1etik aurrera hasten diren ekitaldietan.

Aldaketa hori ezarri izanak ez du eragin handirik izan Taldearen urteko kontu bateratu hauetan.

- FINA 10 (aldaketa), FINA 12 (aldaketa) eta FINA 28 (aldaketa) "Inbertsio-erakundeak: bateratzeari salbuespena aplikatuz"

Aldaketa horiek inbertsio-erakundeentzako errekerimendua, mendekoak bateratu beharrean arrazoizko balioan balioztatzekoa, aplikatzeari buruzko hiru alderdi argitzen dituzte. Proposatutako aldaketek:

- Berretsi egin dute, finantzetako egoera-orri bateratuak aurkezteko salbuespenaren arabera, inbertsio-erakunde bateko mendekoak erakunde nagusiak direla.
- Argitu egin dute inbertsio-erakunde nagusiek noiz bateratu behar luketen inbertsioarekin lotutako zerbitzuak eskaintzen dituen mendekoa, mendeko hori arrazoizko balioan balioztatu beharrean.
- Sinplifikatu egin dute berez inbertsio-erakunde ez diren baina inbertsio-erakunde den elkartu batean partaidetza duten erakundeek baliokidetzaren metodoa aplikatzeko modua.

2016ko urtarrilaren 1etik aurrera hasten diren ekitaldietarako sartuko dira indarrean, baina aurretik ere aplikatzeko aukera dago.

Aldaketa horiek ezarri izanak ez du eragin handirik izan Taldearen urteko kontu bateratu hauetan.

ii) Oraindik indarrean sartu ez diren baina 2016ko urtarrilaren 1etik aurrera hasitako ekitaldien aurretik erabil daitezkeen arau, aldaketa eta interpretazioak

Urteko kontu bateratu hauek formulatzeko egunean, IASB eta IFRS Interpretations Committee erakundeek jarraian azalduko ditugun arau, aldaketa eta interpretazioak argitaratu zituzten. Horiek 2017ko ekitalditik aurrera aplikatzekoak dira, baina Taldeak ez ditu aldeztu aurretik ezarri.

URTEKO KONTU BATERATUEN TXOSTENA, 2016KO ABENDUAREN 31N BUKATUTAKO EKITALDIKOA (Mila eurokotan adierazita)

- FINA 9 “Finantza-tresnak”

Aktibo eta pasibo finantzarioen sailkapenaz, balioztapenaz eta onarpenaz dihardu. KNA 9 arauaren bertsio osoa 2014ko uztailan argitaratu zen, eta KNA 39 arauaren, finantza-tresnak sailkatu eta balioztatzeari buruzkoaren, gidalerroak ordezkatzeko ditu. Balioespen mistoko ereduari eutsi egiten dio FINA 9 arauak, baina hura sinplifikatuta, eta finantza-aktiboak balioztatzeako hiru modu nagusi ezartzen ditu: amortizatutako kostuan, arrazoizko balioan eta emaitzetan aldaketak dituztela eta arrazoizko balioan eta bestelako emaitza globalean aldaketak dituztela. Erakundearen negozio-ereduaren eta finantza-aktiboen kontratuzko eskudiru-fluxuaren ezaugarrien arabera da sailkapen-oinarria. Ondare garbiko tresnetako inbertsioak arrazoizko balioan balioztatu behar dira, emaitzetan aldaketak dituztela, baina arrazoizko balioan aldaketak beste emaitza orokor ez-birziklagarri batean aurkezteko aukera emanez hasieran, betiere tresnari negoziatzeko ez bazaio eusten. Negoziatzeko eusten bazaio ondare-tresnari, emaitzetan aurkeztu behar dira arrazoizko balioan aldaketak. Finantza-pasiboak dagokienez, ez da aldaketarik egon sailkapenean eta balioztapenari. Salbuespen bakarra dago: norberaren kredituaren arriskuko aldaketak beste emaitza orokor batean onartu behar dira, arrazoizko balioan izendatu diren eta emaitzetan aldaketak dituzten pasiboetan. FINA 9 arauaren baitan, balio-narriaduraren ondoriozko galeren eredu berria dago: espero diren kreditu-galeren eredu. Horrek KNA 39 arauko narriaduragatik galeren eredu ordezkatzeko du, eta, horren bidez, KNA 39arekin baino lehen aitortuko dira. FINA 9 arauak lasaitu egin ditu estalduraren eraginkortasunerako eskakizunak. KNA 39 arauaren baitan, estaldurak oso eraginkorra izan behar du, hala geroari nola iraganari begira. FINA 9 arauak ordezkatu egin du lerro hori, eta harreman ekonomikoa eskatzen du estalitako partidaren eta estaldura-tresnaren artean, eta estalitako ratioa entitateak arriskua kudeatzen duena izan dadila. Dokumentazio garaikidea beharrezkoa da oraindik ere, baina ez da KNA 39 arauarekin prestatzen zena bezalakoa. Bukatzeko, informazio zabala eskatzen du, barne hartuz espero diren kreditu-galeratarako horniduraren hasierako eta amaierako zenbatekoen berdinkatzea, hipotesiak eta datuak, eta KNA 39 arauaren jatorrizko sailkapeneko kategorien eta FINA 9 arauaren sailkapen-kategoria berrien arteko trantsizioaren berdinkatze bat.

FINA 9 araua 2018ko urtarrilaren 1etik aurrera hasten diren ekitaldietarako egongo da indarrean, baina alde aurretik ezartzea ere onartzen da. FINA 9 araua atzeraeraginez aplikatuko da, baina ez da eskatuko zifra konparatiboak berriro adierazteko. Erakunderen batek FINA 9 araua alde aurretik aplikatzea erabakitzen badu, betekizun guztiak aldi berean aplikatu behar ditu. Araua 2015eko otsailaren 1a baino lehen aplikatzen duten erakundeek aukera dute, oraindik ere, hori faseetan aplikatzeko.

2016ko eta 2015eko ekitaldietan zehar, Taldeak aztertu egin ditu bai arau berria bai horrek 2018an izango dituen inplikazioak, hala zorren sailkapenean nola finantza-tresnak balioztatzeako ereduetan, eta, bereziki, finantza-aktiboen narriadura espero den galeraren arabera kalkulatzeko modeloetan.

2017an, kontabilitate-politikak zehazten eta araua ezartzen jarraituko du Taldeak. Arauaren eragina, finantzetako egoera-orri bateratuetan ez ezik, sumatzen da funtzionamenduan (arriskuaren onarpen eta segimenduan, sistemen aldaketetan, gestioaren neurkeran...) eta, azkenik, finantzetako egoera-orri bateratuak aurkezteko ereduetan ere.

URTEKO KONTU BATERATUEN TXOSTENA, 2016KO ABENDUAREN 31N BUKATUTAKO EKITALDIKOA (Mila eurokotan adierazita)

Urteko kontu bateratu hauek egiteko datan, ez dago zenbatetsita arau hori indarrean sartzeak 2018ko urtarrilaren 1ean izango duen inpaktu kuantitatiboa. Taldeak espero du inpaktu hori 2017ko ekitaldian zehar zenbatestea, araua aplikatzeko lehen datan behin betiko kopuruak aurkeztu ahal izateko eta aurreko ekitaldikoekin alderatu ahal izateko.

- FINA 15 “Bezeroekiko kontratuetatik datozen sarrera arruntak”

2014ko maiatzean, baterako arau bat plazaratu zuten IASBk eta FASBk, bezeroekiko kontratuetatik datozen sarrera arruntan aitortza dela eta. Arau horri men eginez, bezeroak saldu den ondasun edo zerbitzuaren kontrola lortzen duenean aitortzen dira sarrerak, hau da, ondasun edo zerbitzu horren erabilera zuzentzeko eta hartatik mozkinak lortzeko gaitasuna duenean. Sarrerak denboran zehar edo une jakin batean aitortu behar diren zehazteko gida bat erantsi du FINA horrek. FINA 15 arauak informazio zabala eskatzen du, bai aitortutako sarrerei buruz, bai dauden kontratuen bidez etorkizunean espero diren sarrerei buruz. Halaber, aitortzen diren sarrerak zehazteko Zuzendaritzak emandako irizpide nabarmenei buruzko informazio kuantitatiboa eta kualitatiboa ere eskatzen du, bai eta irizpide horien gaineko aldaketei buruzkoa ere.

Ondoren, 2016ko apirilean, arau horri egindako aldaketak argitaratu ditu IASBk; funtsezko printzipioak aldatzen ez badituzte ere, alderdirik korapilatsuenetako batzuk argitzen dituzte.

FINA 15 araua 2018ko urtarrilaren 1etik aurrera hasten diren ekitaldietarako egongo da indarrean, baina alde zuzenetik ezartzea ere onartzen da.

Taldea aztertzen ari da aldaketa berriak Taldearen urteko kontu bateratuetan izan dezakeen eragina, eta espero dute handia ez izatea.

iii) Aurrez erabaki ezin diren edo Europako Batasunak bere egin ez dituen arauak, aldaketak eta interpretazioak

Urteko kontu bateratu hauek formulatzeko egunean, IASB eta IFRS Interpretations Committee erakundeek jarraian azalduko ditugun arau, aldaketa eta interpretazioak argitaratuak zituzten, baina Europar Batasunak ez ditu oraindik bere egin:

- FINA 10 (aldaketa) eta KNA 28 (aldaketa) “Inbertitzaile baten eta haren elkartuen edo baterako negozioen arteko aktiboaren salmenta edo ekarpena”

Inbertitzaile baten eta haren elkartuen edo baterako negozioen arteko aktibo-salmenten edo -ekarpenen kontabilitate-tratamendua argitu egiten dute aldaketa horiek. Erakunde elkartuei edo baterako negozioei saldutako edo ekarritako aktibo ez-monetarioak negozio diren ala ez, horren arabera izango dira salmenta eta ekarpenak. Aktibo ez-monetarioak negozio badira, irabazi edo galera osoa aitortu behar du inbertitzaileak. Aktiboak ez badatoz bat negozioaren definizioarekin, beste inbertitzaile batzuen interesen arabera aitortu behar ditu inbertitzaileak irabaziak edo galerak. Inbertitzaileak bere elkartuari edo baterako negozioari aktiboak saldu edo ekartzen dizkionean soilik ezarriko dira aldaketok.

Jatorrian, FINA 10 eta KNA 28 arauak egindako aldaketa horiek 2016ko urtarrilaren 1etik aurrera hasitako ekitaldietarako izango zuten indarra, eta aurrera begira

URTEKO KONTU BATERATUEN TXOSTENA, 2016KO ABENDUAREN 31N BUKATUTAKO EKITALDIKOA (Mila eurokotan adierazita)

aplikatuko ziren. Dena delarik ere, horien indarraldia atzeratzeko erabakia hartu zuen IASBk, 2015eko urtearen amaieran, baina ez zuen data zehatza finkatu. Zergatik hartu zuen erabaki hori? Berrikuspen zabalagoa ari delako prestatzen, halako eragiketen kontabilitatea eta erakunde elkartuen eta baterako negozioen beste alderdi batzuk erraztu ahal izateko.

Taldea aztertzen ari da aldaketek Taldearen urteko kontu bateratuetan izan dezaketen eragina, Europar Batasunak bere egiten baditu.

- FINA 16 "Errentamenduak"

2016ko urtarrilean, IASBk arau berri hori argitaratu du, FASBekin batera KNA 17 "Errentamenduak" araua indargabetzeko gauzatu duen proiektu baten ondorioz.

IASBk eta FASBk ondorio berberak atera dituzte errentamendu-kontratuak kontabilizatzearekin zerikusia duten arlo askotan, baita errentamenduaren definizioan, errentamenduak balantzean islatzeko eskakizunean eta errentamenduen ondoriozko pasiboak balioztatzeko eran ere. Errentatzailearen kontabilizatzeko moduan aldaketa handirik ez egitea ere erabaki zuten IASBk eta FASBk, eta, beraz, lehen zeudenetan geratu ziren aurreko arautegiko baldintzak.

Halere, desadostasunak daude IASBren eta FASBren artean, errentamenduen alorreko gastuak emaitza-kontuan eta eskudiru-fluxuen egoera-orrian aitortu eta aurkezteari dagokienez.

Arau hori 2019ko urtarrilaren 1etik aurrerako ekitaldietan aplikatuko da. Badago aurrez aplikatzerik ere, baldin eta, aldi berean, FINA 15 "Bezeroekiko kontratuetatik datozen sarrera arruntak" araua ere ezartzen bada.

Taldea aztertzen ari da aldaketek Taldearen urteko kontu bateratuetan izan dezaketen eragina, Europar Batasunak bere egiten baditu.

- KNA 7 (aldaketa) "Eman beharreko informazioari buruzko ekimena"

Erakundea behartuta dago finantzaketa-jardueretatik sortzen diren pasiboetako aldaketak ulertzeko erabiltzaileentzat lagungarria den informazioa ematera.

Honako hauen ondorioz sortutako aldaketak ere hartu dira aintzat:

- Eskudiru-fluxuen ondorioz sortutakoak, hala nola mailegu-erabilerak eta -itzulketak eta
- Kanbio ez-monetarioen ondoriozkoak, hala nola eskurapenak, besterentzeak eta egin gabeko kanbio-aldeak.

URTEKO KONTU BATERATUEN TXOSTENA, 2016KO ABENDUAREN 31N BUKATUTAKO EKITALDIKOA (Mila eurokotan adierazita)

Finantzaketa-jardueretatik sortzen diren pasiboen kasuan, pasibo horien eskudiru-fluxuak finantzaketa-jardueren eskudiru-fluxutzat sailkatu ziren edota sailkatuko dira eskudiru-fluxuen egoera-orrian. Jakinarazi beharreko informazioaren eskakizun berrian sartu behar dira, halaber, finantza-aktiboetako aldaketak (adibidez, finantzaketa-jardueretatik datozen pasiboak estaltzeko aktiboak), baldin eta finantza-aktibo horien eskudiru-fluxuak finantzaketa-jardueren eskudiru-fluxuetan sartu baziren, edota etorkizunean sartzen badira.

Aldaketak iradokitzen duenez, informazio-baldintza bete egingo litzateke, baldin eta finantzaketa-jardueretatik datozen pasiboen hasierako eta amaierako saldoen arteko berdinkatzea egingo balitz. Halere, ez du horretarako formatu berezirik zehazten.

Aldaketa horiek 2017ko urtarrilaren 1etik aurrerako ekitaldietarako izango dute indarra.

Taldea aztertzen ari da aldaketek Taldearen urteko kontu bateratuetan izan dezaketen eragina, Europar Batasunak bere egiten baditu.

- **KNA 12 (aldaketa) "Egin gabeko galerengatiko zerga geroratuaren ondoriozko aktiboak aitortzea"**

KNA 12 arauaren aldaketek egin gabeko galerengatiko zerga geroratuaren ondoriozko aktiboak aitortzeko baldintzak argitzen dituzte. Aldaketa horiek zerga geroratuari eman beharreko kontabilitate-tratamendua argitzen dute, hain zuzen ere: aktibo bat arrazoizko balioan balioztatzen denean eta arrazoizko balio hori aktiboaren oinarri fiskalaren azpitik dagoenean behar duen tratamendua. Zerga geroratuaren ondoriozko aktiboak kontabilizatzearen beste alderdi batzuk ere argitzen ditu.

Aldaketa horiek 2017ko urtarrilaren 1etik aurrerako ekitaldietarako izango dute indarra.

Taldea aztertzen ari da aldaketek Taldearen urteko kontu bateratuetan izan dezaketen eragina, Europar Batasunak bere egiten baditu.

- **FINA 15 (aldaketa) FINA 15 "Bezeroekiko kontratuetatik datozen sarrera arruntak" arauaren argibideak**

IASBk aldatu egin du FINA 15 araua. Hauexek dira aldaketaren helburuak:

- Gida argitzea, jarduera-obligazioak identifikatzeko, jabetza intelektualeko lizentziak kontabilizatzeke eta ebaluazio nagusia versus eragilea egiteko (sarrera arrunt garbiak versus sarrera arrunt gordinak aurkezteko).
- Gidaren area horietako bakoitzean adibide berri eta aldatuak txertatzea.
- Arau berrirako trantsiziorako baliabide praktiko gehigarriak ematea.

URTEKO KONTU BATERATUEN TXOSTENA, 2016KO ABENDUAREN 31N BUKATUTAKO EKITALDIKOA (Mila eurokotan adierazita)

Aldaketa horiek ez dituzte FINA 15 arauaren funtsezko printzipioak aldarazten; arauaren alderdirik konplexuenetako batzuk argitzen dituzte. Erakunde askorentzat aldaketak garrantzitsuak izan litezke, eta kontuan hartu beharko da Zuzendaritzak nola ebaluatuko duen FINA 15 arauaren inpaktua.

Aldaketa hori 2018ko urtarrilaren 1etik aurrerako ekitaldietarako izango du indarra, baldin eta EBk hala erabakitzen badu.

Taldea aztertzen ari da aldaketek Taldearen urteko kontu bateratuetan izan dezaketen eragina, Europar Batasunak bere egiten baditu.

- FINA 2 (aldaketa) “Akzioetan oinarritutako ordainketadun transakzioen sailkapena eta balioztapena”

FINA 2 arauaren aldaketak, FINA arauak Interpretatzeko Batzordeak garatu zuenak, akzioetan oinarritutako ordainketadun transakzio mota batzuk nola kontabilizatu argitzen du. Ildo horretatik, hauek kontabilizatzeko jarraibideak ematen ditu:

- Kontzesioaren errebokaiezintasunerako baldintzen eta errebokaiezintasunerako determinanteak ez diren baldintzen eragina, akzioetan oinarritutako eta eskudiruz likidatutako ordainketen balorazioan;
- Akzioetan oinarritutako ordainketadun transakzioak, zerga-atxikipenerako obligazioetarako likidazio garbiko ezaugarria dutenak; eta
- Akzioetan oinarritutako ordainketaren terminoak eta baldintzak aldatu egiten ditu. Hau da, eskudiruz likidatutako transakzioetat sailkatu beharrean, ondare garbiaren bidez likidatutako transakzioetat sailkatuko da aurrerantzean.

Aldaketa 2018ko urtarrilaren 1etik aurrera hasten diren ekitaldietarako egongo da indarrean, baina aldez aurretik ezartzea ere onartzen da.

Taldea aztertzen ari da aldaketek Taldearen urteko kontu bateratuetan izan dezaketen eragina, Europar Batasunak bere egiten baditu.

- FINA 4 (aldaketa) FINA 9 “Finantza-tresnak” FINA 4rekin “Aseguru-kontratuak” ezarriz:

IASBk 2016ko irailean argitaratu zituen FINA 4aren aldaketek hautazko bi ikuspegi txertatu dituzte aseguru-konpainientzat:

- Eskakizun berezi batzuk betetzen dituzten erakundeek —informazioa aurkezten duen erakundean ezarri behar dira eskakizunak— 2021era bitarteko aldi baterako salbuespena izango dute FINA 9an; eta
- FINA 9 “Finantza-tresnak” aseguru-kontratuen arau berria kaleratu aurretik ezarriz gero, horren ondorioz sor litekeen hegakortasuna ekitaldiaren emaitzan aitortu beharrean beste emaitza global batean aitortzeko aukera ematen die aseguru-kontratuak jaulkitzen dituzten konpainia guztiei.

Kaleratzekoa den aseguru-kontratuen arau berriak ordeztu egingo du FINA 4 (orain argitaratu diren aldaketak ere barnean hartuta). Ondorioz, aseguru-arau berria

**URTEKO KONTU BATERATUEN TXOSTENA, 2016KO ABENDUAREN 31N
BUKATUTAKO EKITALDIKOA**
(Mila eurokotan adierazita)

indarrean sartzen denean aldi baterako salbuespena eta “gainjartze-ikuspegia” bertan behera gelditzea espero da.

Taldea aztertzen ari da aldaketek Taldearen urteko kontu bateratuetan izan dezaketen eragina, Europar Batasunak bere egiten baditu.

- FINA arauen urteko hobekuntzak, 2014-2016 zikloan

Aldaketek FINA 1, FINA 12 eta KNA 28 arauetan izango du eragina eta 2018ko urtarrilaren 1etik aurrera hasten diren ekitaldietan (FINA 1 eta KNA 28 arauen kasuan) eta 2017ko urtarrilaren 1etik aurrerakoetan (FINA 12aren kasuan) aplikatuko dira, EBk onartzen baditu. Aldaketa nagusietan arau hauek ukitzen dira:

- FINA 1, “Finantza Informazioko Nazioarteko Arauak lehenengoz ezartzea”. Epe laburrerako salbuespenak kendu dira, FINA lehen aldiz ezartzen duten erakundeetarako.
- FINA 12 “Beste entitate batzuetako partaidetzak ezagutaraztea”. Arauaren irismenari buruzko argibidea.
- KNA 28 “Erakunde elkartuetako eta baterako negozioetako inbertsioak”. Erakunde elkartu edo baterako negozio bateko inbertsioa arrazoizko balioan balioztatzea.

Taldea aztertzen ari da aldaketek Taldearen urteko kontu bateratuetan izan dezaketen eragina, Europar Batasunak bere egiten baditu.

- KNA 40 (aldaketa) “Ondasun higiezinetakako inbertsioen transferentziak”:

Aldaketa horrek argitzen duenez, ondasun higiezinetakako inbertsioetatik edota ondasun higiezinetakako inbertsioetara transferentziaren bat egiteko, aldaketak egin behar dira erabileran. Erabileran aldaketarik egin den ondorioztatzeke, ebaluazioa egin behar da, eraikinak ondasun higiezinetakako inbertsioen definizioa betetzen ote duen jakiteko. Aldaketa hori ebidentzia bidez justifikatu behar da. IASBk berretsi zuenez, asmoan aldaketa bat egitea, besterik gabe, ez da transferentziari eusteko arrazoi nahikoa.

Aldaketa 2018ko urtarrilaren 1etik aurrera hasten diren ekitaldietan egongo da indarrean, baina aldez aurretik ezartzea ere onartzen da.

Taldea aztertzen ari da aldaketek Taldearen urteko kontu bateratuetan izan dezaketen eragina, Europar Batasunak bere egiten baditu.

URTEKO KONTU BATERATUEN TXOSTENA, 2016KO ABENDUAREN 31N BUKATUTAKO EKITALDIKOIA (Mila eurokotan adierazita)

- FINAIB 22 “Atzerri-dirutan egindako aurretiko transakzioak eta kontraprestazioak”

FINAIB horrek aztertzen du nola zehaztu transakzioaren data, atzerri-dirutan egindako transakzioei buruzko KNA 21 araua ezartzen denean. Erakundeak atzerri-dirutan izendatutako kontratueta aurretiko kontraprestazioa ordaindu edo jasotzen duenean ezarri behar da interpretazioa.

Transakzioaren datak zehazten du zer kanbio-tasa erabili behar den aktiboa, gastua edo sarrera hasiera batean aitortzeko. Gai hori landu behar izateko arrazoia hau da: KNA 21ek “transakzioaren eguneko” kanbio-tasa erabiltzea exijitzen du; hau da, transakzioa lehen aldiz aitortzeko kalifikatzen den eguneko kanbio-tasa. Kontua da, beraz, transakzioaren data zein den: aktiboa, gastua edo sarrera hasiera batean aitortzen den eguna, edota aurretiko kontraprestazioa ordaintzen edo kobratzen den lehen eguna; bataren edo bestearen arabera, ordainketa aurreratua edo sarrera atzeratua izango da ondorioa.

Ordainketa/kobrantza bakarra egiten denerako nahiz ordainketa/kobrantza ugari egiten direnerako gida eskaintzen du interpretazioak. Praktikan aniztasuna murriztea da gidaren helburua.

Aldaketa 2018ko urtarrilaren 1etik aurrera hasten diren ekitaldietarako egongo da indarrean, baina aldez aurretik ezartzea ere onartzen da.

Taldea aztertzen ari da aldaketek Taldearen urteko kontu bateratuetan izan dezaketen eragina, Europar Batasunak bere egiten baditu.

b) Erroreak eta aldaketak kontabilitate-estimazioetan

Kontabilitate-erroreak

Urteko kontu bateratuak egitean aurreko ekitaldietan sortutako erroreak ez-egiteen edo zehaztasun-falten ondorio dira. Horiek epealdi horietarako urteko kontu bateratuak egitean eskura zegoen eta Entitate Nagusiak egoera-orri bateratuok egitean erabili behar zukeen informazio fidagarriaren erabilerako hutsegiteek ekarri dituzte.

Aurreko ekitaldietako erroreak horiek aurkitu ondorengo lehen urteko kontu bateratuetan zuzentzen dira atzeraeraginez, inoiz egin izan ez balira bezala, eta:

- Errorea duten finantzetako egoera-orri bateratuetako partiden zenbatekoak, urteko kontu bateratuetan alderatzeko argitaratzen direnak, berriro ematen dira, bai eta txosten bateratuaren oharrak ere.
- informazioa dugun ekitaldirik zaharrenaren irekiera-balantze bateratua berriro ematen da, baldin eta alderatzeko aurkezten diren finantzetako lehen egoera-orri bateratuak baino lehenago gertatu bazen errorea.

URTEKO KONTU BATERATUEN TXOSTENA, 2016KO ABENDUAREN 31N BUKATUTAKO EKITALDIKOA (Mila eurokotan adierazita)

Aurreragoko ekitaldi batean alderatzeko emandako informazioa okerra izateak ekitaldi bakoitzean duen eragina zehaztea ezinezkoa denean, kopuruak berritzeko aukera ematen duten ekitaldirik zaharrenetako hasierako saldoak zuzentzen dira. Aurreko ekitaldi guztietan gertatutako erroreak uneko ekitaldiaren hasieran metatu duen eragina zehaztea ezinezkoa denean, berriz, alderatzeko emandako informazioa berriro ematen da, eta, beraz, errorea etorkizunerako zuzenduta geratzen da, egin daitekeen datarik zaharrenetik aurrera.

Ondare garbi bateratuari eragiten dioten aurreko ekitaldietako erroreak horiek aurkitzen diren ekitaldian zuzentzen dira, kasuan kasuko ondare garbi bateratuaren kontua erabiliz, betiere. Aurreko ekitaldietako erroreak ez dira sekula horiek aurkitu direneko ekitaldiko galdu-irabazien kontu bateratua erabiliz zuzenduko. Garrantzi erlatiborik ez izatea eta, aurreko paragrafoan adierazitakoari jarraikiz, errorearen eragina zehaztea ezinezkoa izatea dira salbuespen bakarrak.

Aldaketak kontabilitate-estimazioetan

Kontabilitate-zenbatespenean aldaketak egitea, doikuntzak egitea da, hain zuzen ere aktibo edo pasibo baten kontabilitate-balioan edo aktibo baten aldizkako kontsumoan doikuntzak egitea. Horretarako, elementuaren egungo egoera, etorkizunean espero diren mozkinak eta kasuan kasuko aktibo eta pasiboei lotutako betebeharrak hartzen dira kontuan.

Kontabilitate-estimazioetan aldaketak egin ahal izateko, aparteko informazioa edo gertakari berriak lortu behar dira, eta, beraz, aldaketak ez dira errorearen zuzenketa. Aldaketok aurrera begira onartzen dira aldaketak eragindako ekitaldiko edo etorkizuneko ekitaldiko edo ekitaldietako galdu-irabazien kontu bateratuan.

2016ko eta 2015eko ekitaldietan ez da aurreko ekitaldiei dagokien errore-zuzenketa esanguratsurik egin. Bestalde, kontabilitate-estimazioetan ere ez da egin ekitaldi horiei eragiten dien edo etorkizuneko ekitaldiei eragin ahal dien aldaketa esanguratsurik.

4. Ekitaldiko soberakinaren aplikazioa

Kreditu Kooperatibei buruzko 13/1989 Legearen arabera —Kooperatiben Erregimen Fiskalari buruzko 20/1990 Legeak aldatu zuen—, Nahitaezko Erreserba Fondora eta Heziketako eta Sustapeneko Fondora bideratzen ez diren zenbatekoak Batzar Nagusiaren esanera jarri behar dira. Batzarrak honela bana ditzake:

- Bazkideen artean.
- Borondatezko Erreserba Fondora bideratuta.

Entitate Nagusiaren estatutu sozialetan ezarrita dagoenez, soberakin erabilgarria honela banatuko da, nahitaezko kapitalari edo kaudimen-koefizienteari erantzuteko sortzen diren obligazioak betetakoan:

- % 50, gutxienez, Nahitaezko Erreserba Fondora.
- % 25, gehienez, sustapen-behar sozialetara eta kooperatiba artekoetara. Zehazki, gutxienez % 10 Heziketako eta Sustapeneko Fondora bideratuko da eta gehienez % 15 Kooperatiba arteko Fondo Sozialera.
- Gainerakoa Batzar Nagusiaren esku egongo da, eta bazkideen itzulkinetarako, Borondatezko Erreserba Fondoak zuzkitzeko eta antzekoetarako erabili ahal izango du.

URTEKO KONTU BATERATUEN TXOSTENA, 2016KO ABENDUAREN 31N BUKATUTAKO EKITALDIKOA (Mila eurokotan adierazita)

Kooperatiba-itzulkinetarako zenbatekoa lan-bazkideen eta gainerako bazkideen artean erdibanatuko da.

Entitatearen estatutuen arabera, lan-bazkideek beren lan-aurrerakinen arabera jasoko dute bazkideentzako itzulkina, eta gainerako bazkideek Entitate Nagusiarekin egindako eragiketen arabera.

Entitate Nagusiaren 2016ko ekitaldiko emaitzen soberakina banatzeko proposamena, Entitate Nagusiko Kontseilu Errektoreak Batzar Nagusiari onesteko aurkeztuko diona, eta 2015erako onetsita dagoena, hauxe da:

	2016	2015
Banaketa:		
- Kapital sozialera egindako ekarpenen ondoriozko ekitaldiko soberakin gordina aplikatzearen kontura banatutako interes gordinak	28.700	29.741
Kapital soziala		
- Nahitaezko Erreserba Fondoa	39.166	37.689
- Heziketako eta Sustapeneko Fondoa (*)	-	-
- Kooperatiba-itzulkinak	19.583	18.845
- Kooperatiba arteko Fondo Soziala	11.750	11.306
Ekitaldiko emaitza	99.199	97.581

(*) Heziketako eta Sustapeneko Fondorako zenbatekoa nahitaezko minimoari dagokio, eta 2016an 7.833 mila eurokoa eta 2015ean 7.538 mila eurokoa izan da (57. oharra).

5. Negozio-segmentuen araberako informazioa

Batik bat txikizkako banku-jardueran egiten du lan Taldeak, eta ez dago beste negozio-linea esanguratsurik, negozio autonomia izango balitz bezala eta baliabide propio independenteak balitu bezala sailkatu edo banakatu behar denik. Seguros Lagun Aro Vida SA eta Seguros Lagun Aro SA mendeko erakundeek aseguru-negozioa da salbuespen bakarra. Ondoren, sozietate horiek 2016an eta 2015ean balantze bateratuari eta galdu-irabazien kontu bateratuari egindako ekarpenik esanguratsuenak emango ditugu, Taldeko erakundeekin egindako transakzioen eragina kontuan hartu gabe:

	2016	2015
Galdu-irabazien kontu bateratua:		
Aseguruen jarduerak marjina gordinari ekarritakoa	36.826	39.533
Administrazio-gastuak	23.631	23.054
Ekitaldiko emaitza	9.590	12.224
Balantze bateratua:		
Aktiboak guztira	745.714	735.096

Ez da geografia-alderik ikusi Taldearen jarduera-eremuen artean (Euskal Autonomia Erkidegoaren eta Nafarroaren eta Estatuko gainerako lurraldeen artean), eta, beraz, ez dago irizpide horren arabera informazioa bereizi eta zatikatu beharrik.

URTEKO KONTU BATERATUEN TXOSTENA, 2016KO ABENDUAREN 31N BUKATUTAKO EKITALDIKOA

(Mila eurokotan adierazita)

6. Gutxieneko baliabide propioak

Basileako Banku Ikuskaritzako Batzordeak zuzentzen du nazioarteko finantza-arauak bateratzeko prozesua. Batzorde horrek hartutako erabakien bidez, kreditu-erakundeetarako lehen arautegia finkatu zen. Bertan, arrisku guztien gaineko % 8ko gutxieneko kapitala zehaztu zen —Basilea I, 1988—. Ondoren, 2004an, Basilea IIk arriskua zenbatesteko mekanismoen sentiberatasuna hobetu eta beste oinarri bi ekarri zituen: erakunde bakoitzak bere kapitala eta arriskuak ebaluatzearena (II. oinarria) eta merkatu-diziplinarena (III. oinarria). 2010eko abenduan, arau-esparru berria (Basilea III) onetsi zuen Batzordeak. Kalitate handiagoko tresnen bidez kapital-eskakizunak handitzen ditu, eta trinkotasuna eta entitateen eta herrialdeen artean aplikazio homogeneoa bilatzen ditu. Kapital-akordio berriak kapital-ratioen gardentasuna eta alderagarritasuna hobetzen ditu. Gainera, zuhurtziazko tresna berriak ekartzen ditu, likidezaren eta palanka-efektuaren alorretan.

Europar Batasunak bere ordenamendu juridikora eraman zituen Basilea III akordio horiek, 2019ko urtarrilaren 1era arte faseka sartzeko eredu baten —phase-in— pean. Horretarako, bi arau hauek erabili zituen: Europako Parlamentuaren eta Kontseiluaren 2013ko ekainaren 26ko 2013/36/EE Zuzentaraua, kreditu-erakundeei lotutako jardunbideetarako sarbideari eta kreditu-erakundeen eta inbertsio-enpresen zuhurtziazko gainbegiratzeari buruzkoa, eta Europako Parlamentuaren eta Kontseiluaren 2013ko ekainaren 26ko 575/2013/EE Arautegia (CRR), 2014ko urtarrilaren 1etik aurrera aplikatzekoak diren Europako Erkidegoen Egunkari Ofizialeko kreditu-erakundeen eta inbertsio-enpresen zuhurtziazko baldintzei buruzkoa.

Ordenamendu juridiko nazionala nazioartean ezartzen diren arautegi-aldaketetara egokitzeko asmoarekin, 2014ko ekainaren 26ko 10/2014 Legea, kreditu-erakundeen antolamenduari, ikuskapenari eta kaudimenari buruzkoa, onetsi zen. Horrela, jarraipena eman zitzaion 2013ko azaroaren 29ko 14/2013 Errege Lege Dekretuak eta Espainiako Bankuaren 2/2014 Zirkularrak, trantsizio-epealdian aplikagarriak diren eskakizunen aukerak ezartzen dituenak, abiatutako transposizioari. Indarreko araudiak (I. oinarriak) ezartzen dituen gutxieneko baliabide propioak kalkulatzeko, Taldearen kreditu-arriskua, truke-arriskua, negozioazio-zorroaren arriskua, merkatu-arriskua eta eragiketa-arriskua hartzen dira kontuan. Bestalde, arriskuen kontzentrazio-mugak bete behar ditu Taldeak.

2015eko otsailaren 13ko 84/2015 Errege Dekretuak, kreditu-erakundeen antolamenduari, gainbegiratzeari eta kaudimenari buruzko 2014ko ekainaren 26ko 10/2014 Legea garatzen duenak, lege horren arau-garapenaosatzen du eta berori argitaratu arte kreditu-erakundeen antolamenduari eta diziplinari buruz egin diren eta arautegi-maila duten arau guztiak testu bakar batean biltzen ditu.

Era berean, azpimarratzekoa da 2015ean eta 2016an arau berriak argitaratu direla CRR erregelamendua osatzeko, fondo propioei, likidezari, I. oinarriko arriskuei eta kapital-errekerimenduei buruzko gaietan.

Bestalde, 2016ko otsailaren 2an, 2/2016 Zirkularra onartu zuen Espainiako Bankuak. Horren helburu nagusia da, kreditu-erakundeei dagokienez 2013/36/EE Zuzentaruaren transposizioa osatzea Espainiako ordenamendu juridikora. Gainera, Europar Batasunaren 575/2013 Erregelamenduak agintari nazional eskudunei egozten dien aukeretako bat dago jasota, Espainiako Bankuak 2/2014 Zirkularrean erabili zuenaz gain.

URTEKO KONTU BATERATUEN TXOSTENA, 2016KO ABENDUAREN 31N BUKATUTAKO EKITALDIKOA (Mila eurokotan adierazita)

Bestalde, Europako Parlamentuaren eta Kontseiluaren 2011ko azaroaren 16ko 2011/89/EB Zuzentarauaren transposizioaren alderdi batzuk ere garatzen ditu Zirkular horrek. Zuzentarauak 98/78/EE, 2002/87/EE, 2006/48/EE eta 2009/138/EE Zuzentarauak aldatu zituen, finantza-konglomeratu batean dauden finantza-erakundeen aparteko gainbegiratzeari dagokionean. Zuzentaru horren transposizioa, funtsean, eginda dago, bai 10/2014 Legeak bai 84/2015 Errege Dekretuak honako arau hauetan egindako aldaketen bidez, hurrenez hurren: apirilaren 22koan 5/2005 Legean, finantza-konglomeratuen gainbegiratzeari buruzkoan eta finantza-sektoreko beste lege batzuk aldatzekoan, eta lege hori garatzen duen 1332/2005 Errege Dekretuan.

CRR erregelamenduan ezarritako errekerimenduei jarraikiz, kreditu-erakundeek % 8ko kapital-ratioa izan beharko dute, une oro, guztira. Dena den, kontuan izan behar da, arau-esparru berriak ematen dizkien botereak erabil ditzaketela arautzaileek eta aparteko kapital-mailak izatea eska diezaieketela entitateei.

Zentzu horretan, Entitate Nagusiak jakinarazpen bat jaso zuen Espainiako Bankutik, Entitate Nagusiari aplikagarri zaizkion zuhurtziazko gutxieneko errekerimenduen inguruko erabakiari buruz. Horren arabera, LABORAL Kutxak % 7,38ko CommonEquityTier 1 (CET 1) ratioa izan behar du, phased-in kapital erregulatorioaren gainean neurtua. Baldintza horrek barne hartzen du 1. oinarriak eskatutako gutxienekoa eta 2. oinarriaren errekerimendua, baita kapital-kontserbazioaren koltxoia ere. Aldi berean, 1. oinarriko % 8ko eskakizunetik abiatuta, % 10,88koak dira kapital osoaren phased-in gutxieneko errekerimenduak.

Hona hemen Taldearen Entitate Nagusiaren zuzendaritzak baliabide propioen kudeaketaren inguruan finkatutako helburu estrategikoak:

- Gutxieneko baliabide propioen inguruan aplikatzekoa den araudia une oro betetzea, bai banaka bai taldean.
- Baliabide propioen kudeaketan efizientziarik handiena bilatzea, errentagarritasuneko eta arriskuko beste aldagai batzuekin batera baliabide propioen kontsumoa funtsezko aldagaitzat har dadin, Taldeko inbertsio-erabakiak hartzeko egiten diren analisietan.

Helburu horiek betetzeko, baliabide propioak kudeatzeko hainbat politika eta prozesu ditu Taldeak ezarrita. Hauek dira horien jarraibideak:

- Taldeak jarraipeneko eta kontroleko unitate bat du, Entitatearen Arriskuen Zuzendaritzaren menpean. Espainiako Bankuak baliabide propioez ezarrita duen araudia zenbateraino ari den betetzen aztertzen du.
- Taldearen antolamendu estrategiko eta komertzialean, horiek Taldearen baliabide propio konputagarrietan duten eragina eta kontsumoaren, errentagarritasunaren eta arriskuaren arteko erlazioa gakotzat hartzen dira erabakiak hartzeko orduan.
- Taldearen kaudimen-egoerari eta etorkizuneko plangintzari etengabeko jarraipena eginez monitorizatzea. Bi agertoki hartzen dira kontuan: nagusia, datozen hiru ekitaldietarako gertagarriena den hipotesiarekin, eta hainbat estres-agertoki, askotariko aurkako egoerak gainditzeko duen finantza-gaitasuna ebaluatzeko helburuarekin.

URTEKO KONTU BATERATUEN TXOSTENA, 2016KO ABENDUAREN 31N BUKATUTAKO EKITALDIKOA (Mila eurokotan adierazita)

Taldeak aurrez azaldu dugun kaudimen-araudi berrian xedatutakoari lotuz kudeatzen ditu bere baliabide propioak, definizio kontzeptualei dagokienean.

	2016	2015
<u>1. mailako kapital arrunta (CET 1)</u>		
Kapitala	712.951	708.397
Emaizta onargarriak	63.023	61.739
Erreserbak	766.460	723.234
Balioztapenagatiko doikuntzak	131.525	135.290
(-) Beste kenketa batzuk	(59.081)	(58.833)
(-) CET1 doikuntzak, zuhurtziazko iragazkiak direla eta	(85.204)	(91.950)
	<u>1.529.674</u>	<u>1.477.877</u>
<u>1. mailako kapital gehigarria</u>		
Kapital-tresna onargarriak	-	-
	<u>-</u>	<u>-</u>
<u>2. mailako kapitala</u>		
Kapital-tresnak eta mendeko maileguak	-	-
Kreditu-arriskuetaarako estaldura osagarria metodo estandarraren bidez	33.506	78.002
Balioztapenagatiko doikuntzak	-	-
Heziketako eta Sustapeneko Fondoa	-	-
(-) Doikuntza iragankorrak	-	-
	<u>33.506</u>	<u>78.002</u>
Beste kontzeptu eta kenketa batzuk	-	-
Fondo propio konputagarriak guztira	<u>1.563.180</u>	<u>1.555.879</u>
Gutxieneko fondo propioak guztira	<u>739.321</u>	<u>781.824</u>
Arriskuen arabera haztatutako aktiboak	<u>9.241.512</u>	<u>9.772.796</u>

Hona hemen 2016ko eta 2015eko abenduaren 31n Taldeak zituen gutxieneko baliabide propioen daturik garrantzitsuenak:

	2016	2015 (*)
1. mailako kapital arruntaren ratioa (CET 1)	% 16,55	% 15,12
1. mailako kapitalaren ratioa	% 16,55	% 15,12
Kapital-ratioa guztira	<u>% 16,91</u>	<u>% 15,92</u>

1. mailako gutxieneko kapital arruntaren ratioa % 4,5ekoa da, eta 1. mailako gutxieneko kapital-ratioa % 6,0koa.

Urteko kontu bateratu hauek egitean, Taldeak betetzen du araudia.

URTEKO KONTU BATERATUEN TXOSTENA, 2016KO ABENDUAREN 31N BUKATUTAKO EKITALDIKOA (Mila eurokotan adierazita)

7. Entitate Nagusiko administratzaileen eta goi-zuzendarien ordainsariak

a) Estatutuetako ezarpenak

Lan-bazkideek ez dute inolako ordainsaririk jaso Kontseilu Errektoreko kide izateagatik, ez finkoa ez aldakorra, Entitate Nagusian bete ohi duten lanpostuan jarduteagatik jasotzen dutenaz gain. Era berean, Kontseilu Errektoreko gainerako kideek ere ez dute inolako ordainsaririk jaso kontseilari izateagatik.

Caja Laboral Popularrek ordaindu egiten du lehendakariaren lana, eta, zehaztutako prozeduren bitartez, Caja Laboral Popular Coop. de Crédito finkatutako ordainsariei buruzko irizpideak aplikatzen ditu.

Jarraian, Kontseilu Errektoreko lehendakariak jasotako ordainsariak ageri dira.

	Epe laburrerako ordainsariak eta dietak	
	2016	2015
Kontseilu Errektoreko lehendakaria	161	158
	<u>161</u>	<u>158</u>

b) Kontseilu Errektorearen eta goi-zuzendaritzako kideen beste ordainsari batzuk

Hona hemen Kontseilu Errektoreko kide diren 5 lan-bazkideek beren lana betetzeagatik 2016ko eta 2015eko abenduaren 31n jaso dutena:

	Epe laburrerako ordainsariak eta dietak	
	2016	2015
Kontseilu Errektoreko kideak	363	353
	<u>363</u>	<u>353</u>

Era berean, 9 lagun hartu dira Entitate Nagusiko goi-zuzendaritzako kideetat, 2016ko abenduaren 31n Zuzendaritza Kontseilua osatu dutenak alegia —2015ean 9 ziren—.

Taula honetan, talde horrek jasotakoak bildu ditugu, aurrez zehaztu ditugun eran:

	Epe laburrerako ordainsariak eta dietak	
	2016	2015
Goi-zuzendaritza	1.286	1.304
	<u>1.286</u>	<u>1.304</u>

URTEKO KONTU BATERATUEN TXOSTENA, 2016KO ABENDUAREN 31N BUKATUTAKO EKITALDIKOA (Mila eurokotan adierazita)

Bestalde, 2016ko eta 2015eko ekitaldietan, Kontseilu Errektoreko eta goi-zuzendaritzako kideek 298,3 mila euro eta 264,7 mila euro jaso dituzte, hurrenez hurren, konturako kapital-ordainketengatik (interesengatik) eta erabilgarri dagoen soberakinaren (kooperatiba-itzulkinen) banaketa osagarriagatik.

Entitate Nagusiko Kontseilu Errektoreko eta goi-zuzendaritzako kideen alde ekitaldian adierazitako ordainsariez gain, beste sarrera eta gastu batzuk ere erregistratu dira 2016ko eta 2015eko galdu-irabazien kontuan, hain zuzen ere Entitate Nagusiaren Kontseilu Errektoreko eta goi-zuzendaritzako kideekin egindako eragiketenak, eta horien xehetasunak aurkeztuko ditugu jarraian:

	Finantza-sarrerak		Finantza-gastuak		Komisioen ondoriozko sarrerak	
	2016	2015	2016	2015	2016	2015
Kontseilu Errektorea eta goi-zuzendaritza	5	11	1	4	6	5

Taldeko partaidetzako erakundeen administrazio-kontseiluetan Entitate Nagusiaren izenean jarduten duten goi-zuzendariak ez dute, 2016an eta 2015ean, inolako ordainsaririk jaso partaidetzako erakunde horietako kontseilari izateagatik.

- c) Kontseilu Errektoreko eta goi-zuzendaritzako kideekiko mailegu, kreditu, eperako gordailu, abal eta konpromisoak

Entitate Nagusiko Kontseilu Errektoreko eta goi-zuzendaritzako kideekin egindako eragiketen ondorioz 2016ko eta 2015eko abenduaren 31n balantzean erregistratu diren aktiboko eta pasiboko saldoen xehetasuna eskainiko dugu jarraian:

	Aktiboa - emandako maileguak (zenbateko gordina)		Aktiboa - kreditu-kontuak (zenbateko gordina)		Pasiboa - ageriko eta eperako gordailuak		Abalak eta konpromisoak	
	2016	2015	2016	2015	2016	2015	2016	2015
Kontseilu Errektorea eta goi-zuzendaritza	2.404	2.462	-	-	672	951	-	-

8. Agentziako kontratuak

1245/1995 Errege Dekretuaren 22. artikuluekin bat, kreditu-erakundeen jarduerako ohiko eragiketak Entitate Nagusiaren izenean eta kontura bezeroekin negoziatzeko edo formalizatzeko 2016ko eta 2015eko abenduaren 31n ahaldunduta zituen pertsona fisikoen zerrenda dator, II. eranskinean.

Zerrenda hori behar bezala jakinarazi zaio Espainiako Bankuari, 2016ko eta 2015eko abenduaren 31n.

URTEKO KONTU BATERATUEN TXOSTENA, 2016KO ABENDUAREN 31N BUKATUTAKO EKITALDIKOA (Mila eurokotan adierazita)

9. Ingurumenarekiko inpaktua

Taldearen eragiketa globaletan, besteak beste, ingurumena eta langileen segurtasuna eta osasuna babesteko legeak zaintzen dira. Taldeak uste du behar bezala betetzen dituela legeok eta horiek betetzen direla bermatzeko diseinatutako prozedurak dituela ezarrita.

Taldearen iritzian, beharrezko neurriak hartu ditu ingurumena babestu eta hobetzeko eta, dagokionean, ingurumen-eragina minimizatzeko, betiere indarrean dagoen araudia betez. Horren haritik, 2001ean ISO 14001 Arauaren arabera Ingurumen Kudeaketaren Ziurtagiria lortu zuen Entitate Nagusiak, eta oraindik ere indarrean du. 2016ko eta 2015eko ekitaldietan zehar, Taldeak ez du inolako hornikuntzarik egin ingurumen-arrisku eta -gastuetarako, Entitate Nagusiko Kontseilu Errektorearen iritziz ez dagoelako urteko kontu bateratuetan eragin nabarmenik izan dezakeen era horretako kontingentziarik.

10. Gordailuak Bermatzeko Fondoa

10.1 Suntsiarazpen Funts Bakarra

11/2015 Legeak, 2015eko ekainaren 18koak, eta hori garatzen duen 012/2015 Errege Dekretuak, 2015eko azaroaren 6koak, 2014ko maiatzaren 15eko 2014/59/EB Zuzentaraua ordenamendu juridiko nazionalen transposizioz jasotzea arautzen dute. Araudi horretan, esparru berria izarri da, kreditu-erakundeak eta inbertsio-zerbitzuen enpresak suntsiarazteko. Gainera, Europar Batasunaren 2014ko uztailaren 15eko 806/2014 Erregelamenduaren bidez sortu zen Suntsiarazpen Mekanismo Bakarra eratzen lagundu duten arauetako bat ere bada. Erregelamendu horretan, kreditu-erakundeak eta inbertsio-zerbitzuen enpresak suntsiarazteko arau eta prozedura uniformeak zehaztu dira, Suntsiarazpen Mekanismo Bakarraren eta Suntsiarazpen Funts Bakarraren esparruan.

Araudia garatzeari begira, 2016ko urtarrilaren 1ean Suntsiarazpen Funts Bakarra sartu zen indarrean. Finantzaketa-tresna bat da, suntsiarazpen-gaietan erabakiak hartuko dituen Europako agintariak, Suntsiarazpen Batzorde Bakarrak, erabili ahal izango duena, hartzen diren suntsiarazpen-neurriak eraginkortasunez gauzatzeko. Berari atxikitako kreditu-erakundeek eta inbertsio-zerbitzuen enpresek elikatuko dute Suntsiarazpen Funts Bakarra.

Suntsiarazpen Mekanismo Bakarra Suntsiarazpen Funts Bakarrean oinarritzen da. Funts hori bankuen ekarpenez zuzkituko da, 2024ko abenduaren 31ra arteko epealdian, bermatutako gordailuen % 1eko tamainara iritsi arte.

EBren 2015/63 Erregelamenduak arautzen duen Suntsiarazpen Funts Bakarrera entitate bakoitzak egin beharreko ekarpena kalkulatzeko, atxikitako entitateen pasibo osoen guztizko agregatuan entitateari dagokion proportzioa hartzen da aintzat, entitatearen baliabide propioak eta gordailuetan bermatutako zenbatekoa kenduta. Ateratzen den kopurua entitatearen arrisku-profilari egokitzen zaio ondoren. Suntsiarazpen Funts Bakarrari ekarpena egiteko obligazioa urte bakoitzaren urtarrilaren 1ean sortzen da.

URTEKO KONTU BATERATUEN TXOSTENA, 2016KO ABENDUAREN 31N BUKATUTAKO EKITALDIKOA (Mila eurokotan adierazita)

2016ko ekitaldian, erakunde horri egindako ekarpenaren gastua 4.836 mila eurokoa izan da (4.005 mila eurokoa 2015eko ekitaldian) (57. oharra). Gastu hori FINAIB 21 arauaren arabera kontabilizatu da, Gordailuak Bermatzeko Fondoak aitortutako gastua bezalaxe.

10.2 Gordailuak Bermatzeko Fondoak

Entitate Nagusia Kreditu Erakundeen Gordailuak Bermatzeko Fondoan dago sartuta.

1996ko abenduaren 20ko 2606/1996 Errege Dekretuak, 2015eko azaroaren 6ko 1012/2015 Errege Dekretuak aldatu zuenak, hauxe ezartzen du: Gordailuak Bermatzeko Fondoaren Gestio Batzordeak finkatuko dituela Kreditu Erakundeen Gordailuak Bermatzeko Fondora atxikitako erakundeen urteko ekarpenak. 2016ko ekitaldian, 2016ko ekainaren 30ean bermatuta dauden gordailuen milako 1,6ko ekarpena finkatu du Gestio Batzordeak. Erakunde bakoitzaren ekarpena zenbatesteko, bermatutako gordailuen zenbatekoa eta arrisku-profila hartzen dira kontuan, bai eta zenbait adierazle ere: kapitalerako egokitzapena, aktiboen kalitatea eta likidezia, adibidez. Adierazle horiek Espainiako Bankuaren 2016ko maiatzaren 27ko 5/2016 Zirkularrak garatu ditu. Era berean, 2016ko abenduaren 31n zaintzan dauden baloreen eta beste finantza-tresna batzuen % 5aren milako 2an finkatu da baloreen berme-konpartimentura egin beharreko ekarpena.

Aurreko paragrafoan aipatu diren ohiko ekarpenen gastua FINAIB 21en arabera sortzen da, ordainketa-betebeharra dagoenean —urte bakoitzeko abenduaren 31n izan ohi da—.

2012ko uztailaren 30ean, Gordailuak Bermatzeko Fondoaren Gestio Batzordeak berari atxikitako entitateen artean aparteko derrama bat egitea erabaki zuen: entitate bakoitzak urteko hamar kuota berdin ordainduko ditu. Entitate Nagusiaren derramaren zenbatekoa 35.277 mila eurokoa da: 3.522 mila euroko urteko hamar kuota. Dagokionean Entitate Nagusiak ordaintzen duen urteko ohiko ekarpenetik kenduko dira kuota horiek, ohiko ekarpen horren zenbatekoraino. 2016ko abenduaren 31n, Entitate Nagusiak erregistratuta du 21.138 mila euroko (2015eko abenduaren 31n 24.660 mila euroko) konpromiso hori, hain zuzen: balantze bateratuko aktiboko “Beste aktibo batzuk - Bestelako gainerako aktiboak” epigrafean (34. oharra) eta balantze bateratuko pasiboko “Finantza-pasiboak amortizatutako kostuan – Beste finantza-pasibo batzuk” epigrafean (36. oharra).

6/2013 Errege Lege Dekretuan ezarri zen, Kreditu Erakundeen Gordailuak Bermatzeko Fondoaren ondarea indartzeko asmoz, salbuespen gisa eta behin bakarrik, beste milako hiruan handituko zela Kreditu Erakundeen Gordailuak Bermatzeko Fondoei buruzko 1996ko abenduaren 20ko 2606/1996 Errege Dekretuaren 3. artikuluan aurreikusitako urteko ekarpena, atxikitako erakundeek 2012ko abenduaren 31ko gordailuen gainean egin beharrekoa.

URTEKO KONTU BATERATUEN TXOSTENA, 2016KO ABENDUAREN 31N BUKATUTAKO EKITALDIKO (Mila eurokotan adierazita)

Gehikuntza hori bi zatitan gauzatu zen:

- a) Lehen zatia, guztizkoaren bi bostenen parekoa, 2013ko abenduaren 31tik aurrerako 20 egun baliodunetan ordaindu behar zen. Zati hori murriztu egin zen, araudian aurreikusitako kenketen ondorioz, eta 7.693 mila euroko zenbatekoarekin gastu moduan erregistratu zen, 2013ko ekitaldiko emaitza-kontuan.
- b) Bigarren zatia, gainerako hiru bostenen parekoa (24.455 mila eurokoa), 2014ko urtarrilaren 1etik aurrera Gestio Batzordeak zehazten zuen egutegiaren arabera ordaindu behar zen, gehienez ere 7 urteko epearen barruan. FINAIB 21ean ezarritakoari jarraikiz, 2013ko martxoaren 22ko Errege Lege Dekretu hori indarrean sartzerakoan sortutakotzat jo zen gastua, batetik Entitate Nagusiaren etorkizuneko jardueraren mende ez zegoen ekarpena zelako eta bestetik osotasunean pasibo gisa aitortu behar zelako egun horretan, noiz sortu zen aintzat hartu gabe. 2014ko irailaren 30ean, 3.494 mila euro abonatu zituen Entitate Nagusiak. Bestalde, 2014ko abenduaren 17an, Kreditu Erakundeek Gordailuak Bermatzeko Fondoaren Gestio Batzordeak, araudi horrek emandako gaikuntzaren barruan, ekarpenaren bigarren zati horren gainerako zatia kopuru bereko bi tartetan ordaintzea erabaki zuen: 2015eko ekainaren 30ean lehena eta 2016ko ekainaren 30ean bigarrena. 2015eko ekainaren 30ean, 10.480 mila euro abonatu zituen Entitate Nagusiak, eta, beraz, 2015eko abenduaren 31n 10.480 mila euro geratzen zitzaizkion ordaintzeko. 2016ko ekainaren 30ean abonatu da zenbatekoa, eta, beraz, ordainduta geratu da bigarren atal horretako kopuru osoa.

2016ko ekitaldian, erakunde horri egindako ekarpen guztien gastu osoa 20.671 mila eurokoa izan da (20.033 mila eurokoa, 2015eko ekitaldian), eta honi atxikitako galdu-irabazien kontu bateratuan jaso ditugu, "Beste ustiapen-gastu batzuk" epigrafean (57. oharra).

11. Ikuskaritzako zerbitzu-sariak

Kanpo-auditoretzari eta auditoretzari lotutako beste zerbitzu batzuen ondorioz, Taldeak 486 eta 29 mila euro ordaindu behar izan ditu, hurrenez hurren, 2016ko ekitaldian (hurrenez hurren 442 eta 39 mila euro, 2015ekoan). Bestalde, 2016ko ekitaldian, 37 mila eurokoa izan da Taldeari emandako beste zerbitzu batzuen kostua (162 mila eurokoa 2015ean).

12. Ondorengo gertakariak

2016ko abenduaren 31tik urteko kontu bateratu hauek egin bitarteko epealdian ez da Taldeari nabarmen eragiteko moduko gertakariarik jazo.

URTEKO KONTU BATERATUEN TXOSTENA, 2016KO ABENDUAREN 31N BUKATUTAKO EKITALDIKOA (Mila eurokotan adierazita)

13. Aplikatutako kontabilitate-printzipio eta -arauak eta balioztapen-irizpideak

Ondoren, urteko kontu bateratu hauek egiteko erabili ditugun kontabilitate-printzipio eta -arau eta balioztapen-irizpide esanguratsuenak azalduko ditugu:

a) Jarduneko enpresaren printzipioa

Urteko kontu bateratuak egitean, Taldeko erakundeen jarduerak etorkizunean ere jarraitu egingo duela hartu da kontuan. Hortaz, kontabilitate-arauak aplikatzearen helburua ez da izan ondare garbi oso bateratua edo zati bat transmititzeari begira horren balioa ezartzea edo likidazioa eginez gero emango lukeen zenbatekoa finkatzea.

b) Sortzapen-printzipioa

Urteko kontu bateratu hauek, eskudiru-fluxuen egoera-orriekin zerikusia duten gaietan salbu, ondasun eta zerbitzuen korrante errealearen arabera prestatu dira, noiz ordaindu edo kobratu diren kontuan hartu gabe.

c) Beste printzipio orokor batzuk

Urteko kontu bateratuak kostu historikoaren ikuspegiari jarraikiz egin dira. Dena den, 2004ko urtarrilaren 1ean eta 13.q oharrean adierazitakoaren arabera lursailei eta eraikuntzei aplikatutako errebalorizazioa ere sartu da, bai eta saltzeko prest zeuden finantza-aktiboak eta finantza-aktibo eta -pasiboak ere (deribatutak barne), arrazoizko balioan.

Urteko kontu bateratuak egiteko, kontabilitateko zenbait balioespen erabili behar dira. Bestalde, Taldearen kontabilitate-politikak aplikatzeko prozesuan bere iritzia erabili behar du Zuzendaritzak. Balioespenok eragina izan dezakete aktibo eta pasiboen zenbatekoan eta aktibo eta pasibo kontingenteen banakapenean, urteko kontu bateratuen egunean, eta sarrera eta gastuen zenbatekoan, urteko kontuoi dagokien epealdian. Balioespenak Zuzendaritzaren egungo eta etorkizuneko gorabeheren ezagupenean oinarritzen badira ere, azken emaitzak bestelakoak izan daitezke.

d) Finantza-deribatuen izaera eta funtzionamendua

Finantza-deribatuek, galera edo irabazia emateaz gain, saldoei eta transakzioei lotutako kreditu- eta/edo merkatu-arrisku guztiak edo batzuk konpentsatu ditzakete, zenbait baldintzatan. Horretarako, interes-tasak, zenbait indize, balore batzuen prezioak, hainbat monetaren kanbio-tasa gurutzuak edo antzeko beste erreferentzia batzuk erabiliko dituzte azpiko elementu gisa. Taldeak merkatu antolatuetan negoziatutako finantza-deribatutak erabiltzen ditu, edo, bestela, antolatutako merkatuetatik kanpo (OTC) alderdi kontrarioarekin negoziatutak.

URTEKO KONTU BATERATUEN TXOSTENA, 2016KO ABENDUAREN 31N BUKATUTAKO EKITALDIKOA (Mila eurokotan adierazita)

Eskatzen dituzten bezeroekin negoziatzeko erabiltzen dira finantza-deribatuak, bai eta Taldearen posizioen arriskuak kudeatzeko (estaldura-deribatuak) eta horien salneurrien aldaketei onura ateratzeko ere. Estaldura-eragiketatzat hartu ezin diren finantza-deribatuak negozioazio-deribatutzat hartzen dira. Hauek dira estaldura-kontabilitatea aplikatu ahal izateko baldintzak:

- i) Finantza-deribatuak honako arrisku hauek estali behar ditu: interes-tasak eta/edo kanbio-tasak gorabeherak izatearen ondorioz aktiboen eta pasiboen balioan aldaketak izatekoa (arrazoizko balioen estaldura); jatorria finantza-aktibo eta -pasiboetan, konpromisoetan eta aurreikusitako transakzio oso probableetan duten eskudiru-fluxu balioetsietan gorabeherak izatekoa (eskudiru-fluxuen estaldura); eta atzerriko negozioetako inbertsio garbiarena (atzerriko negozioetako inbertsio garbien estaldura).
- ii) Estaldura-epean zehar, finantza-deribatuak eraginkortasunez deuseztatu behar du estalitako elementu edo posizioaren berezko arriskuren bat. Hortaz, eraginkortasuna izan behar du: prospektiboa, erretrospektiboa eta estaldura baldintza normaletan kontratatzen den unekoa. Bermatu behar du, estalitako elementu edo posizioaren bizitza osoan iraungo duela estaldurak.

Estalduren eraginkortasuna prospektiboa eta erretrospektiboa dela ziurtatzeko, eraginkortasun-testak erabiltzen ditu Taldeak. Horren bidez frogatzen du, estaldura-tresnaren arrazoizko balioaren gorabehera oso bat datorrela estalitako elementuaren arrazoizko balioaren aldaketarekin. Horrela, bada, indarreko arautegiari jarraikiz, estaldura eraginkortzat jotzeko, estaldura-tresnaren arrazoizko balioaren aldakuntzak estalitako elementuaren arrazoizko balioaren aldakuntzaren % 80 eta % 125 bitartekoa izan behar du. Deribatu batek hasieran eraginkortasun-testa betetzen badu, baina aurrerago utzi egiten badio betetzeari, kontabilitatean negozioazio-deribatutzat hartuko da une horretatik, eta estaldurak eteteko araua aplikatuko zaio.

- iii) Finantza-deribatua saldo edo transferentzia jakin batzuk estaltzeko kontratatu zela eta estaldura eraginkorra nola lortu eta neurtu nahi zen jaso behar da, betiere bat badator Taldeak arrisku propioak kudeatzeko duen moduarekin.

Elementu edo saldo indibidualak nahiz finantza-aktiboen eta -pasiboen zorroa estali daitezke. Azken kasu horretan, estaliko ditugun finantza-aktiboek edo -pasiboek arrisku-tasa bera izan behar dute. Baldintza hori betetzeko, elementu indibidualetan estalitako arriskuak aldaketarekiko duen sentikortasuna antzekoa izan behar da.

URTEKO KONTU BATERATUEN TXOSTENA, 2016KO ABENDUAREN 31N BUKATUTAKO EKITALDIKOA

(Mila eurokotan adierazita)

Estaldurak gauzatzeko, hainbat izaeratako deribatuak erabiltzen ditu Entitate Nagusiak: interes-tasena, errenta aldakorrekak, dibisetakak..., estali nahi den elementuaren azpiko arrisku-tasaren arabera. Horrela, bada, erabiltzeko moduko estaldura-tresna ugari dago: Interest Rate Swapak (IRS), Call Money Swapak (CMS), FRAk, interes-tasena gaineko etorkizunak, bonuen gaineko etorkizunak, errenta aldakorrek indizeen gaineko etorkizunak, akzioen gaineko etorkizunak, eperako dibisen salerosketa, interes-tasena gaineko aukerak, errenta aldakorrek indizeen gaineko aukerak, akzioen gaineko aukerak, dibisen gaineko aukerak, interes-tasena egituren gaineko aukerak, errenta aldakorrek egituren gaineko aukerak eta Equity Swapak.

Taldeak kontratatutako eta tresna deribatuekin egindako estaldura-eragiketak arrazoizko balioko estalduratzat hartzen dira, oro har. Estaltzen dute, batetik, Entitate Nagusiak jaulkitako zenbait pasiboren edo gordailuren arrazoizko balioak interes-tasena gorabeherengatik izan dezakeen aldaketa-arriskua eta, bestetik, saltzeko prest dauden finantza-aktiboen zorroko ondare-tresna eta zorra adierazten duten balore batzuen arrazoizko balioa.

Beste finantza-tresna batzuetan edo beste kontratu nagusi batzuetan sartzen diren finantza-tresna deribatuak bereizi erregistratzen dira deribatu gisa, horien arriskuak eta ezaugarriak kontratu nagusietakoekin estuki lotuta ez daudenean eta kontratu nagusi horiek "Negoziatzeko eutsitako finantza-aktiboak" eta "Emaitzetan aldaketak dituzten finantza-aktibo eta -pasiboak arrazoizko balioan" epigrafeetan sailkatuta ez daudenean.

Ohar honetako e) atalean, finantza-aktiboei dagokienean, finantza-deribatuen balioztapen-irizpideak daude azalduta.

e) Finantza-aktiboak

Sailkapena

Finantza-aktiboak balantze bateratuan sailkatzeko, irizpide hauek erabiltzen dira:

- i) Eskudirua, banku zentraletako eskudirutako saldoak eta ageriko beste gordailu batzuk, eskudirutako saldoei dagozkienak, eta banku zentraletan eta kreditu-erakundeetan eutsitako ageriko saldoak.
- ii) Negoziatzeko eutsitako finantza-aktiboak: epe laburrera egiteko eskuratu diren finantza-aktiboak hartzen ditu barne. Elkarrekin identifikatu eta kudeatzen diren finantza-tresnen zorroko bateko zati bat dira —zorroa eguneratu egin berri da, epe laburrera irabaziak lortzeko— edo, bestela, kontabilitateko estaldura-tresnatzat hartu ez diren tresna deribatuak.

**URTEKO KONTU BATERATUEN TXOSTENA, 2016KO ABENDUAREN 31N
BUKATUTAKO EKITALDIKOA**
(Mila eurokotan adierazita)

- iii) Emaizetan aldaketak dituzten finantza-aktiboak arrazoizko balioan: hor sartzen dira, batetik, negoziatzeko eutsitako finantza-aktiboak ez diren, finantza-aktibo hibridotzat jotzen diren eta arrazoizko balioan balioztatzen diren finantza-aktiboak; eta, bestetik, aseguru-kontratuen babespeko pasiboekin —arrazoizko balioan balioztatuta— edo arrazoizko balioan ahalik eta aldaketa gutxien izateko helburua duten nahiz interes-tasaren arriskua nabarmen murrizteko finantza-pasiboekin eta deribatuekin kudeatzen diren finantza-deribatuekin batera kudeatzen direnak.
- iv) Saltzeko prest dauden finantza-aktiboak: batetik, zorra adierazten duten baloreak hartzen dituzte barne, ez badaude sailkatuta muga-egunera arte eutsitako inbertsio gisa, emaitzetan aldaketak dituzten eta arrazoizko balioan izendatu diren finantza-aktibo gisa, mailegu eta kobratzeko partida gisa edo negoziatzeko eutsitako finantza-aktibo gisa, eta, bestetik, elkartuak edo baterako negozioak ez diren erakundeen ondare-tresnak, baldin eta negoziatzeko eutsitako finantza-aktiboekin eta emaitzetan aldaketak dituzten eta arrazoizko balioan baloratu diren finantza-aktiboekin kategorietan sartu ez badira.
- v) Maileguak eta kobratzeko partidak: merkatu aktiboan negoziatu ez arren eta arrazoizko balioan balioztatu beharrik ez izan arren, eskudiru-fluxuen zenbatekoa zehaztua edo zehazgarria duten finantza-aktiboak sartzen dira, baldin eta despoltsapena berreskuratzeko aukera ematen badiote Taldeari, zordunaren kaudimenari egoztekoak diren arrazoiak alde batera utzita. Ohiko kreditu-jardueraren ondoriozko inbertsioa ez ezik, esate baterako, bezeroek maileguetan erabili duten eta oraindik amortizatu gabe dagoen eskudirua eta beste erakunde batzuei mailegatutako gordailuak, edozein izaera juridiko dutela ere, atal honetan sartzen dira, halaber, kotizatu gabeko zorra adierazten duten baloreak eta ondasun-erosleekin nahiz zerbitzu-erabiltzaileekin egindako zorrak ere, Taldearen negozioaren ondoriozkoak badira.
- vi) Muga-egunera arte eutsitako inbertsioak: zorra adierazten duten baloreak dira, muga-egun finkoa eta zenbateko zehatzeko edo zehazgarriko eskudiru-fluxuak dituztenak eta merkatu aktiboetan negoziatzen direnak, Taldeak erakutsi duenean, hasieratik eta geroago ere, horiei muga-egunera arte eusteko asmoa eta gaitasun finantzarioa dituela.
- vii) Deribatuak – estaldura-kontabilitatea: Taldeak eskuratu edo jaulkitako finantza-deribatuak hartzen ditu barne, kontabilitate-estaldurakotzat hartzeko kualifikatzen direnak alegia.
- viii) Interes-tasaren arriskua estalita duen zorro bateko estalitako elementuen arrazoizko balioko aldaketak: galdu-irabazien kontu bateratuan ordaindutako zenbatekoen kontrapartidari dagokio, baldin eta zenbatekoak finantza-tresnen zorroen balioztapenean badute jatorria eta zorro horiek arrazoizko balioa estaltzeko deribatuen bidez interes-tasaren arriskutik eraginkortasunez babestuta badaude.

**URTEKO KONTU BATERATUEN TXOSTENA, 2016KO ABENDUAREN 31N
BUKATUTAKO EKITALDIKOA**
(Mila eurokotan adierazita)

- ix) Baterako negozioetako eta elkartuetako inbertsioak: erakunde taldeaniztunetako edo elkartuetako ondare-tresnak hartzen dituzte barne.
- x) Aseguru- eta berraseguru-kontratuek babestutako aktiboak: aseguru-erakundeei dirua itzultzea eskatzeko eskubideak sartzen dira. Aseguru-polizek planeko aktibo izateko baldintzak betetzen ez dituztenean, zehaztutako prestazioaren ondoriozko obligazioa baliogabetzeko eskatzen den ordainketa osoa edo zati bat itzultzea eska daiteke.
- xi) Saltzeko eutsitakotzat sailkatu diren izaera finantzarioko aktibo ez-korronteak eta elementu-talde besterengarriak: erabiltzeko talde batean sartuta edo besterendu nahi den negozio-unitate batean —etendako eragiketak— dauden partida indibidualen liburu etako zenbatakoei dagozkien, baldin eta gaur egun dauden baldintzetan eta urtebeteko epean (urteko kontuetan azaltzen den datatik aurrera) saltzeko probabilitate handia badute. Hortaz, besterentzen direnean jasotzen den diruarekin berreskuratuko da, seguruenik, finantza-izaerako partida horien kontabilitate-balioa. Korronteak eta finantzarioak ez diren beste aktibo batzuk salgai: horien kontabilitate-tratamendua 13.v oharrean zehaztu dugu.

Erregistroa eta balioztapena

Finantza-aktiboak arrazoizko balioaren arabera erregistratzen dira hasieran, eta, kontrako ebidentziarik ezean, eskurapen-kostuan izango da. Kontabilitate-itxiera bakoitzeko balioztapena egiteko, honako irizpide hauek hartzen dira kontuan:

- i) Finantza-aktiboak arrazoizko balioaren arabera balioztatzen dira. Arau horretatik kanpo daude: maileguak eta kobratzeko partidak; muga-egunera arte eutsitako inbertsioak; arrazoizko balioa behar bezalako objektibotasunez zehaztu ezin zaien kapital-tresnak; mendeko, baterako negozioetako eta elkartuetako inbertsioak eta azpiko aktibotzat ondareko tresna horiek dituzten eta horiek entregatuta likidatzen diren finantza-deribatuak.
- ii) Finantza-aktibo batek egun jakin batean duen arrazoizko balioa da, alderdi interesdunek independentziaz egindako transakzioan bata besteari egoki informatuta emateko aktibo horrek duen prezioa. Merkatu aktibo batean, hau da merkatu antolatu, garden eta sakon batean, aktiboan duen kotizazio-balioa da arrazoizko balioa kalkulatzeko biderik garbiena.

Finantza-aktiboak merkatuko preziorik ez duenean, antzeko tresnekin egin diren transakzioetan erabilitakora jotzen da arrazoizko balioa kalkulatzeko, eta, bestela, behar bezala egiaztatutako balorazio-ereduetara. Orobat, balioztatu nahi dugun aktiboaren bereizgarriak hartu behar dira kontuan, eragiten dioten arrisku motak batik bat. Halere, garatutako balioztapen-ereduen mugak eta eredu horiek eskatzen dituzten datuen zehaztasun-falta direla eta, gerta liteke modu horretan ateratako arrazoizko balioa ez bat etortzea balioztapen-egunean erosi edo saltzeko izango lukeenarekin.

**URTEKO KONTU BATERATUEN TXOSTENA, 2016KO ABENDUAREN 31N
BUKATUTAKO EKITALDIKOA**
(Mila eurokotan adierazita)

- iii) Merkatu aktibo batean kotizazio-balioa duten finantza-deribatuen arrazoizko balioa eguneko kotizazio-prezioa da. Aparteko arrazoiren bategatik egun jakin bateko kotizazioa zehaztu ezin bada, OTC finantza-deribatuak balioztatzeko erabiltzen diren antzeko metodoetara jotzen da.

OTC finantza-deribatuen arrazoizko balioa ateratzeko, jatorria tresnan duten eta balorazio-egunean deskontatu diren etorkizuneko kaxako fluxuak batzen dira, finantza-merkatuetan aitorpena duten metodoen bidez.

- iv) Maileguak eta kobratzeko partidak eta muga-egunera arte eutsitako inbertsioak amortizatutako kostuan balioztatzen dira, eta interes-tasa efektiboaren metodoa erabiltzen da hori finkatzeko. Amortizatutako kostua ateratzeko, finantza-aktiboaren eskurapen-kostua hartzen da oinarri. Horri, baina, zuzenketa batzuk egiten zaizkio printzipaletik ateratako diru-kopuruekin eta galdu-irabazien kontu bateratuan sartutako zatiarekin, interes-tasa efektiboaren metodoa erabiliz. Hasierako kostuaren eta muga-eguneko errenboltso-balioaren arteko aldea ere hartzen da kontuan. Gero, aktiboaren zenbatekoa murriztu dela zuzenean edo balioa zuzentzeko kontu baten bidez aitortzen duen narriaduragatik balio-murrizketa kentzen zaio. Arrazoizko balioa estaltzeko eragiketetan estaldura duten maileguen eta kobratzeko partiden kasuan, estaldura-eragiketa horietan estalita dauden arriskuen ondorioz arrazoizko balioan izaten dituzten aldakuntzak erregistratzen dira.

Interes-tasa efektiboa da finantza-tresna baten balioa tresna horri balio-bizitzan estimatu zaizkion eskudiru-fluxuekin parekatzen duen eguneratze-tasa. Kontratuko baldintzak hartzen dira oinarri horretarako, amortizazio aurreraturako aukerak esaterako, baina etorkizuneko kreditu-arriskuengatik galerak kontuan hartu gabe. Interes-tasa finkoa duten finantza-tresnetarako, eskuratu zirenean kontratuan ezarri zen interes-tasa da interes-tasa efektiboa, baina izaeragatik interes-tasen antzekoak diren komisioak eransten zaizkio, baldin badaude. Interes-tasa aldakorreko finantza-tresnetan, interes-tasa efektiboa bat dator kontzeptu guztiengatik indarrean dagoen errendimendu-tasarekin, erreferentziazko interes-tasaren lehen berrikuspenera arte.

- v) Arrazoizko balioa behar bezalako objektibotasunez zehaztu ezin zaien beste erakunde batzuen kapitaleko partaidetzak eta azpiko aktibotzat tresna horiek dituzten eta horiek entregatuz likidatzen diren finantza-deribatuak eskurapen-kostuan jasotzen dira, baina behar denean narriaduragatik izan dituzten galerak kontuan hartuta.

Finantza-aktiboen liburuetako zenbatekoan gertatzen diren aldaketak, oro har, galdu-irabazien kontu bateratuan kontrapartida jasoz erregistratzen dira. Horretarako, bereizi egiten dira jatorria interesen sortzapenean eta antzeko kontzeptuetan dutenak eta beste arrazoi batzuk dituztenak. Lehenak "Interesen ondoriozko sarrerak" epigrafean jasotzen dira eta bigarrenak galdu-irabazien kontu bateratuko "Negoziatzeko eutsitako finantza-aktibo eta -pasiboen ondoriozko irabazi edo (-) galera garbiak" edo "Emaitzetan aldaketak dituzten eta arrazoizko balioan izendatuta dauden aktibo eta pasiboen ondoriozko irabazi edo (-) galera garbiak" epigrafeetan, zenbateko garbian.

**URTEKO KONTU BATERATUEN TXOSTENA, 2016KO ABENDUAREN 31N
BUKATUTAKO EKITALDIKOA**
(Mila eurokotan adierazita)

Halere, "Saltzeko prest dauden finantza-aktiboak" epigrafeko tresnen liburuetako zenbatekoaren gorabeherak ondare garbi bateratuko "Metatutako bestelako emaitza globala" epigrafean jasotzen dira aldi baterako, baldin eta finantza-aktibo monetarioen kanbio-aldeen ondoriozkoak ez badira. "Metatutako bestelako emaitza globala" epigrafeko zenbatekoak ondare garbi bateratua osatzen dute, harik eta horien jatorri den aktiboari balantze bateratuan baja ematen zaion arte; une horretan, galdu-irabazien kontu bateratuaren kontra kitatzen dira, eta "Arrazoizko balioarekin balioztatu ez diren eta emaitzetan aldaketak dituzten finantza-aktibo eta -pasiboei kontuetan baja ematearen ondoriozko irabaziak edo galerak" epigrafean erregistratu.

Estalitako partida eta kontabilitateko estaldurako partida gisa hartzen diren finantza-aktiboetan, honako irizpide hauek kontuan hartuta erregistratzen dira balioztapen-aldeak:

- i) Arrazoizko balioaren estalduretan, galdu-irabazien kontuan jasotzen dira, zuzenean, estalitako arriskuaren motari dagokionez estaldura-elementuetan eta estalitako elementuetan gertatzen diren aldeak.
- ii) Eskudiru-fluxuen estaldura-eragiketetan eta atzerriko negozioetako inbertsio garbietan eraginkorra ez den zatiaren balioztapen-aldeak galdu-irabazien kontuan sartzen dira zuzenean.
- iii) Eskudiru-fluxuen estalduretan, ondare garbi bateratuko "Metatutako bestelako emaitza globala" epigrafean jasotzen dira, aldi baterako, estaldura-elementuen estalduran eraginkorra den zatiaren balioztapen-aldeak.
- iv) Atzerriko negozioetako inbertsio garbien estalduretan, ondare garbi bateratuko "Metatutako bestelako emaitza globala" epigrafean jasotzen dira, aldi baterako, estaldura-elementuen estalduran eraginkorra den zatiaren balioztapen-aldeak.

Azken bi kasu horietan, balioztapen-aldeak ez dira emaitza gisa jasotzen, harik eta estalitako elementuaren galerak edo irabaziak galdu-irabazien kontu bateratuan erregistratzen diren arte edo estalitako elementuaren muga-egunera arte.

Finantza-tresnen zorroen arteko birsailkapena

Finantza-tresnen zorroen birsailkapenetan, honako baldintza hauek beteko dira:

- i) Ondorengo iv) puntuan adierazitako aparteko salbuespenetan izan ezik, "Emaitzetan aldaketak dituzten finantza-aktiboak arrazoizko balioan" atalean sailkatutako finantzak, erosi, jaulki edo eskuratu eta gero, ezin dira birsailkatu finantza-tresnen kategoria honen barruan nahiz kanpoan.

**URTEKO KONTU BATERATUEN TXOSTENA, 2016KO ABENDUAREN 31N
BUKATUTAKO EKITALDIKOA**
(Mila eurokotan adierazita)

- ii) Asmoa edo finantza-gaitasuna aldatu izanaren ondorioz finantza-aktibo bat “Muga-egunera arte eutsitako inbertsioak” epigrafetik kanpo geratzen bada, “Saltzeko prest dauden finantza-aktiboak” epigrafean birsailkatuko da. Kasu horretan, birsailkatutako finantza-aktiboaren zenbatekoa esanguratsua bada “Muga-egunera arte eutsitako inbertsioak” epigrafean sartutako aktiboen guztizko zenbatekoaren aldean, tratamendu bera emango zaie kategoria horretan sailkatutako finantza-tresna guztiei, birsailkapen hori ez bada araudi aplikagarriak onartzen dituen suposuetan sartzen —muga-egunetik oso gertu dauden salmentak, finantza-aktiboaren printzipal ia osoa kobratu ostean...—.

2016ko eta 2015eko ekitaldietan zehar, ez da egin “Muga-egunera arte eutsitako inbertsioak” epigrafean sailkatutako finantza-aktiboei buruzko araudi aplikagarrian onartu gabeko inolako salmentarik.

- iii) Taldearen asmoa edo finantza-gaitasuna aldatzen bada edo “Muga-egunera arte eutsitako inbertsioak” epigrafean sailkatutako finantza-aktiboen salmentari buruzko araudi aplikagarrian finkatzen diren bi zehapen-ekitaldiak igarotzen badira, “Saltzeko prest dauden finantza-aktiboak” kategoriako zor-tresnak “Muga-egunera arte eutsitako inbertsioak” kategorian birsailkatu ahal izango dira. Entitatearen asmoa edo finantza-gaitasuna aldatzen bada, horrelakoetan, finantza-tresnei eskualdatze-datan dagokien arrazoizko balioa kostu amortizatutzat hartuko da, eta zenbateko horren eta itzulketa-balioaren arteko aldea galdu-irabazien kontuan adieraziko da, tresnaren hondar-bizitzako interes-tasa efektiboaz baliatuz.

2016ko eta 2015eko ekitaldietan zehar, ez da egin aurreko paragrafoan azaldutakoak moduko birsailkapenik.

- iv) Finantza-tresna deribatuak ez diren finantza-aktiboak “Negoziatzeko eutsitako finantza-aktiboak” eta “Saltzeko prest dauden finantza-aktiboak” ataletatik kanpo sailkatu ahal izango dira, baldin eta epe laburrean saltzeko edo berrerosteko asmoa bertan behera geratzen bada. Halaber, ezinbestekoa izango da honako baldintza hauetako bat betetzea:
- a. Aparteko egoera bereziren bat egokitzea, baldin eta “Maileguak eta kobratzeko partidak” kategorian sartzeko moduko aktiboak ez badira. Zeharo ezohikoak diren gertakari bitxiak hartzen dira aparteko egoeratzat, eta etorkizun aurreikusgarrian errepikatzeko aukerak oso urriak izaten dira.
- b. Taldeak finantza-aktiboari etorkizun aurreikusgarrian edo muga-egunera arte eusteko asmoa eta finantza-gaitasuna izatea, betiere hasierako aitorpenean “Maileguak eta kobratzeko partidak” atalari lotutako definizioa bete bada.

**URTEKO KONTU BATERATUEN TXOSTENA, 2016KO ABENDUAREN 31N
BUKATUTAKO EKITALDIKOA**
(Mila eurokotan adierazita)

Halako egoeretan aktiboaren birsailkapena egiteko, birsailkapen-eguneko arrazoizko balioa erabiliko da, emaitzak itzuli gabe eta balio hori kostu amortizatutzat hartuz. Horrela birsailkatutako aktiboak inondik inora ezingo dira sartu berriro “Negoziatzeko eutsitako finantza-aktiboak” kategorian.

2016ko eta 2015eko ekitaldietan zehar ez da “Negoziatzeko eutsitako finantza-aktiboak” eta “Saltzeko prest dauden finantza-aktiboak” ataletako inolako finantza-aktiborik birsailkatu.

f) Finantza-pasiboak

Sailkapena

Finantza-aktiboak balantze bateratuan sailkatzeko, irizpide hauek erabiltzen dira:

- i) Negoziatzeko eutsitako finantza-pasiboak: epe laburrera berriro eskuratzeko jaulki diren finantza-pasiboak hartzen ditu barne. Elkarrekin identifikatu eta kudeatzen diren finantza-tresnen zorro bateko zati bat dira —zorroa eguneratu egin berri da, epe laburrera irabaziak lortzeko—, edo kontabilitateko estaldura-tresnatzat hartu ez diren tresna deribatuak, edo aldi baterako eskuratu edo mailegutuan hartu diren finantza-aktiboen salmenta irmoak sortuak.
- ii) Emaizetan aldaketak dituzten finantza-pasiboak arrazoizko balioan: Taldeak hasierako azterketan edo horiek izendatzean informazio esanguratsuagoa lortzen denean izendatutako finantza-pasiboak dira.
 - Horrela, deuseztatu edo murriztu egiten direnean, nabarmen, aktiboak edo pasiboak irizpide desberdinak erabiliz balioztatzetik edo haien irabaziak edo galerak aitortzetik sortuko liratekeen inkoherentziak.
 - Finantza-pasiboen edo finantza-aktibo eta -pasiboen talde bat kudeatu eta haren errendimendua arrazoizko balioan oinarrituz ebaluatzen denean, arriskua kudeatzeko edo inbertsioa dokumentatzeko estrategia erabiliz, eta talde horren informazioa Zuzendaritzako funtsezko langileei ematen zaienean, arrazoizko balioa oinarritzat harturik.
- iii) Amortizatutako kostudun finantza-pasiboak: balantze bateratuko gainerako ataletan sartu ezin direnak dira, finantza-erakundeen fondo-bilketako ohiko jardueren ondoriozkoak, eta berdin dio nola gauzatzen diren eta zer muga-egun duten.

**URTEKO KONTU BATERATUEN TXOSTENA, 2016KO ABENDUAREN 31N
BUKATUTAKO EKITALDIKOA
(Mila eurokotan adierazita)**

- iv) Deribatuak – estaldura-kontabilitatea: Taldeak eskuratu edo jaulkitako finantza-deribatuak hartzen ditu barne, kontabilitate-estaldurakotzat hartzeko kualifikatzen direnak alegia.
 - v) Interes-tasaren arriskua estalita duen zorro bateko estalitako elementuen arrazoizko balioko aldaketak: galdu-irabazien kontu bateratuan ordaindutako zenbatekoen kontrapartidari dagokio, baldin eta zenbatekook finantza-tresnen zorroen balioztapenean badute jatorria eta zorro horiek arrazoizko balioa estaltzeko deribatuen bidez interes-tasaren arriskutik eraginkortasunez babestuta badaude.
 - vi) Aseguru- eta berraseguru-kontratuek babestutako pasiboak: ekitaldi-amaieran indarrean dauden aseguru-kontratuen ondoriozko erreklamazioak estaltzeko Taldeak sortutako hornidura teknikoak dira.
 - vi) Ageriko kapital errenboltsagarria: Taldeak jaulkitako finantza-tresnen zenbatekoa hartzen du barne. Kapitalaren izaera juridikoa dute, baina ez dituzte betetzen ondare garbian sartzeko baldintzak. "Finantza-pasiboak amortizatutako kostuan" atalekoak moduan balioztatzen dira, baldin eta Taldeak "Emaitzetan aldaketak dituzten finantza-pasiboak arrazoizko balioan" multzoan sartu ez baditu, horretarako baldintzak bete eta gero.
- Entitate Nagusiaren estatutuetan ezarri da, bazkideen ekarpenak itzultzeko nahitaezkoa izango dela Kontseilu Errektoreak aldeko erabakia hartzea eta errenboltsoa egin ondoren gutxieneko kapital soziala, baliabide propioak edo kaudimen-koefizientea behar adina estalita geratzea.
- vii) Saltzeko eutsitakotzat sailkatu diren elementu-talde besterengarrietan sartutako pasiboak: "Saltzeko eutsitakotzat sailkatu diren aktibo ez-korrontek eta elementu-talde besterengarriak" atalean jatorria duten saldo hartzekodunei dagozkie.

Erregistroa eta balioztapena

Finantza-pasiboak amortizatutako kostuan erregistratzen dira, hain zuzen ere, 13.e oharrean finantza-aktiboentzat zehaztu den eran. Baina badira salbuespenak:

- i) "Negoizatzeko eutsitako finantza-pasiboak" eta "Emaitzetan aldaketak dituzten finantza-pasiboa arrazoizko balioan" epigrafeetako finantza-pasiboak arrazoizko balioan balioztatzen dira, 13.e oharrean finantza-aktiboentzat zehaztu den eran. Arrazoizko balioa estaltzeko eragiketetan estalitako finantza-pasiboen kasuan, estaldura-eragiketa horietan estalita dagoen arriskuaren ondorioz arrazoizko balioan izaten dituzten aldaketak erregistratzen dira, finantza-pasibo horiei dagokien "Mikroestaldurako eragiketak" atalean.

**URTEKO KONTU BATERATUEN TXOSTENA, 2016KO ABENDUAREN 31N
BUKATUTAKO EKITALDIKOA**
(Mila eurokotan adierazita)

- ii) Arrazoizko balioa behar bezalako objektibotasunez zehaztu ezin zaien ondare-tresnak azpian dituzten eta horiek entregatuz likidatzen diren finantza-deribatuak eskurapen-kostuan jasotzen dira.

Finantza-pasiboen liburuetakoa zenbatekoan gertatzen diren aldaketak, oro har, galdu-irabazien kontu bateratuan kontrapartida jasoz erregistratzen dira. Horretarako, bereizi egiten dira jatorria interesen sortzapenean eta antzeko kontzeptuetan dutenak eta beste arrazoi batzuk dituztenak. Lehenak "Interesen ondoriozko gastuak" epigrafean jasotzen dira eta bigarrenak galdu-irabazien kontu bateratuko "Negoziatzeko eutsitako finantza-aktibo eta -pasiboen ondoriozko irabazi edo (-) galera garbiak" edo "Emitzetan aldaketak dituzten eta arrazoizko balioan izendatuta dauden aktibo eta pasiboen ondoriozko irabazi edo (-) galera garbiak" epigrafeetan, zenbateko garbian.

Estalitako partida eta kontabilitateko estaldurako partida gisa hartzen diren finantza-pasiboetan, 13.e oharrean finantza-aktiboetarako adierazi diren irizpideak kontuan hartuta erregistratzen dira balioztapen-aldeak.

- g) Finantza-tresnak transferitzea eta balantze bateratutik baja ematea

Finantza-tresnen transferentziak kontabilizatzeko, transferitutako finantza-tresnaren arriskuak eta mozkinak nola intsuldatu diren hartzen da kontuan, betiere irizpide hauei jarraikiz:

- i) Arriskuen eta mozkinen funtsezko intsuldaketa egiten bazaie hirugarrenei, transferitutako finantza-tresnari baja ematen zaio balantze bateratuan, eta, aldi berean, transferentziaren ondorioz atxikitako edo sortutako edozein eskubide edo obligazio aitortzen da. Eragiketa mota horietan sartzen dira: baldintza gabeko salmentak; berrerosteko egunean arrazoizko balioan berrerosteko ituna duten salmentak; finantza-aktiboen salmentak, dirua alde batera utzita erosteko aukera eskuratua edo saltzeko aukera emana dutenak; aktiboen titulazioak, lagatzaileak ez dituenean mendeko finantzaketarik atxikitzen eta ez dienean titular berriei kreditu-hobekuntzarik eskaintzen; eta abar.
- ii) Transferitutako tresnari dagozkion arriskuen eta mozkinen funtsezko atxikipena egiten bada, transferitutako finantza-tresnari ez zaio baja ematen balantze bateratuan, eta transferentziaren aurretik erabiltzen ziren irizpide berberekin balioztatzen jarraitzen da. Eragiketa mota horietan sartzen dira: salneurri finkoarekin edo salmenta-prezioari interes bat erantsita berrerosteko ituna duten finantza-aktiboen salmentak; baloreak mailegatzeko kontratuak, mailegu-hartzaileak horiek edo antzeko aktiboak itzultzeko betebeharra duenean; eta abar. Halarik ere, finantza-pasiboa kontabilitatean jasotzeko, kontra-prestazioaren kopurua —amortizatutako kostuan balioztatzen da—, transferitu den baina baja eman ez zaion finantza-aktiboaren sarrerak eta finantza-pasibo berriaren gastuak hartzen dira kontuan.

**URTEKO KONTU BATERATUEN TXOSTENA, 2016KO ABENDUAREN 31N
BUKATUTAKO EKITALDIKOA**
(Mila eurokotan adierazita)

- iii) Transferitutako tresnari dagozkion arriskuen eta mozkinen funtsezko transferentzia eta atxikipena egiten ez bada, bi aukera daude. Eragiketa mota horietan sartzen dira finantza-aktiboen salmentak, diruaren barruan nahiz kanpoan sakonki ez dauden erosteko aukera eskuratua edo saltzeko aukera emana dutenak; titulazioak, lagatzaileak transferitutako aktiboaren zati batean bere gain hartzen duenean mendeko finantzaketa edo beste kreditu-hobekuntza batzuk...
- Taldeak ez badio transferitutako finantza-tresnaren kontrolari eusten, baja ematen zaio balantzean eta transferentziaren ondorioz atxikitako edo sortutako edozein eskubide edo obligazio aitortzen da.
 - Taldeak eutsi egiten badio transferitutako finantza-tresnaren kontrolari, balantzean jasotzen jarraitzen du, balio-aldaketen eraginpean jartzeari dagokion zenbatekoan, eta jasotako kontraprestazioaren pareko kopuruko finantza-pasiboa aitortzen da. Pasibo hori amortizatutako kostuan balioztatuko da gerora, baldin eta "Emaizetan aldaketak dituzten finantza-pasiboak arrazoizko balioan" atalean sailkatzeko baldintzak betetzen ez baditu. Gaur egun betebeharra ez denez, finantza-pasibo horren zenbatekoa kalkulatzeko, finantza-aktiboak eskualdatu zaizkion Entitatearentzat finantzaketa-iturri diren finantzaketa-tresnen (adibidez, titulizazio-bonu eta maileguen) zenbatekoa deduzitu egingo da, finantza-tresna horiek eskualdatutako aktiboak finantzatzeko erabiltzen diren heinean. Transferitutako aktiboaren eta horri lotutako pasiboaren zenbateko garbia atxikitako eskubide eta obligazioen kostu amortizatua izango da, baldin eta transferitutako aktiboa amortizatutako kostuan neurtzen bada, eta atxikitako eskubide eta obligazioen arrazoizko balioa, baldin eta transferitutako aktiboa arrazoizko balioan neurtzen bada.

Beraz, finantza-aktiboak bi kasutan bakarrik geratuko dira balantze bateratutik at: sortutako eskudiru-fluxuak agortzen direnean edo arrisku eta etekin gehienak hirugarrenen esku uzten direnean. Halaber, finantza-pasiboei egoera-balantzetik baja emateko, sortzen dituzten obligazioak agortuta egon behar dira, edo, bestela, berriro kitatu edo birkokatzeko helburuarekin eskuratu behar dira.

2016ko eta 2015eko ekitaldietako urteko kontu bateratuetan, IM Caja Laboral 1 ATF, IM Caja Laboral 2 ATF eta IM Caja Laboral Empresas 1 ATF titulizazio-fondoak sartu ditu Taldeak, integrazio global bidez —azken hori 2016an likidatu zen aurretiaz—; izan ere, zenbait mailegu transferitu zizkion 2006ko, 2008ko eta 2011ko ekitaldietan (26. eta 36. oharra).

Dena den, Taldeak ez ditu jaso 2004ko urtarrilaren 1aren aurretik egin diren transakzioen ondoriozko finantza-aktibo eta -pasiboak, baldin eta deribatuak ez badira, aurretik aplikatzen zen arautegiaren indarrez balantze bateratutik baja emanda badaude eta geroagoko transakzio edo gertaeraren baten emaitza direlako jaso beharrekoak ez badira.

URTEKO KONTU BATERATUEN TXOSTENA, 2016KO ABENDUAREN 31N BUKATUTAKO EKITALDIKOA (Mila eurokotan adierazita)

h) Finantza-aktiboen balioaren narriadura

Finantza-aktiboen liburuetakozko zenbatekoa, oro har, galdu-irabazien kontu bateratuaren kargura zuzentzen da, narriaduragatik galera izan dela objektiboki esan dezakegunean. Kasu hauetan gertatzen da hori:

- i) Zor-tresnen (zorraz adierazten duten kreditu eta baloreen) kasuan, hasierako aitortpenaren ondorengo gertaeraren baten edo hainbat gertaeraren konbinazioaren ondorioz, etorkizuneko eskudiruz fluxuek okerrera egiten badute.
- ii) Kapital-tresnen kasuan, hasierako aitortpenaren ondorengo gertaeraren baten edo hainbat gertaeraren konbinazioaren ondorioz liburuetakozko zenbatekoa berreskuratu ezin bada.

Eskuarki, finantza-tresnen liburuetakozko zenbatekoaren narriaduraren ondoriozko zuzenketa narriadura gertatu den epealdiko galdu-irabazien kontu bateratuaren kargura egiten da. Aurretik erregistratu diren narriaduraren ondoriozko galeren berreskuratzea, berriz, narriadura deuseztatu edo murrizten den epealdiko galdu-irabazien kontu bateratuan aitortzen dira. Erregistratutako edozein zenbateko berreskuratzeko aukera oso txikia bada, kendu egiten da balantze bateratutik. Edozein modutan, Taldeak beharrezko eguneratzeak egin ahal izango ditu, horiek kobratzen saiatzeko, harik eta, preskripzioa, barkamena edo beste edozein arrazoi dela medio, eskubideak erabat galtzen dituen arte.

Tresna motaren arabera eta eragin diezaieketen beste zirkunstantzia batzuen arabera kalkulatu da finantza-aktiboen narriadura, jasotako bermeak kontuan hartu ondoren. Taldeak aitortu egiten ditu bai kontu zuzentzaileak —zenbatetsitako galerak estaltzeko kaudimengabeziatarako hornidurak osatzen direnean— bai aktiboen aurkako saneamendu zuzenak —berreskuratzeko aukera oso txikia dela jotzen denean—. Oro har, narriatutaz sailkatutako zor-tresna guztien kasuan, eten egiten da kontratuan oinarritutako interes-sorrerak galdu-irabazien kontu bateratuan aitortzeko prozesua. Gerora interes horiek berreskuratzen badira, kobratutako zenbatekoa galdu-irabazien kontu bateratuan aitortzen da.

Ondoren, narriadura-irizpideak laburtuko ditugu, tresna motaren eta zorroaren arabera sailkatuta:

Amortizatutako kostuan balioztatutako zor-tresnak eta balantzetik kanpoko esposizioak

Narriaduragatik galerak zehazteko asmoz, Taldeak zordunen banan-banako jarraipena egiten du —behintzat zordun esanguratsuak izan daitezkeen kasuan—. Era berean, finantza-aktiboko taldeen jarraipen kolektiboa ere egiten du, zordunek zorrek ordaintzeko gaitasunari buruz aipatu dugun kreditu-arriskuaren antzeko ezaugarriak dituztenean. Arrisku-ezaugarri antzekoak dituzten aktiboen talde batean ere sartu ezin den tresna bere aldetik aztertuko da, narriatuta dagoen ikusteko eta narriaduraren ondoriozko galera balioesteko.

URTEKO KONTU BATERATUEN TXOSTENA, 2016KO ABENDUAREN 31N BUKATUTAKO EKITALDIKOA (Mila eurokotan adierazita)

Kreditu-arriskuen ondorioz izan ditzakeen galerak zenbatesteko politikak, bideak eta prozedurak ditu Taldeak, bai kontrako alderdiari egotz dakiokeen kaudimengabeziaren kasuetarako, bai herrialde-arriskuaren kasuetarako. Zor-tresnetako eragiketak eta balantzetik kanpoko esposizioak aitortu, aldatu, ebaluatu, jarraitu eta kontrolatzen direnean ezartzen dira politika, bide eta prozedura horiek, bai eta beraien narriadura posiblea identifikatzen denean eta, hala badagokio, aurreikusitako galerak estaltzeko zenbatekoak kalkulatzeko direnean ere.

Kaudimengabeziagatiko kreditu-arriskuaren arabera kontabilitate-sailkapena

Taldeak ezarritako irizpideen bitartez, ahuleziak eta narriadura-ebidentzia objektiboak dituzten kreditudunak identifikatu eta kreditu-arriskuaren arabera sailkatzen ditu.

Hurrengo ataletan, Taldeak erabiltzen dituen sailkapen-printzipioen eta -metodologiaren berri emango dugu.

1) Sailkapen-kategorien definizioa:

Negoizatzeko eutsitako finantza-aktiboen zorroan sartu ez diren zor-tresnak, balantzetik kanpoko esposizioak bezalaxe, kaudimengabeziagatiko kreditu-arriskuaren arabera sailkatzen dira; honela:

i) Arrisku normala:

- a. Gainerako kategorietan sailkatzeko baldintzak betetzen ez dituzten eragiketa guztiak sartzen dira bertan.
- b. Arrisku normala zaintza bereziarekin: Kategoria honetan sartzen dira banaka zalantzazko arriskutzat edo kobraezintzat sailkatzeko irizpideak bete gabe, arrisku normalekotzat sailkatutako antzeko eragiketek baino galera handiagoak eragin ditzaketen ahultasunak dituzten eragiketak.

ii) Zalantzazko arriskua:

- a. Zalantzazko arriskua, titularraren berankortasuna dela eta: Kontratuaren arabera, printzipalean, interesetan edo gastuetan kontratuan hitzartutako zenbatekoren bat 90 egunetik gora mugaeguneratuta duten zor-tresnak sartzen dira kategoria honetan, titularra eta bermea edozein izan arren, eta betiere kobraezinezkotzat sailkatzen ez badira. Era berean, kategoria honetan sartuko dira aitortutako bermeak ere, baldin eta abalatutako eragiketan berankortasunik badu abaldunak.

URTEKO KONTU BATERATUEN TXOSTENA, 2016KO ABENDUAREN 31N BUKATUTAKO EKITALDIKOA (Mila eurokotan adierazita)

Kategoria honetan sartuko dira, halaber, titular baten eragiketa guztien zenbatekoak, baldin eta 90 egunetik gorako antzinasunarekin mugaeguneratutako zenbatekoak kobratzeko falta diren zenbatekoen % 20 baino gehiago badira. Aipaturiko ehunekoa zehazteko ondorioetarako soilik, zenbakitzailean jarriko da zenbateko mugaeguneratuak dituzten berankortasunagatiko zalantzazko eragiketen liburuetaiko zenbateko gordina eta izendatzailean titularrari emandako zor-tresna guztien liburuetaiko zenbateko gordina. Horrela kalkulaturako ehunekoa % 20tik gorakoa bada, titular horren zor-tresnak nahiz kreditu-arriskua dakarten balantzetik kanpoko esposizioak berankortasunagatiko zalantzazkoetara eramango dira.

- b. Zalantzazko arriskua, titularraren berankortasuna ez beste arrazoiren bat dela eta: Honako hauek hartzen ditu: titularraren berankortasunagatik kobraezinen edo zalantzazkoen kategorietan sailkatzeko baldintzak bete gabe ere, guztizkoa (printzipala eta interesak) kontratuan hitzartutako terminoetan osorik ordaintzeko aukerari buruzko arrazoizko zalantzak dituzten zor-tresnak, mugaeguneratuak edo mugaeguneratu gabeak; eta, horiekin batera, titularraren berankortasunagatik zalantzazkotzat sailkatu ezin diren balantzetik kanpoko esposizioak, Taldeak seguruenik ordaindu egin beharko dituela eta berreskurapena, berriz, zalantzazkoa dela jotzen denean.

Kategoria honetan sartuko dira, besteak beste, euren kaudimena narriatzea eragingo duten egoeran dauden titularren eragiketak.

- iii) Arrisku kobraezina: Kategoria honetan sartzen dira banakako azterketa egin ondoren eta eragiketaren edo titularraren kaudimena nabarmen eta itzultzeko aukerarik gabe narriatu dela ikusita, kobratzeko aukera oso-oso txikikotzat jotzen diren zor-tresnak, mugaeguneratuta egon ala ez. Kategoria honetan sailkatuz gero, eragiketaren liburuetaiko zenbateko gordina osorik saneatu beharko da, eta aktibotik baja emango zaio erabat.

2) Eragiketak sailkatzeko irizpideak:

Taldeak orotariko irizpideak erabiltzen ditu kreditatuak nahiz eragiketak kategoria batean edo bestean sailkatzeko, kreditu-arriskuaren arabera. Horien artean daude hauek:

- Irizpide automatikoak.
- Birfinantzamenduetarako berariazko irizpideak.
- Jarraipen-ereduetan oinarritutako irizpideak, parametro jakin batzuen jarraipenean oinarrituta.

URTEKO KONTU BATERATUEN TXOSTENA, 2016KO ABENDUAREN 31N BUKATUTAKO EKITALDIKOA (Mila eurokotan adierazita)

Faktore automatikoak eta birfinantzamenduetarako berariazko sailkapen-irizpideak zorro osoaren gainean ezartzen diren sailkapen- eta saneamendu-prozesuak dira. Era berean, eragiketen ahuleziak eta narriadurak ahalik eta lastarren antzemateko asmoz, Taldeak zehaztuta duen jarraipen-ereduak tratamendu zehatz bat esleitzen dio eragiketa bakoitzari, ez ordaintzeko arrisku-mailen arabera.

Kreditatu garrantzitsuen kasuan, ez-ordaintze posibleak iragartzeko eredu bat erabiltzen du Entitateak. Aldagai- eta alerta-sistema baten bidez, bezeroen etorkizuneko ez-ordaintzeak antzematea, larritasuna neurtu eta kuantifikatzea, eta ez-ordaintzeko arrisku-aukerak mailakatzea du helburu. Arrisku-analisten talde aditu batek aztertzen ditu alerta aktiboak dituzten kreditatuak, eta beraiek ondorioztatzen dute ahuleziarik edota narriadura-ebidentzia objektiborik dagoen. Ildo beretik, narriadura-ebidentziarik egonez gero, galera eragin duen gertaerak (edo gertaerek) finantza-aktiboaren edo beraren taldearen etorkizuneko eskudiru-fluxuetan inpakturik duten erabakiko dute.

Zalantzazko arriskutzat sailkatzeko beste arrazoirik ez badago, berankortasun-arrazoiengatik zalantzazkoen kategorian sailkatutako eragiketak berriro ere arrisku normalekoen atalean sailkatu ahal izango dira, baldin eta, mugaeguneratutako zenbatekoen zati bat kobratu ondoren, zalantzazko arriskutzat sailkatzeko kausak desagertzen badira eta arrisku normalera birsailkatzeko egunean titularrak ez badu beste eragiketa batzuetan 90 egunetik gorako antzintasunarekin mugaeguneratutako zenbatekorik. Zalantzazko arriskutzat sailkatzeko berankortasuna ez beste arrazoiren bat badago, berriz ere arrisku normalekoen kategorian sartzeko aukera egongo da, baldin eta zorra kontratuan hitzartutako terminoetan osorik ordaintzeko aukerari buruzko zalantzak desagertzen badira eta arrisku normaleko kategorian birsailkatzeko egunean titularrak ez badu beste eragiketa batzuetan 90 egunetik gorako antzintasunarekin mugaeguneratutako zenbatekorik.

Birfinantzatze- eta berregituratze-eragiketak

Taldeak kreditu-arriskuen kudeaketaren alorrean erabiltzen dituen politiken eta prozeduren bidez, bermatuta dago kreditatuei jarraipen zehatza egitea; gainera, beraien kaudimenean narriadura-zantzuak egonez gero, zuzkidurak egiteko beharra azaleratzen dute. Horregatik, berregituratze- eta birfinantzamendu-eragiketetan kreditatuaren egoerak hala eskatzen badu, behar diren kaudimengabezia-zuzkidurak egiten ditu Taldeak. Hauek dira berregituratze- eta birfinantzamendu-eragiketak:

- Birfinantzamendu-eragiketak: eragiketa horiek ematen dira edo erabiltzen dira, titularra eta bermeak edozein izanik ere, titularrak (edo titularrek) gaur egun dituzten edo etorkizunean aurreikusten zaizkien zailtasun finantzarioekin lotutako arrazoi ekonomiko edo legezkoengatik, Entitateak berak nahiz taldeko beste erakunde batzuek titularrari (edo titularrei) nahiz talde ekonomikoko beste enpresa bati edo hainbati emandako eragiketa bat edo batzuk kitatzeko, edota eragiketa horien ordaintzeko betebeharra (osoa edo zati bat) egunean jartzeko, kitatutako edo birfinantzatutako eragiketen titularrei zorra (printzipala eta interesak) ordaintzen laguntzeko, egungo egoeran ezin dutenean ordainketa hitzartutako denboran eta moduan ordaindu, edo etorkizunean ezingo dutela aurreikusten denean.

URTEKO KONTU BATERATUEN TXOSTENA, 2016KO ABENDUAREN 31N BUKATUTAKO EKITALDIKOA (Mila eurokotan adierazita)

- Eragiketa berregituratuak: eragiketa horien bidez, titularrak (edo titularrek) gaur egun dituzten edo etorkizunean aurreikusten zaizkien zailtasun finantzarioekin lotutako arrazoi ekonomiko edo legezkoengatik, aitortutako eragiketa baten edo batzuen baldintza finantzarioak aldatzen dira, titularrei zorra (printzipala eta interesak) ordaintzen laguntzeko, horiek ezin dituztenean baldintza horiek hitzartutako denboran eta moduan bete, edo etorkizunean ezingo dutela aurreikusten denean, nahiz eta aldaketa hori kontratuan aurreikusita egon. Nolanahi ere, berregituratutako eragiketatzat jotzen dira kita egiten zaien edo zorra murrizteko aktiboak jasotzen dituzten eragiketak, edota baldintzak aldatzen zaizkienak, muga-eguna luzatzeko, amortizazio-taula aldatzeko (epe laburrean kuoten zenbatekoa edo maiztasuna gutxitzeko) edo printzipalaren, interesen edo bien gabealdia ezarri edo luzatzeko; salbu eta frogatzen bada baldintzak aldatzeko arrazoa ez dela titularren finantza-arazoa eta aldaketa egiten den egunean merkatuan antzeko arrisku-profila duten erabiltzaileei ezartzen zaizkien antzeko baldintzak ezartzen badira.

Eragiketa bat arrisku-kategoria jakin batean sailkatuta badago, birfinantzamendu-eragiketak ez du eragingo haren arrisku-maila hobetzea. Birfinantzatutako eragiketetan, hasierako sailkapena beraien ezaugarrien arabera zehazten da; batik bat, kreditatuak finantza-arazoak izatea eta zenbait klausula (adibidez galbealdi luzeak) indarrean egotea hartzen dira aintzat.

Eragiketaren hasierako sailkapenaren ondoren, arrisku txikiagoko kategoria batera eramateko, nahiko garbi ikusi behar da eragiketaren zenbatekoa berreskuratzeko aukera, dela kreditatuak ordainketa-betebeharra luzaro eta etenik gabe errespetatu duelako, dela hasierako zorraren ehuneko handi samarra ordaindu delako.

Estaldurak zenbatesteko irizpideak

Taldeak honako irizpide hauek erabiltzen ditu kreditu-arriskuagatiko galeren estaldurak zenbatesteko.

Ageriko arriskurik gabekotzat identifikatutako eragiketen harira —batez ere Europar Batasuneko edo arriskurik gabekotzat jotzen diren herrialdeetako banku zentralekin, administrazio eta enpresa publikoekin eta finantza-erakundeekin egindakoak—, % 0ko estaldura ezartzen zaie, zalantzazkotzat sailkatutako eragiketetan izan ezik. Halakoetan, banan-banan egiten zaie narriaduraren zenbatespena.

1) Estalduren banakako zenbatespenak:

Honako hauetan egiten da banakako zenbatespena:

- i) Banaka garrantzitsuak diren kreditatuen zalantzazko eragiketak estaltzean. Taldeak arrisku-esposizio osoaren 3 milioi euroko muga ezarri du kreditatuak garrantzitsutzat jotzeko.

**URTEKO KONTU BATERATUEN TXOSTENA, 2016KO ABENDUAREN 31N
BUKATUTAKO EKITALDIKOA**
(Mila eurokotan adierazita)

- ii) Arrisku-talde homogeen batekoak ez diren zalantzazko eragiketak estaltzean.
- iii) Ageriko arriskurik gabekotzat identifikatuta egon arren, berankortasuna edo beste arrazoren bat dela eta, zalantzazkotzat sailkatutako eragiketak estaltzean.

Estaldura horiek zenbatesteko erabiltzen diren irizpideen bidez, analistek bezeroaren eta eragiketaren egoera zehatzaren arabera esleitzen dute hornidura-maila:

- i) Kutxa-fluxuak sortzea: negozioaren etorkizuneko garapenaren ondorioz kutxa-fluxuak sortzeko gaitasuna aitortzen zaien zordunak, hau da, jardueraren bidez eta kreditatuaren egitura ekonomiko-finantzarioan oinarrituta, hartutako zor osoa edo zati bat itzultzeko aukera izango dutenak.
- ii) Bermeak berreskuratzea: euren negozioaren jardunaren bidez kutxa-fluxuak sortzeko gaitasunik ez duten zordunak, zorra bermeak exekutatu berreskuratzeko aukera ikusten denean.

Era berean, zalantzazko arrisku-erakundearen zenbatespen kolektiboko irizpideak erabiliz zehaztuko dira banakako zenbatespentzat jotzeko gutxieneko estaldurak. Sustapen-sektoreko eragiketen kasuan, berriz, 2012ko otsailaren 3ko 2/2012ko Errege Lege Dekretuak zehazten dituen irizpideak erabiliko dira.

2) Estalduren zenbatespen kolektiboak:

Honako kasu hauetan egingo da zenbatespen kolektiboa:

- i) Arrisku normalekotzat sailkatutako esposizioetan (zaintza berezikotzat sailkatutakoak ere barne hartuta), kasu honetan izan ezik: 90 egunetik gorako ez-ordaintzerik egon gabe ere eta kreditatuaren egoera ekonomiko-finantzarioa zehatz aztertu ondoren, Taldeak erabakitzen duenean berankortasuna ez beste arrazoi batzuegatik zalantzazkotzat ez sailkatzea, eta erregistratu beharreko hornidura-bolumena handiagoa denean, kreditatuari dagokion kreditu-arriskuaren segmentuaren arabera erabili beharreko hornidura kolektiboko kalkulua aplikatzearen ondorioz ateratzen den zenbatespena baino.

URTEKO KONTU BATERATUEN TXOSTENA, 2016KO ABENDUAREN 31N BUKATUTAKO EKITALDIKOA (Mila eurokotan adierazita)

Taldeak parametro zehatz batzuk zehaztu ditu garrantzitsutzat jotzeko muga gainditzen ez duten eta, gainera, zalantzazkotzat sailkatuta ez dauden kreditatuentzat. Kreditatuek horiek gaindituz gero, zaintza bereziko arrisku normalekotzat sailkatuko dira automatikoki (irizpide orokor moduan, 30 egunetik gorako eta 90 egunetik beherako ez-ordaintzeak, 300 eurotik gorako mugaeguneratzeekin).

- ii) Zalantzazkotzat sailkatutako esposizioak, estalduren banakako zenbatespenaren bidez ebaluatzen ez direnak.

Narriadura zenbatesteko prozesuak kreditu-esposizio guztiak hartzen ditu aintzat, hala zortresnena nola balantzetik kanpoko esposizioena. Zentzu horretan, sortutako galeraren metodologiaren pean FINA arauak xedatutako parametro eta metodologiak ez ezik, indarrean dagoen gainerako tokiko araudia ere erabili du Taldeak, Espainiako banku-sektoreko erakundeen batez besteko portaera biltzen duten estatistika-datu eta -ereduetan —FINA arauak osatutako esparruarekin guztiz bateragarriak direnetan— oinarrituta, bere bezeroekin dituen balantzeko eta balantzetik kanpoko esposizioen sailkapena eta narriadura zehazteko. Metodologia horrek kontzeptu hauek hartzen ditu aintzat, besteak beste: eragiketa kreditu-arriskuaren zer segmentutan dagoen, jasotako berme erreal eta pertsonal eraginkorrak, zordunaren egoera ekonomiko-finantzarioa eta, dagokionean, mugaeguneratutako zenbatekoen antzinasuna.

Kreditu-arriskuagatiko galeren estaldurak zenbatestean, higiezinaren bermeetatik berreskuratzeko zenbatekoa honela kalkulatu da: erreferentziazko balioari egin beharreko doikuntzak eginez, beraren zenbatespenean ziurgabetasuna egoki jasotzeko eta exekutatu eta saldu bitartean gerta litezkeen balio-galeretan islatuz; exekuzio-kostuak, mantentze-kostuak eta salmenta-kostuak ere doitu beharko dira.

Berme erreal eraginkorretatik zer zenbateko berreskuratu zehazteko, Espainiako Bankuak bere esperientzian eta Espainiako banku-sistemari buruz duen informazioan oinarrituta 4/2004 Zirkularraren bidez zenbatetsitako deskontuak ezartzen dizkio Taldeak erreferentziako balioari.

Herrialde-arriskuagatiko kreditu-arriskuaren sailkapena eta estaldura

Herrialde-arriskutzat hartzen da, ohiko merkataritza-arriskua (arrisku subiranoa, transferentzia-arriskua edota nazioarteko finantza-jardueraren ondoriozko arriskuak) ez den beste arrisku bategatik herrialde jakin batean bizi diren kontrako alderdiek duten arriskua. Taldeak hirugarrenekin egiten dituen eragiketak taldeka banatzen ditu, herrialdeetako hainbat elementu aintzat hartuta: bilakaera ekonomikoa, egoera politikoa, arau- eta erakunde-esparrua, ordainketak egiteko gaitasuna eta esperientzia. Hala, herrialde bakoitzari kaudimengabeziagatiko zuzkidura-ehuneko jakin bat ezartzen dio, indarreko araudian ezarritakoarekin bat.

Herrialde-arriskuagatiko zalantzazko aktibotzat jotzen dira aldi luzez beren zorrari aurre egiteko zailtasunak dituzten herrialdeetan bizi diren azken obligaziodunekin egindako eragiketak, berreskuratzeko aukera zalantzazkoa denean. Ildo beretik, herrialdeari egotz dakizkikeen gorabeheren ondorioz berreskuratzeko aukera urruna duten balantzetik kanpoko esposizioek ere kategoria bera izango dute.

2016ko eta 2015eko ekitaldien itxieran, Taldeak ez du inolako zuzkidurarik kontzeptu horren pean.

URTEKO KONTU BATERATUEN TXOSTENA, 2016KO ABENDUAREN 31N BUKATUTAKO EKITALDIKOA (Mila eurokotan adierazita)

Bermeak

Eraginkortzat jotzen dira Taldeak kreditu-arriskua arintzeko baliogarria dela frogatzeko balio duten berme errealak eta berme pertsonalak. Bermeen eraginkortasunaren analisiak kontuan hartzen ditu, besteak beste, bermeak gauzatzeko behar den denbora eta Taldeak horiek gauzatzeko duen gaitasuna, bai eta halakoak gauzatzeko duen esperientzia ere.

Ez dira inolaz ere berme eraginkortzat hartuko eraginkortasuna funtsean zordunaren edota, dagokionean, partaide duen talde ekonomikoaren kreditu-kalitatearen mende duten bermeak.

Baldintza horiek betez gero, eraginkortzat jo daitezke honako berme mota hauek:

- i) Lehen kargako ondasun higiezin hipotekatzat bideratutako higiezin-bermeak:
 - a. Eraikinak eta bukatutako eraikinetako elementuak:
 - Etxebizitzak.
 - Bulego eta lokal komertzialak, eta balio anitzeko nabeak.
 - Gainerako eraikinak, hala nola balio anitzekoak ez diren nabeak eta hotelak.
 - b. Hiri-lurzorua eta urbanizagarri antolatua.
 - c. Gainerako ondasun higiezinak.
- ii) Finantza-tresnen gaineko pignorazio-bermeak:
 - Diru-gordailuak.
 - Kaudimen handiko jaulkitzaileen ondare-tresnak edo zorra adierazten duten baloreak.
- iii) Beste berme erreal batzuk:
 - Bermean jasotako ondasun higigarriak.
 - Higiezin gaineko bigarren hipotekak eta hurrengoak.
- iv) Abal-emaila berrien bezeroarekiko erantzukizun zuzen eta mankomunatua dakarten berme pertsonalak, betiere pertsona edo entitate horien kaudimena nahikoa frogatuta badago, hitzartutako baldintzetan eragiketa osorik itzuliko dutela bermatzeko.

Taldeak Espainian kokatutako aktiboetarako berme errealak balioztatzeko irizpideak erabiltzen ditu, indarrean dagoen araudiarekin bat. Bereziki, hornitzaileak hautatu eta kontratatzen dituenen, beraien independentzia eta balorazioen kalitatea bermatzeko irizpideak erabiltzen ditu Taldeak. Hala, Espainiako Bankuaren Tasazio Sozietateen Erregistro Berezian erregistratuta dauden sozietate eta agentziak izaten dira beti. Balorazioak egiteko, gainera, ondasun higiezinak eta finantza-asmoetarako eskubide jakin batzuk balioztatzeari buruzko ECO/805/2003 Aginduan araututako irizpideak erabiltzen ditu.

Aitortzeko edo alta emateko unean tasatzen dira kreditu-eragiketen higiezin-bermeak eta higiezinak —azken horiek, erosiz, esleituz edota ordainean emanez—, eta aktiboak balio-galera esanguratsua jasaten duenean. Era berean, Espainiako Bankuaren 4/2004 Zirkularrak (4/2016 Zirkularraren bidez aldatu denak) xedatzen dituen eguneratze-irizpideak erabiltzen dira. Horien artean nabarmentzekoa da, besteak beste, eskuarki zalantzazko eta esleitutako arriskuak urtean behin eguneratzea.

URTEKO KONTU BATERATUEN TXOSTENA, 2016KO ABENDUAREN 31N BUKATUTAKO EKITALDIKOA (Mila eurokotan adierazita)

Arrazoizko balioarekin baloratutako finantza-tresnak

"Saltzeko prest dauden finantza-aktiboak" epigrafean sartutako zorra adierazten duten baloreen narriaduragatiko galerak honela kalkulatu da: eskurapen-kostuaren — printzipalaren edozein amortizazio kendu ostean— eta bere arrazoizko kostuaren arteko aldeari galdu-irabazien kontu bateratuan aurrez aitortutako narriaduragatiko edozein galera kentzen zaio.

Ebidentzia objektiboak ditugunean arrazoizko balioa narriaduragatik txikitu dela, zuzenean ondare garbiko "Metatutako bestelako emaitza globala" epigrafean aitortutako ezkutuko minusbalioak galdu-irabazien kontu bateratuan erregistratzen dira berehala. Aurrerago narriaduragatiko galera batzuk edo guztiak berreskuratzen badira, horien zenbatekoa berreskurapen-epeko galdu-irabazien kontu bateratuan jasotzen da.

"Saltzeko prest dauden finantza-aktiboak" edo "Negoizatzeko eutsitako finantza-aktiboak" epigrafean sailkatutako zorra adierazten duten baloreen kasuan, Taldearen ustez narriadura gertatzen da, baldin eta printzipalean edota kupoian 90 egunetik gorako ez-ordaintzea gertatu bada, edota kostuan eta kreditu-kalifikazioan % 40tik gorako balio-galtzea gertatu bada.

"Saltzeko eutsitakotzat sailkatu diren aktibo ez-korronteak eta elementu-talde besterengarriak " epigrafean sailkatuta dauden zor-tresnetan, aurrez ondare garbi bateratuan erregistratutako galerak egindakotzat jotzeko, galdu-irabazien kontu bateratuan jasotzen dira, sailkapena egiten den egunean.

Ondare-tresnak

"Saltzeko prest dauden finantza-aktiboak" epigrafean sartutako ondare-tresnetan egindako narriaduragatiko galeren zenbatekoa honela kalkulatu da: eskurapen-kostuaren eta arrazoizko kostuaren arteko alde positiboari aurrez galdu-irabazien kontu bateratuan aitortutako narriaduragatiko edozein galera kentzen zaio.

Ebidentzia objektiboak ditugunean arrazoizko balioa narriaduragatik txikitu dela, zuzenean ondare garbi bateratuko "Metatutako bestelako emaitza globala" epigrafean aitortutako ezkutuko minusbalioak galdu-irabazien kontu bateratuan erregistratzen dira berehala. Aurrerago narriaduragatiko galera batzuk edo guztiak berreskuratzen badira, horien zenbatekoa ondare garbi bateratuko "Metatutako bestelako emaitza globala" epigrafean aitortzen da.

Taldearen ustez, "Saltzeko prest dauden finantza-aktibo" gisa sailkatutako ondare-tresnak narriatuta dauden ebidentziak daude, baldin eta, behaketa egin den unean, % 40tik gorako minusbalio etengabeak gertatu badira, 18 hilabetea jarraian.

"Saltzeko eutsitakotzat sailkatu diren aktibo ez-korronteak eta elementu-talde besterengarriak " epigrafean sailkatuta dauden ondare-tresnetan, aurrez ondare garbi bateratuan erregistratutako galerak egindakotzat jotzeko, galdu-irabazien kontu bateratuan jasotzen dira, sailkapena egiten den egunean.

Eskurapen-kostuan balioztatutako ondare-tresnen narriaduragatiko galerak kalkulatzeko, horien liburu-etako zenbatekoaren eta etorkizunerako espero diren kutxa-fluxuen egungo balioaren arteko aldea ateratzen da, baina antzeko beste balore batzuek merkatuan duten

URTEKO KONTU BATERATUEN TXOSTENA, 2016KO ABENDUAREN 31N BUKATUTAKO EKITALDIKOA (Mila eurokotan adierazita)

errentagarritasun-tasarekin eguneratuta. Narriaduragatiko galera horiek, gertatzen diren epealdiko galdu-irabazien kontu bateratuan erregistratzen dira, zuzenean finantza-aktiboaren kostua txikitzeko moduan, eta kopuru hori ezin izaten da berreskuratu, baldin eta tresna horiek saltzen ez badira.

Mendeko, baterako negozio eta elkartuetako inbertsioen kasuan, narriaduragatiko galerak zenbatesteko, zenbateko berreskuragarria eta liburuetaiko zenbatekoa alderatzen ditu Taldeak. Narriaduragatiko galera horiek, gertatzen diren epealdiko galdu-irabazien kontu bateratuan erregistratzen dira, eta ondorengo berreskurapenak, horiek gertatzen diren epeko galdu-irabazien kontu bateratuan.

i) Kontuen balioztapena atzerri-diruan

Euroa da Taldeak bere jardunean erabiliko duen dibisa. Beraz, eurotan ez dauden saldo eta transakzio guztiak atzerri-dirutan egindakotzat joko dira.

Ondoren, Taldeak 2016ko eta 2015eko abenduaren 31n atzerri-dirutan guztira dituen aktiboen eta pasiboen kontrabalioa agertzen da eurotan:

	2016		2015	
	Aktiboak	Pasiboak	Aktiboak	Pasiboak
AEBko dolarrak	62.406	24.162	60.917	26.101
Libera esterlinak	7.034	711	11.805	1.108
Yen japoniarrak	1.965	33	2.598	202
Franko suitzarrak	1.210	199	3.062	198
Bestelakoak	1.221	344	915	538
	73.836	25.449	79.297	28.147

Ondoren, Taldeak 2016ko eta 2015eko abenduaren 31n atzerri-dirutan guztira dituen aktiboen eta pasiboen kontrabalioa agertzen da mila eurokotan, izaeraren arabera sailkatuta:

	2016		2015	
	Aktiboak	Pasiboak	Aktiboak	Pasiboak
Eskudirua, eskudiruko saldoak banku zentraletan eta ageriko beste gordailu batzuetan	8.652	-	12.897	-
Saltzeko prest dauden finantza-aktiboak	48.901	-	54.497	-
Maileguak eta kobratzeko partidak	16.283	-	11.903	-
Finantza-pasiboak amortizatutako kostuan	-	24.751	-	27.013
Emandako konpromisoak eta bermeak	-	698	-	1.134
	73.836	25.449	79.297	28.147

Hasierako erregistroan, eurotara bihurtzen dira atzerri-dirutan dauden saldo zordun eta hartzekodunak. Helburu horretarako, erregistroaren eguneko eskurako kanbio-tasa erabiltzen da, hau da, berehala entregatzeko kanbio-tasa. Hasierako erregistroaren ondoren, honako arau hauek erabiltzen dira atzerri-dirutan dauden saldoak eurotara bihurtzeko:

- i) Izaera monetarioko aktibo eta pasiboak itxierako kanbio-tasarekin bihurtzen dira, hau da, finantzetako egoera-orrien eguneko eskurako batez besteko kanbio-tasarekin.

**URTEKO KONTU BATERATUEN TXOSTENA, 2016KO ABENDUAREN 31N
BUKATUTAKO EKITALDIKOA**
(Mila eurokotan adierazita)

- ii) Kostu historikoan balioztatutako partida ez-monetarioak eskurapen-eguneko kanbio-tasarekin bihurtzen dira.
- iii) Arrazoizko balioan balioztatutako partida ez-monetarioak arrazoizko balio hori zehazten den eguneko kanbio-tasarekin bihurtzen dira.
- iv) Sarrerak eta gastuak bihurtzeko, berriz, eragiketaren eguneko kanbio-tasa aplikatzen da. Dena den, epealdiko eragiketa guztietan batez besteko kanbio-tasa bera erabiltzen da, aldaketa esanguratsurik izan ez badu, behinik behin. Amortizazioak dagokien aktiboari aplikatutako kanbio-tasarekin bihurtzen dira.

Atzerri-dirutan dauden saldo zordun eta hartzekodunak bihurtzean sortutako kanbio-aldeak galdu-irabazien kontu bateratuan erregistratzen dira, oro har. Halarik ere, arrazoizko balioan balioztatu diren eta arrazoizko balio horretara egindako doikuntza ondare garbi bateratuko "Metatutako bestelako emaitza globala" epigrafean jasotzen zaien partida ez-monetarioetan dauden kanbio-aldeen kasuan, kanbio-tasaren osagaia bereizi egiten da monetarioa ez den elementuaren errebalorizaziotik.

Ohiko jardueran euroa erabiltzen ez duten partaidetzako erakundeetan, urteko kontuetako saldoak eurotara bihurtzen dira honela:

- i) Aktibo eta pasiboak bihurtzeko, ekitaldi-amaierako kanbio-tasa aplikatzen da.
- ii) Sarrerak eta gastuak eta altxortegiko fluxuak bihurtzeko, ekitaldiko batez besteko kanbio-tasak aplikatzen dira.
- iii) Ondare garbia kanbio-tasa historikoekin bihurtzen da.

Ohiko jardueran euroa erabiltzen ez duten partaidetzako erakundeetako urteko kontuak bihurtzean sortutako kanbio-aldeak ondare garbi bateratuko "Metatutako bestelako emaitza globala" epigrafean jasotzen dira.

Partaidetzako erakundeek ohiko jardueran erabiltzen dituzten dibisen artean bat bera ere ez da oso ekonomia inflazionistakotzat jo, gai horren inguruan ezarrita dauden irizpideen arabera. Beraz, 2016ko eta 2015eko ekitaldien kontabilitate-itxieran ez da beharrezkoa izan partaidetzako erakundeetan finantzetako egoera-orriak doitzea, inflazioaren eraginak zuzentzeko.

URTEKO KONTU BATERATUEN TXOSTENA, 2016KO ABENDUAREN 31N BUKATUTAKO EKITALDIKOA (Mila eurokotan adierazita)

j) Sarrerak eta gastuak erregistratzea

Interesen eta antzeko kontzeptuen ondoriozko sarrerak eta gastuak sortzapen-epearen arabera eta interes-tasa efektiboaren metodoaren bidez erregistratzen dira, oro har, kontabilitatean. Beste erakunde batzuetatik jasotako dibidenduak sarrera gisa jasotzen dira, horiek eskuratzeko eskubidea sortzen den unean.

Finantza-zerbitzuengatik ordaindutako eta kobratutako komisioak, kontratuan duten izendapena gorabehera, honela sailkatzen dira, eta sailkapen horren arabera egotziko zaizkio galdu-irabazien kontu bateratuari:

- i) Finantza-komisioak: finantza-eragiketen errendimendu edo kostu efektiboaren barruan sartzen dira, eta kostu edo errendimendu efektibo horri egindako doikuntza gisa galdu-irabazien kontu bateratuari egozten zaizkio, eragiketari kalkulatu zaion bizitzan zehar. Aktiboko produktuen irekiera-komisioak, kredituetan gainditutakoen gaineko komisioak eta pasiboko kontuen zorpeko-komisioak nabarmendu daitezke horien artean. 2016an, 5.916 mila euroko finantza-komisioak sortu dira (2015ean, 8.418 mila eurokoak).

Aurreko atalean adierazitakoari jarraikiz, ekitaldi bakoitzean formalizatutako eragiketen finantza-komisioak geroratu egiten dira, ez dituztelako eragiketen zuzeneko kostuak konpentsatzen. Formalizatutako eragiketen zuzeneko kostuak konpentsatzeko 2016ko eta 2015eko ekitaldietan emaitzetara egotzitako komisioen zenbatekoa galdu-irabazien kontu bateratuko "Beste ustiapen-sarrera batzuk" epigrafean sartzen da (56. oharra).

- ii) Komisio ez-finantzarioak: zerbitzuak ematearen ondoriozkoak dira, eta epealdi jakin batean ematen den zerbitzuaren burutzapenean eta egintza berezi batean gauzatzen den zerbitzuan sor daitezke (ikus 49. eta 50. oharrak).

Komisioen eta antzeko zerbitzu-sarien ondoriozko sarrerak eta gastuak galdu-irabazien kontu bateratuan jasotzen dira, oro har, irizpide hauei jarraikiz:

- i) Galdu-irabazietan aldaketak dituzten eta arrazoizko balioan balioztatu diren finantza-aktibo eta -pasiboekin zerikusia dutenak, kobratzean erregistratzen dira.
- ii) Epealdi batean egiten diren transakzio edo zerbitzuei dagozkienak transakzio edo zerbitzu horien epealdian erregistratzen dira.
- iii) Egintza berezietan exekutatzen diren transakzio edo zerbitzuei dagozkienak horiek sortu dituen egintza gertatzen denean erregistratzen dira.

Sarrera eta gastu ez-finantzarioak sortzapen-printzipioaren arabera jasotzen dira kontabilitatean. Urte betetik gora atzeratutako kobrantza eta ordainketak kontabilitatean erregistratzeko, aurreikusitako eskudiru-fluxuak merkatu-tasekin eguneratzearen ondoriozko kopuruak hartzen dira kontuan.

**URTEKO KONTU BATERATUEN TXOSTENA, 2016KO ABENDUAREN 31N
BUKATUTAKO EKITALDIKOA**
(Mila eurokotan adierazita)

k) Saldoak konpentsatzea

Kontratuaren edo lege-mailako arau baten ondorioz konpentsatzeko aukera duten transakzioen saldo zordun eta hartzekodunak zenbateko garbiarekin jasotzen dira balantze bateratuan, baldin eta horiek zenbateko garbiarekin likidatzeko edo aldi berean aktiboa egin eta pasiboa ordaintzeko asmoa badago.

l) Finantza-bermeak

Finantza-bermedun kontratuetan, jaulkitzailea behartuta dago hartzekodunari ordainketa bereziak egitera, zordun jakin batek ordainketa-obligazioa betetzen ez duenean, zor-tresna baten jatorrizko nahiz aldatutako baldintzetan, berdin diolarik zer egitura juridiko duen; besteak beste, fidantza, abal finantzarioa, aseguru-kontratua edo kreditu-deribatua izan daiteke.

Finantza-bermedun kontratuen erakunde jaulkitzaileak "Finantza-pasiboak amortizatutako kostuan - Beste finantza-pasibo batzuk" partidan jasotzen ditu horrelakoak. Bertan, arrazoizko balioa gehi jaulkipenari zuzenean dagozkion transakzio-kostuak zehazten dira, aseguru-entitateek egindako kontratuetan izan ezik.

Hasieran, kontrako ebidentziarik egon ezean, loturarik ez duen hirugarren baten alde, eragiketa isolatu batean eta erabateko independentziaz jaulkitako finantza-bermeko kontratuen arrazoizko balioa haxe da: jasotako hobaria gehi, dagokionean, jaso beharreko eskudiru-fluxuen egungo balioa, Entitateak antzeko epearekin eta arriskuarekin emandako finantza-aktiboen interes-tasa bertsua erabiliz. Era berean, etorkizunean hartuko diren eskudiru-fluxuen balio eguneratua aktiboaren kreditutzat hartuko da, lehen aipatutako interes-tasa erabiliz.

Hasierako aitorpenaren ondoren, kontratuak irizpide hauen arabera erregistratzen dira:

- i) Finantza-bermeen ondorioz jaso beharreko komisio edo primen balioa eguneratzeko, aldeak galdu-irabazien kontu bateratuan adierazten dira finantza-sarrera gisa.
- ii) Zalantzazkoak ez diren finantza-bermedun kontratuen balioa honela kalkulatu da: pasiboan hasieran zehaztutako zenbatekoaren eta bermearentzat aurreikusitako bizitzan zehar galdu-irabazien kontu bateratuan linealki jasotako zenbatekoaren arteko kenketa eginez. Ildo horretan, linealki jasotako zenbatekoaren ordeztu beste irizpide bat ere erabil daiteke, bermearen ekonomia-etekinak eta -arriskuak zehatzago islatzeko balio badu behintzat.

Finantza-bermedun kontratuak zalantzazkotzat hartzen direnean, "Hornidurak – Emandako konpromiso eta bermeak" epigrafean birsailkatu behar dira nahitaez. Balioztapenari dagokionez, aurreko 13.h oharrean adierazitakoa aplikatzen da.

m) Errentamenduak

Eragiketaren ekonomia-fondoaren arabera aurkezten dira errentamendu-kontratuak, edozein egitura juridiko dutelarik ere, eta finantza- edo eragiketa-errentamendu gisa sailkatzen dira hasieratik.

**URTEKO KONTU BATERATUEN TXOSTENA, 2016KO ABENDUAREN 31N
BUKATUTAKO EKITALDIKOA**
(Mila eurokotan adierazita)

- i) Kontratuko aktiboaren jabetzari atxikitako arrisku eta mozkinen funtsezko transferentzia egiten denean hartzen dira errentamenduak finantza-errentamendutzat.

Taldeak ondasunak errentan ematen dituenean, errentariak emango dizkion zenbatekoen egungo balioen eta berrmatutako hondar-balioaren arteko batura hirugarrenei emandako finantzaketa gisa erregistratzen da, eta, beraz, egoera-balantze bateratuko "Maileguak eta kobratzeko partidak" epigrafean sartzen da, errentariaren izaeraren arabera. Berrmatutako hondar-balioa kontratua amaitzen denean errentariak erosteko aukera erabiltzearen prezioa izan ohi da.

Bestalde, Taldeak errentari gisa diharduenean, errentan hartutako aktiboen kostua erregistratzen da balantze bateratuan, kontratuko ondasunaren izaeraren arabera. Aldi berean, zenbateko bereko pasiboa jasotzen da balantzean. Idazpena egiteko, errentan hartutako ondasunaren arrazoizko balioaren, eta errentatzaileari ordaindu beharreko kopuruen egungo balioen batura, gehi, behar denean, erosteko aukera erabiltzearen prezioaren arteko kopururik txikiena hartzen da. Erabilera propioko aktibo materialetan aplikatzen direnen antzeko irizpideez amortizatzen dira aktibo horiek.

Jatorria kontratu horietan duten finantza-sarrerak eta -gastuak galdu-irabazien kontu bateratuan ordaindu eta kargatzen dira hurrenez hurren, kontratuen bidez zehar errendimendua konstantea izateko moduan.

- ii) Finantza-errentamendutzat hartzen ez diren errentamendu-kontratuak eragiketa-errentamendu gisa sailkatzen dira.

Taldea denean errentatzailea, errentan emandako ondasunen eskurapen-kostua "Aktibo ukigarriak – Ibilgetu materiala" epigrafean erregistratzen da. Erabilera propioko antzeko aktibo materialetan erabiltzen diren politiken arabera amortizatzen dira horiek, eta errentamendu-kontratuen ondoriozko sarrerak linealki jasotzen dira galdu-irabazien kontu bateratuan.

Beste alde batetik, Taldeak errentari jarduten duenean, galdu-irabazien kontu bateratuan jasotzen dira errentamendu-gastuak gehi, behar denean, errentatzaileak emandako pizgarriak.

- n) Kudeatutako ondareak

Taldeak kudeatzen dituen hirugarrenen jabetzako ondareak ez dira balantze bateratuan sartzen. Jarduera honek emandako komisioak galdu-irabazien kontu bateratuko "Komisioen ondoriozko sarrerak" epigrafean erregistratzen dira (49. oharra).

**URTEKO KONTU BATERATUEN TXOSTENA, 2016KO ABENDUAREN 31N
BUKATUTAKO EKITALDIKOA
(Mila eurokotan adierazita)**

ñ) Taldeak kudeatutako inbertsio-fondoak eta pentsio-fondoak

Taldeak kudeatutako inbertsio-fondoak, pentsio-fondoak eta BGAEak ez dira balantze bateratuan erregistratuta aurkezten, horietako ondarea hirugarren batzuen delako (69. oharra). Taldeak fondo horiei emandako zerbitzuen —ondareak kudeatzeko zerbitzuak, zorroen gordailuak...— ondoriozko ekitaldiko komisioak galdu-irabazien kontu bateratuko "Komisioen ondoriozko sarrerak" epigrafean erregistratzen dira (49. oharra).

o) Pertsonal-gastuak eta enplegu ondoko ordainketak

Langileei emandako ordainsariak, enplegualdia amaitzen denean likidatzen direnak, enplegu ondoko ordainketatzat hartzen dira. Enplegu ondoko ordainketak, pentsioen barruko nahiz kanpoko fondoez estalitakoek ere bai, ekarpen-plan mugatu edo prestazio-plan mugatu gisa sailkatzen dira, obligazioen baldintzen arabera. Hartutako konpromiso guztiak hartzen dira kontuan, langileekin formalki hitzartutakoaren barruan nahiz kanpoan hartuak.

Enplegu ondoko ordainketak honela jasotzen dira:

- i) Galdu-irabazien kontu bateratuan: langileek emandako zerbitzuaren kostua (ekitaldi horretakoa nahiz aurreko ekitaldietakoa baina beraietan aitortu gabea), horniduraren (aktiboaren) gaineko interes gordina eta likidatzeko unean gertatzen den irabazia edo galera.
- ii) Ondare garbi bateratuko aldaketen egoera-orrian: irabazi edo galera aktuariaren ondorioz horniduraren (aktiboaren) gaineko interes garbian sartu ez diren planaren aktiboen errendimenduaren ondorioz egin diren horniduraren (aktiboaren) balioztapen berriak, eta Taldearentzat erabilgarri dauden fluxuen balioan izandako aldaketen ondorioz egungo balioak izan dituen aldaketak, baldin eta horniduraren (aktiboaren) gaineko interes garbian sartuta ez badaude. Ondare garbiko aldaketen egoera-orrian aitortutako zenbatekoak ez dira hurrengo ekitaldi bateko galdu-irabazien kontu bateratuan birsailkatzen.

Horrela, prestazio-plan mugatuak galdu-irabazien kontu bateratuan jasotzen dira, irizpide hauei jarraikiz:

- a) Indarrean dagoen aldiko zerbitzuen kostua, pertsonal-gastutzat.
- b) Horniduraren gaineko interes garbia, interes ondoriozko gastutzat.
- c) Aktiboaren gaineko interes garbia, interesen ondoriozko sarreratzat.
- d) Iragandako zerbitzuen kostua, hornidura edo (–) hornidura-itzulketatzat.

URTEKO KONTU BATERATUEN TXOSTENA, 2016KO ABENDUAREN 31N BUKATUTAKO EKITALDIKOA (Mila eurokotan adierazita)

Plantillak Dinamizatzeko II. Plana

Caja Laboralak eta Ipar Kutzak bat egitearen ondorioz (ikus 1. oharra), Entitate Nagusiak Plantillak Dinamizatzeko II. Plana formalizatu zuen, 2012ko ekitaldian. Plan hori lehengo Caja Laboralaren Kontseilu Errektoreak onartu zuen eta lehengo Caja Laboralaren lan-bazkideen kolektibo zehatz bati zuzenduta zegoen. 2013ko urtarrilaren 1ean hasi zen eta 2018ko abenduaren 31ra arte egongo da indarrean. Aurreko plana bezala, berri hau ere borondatezkoa da, eta helburu duen taldean aplikatuko da soilik. Horretarako, bazkide langileak idatziz jakinarazi behar du planari atxikitzeko gogoa.

Hona hemen plan berriaren ezaugarri nagusiak:

- i) 1953an eta 1954an jaiotako bazkideei aukera ematen zien, 60 edo 61 urte bete eta jarduera uzterakoan, kontraprestazio edo laguntza ekonomiko bat jasotzeko, kontratua sinatzerakoan hautatu zuten aukeraren arabera. 1955ean jaiotakoek modalitate hori aukeratzeko aukera izan zuten; baina, horretarako, jarduera 60 urterekin utzi behar zuten, hau da, ezin ziren 61 urterekin erretiratu.
- ii) 1953 eta 1957 bitartean jaio ziren eta 2013ko urtarrilaren 1etik 4ra bitartean izena eman zuten bazkideei aukera eman zitzaien lan-baldintza berezi batzuk eskuratzeko eta kontraprestazio edo laguntza ekonomiko bat jasotzeko, bazkideak zerbitzu emateari uzten zion egunera arte.

2016ko eta 2015eko ekitaldien amaieran sortutako betebeharra balantze bateratuko "Hornidurak - Pentsioak eta enplegu-ostean zehaztutako prestazioen bestelako obligazioak" epigrafean dago jasota (38. oharra).

1958 Dinamizazio Plana

Era berean, "1958 Dinamizazio Plana" izeneko plana formalizatu du Entitate Nagusiak, 2016ko ekitaldian. Plan hori Kontseilu Errektoreak onartu du eta lan-bazkideen kolektibo zehatz bati dago zuzenduta. 2017ko urtarrilaren 1etik 2020ko ekainaren 30era arte egongo da indarrean. Aurreko planak bezala, berri hau ere borondatezkoa da, eta helburu duen taldean aplikatuko da soilik. Horretarako, bazkide langileak idatziz jakinarazi behar du planari atxikitzeko gogoa.

Hona hemen plan horren ezaugarri nagusia:

- i) 1958an jaiotako bazkideei aukera ematen zaie, 60 edo 61 urte betetakoan jarduera uzten dutenean kontraprestazio edo laguntza ekonomiko bat jasotzeko, kontratua sinatzerakoan hautatu duten aukeraren arabera.

2016ko ekitaldien amaieran sortutako betebeharra balantzeko "Hornidurak - Pentsioak eta enplegu-ostean zehaztutako prestazioen bestelako obligazioak" epigrafean dago jasota (38. oharra).

URTEKO KONTU BATERATUEN TXOSTENA, 2016KO ABENDUAREN 31N BUKATUTAKO EKITALDIKOA (Mila eurokotan adierazita)

Sare Berria

2016ko ekitaldian, baldintza laboral eta ekonomiko zehatz batzuk finkatu ditu Entitate Nagusiak, bazkide-talde jakin bati begira. Plan horren barruan, zenbait bazkide lan-baldintza jakin batzuetara atxiki dira, eta kontraprestazio ekonomiko bat jasoko dute, zerbitzu emateari uzten dioten egunera arte.

2016ko ekitaldiaren amaieran sortutako betebeharra balantzeko "Hornidurak - Pentsioak eta enplegu-ostean zehaztutako prestazioen bestelako obligazioak" epigrafean dago jasota (38. oharra).

Kaleratzearen ondoriozko kalte-ordainak

Indarrean dagoen legeriaren arabera, bidezko arrazoirik gabe kaleratzen diren enplegatuei kalte-ordaina eman behar die Taldeak. Pertsonala murrizteko asmorik ez dagoenez, ez da beharrezkoa horretarako zuzkidurarik sortzea.

p) Jarduera etengabeen ondoriozko irabazien gaineko zerga

Sozietateen gaineko zerga gastutzat hartzen da, eta galdu-irabazien kontu bateratuko "Jarduera etengabeen irabazien gaineko zergen ondoriozko gastuak eta sarrerak" epigrafean erregistratzen da.

Ordaindu behar den zergak mugatzen du "Jarduera etengabeen irabazien gaineko zergen ondoriozko gastuak edo sarrerak" epigrafeko gastua. Hori kalkulatzeko, ekitaldiko zerga-oinarria hartzen da kontuan, ekitaldi horretan denbora-aldeek, dedukzioen eta hobarien ondoriozko kredituek eta zerga-oinarri negatiboek eragindako gorabeherak aintzat hartu ondoren. Gerta liteke ekitaldiko zerga-oinarria ez bat etortzea galdu-irabazien kontu bateratuan aurkeztutako emaitza garbi bateratuarekin. Izan ere, beste ekitaldi batzuetan kargatzekoak edo deduzitzekoak diren partidak eta kargatzen eta deduzitzen ez diren partidak kanpoan uzten ditu.

Finantzetako egoera-orrietako aktiboen eta pasiboen kontabilitateko zenbatekoen eta horien zerga-oinarrien arteko aldeetatik ordaindu edo berreskuratzea espero diren zergak sartzen dira zerga geroratuen ondoriozko aktiboetan eta pasiboetan. Balantze bateratuan kontabilizatzen dira pasiboaren metodoa erabiliz, eta berreskuratu edo likidatzea espero den karga-tasari dagokion denbora-aldea edo kreditua aplikatuz kuantifikatzen dira.

Zerga geroratuaren ondoriozko aktiboa, aurreratutako zerga, dedukzioen eta hobarien ondoriozko kreditua eta zerga-oinarri negatiboen ondoriozko kreditua aitortzeko, horiek efektibo egiteko adina irabazi fiskal lortzeko itxaropena izan behar du Taldeak. Esan dezakegu Taldeak etorkizunean behar adina irabazi fiskal lortzeko itxaropena izango duela kasu hauetan:

- i) Dauden zerga geroratuen ondoriozko pasiboak kita daitezkeenean, zerga geroratuaren ondoriozko aktiboa gauzatu den ekitaldian bertan edo aurreratutako zenbatekoak eragindako zerga-oinarri negatiboa konpentsatzeko aukera ematen dion beste ekitaldi batean.
- ii) Zerga-oinarri negatiboak sortu dituzten arrazoiak nekez errepikatzeak direnean.

Aurrekoa gorabehera, erakunde mendeko, taldeaniztun eta elkartuetako inbertsioen kontabilitate-erregistroan sortzen den zerga geroratuaren ondoriozko aktiboa aitortuko da,

URTEKO KONTU BATERATUEN TXOSTENA, 2016KO ABENDUAREN 31N BUKATUTAKO EKITALDIKOA (Mila eurokotan adierazita)

baldin eta hori etorkizunean gauzatzeko asmoa badago, eta etorkizunean behar adina irabazi fiskal izateko itxaropena badago, aktibo hori efektibo egiteko. Hasieran negozio-konbinazioa ez den ondare-elementu bat erregistratzen denean ere ez da aitortzen, baldin eta aitortpenaren unean emaitza kontableari eta fiskalari eragin ez badio.

Zerga geroratuaren ondoriozko pasiboak beti jasotzen dira kontabilitatean, merkataritza-fondo bat aitortzen denean edo pasibok erakunde mendeko, taldeaniztun edo elkartuen inbertsioak kontabilizatzean sortzen direnean izan ezik. Baldintza da, Taldea gai izatea denbora-aldea itzultzeko unea kontrolatzeko eta alde hori ez itzultzea aurreikusteko moduko etorkizunean. Hasieran negozio-konbinazioa ez den ondare-elementu bat erregistratzen denean ere ez da aitortzen zerga geroratuaren ondoriozko pasiboa, baldin eta aitortpenaren unean emaitza kontableari eta fiskalari eragin ez badio.

Kontabilitate-itxiera bakoitzean erregistratutako zerga geroratuak berrikusten dira, bai aktiboak eta bai pasiboak, indarrean jarraitzen dutela egiaztatzeko, eta beharrezko zuzenketak egiten dira.

Deskribatutako azterketa egiteko, aldagai hauek hartzen dira aintzat:

- Erakunde bakoitzaren emaitza-proiekzioak, erakunde horietako gobernu-organismoek onartutako finantza-aurrekontuetan oinarritutakoak, geroratuak zergen ondoriozko aktiboak erregistratzeko aukera sortu zutenak (zerga-bateratzeko talderik ez zegoelako), gerora erakunde bakoitzeko zuzendaritzak zenbatetsitako hazkunde-tasa iraunkorrak ezarrita.
- Denbora-aldeak itzultzearen estimazioa, izaeraren arabera.
- Indarreko legediak zergen ondoriozko aktiboak itzultzeko ezarritako epea edo muga.

Zuzenean ondare garbi bateratuan erregistratutako sarrerak edo gastuak, emaitza fiskalean edo alderantziz eraginik ez dutenak, denbora-alde moduan kontabilizatzen dira.

q) Aktibo ukigarriak

Aktibo ukigarrietan hauek sartzen dira: Taldeak gaur egun edo etorkizunean erabiltzeko duen eta ekitaldi batean baino gehiagoan erabiltzeko asmoa duen ibilgetu materiala, bezeroei errentamendu operatiboan lagatzen zaien ibilgetu materiala, gizarte-ekintzari atxikia eta ondasun higiezinak inbertsioak, aktiboak barne hartzen dituztenak alokairu-erregimenean ustiatzeko. Aktibo ukigarriak eskurapen-kostuaren arabera balioztatzen dira, baina metatutako amortizazioa kenduta eta, dagokionean, elementu bakoitzaren balio garbia eta zenbateko berreskuragarria alderatzen ateratzen den narriaduragatik edozein galera kenduta. Erabilera propioko eta libreko aktibo materialeko elementu batzuen eskurapen-kostua horiek 2004ko urtarrilaren 1ean arrazoizko balioan balioztatuta ateratzen da, 4/2004 Zirkularraren Lehen Xedapen Iragankorrean ezarritakoari jarraikiz. 2004ko urtarrilaren 1eko arrazoizko balio hori aditu independenteek egindako tasazioetan oinarrituta lortu da.

URTEKO KONTU BATERATUEN TXOSTENA, 2016KO ABENDUAREN 31N BUKATUTAKO EKITALDIKO (Mila eurokotan adierazita)

Esleitutako aktiboen kasuan, horien esleipenaren truke emandako finantza-aktiboen zenbateko garbia da eskurapen-kostua.

Amortizazioak metodo lineala erabiliz kalkulatzeko dira. Elementuen erabilera-bizitzako urteak aplikatzen zaizkio aktiboen eskurapen-kostuari, eta, gero, hondar-balioa kendu. Eraikinak eta bestelako eraikuntzak dauden lursailen kasuan, bizitza mugagabea dutela ulertzen da, eta, beraz, ez dira amortizatzen. Aktibo materiala amortizatzeagatik urteko zuzkidurak galdu-irabazien kontu bateratuaren kargura erregistratzen dira, eta elementu guztiei batez beste estimatzen zaizkien balio-bizitzako urteen arabera kalkulatzeko dira.

	Balio-bizitzako urteak
Eraikinak eta urbanizazioak	33 - 50
Altzariak	7 - 10
Instalazioak	7 - 10
Makineria, ekipamendu elektronikoa eta beste batzuk	4 - 6

Kontabilitatearen itxiera bakoitzean, Taldeak azterketa egiten du ikusteko ea, barruan nahiz kanpoan, zerbaitek erakusten duen aktibo materialeko elementuen balio garbia handiagoa dela zenbateko berreskuragarria baino. Kasu horretan, elementu horren liburu-etako zenbatekoa zenbateko berreskuragarri-raino murrizten du Taldeak, eta etorkizuneko amortizazioagatik karguak doitu egiten ditu, kontabilitate-balio berriaren eta geratzen zaion balio-bizitza berriaren arabera, baldin eta berriro kalkulatu beharra badago. Bestalde, elementu jakin baten balioa berreskuratu dela garbi dagoenean, aurreko epealdietan kontabilizatu-tako narriaduraren ondoriozko galeraren itzulketa erregistratzen du Taldeak, eta amortizazioagatik etorkizunean egin beharreko karguak doitzen ditu. Elementu baten narriaduragatik galera itzultzeak ezin du inolaz ere eragin, liburu-etako zenbatekoa handiagoa izatea aurreko ekitaldietan narriaduragatik galerak aitortu ez balitzaizkio izango zukeena baino.

Taldeak, ekitaldi bakoitzaren amaieran behinik behin, erabilera propioko aktibo materialeko elementuen balio-bizitza berrikusten du, horietan aldaketa esanguratsurik dagoen ikusteko. Halako aldaketarik badago, doitu egiten ditu; horretarako, dagozkion zuzenketak egiten ditu, balio-bizitza berriaren arabera amortizatu behar denaren zuzkidura etorkizuneko ekitaldietako galdu-irabazien kontu bateratuan erregistratzean.

Erabilera propioko aktibo materialak zaindu eta mantentzeagatik gastuak, egiten diren ekitaldiko galdu-irabazien kontu bateratuan erregistratzen dira.

Aktibo ukigarrietako ibilgetuetako inbertsioetan, Taldeak dituen lursail, eraikin eta beste eraikuntza batzuen balioa sartzen da, baina dagokien amortizazio metatua kenduta. Ondasun horiek alokairu bidez ustiatzeko edo salmentarekin (etorkizunean merkatuko prezioetan izaten direnigoeren ondorioz) plusbalioa lortzeko ditu Taldeak.

Taldeak erabilera propioko aktibo ukigarrietan erabiltzen dituen irizpide berberak aplikatzen ditu errentamendu operatiboan emandako aktiboen eskurapen-kostua aitortzeko, amortizatze, horien balio-bizitzak kalkulatzeko eta narriaduraren ondoriozko galderak erregistratzeko.

**URTEKO KONTU BATERATUEN TXOSTENA, 2016KO ABENDUAREN 31N
BUKATUTAKO EKITALDIKOA**
(Mila eurokotan adierazita)

r) Aktibo ukiezinak

Irudi fisikorik gabeko aktibo ez-monetario identifikagarriak dira aktibo ukiezinak. Aktibo ukiezinak identifikagarriak direla esaten dugu, beste aktibo batzuegandik bereizi daitezkeenean, banaka besterendu, errentan eman edo erabili daitezkeelako, edo kontratu edo bestelako negozio juridikoren baten ondorioz sortzen direnean. Aktibo ukiezina aitortzekoan, aurreko definizioa betetzeaz gain, Taldeak horren ondorioz mozkin ekonomikoak lortzeko asmoa izan behar du, eta haren kostua modu fidagarrian kalkulatzeko aukera egon behar da.

Kostuaren arabera aitortzen dira, hasieran, aktibo ukiezinak. Eskurapenekoa edo produktioa izan daiteke kostu hori. Aurrerantzean, kostu horri amortizazio metatua eta narriaduragatiko galerak kentzen zaizkio, behar denean.

Merkataritzako fondoan, eskuratutako erakunde baten aktiboen etorkizuneko mozkin ekonomiko deribatuengatik Taldeak egindako ordainketa aurreratua sartzen da, baldin eta mozkinok banan-banan eta bereizita identifikatzekoak edo aitortzekoak badira. Erakundea negozio-konbinazio batean eta kostu bidezko tituluz eskuratu bada bakarrik aitortzen da fondo hori.

Erakunde taldeaniztun eta elkartuen kapitalerako partaidetzen kostuaren eta hartutako balio teoriko eta kontabilitatekoen arteko alde positiboak, lehen baterakuntza-egunean doituak, honela egozten dira.

- i) Eskuratutako erakundeen ondare-elementu jakin batzuei badagozkie, aktiboen balioa handituz edo pasiboen balioa murriztuz egozten dira, kontuan hartuta haien merkatuko balioa hurrenez hurren handiagoa edo txikiagoa den dagozkien balantzeetan dituzten kontabilitate-balio garbiak baino, eta horien kontabilitate-tratamendua Taldeko aktiboek eta pasiboek dutenaren antzekoa den.
- ii) Aktibo ukiezonei esleitzekoak badira, balantze bateratuan aitortzen dira, eskurapen-eguneko arrazoizko balioa modu fidagarrian finka badaiteke.
- iii) Egotzi ezin diren gainerako aldeak merkataritzako fondo gisa erregistratzen dira, eta eskudirua sortzen duen unitate bati edo gehiagori esleitzen zaio.

Erakunde taldeaniztun eta elkartuen kapitalerako partaidetzen kostuaren eta hartutako balio teoriko eta kontabilitatekoen arteko alde negatiboak, berriz, lehen baterakuntza-egunean doituak, honela egozten dira.

- i) Eskuratutako erakundeen ondare-elementu jakin batzuei badagozkie, aktiboen balioa handituz edo pasiboen balioa murriztuz egozten dira, kontuan hartuta haien merkatuko balioa hurrenez hurren handiagoa edo txikiagoa den dagozkien egoera-balantzeetan dituzten kontabilitate-balio garbiak baino, eta horien kontabilitate-tratamendua Taldeko pasiboek edo aktiboek dutenaren antzekoa den.
- ii) Egotzi ezin diren gainerako kopuruak kapitala eskuratu den ekitaldiko galdu-irabazien kontu bateratuan erregistratzen dira.

Gainerako aktibo ukigarriek bizitza mugatua dute eta bizitza horren arabera amortizatzen dira, aktibo materialekoen antzerako irizpideak erabiliz.

URTEKO KONTU BATERATUEN TXOSTENA, 2016KO ABENDUAREN 31N BUKATUTAKO EKITALDIKOAK (Mila eurokotan adierazita)

Edozein modutan ere, aktibo horientzat erregistratu den balioan narriaduragatik gertatzen diren galerak galdu-irabazien kontuan kontra-partida eginez erregistratze dira kontabilitatean. Aktibo horien narriaduragatiko galerak eta, behar denean, aurreko ekitaldietan erregistratutako narriaduragatiko galeren berreskuratzeak aitortzeko irizpideak aktibo ukigarrietan erabilitakoen antzekoak dira.

s) Izakinak

Izakinak aktibo ez-finantzarioak dira, eta hiru egoeratan egon daitezke: Taldeak negozioaren ohiko jardunean saltzeko prest, produkzio-, eraikuntza- edo garapen-prozesuan (saltzeko asmoz) edo produkzio-prozesuan edo zerbitzuak ematean kontsumitzeko. Izakinek, besteak beste, Taldeak higiezinaren sustapenaren jardueran saltzeko dituen lursailak eta gainerako jabetzak sartzen dira.

Kostu-balioaren, zuzeneko nahiz zeharkako gainerako kostuen eta burutzapen-balio garbiaren arteko zenbatekorik txikienarekin baloratzen dira. Kostu-balioan, izakina erosi eta eraldatzean sortutako kostuak sartzen dira. Gainerako kostuak, berriz, izakienei egungo baldintzak eta kokapena ematean sortutakoak dira. Negozioaren ohiko jardunean izakinek duten salmenta-prezioaren estimazioa hartzen da burutzapen-balio garbitzat, betiere produkzioa amaitzeko eta salmenta egiteko behar diren zenbatekoak kenduta.

Ohi bezala trukaterik ez dagoen izakinen eta proiektu jakin batzuetarako ekoiztu eta segregatutako ondasun eta zerbitzuen kostua zehazteko, banakako kostuak bereizten dira. Gero, gainerako izakinen kosturako, lehen sarrera lehen irteera metodoa aplikatzen da.

Izakinen balioztapenagatiko edozein doikuntzaren zenbatekoa, hala nola kalteen, zaharkitzearen eta salmenta-prezioa txikitzearen ondoriozkoa, burutzapen-balio garbia eta beste kontzeptu batzuegatiko galerak gastu moduan aitortzen dira, narriadura edo galera gertatu den ekitaldiko galdu-irabazien kontu bateratuan. Ondorengo balio-berreskuratzeak, osteraz, gertatzen diren ekitaldiko galdu-irabazien kontu bateratuan aitortzen dira.

Izakinen kontabilitate-balioari balantze bateratuan ematen zaio baja, eta salmentaren ondoriozko sarrera aitortzen den ekitaldiko gastu-irabazien kontu bateratuan erregistratzen da gastu moduan. Gastu hori galdu-irabazien kontu bateratuko "Beste ustiapen-gastu batzuk" epigrafean sartzen da.

**URTEKO KONTU BATERATUEN TXOSTENA, 2016KO ABENDUAREN 31N
BUKATUTAKO EKITALDIKOA
(Mila eurokotan adierazita)**

t) Aseguru-eragiketak

Aseguru-entitate diren mendeko erakundeek galdu-irabazien kontu bateratuan sartzen dituzte jaulkitzen dituzten primen zenbatekoak, eta galdu-irabazien kontu bateratuan kargatzen dute azken likidazioa egiten denean aurre egin behar dieten ezbeharren kostua. Bestalde, ekitaldiaren amaieran periodokatzen dira bai galdu-irabazien kontu bateratuan ordaindu diren baina egun horretan sortu gabe dauden zenbatekoak, bai galdu-irabazien kontu bateratuan kargatu ez diren kostuak, nahiz eta sortuta egon.

Ondoren, zuzeneko aseguruaren jarduerari dagozkion hornidura teknikorik esanguratsuenak azalduko ditugu:

- i) Kontsumitu gabeko primetarako hornidura teknikoak: segurtasuneko errekarua kendu ondoren etorkizuneko ekitaldiei egoztekoa den tarifa duen primari dagokio.
- ii) Uneko arriskueterako hornidura teknikoak: Kontsumitu gabeko primetarako hornidura teknikoak osatzen du, hau da, itxierako egunean oraindik geratzen den estaldura-epean estali beharreko arriskuen eta gastuen balorazioa egiteko behar adinakoa ez bada.
- iii) Prestazioetarako hornidura teknikoak: ekitaldi-itxiera baino lehen gertatutako ezbeharren ondorioz oraindik bete gabe dauden obligazioei egindako balioztapenak dira. Likidatu edo ordaindu gabe dauden ezbeharrek eta aitortzeko daudenak sartzen dira hornidura tekniko horretan. Bete gabeko obligazioak kalkulatzeko, egindako konturako ordainketak kendu eta ezbeharren kanpoko eta barruko likidazio-gastuak hartzen dira kontuan. Behar denean, izapidetze luzeko ezbeharren balioztapen-desbiderapenak estaltzeko beharrezko aparteko hornidurak ere hartzen dira aintzat.
- iv) Bizi-aseguruaren hornidura teknikoak:
 - Estaldura-epea ekitaldi batekoa edo txikiagoa duten bizi-aseguruaren, kontsumitu gabeko primetarako hornidura teknikoak etorkizuneko ekitaldiei egoztekoa den ekitaldian kobratutako tarifadun primari dagokio. Hornidura tekniko hori nahikoa ez denean, hori osatzeko Uneko arriskueterako hornidura teknikoak kalkulatu da; itxierako egunean oraindik geratzen den estaldura-epean estali beharreko arriskuen eta gastuen balioztapena estaltzen du.
 - Urtebetetik gorako estaldura-epea duten bizi-aseguruaren hornidura tekniko matematikoa kalkulatzeko, etorkizuneko obligazioen eta aseguruaren hartzailearen obligazioen egungo balio aktuarialaren arteko aldea ateratzen da. Ekitaldian sortutako inbentario-prima hartzen da kalkulu-oinarritzat, eta hori ateratzeko, prima garbiari administrazio-gastuetarako errekarua eransten zaio, oinarri teknikoaren arabera.
 - Inbertsioaren arriskua aseguruaren hartzaileek bere gain hartzen duten bizi-aseguruaren, eskubideen balioa zehazteko kontuan hartu beharreko aktiboen arabera finkatzen da hornidura teknikoak.

**URTEKO KONTU BATERATUEN TXOSTENA, 2016KO ABENDUAREN 31N
BUKATUTAKO EKITALDIKOA
(Mila eurokotan adierazita)**

- v) Mozkinetako partaidetzetarako eta estornuetarako hornidura teknikoak: aseguruaren hartzaileek, aseguratzailerak edo onuradunek sortutako mozkinak eta aseguruaren hartzaileei itzuli beharreko primen mozkinak dagokie. Hartzaileari prima horiek itzultzea, aseguraturako arriskuaren portaeraren menpe egongo da, eta partaideei banan-banan esleitu ez bazaizkie gertatuko da.
- vi) Egonkortzeko erreserbak: ekitaldi bakoitzean aseguru-adar batzuen segurtasun-errekargu espezifikoaren zenbatekoarekin zuzkitutakoari dagokio; oinarri teknikoetan ezarrita dagoen muga hartu beharko da aintzat, eta metakorra izango da.

Onartutako berraseguruaren hornidura teknikoak kalkulatzeko, zuzeneko aseguruetan aplikatzen diren antzeko irizpideak erabiltzen dira. Oro har, erakunde lagatzaileak emandako informazioa hartzen da oinarri.

Zuzeneko aseguruaren eta onartutako berraseguruaren hornidura teknikoak balantze bateratuko "Aseguru- eta berraseguru-kontratuek babestutako pasiboak" epigrafean sartzen dira. Dena den, ekitaldi-amaieran indarrean dauden aseguru-kontratuen ondoriozkoak ez diren etorkizuneko erreklamazioetarako hornidura teknikoak (egonkortzeko erreserba, adibidez) ez dira balantze bateratuko "Aseguru- eta berraseguru-kontratuek babestutako pasiboak" epigrafean jasotzen.

Taldeak berraseguru-kontratuengatik jasotzeko eskubidea duen zenbatekoak egoera-balantze bateratuko "Aseguru- eta berraseguru-kontratuek babestutako pasiboak" epigrafean erregistratzen dira. Aktibo horiek zuzeneko aseguruetarako erabilitako irizpide berberak erabiliz zehazten dira indarreko kontratuen arabera. Aktibo horiek narriatuta dauden begiratzen du Taldeak; hala bada, galera galdu-irabazien kontu bateratuan jasotzen du, zuzenean epigrafe horren kargura.

u) Hornidurak eta pasibo kontingenteak

Iraganeko gertaeren ondorioz sortutako egungo obligazioak hartzen dira horniduratzat. Horien izaera argi eta garbi zehaztuta dago finantzetako egoera-orrien egunean, baina zenbatekoa edo kitatzeko unea ez. Horiek kitatzeko, mozkin ekonomikoak ematen dituzten baliabideak besterendu beharko ditu muga-egunean Taldeak. Obligazio horiek iturri ugari izan ditzakete:

- i) Lege- edo kontratu-xedapen bat.
- ii) Obligazio inplizitu edo isilbidezkoa, hirugarrenen aurrean ardura batzuk hartzeari buruz Taldeak sortutako baliozko igurikimenean jatorria duena. Igurikimenok sortzen dira, Taldeak jendaurrean hartzen dituen ardurak, iraganeko portaeren ondorioz edo jabari publikoko enpresa-politikan oinarrituta.
- iii) Arautegiek alderdi jakin batzuetan duten bilakaera ia segurua, zehazki, Taldeak nahitaez bete behar dituen arautegi-proiektuak.

URTEKO KONTU BATERATUEN TXOSTENA, 2016KO ABENDUAREN 31N BUKATUTAKO EKITALDIKOA (Mila eurokotan adierazita)

Iraganeko gertaeren ondorioz sortutako obligazio posibleak dira pasibo kontingenteak, eta Taldearen borondatearekin zerikusirik ez duten etorkizuneko gertaera bat edo gehiago gertatzearen edo ez gertatzearen menpe egoten dira. Taldearen egungo obligazioak sartzen dira pasibo kontingenteetan, hain zuzen ere, kitatuz gero posible ekonomikoak ematen dituzten baliabideak murriztea ekarriko ez dutenak eta behar adinako fidagarritasunez zehazteko moduko zenbatekoa dutenak, kasu oso arraroetan izan ezik.

Hornidurak eta pasibo kontingenteak probableak, posibleak eta aukera txikikoak izan daitezke. Probableak dira gertatzeko egiantz handiagoa dagoenean ez gertatzekoa baino. Posibleak dira aurrekoan baino egiantz txikiagoa dagoenean gertatzeko ez gertatzeko baino. Eta aukera txikikoak dira haiek agertzea oso arraroa denean.

Taldeak hornidura eta pasibo kontingente esanguratsu guztiak sartzen ditu urteko kontu bateratuetan, alegia, obligazioari erantzun behar izateko aukera handiagoa denean ez erantzutekoa baino. Posibletzat jotako pasibo kontingenteak ez dira urteko kontu bateratuetan jasotzen. Besterik gabe horien berri ematen da, baldin eta ez bada posible ekonomikoak ematen dituzten baliabideak galtzeko aukerarik ikusten.

Hornidurak kuantifikatzeko, horiek sortu dituen gertaeraren ondorioei buruzko informaziorik onena hartzen da kontuan, eta kontabilitate-itxiera guztietan balioztatzen dira. Dagozkien obligazioei aurre egiteko erabiltzen dira, eta, obligazio horiek desagertu edo txikitu egiten badira, kopuru osoa edo zati bat itzuli egiten da.

2016ko eta 2015eko abenduaren 31n, bere jardueren ohiko garapenean sortutako hainbat auziri, erantzukizuni eta obligaziori erantzun beharra izan zezakeen Taldeak. Taldeko legegaholkularien eta Entitate Nagusiaren administrariaren ustetan, prozedura eta erreklamazio horiek ez dute eragin handirik izango, ez, behintzat, egindako hornidura baino handiagoa, mugaeguneratzen diren ekitaldietako urteko kontuetan.

- v) Aktibo ez-korronteak eta saltzeko eutsitakotzat sailkatu diren elementu-talde besterengarrietan sartutako pasiboak

Balantze bateratuko "Saltzeko eutsitakotzat sailkatu diren aktibo ez-korronteak eta elementu-talde besterengarriak" epigrafean aktiboak sartzen dira, duten izaera gorabehera, ustiapen-jardueretatik kanpo daudelarik aurreikuspenen arabera urtebeteko gauzatze- edo berreskuratze-epea dutenak, epigrafe honetan sailkatu zirenetik.

Salbuespenez aurreikusitako salmenta-epea urtebetetik gorakoa bada, Taldeak balio eguneratua erabiliko du salmenta-kostua finkatzeko. Balioak denboraren poderioz izandako gorakada galdu-irabazien kontu bateratuko "Saltzeko eutsitakotzat sailkatu diren eta jarduera etentzat har ez daitezkeen aktibo ez-korronteen eta elementu-talde besterengarrien ondoriozko irabaziak edo (-) galerak" epigrafean erregistratzen du.

Hortaz, besterentzen direnean jasotzen den diruarekin berreskuratuko da, seguruenik, partida horien liburu-etako zenbatekoa. Partidok izaera finantzariokoak eta ez-finantzariokoak izan daitezke.

Beraz, zordunek Taldeari zor osoak edo zati bat ordaintzeko emandako aktibo higiezinak edo beste aktibo ez-korronte batzuk, salgai dauden aktibo ez-korrontetzat hartzen dira, baldin eta Taldeak horiek etengabe erabiltzea erabaki ez badu.

URTEKO KONTU BATERATUEN TXOSTENA, 2016KO ABENDUAREN 31N BUKATUTAKO EKITALDIKOA (Mila eurokotan adierazita)

Bestalde, “Saltzeko eutsitakotzat sailkatu diren elementu-talde besterengarrietan sartutako pasiboak” epigrafean, Taldeko erabilera-taldeekin edo etendako eragiketekin zerikusia duten saldo hartzekodunak sartzen dira.

“Saltzeko eutsitakotzat sailkatu diren aktibo ez-korronteak eta elementu-talde besterengarriak” partidan sailkatutako aktiboak balioztatzeko, oro har, kopururik txikiena hartzen da, aitortzen diren unean duten kontabilitate-balioaren eta arrazoizko balioaren artean; azken horri, baina, aktibooi estimatu zaizkien salmenta-kostuak kentzen zaizkio, finantza-izaerakoak salbu, horiek 13.e.xi oharrean ezarritakoaren arabera balioztatzen dira eta. “Saltzeko eutsitakotzat sailkatu diren aktibo ez-korronteak eta elementu-talde besterengarriak” epigrafean sailkatuta dirauten bitartean, beraien izaeragatik amortizagarriak diren aktibo ukigarri eta ukiezinak ez dira amortizatzen.

Zergak ordaintzeko esleitutako edo jasotako higiezinetakoa aktiboen kasuan, eta erabilitako forma juridikoa edozein izanik ere, ezarritako finantza-aktiboen liburuetakoa zenbatekorik txikienean erregistratuko dira hasiera batean, alegia: alde batetik, kostu amortizatuan, zenbatetsitako narriadura kontuan hartuta, eta, beste alde batetik, esleipenaren edo jasotzeko unean aktiboak zuen arrazoizko balioan, salmenta-kostuak kenduta (alegia, banakako tasazio osoetan emandako merkatu-balioa ken salmenta-kostuak).

Prozesuko gastu guztiak sortzen diren esleipen-epealdiko galdu-irabazien kontuan aitortzen dira, berehala. Erregistro-gastuak eta likidatutako zergak hasieran aitortu zaien balioaz jaso ahal izango dira, baldin eta horrela arrazoizko balioa gainditzen ez bada, estimatutako salmenta-kostuak kendu ondoren. Esleipen-egunetik salmenta-egunera arte aktiboa mantentzeko eta babesteko egiten diren kostu guztiak (aseguruak, segurtasun-zerbitzuak eta beste) sortu diren epealdiko galdu-irabazien kontu bateratuan aitortuko dira.

Esleitu edo jaso ondoren, arrazoizko balioa zenbatesteko abiapuntutzat erabiltzen den erreferentziazko balioa eguneratuko da. Salmenta-kostuaren arrazoizko balio garbia zehazteko, Taldeak kontuan hartzen ditu sozietate tasatzaileek —guztiak ere Espainiako Bankuko Erregistro berezian daude erregistratuta— egindako balorazioak, bai eta Espainiako Bankuak, bere esperientzian eta Espainiako banku-sektorearen inguruan duen informazioan oinarrituta, erreferentziazko balioaren gainean zenbatetsi dituen deskontuak ere. Era berean, higiezinak 250.000 euroko edo hortik beherako arrazoizko balioa badu, balorazio-eredu automatizatuak erabiliz eguneratuko da. Dena dela, higiezinak balantzean hiru urte ematen dituztenean, tasazio osoa eginez eguneratuko dira. Era berean, balorazioaren eguneratzea egiten duen tasazio-sozietatea ez da izango aurre-aurreko tasazioa egin duen berbera.

URTEKO KONTU BATERATUEN TXOSTENA, 2016KO ABENDUAREN 31N BUKATUTAKO EKITALDIKOA (Mila eurokotan adierazita)

Liburuetakoa zenbatekoa handiagoa bada aktiboen arrazoizko balioa baino (salmenta-kostuak kendu ondoren), Taldeak doikuntza egiten du aktiboen kontabilitate-balioan. Horrela, bada, sobera hori galdu-irabazien kontu bateratuko "Saltzeko eutsitakotzat sailkatu diren eta jarduera etentzat har ez daitezkeen elementu-talde besterengarrien eta aktibo ez-korronteen ondoriozko irabaziak edo (-) galerak" epigrafean kontrapartida eginez jasotzen da. Aktiboen arrazoizko balioa hazi egiten bada aurrerago, Taldeak itzuli egin ditzake aurrez kontabilizatuta dituen galerak, eta aktiboen kontabilitate-balioa handitzen du, narriatu aurreko zenbatekoaren mugarekin eta galdu-irabazien kontu bateratuko "Saltzeko eutsitakotzat sailkatu diren eta jarduera etentzat har ez daitezkeen elementu-talde besterengarrien eta aktibo ez-korronteen ondoriozko irabaziak edo (-) galerak" epigrafean kontrapartida eginez.

Eragiketa etenak

Eragiketa edo jarduera etentzat hartzen da Taldean besterendu egin den, edo beste era batera erabili den, edo salgai dagoen aktibo ez-korronte moduan sailkatu den eta, gainera, hauetako baldintzaren bat betetzen duen osagaia:

- Esanguratsua eta gainerakotik independentea den ustiapenaren negozio-ildoak edo eremu geografikoa adierazten du.
- Esanguratsua eta gainerakoetatik independentea den ustiapenaren negozio-ildoak edo eremu geografikoa besterentzeko edo beste bide batzuetatik eskuratzeko plan indibidual eta koordinatu baten atala da.
- Saltzeko asmo hutsez eskuratu den mendeko erakundea da.

Etendako eragiketatzat hartzen diren Taldeko osagaiek ekitaldian zehar sorrarazitako emaitzak galdu-irabazien kontu bateratuko "Jarduera etenen ondoriozko zerga osteko irabaziak edo (-) galerak" atalean jasotzen dira, Taldearen osagaia jadanik aktibotik kanpo egon ala ez egon (ekitaldiaren bukaeran bertan jarraitzen badu). Etendako eragiketatzat hartu ondoren, eragiketa jarraitutzat hartzea erabakiz gero sarrerak eta gastuak, unean uneko galdu-irabazien kontu bateratuan ez ezik, urteko kontu bateratuetan argitaratutako ekitaldi konparatiboan ere jasotzen dira, kasuan kasuko ezaugarrien arabera dagozkien partidetan.

w) Eskudiru-fluxuen egoera-orri bateratua

Eskudiru-fluxuen egoera-orri bateratuan erabiltzen diren kontzeptuak honela definitzen dira:

- i) Eskudiru-fluxuak: eskudiruaren eta antzekoen sarrerak eta irteerak. Likidezia handia eta balio-aldaketak izateko arrisku txikia duten epe laburrerako inbertsioak sartzen dira antzekoetan.
- ii) Ustiapen-jarduerak: Taldearen ohiko jarduerak eta inbertsio edo finantzaketakotzat hartu ezin diren beste jarduera batzuk, eta jasotako edozein finantzaketarengatik ordaindutako interesak, finantzaketa-jardueratzat sailkatutako finantza-pasiboei egokitu arren.

**URTEKO KONTU BATERATUEN TXOSTENA, 2016KO ABENDUAREN 31N
BUKATUTAKO EKITALDIKOA**
(Mila eurokotan adierazita)

- iii) Inbertsio-jarduerak: beste bitarteko batzuez epe luzerako aktiboak eta eskudiruan eta antzekoetan sartzen ez diren beste inbertsio batzuk (aktibo ukigarriak, aktibo ukiezinak, baterako negozioetako eta elkartuetako inbertsioak, aktibo ez-korronteak eta saltzeko eutsitakotzat sailkatu diren pasiboak, inbertsio estrategikoak diren eta saltzeko prest moduan sailkatu diren ondare-tresnak eta muga-egunera arte eutsitako inbertsioen zorroan dauden finantza-aktiboak) eskuratzeko, besterentzeko edo erabiltzeko eragiketak.
- iv) Finantzaketa-jarduerak: ondare garbi bateratuaren eta ustiapen-jardueretan sartzen ez diren pasiboen tamainan eta osaeran aldaketak eragiten dituzten jarduerak.

Taldeak balantze bateratuetako "Eskudirua, banku zentraletako eskudirutako saldoak eta ageriko beste gordailu batzuk" epigrafean sartutako saldoak hartzen ditu eskudiru eta antzekotzat.

x) Heziketako, Prestakuntzako eta Kooperatiba Sustapeneko Fondoa (HSF)

Heziketako eta Sustapeneko Fondoa egoera-balantze bateratuko "Beste pasibo batzuk" epigrafean erregistratzen dira.

Kooperatiben Legearen eta Entitate Nagusiaren estatutuen arabera fondo horretara nahitaez egiten diren zuzkidurak ekitaldiko gastu gisa jasotzen dira, nahiz eta kuantifikazioa egiteko ekitaldiko emaitza hartzen den oinarri. Zuzkitzen diren aparteko kopuruak ekitaldiko emaitzaren aplikazio moduan jasoko dira.

Legeari jarraikiz Heziketako eta Kooperatiba Sustapeneko Fondoari lotuta dauden diru-laguntzak, dohaintzak eta gainerako laguntzak, eta kooperatibak bazkideei ezarritako zigor ekonomikoen ondoriozko fondoak, arautegiaren arabera fondo horri lotuta badaude, kooperatibaren sarreratzat hartuko dira, eta fondo horretan sartuko dira.

Heziketako eta Kooperatiba Sustapeneko Fondoa dagokion helbururako erabiltzen denean, baja emango zaio eta, eskuarki, altxortegiko kontuetan abonatuko da. Bestalde, aplikazioa kreditu-erakunde baten berezko jardueren bidez gauzatzen bada, Heziketako, Prestakuntzako eta Kooperatiba Sustapeneko Fondoaren zenbatekoa murriztu egingo da eta, aldi berean, kreditu-kooperatibaren galdu-irabazien kontuan sarrera gisa aitortu, halako jardueretarako merkatuko ohiko baldintzetan.

Heziketako eta Sustapeneko Fondoari loturiko ibilgetu materiala "Aktibo ukigarriak" epigrafean agertzen da. Horren zenbatekoa zehazteko, eskurapen-kostu eguneratua hartu da —aurreko r) ataleko arauen arabera—, eta metatutako amortizazioak kendu zaizkio.

Ibilgetuko elementuen amortizazioa, kostu-balioen edo kostu eguneratuaren gainean egiten da, elementu-talde bakoitzari estimatu zaion balio-bizitzan zehar metodo lineala erabiliz eta aurreko q) atalean agertzen diren koefizienteak erabiliz.

- y) Onartutako sarreren eta gastuen egoera-orri bateratua eta ondare garbiko aldaketen egoera-orri bateratua

URTEKO KONTU BATERATUEN TXOSTENA, 2016KO ABENDUAREN 31N BUKATUTAKO EKITALDIKOA (Mila eurokotan adierazita)

Urteko kontu bateratu hauetan aurkeztu ditugun egoera-orri horiek ekitaldian zehar ondare garbi bateratuak izan dituen aldaketen berri ematen dute. Segidan, bi egoera-orriotako informazioaren ezaugarri nagusiak zehaztuko ditugu:

i) Onartutako sarrera eta gastuen egoera-orria bateratua

Egoera-orri honetan, Taldeak ekitaldian zehar bere jarduerarekin sortutako sarrera eta gastuak aurkezten dira, baina bereizita: batetik, ekitaldiko galdu-irabazien kontu bateratuan emaitza moduan erregistratutakoak eta, bestetik, indarreko arautegian xedatutakoari jarraikiz zuzenean ondare garbian erregistratutako gainerako sarrera eta gastuak.

Hortaz, egoera-orri horretan hauek aurkeztu ditugu:

- a) Ekitaldiko emaitza bateratua.
- b) Ondare garbi bateratuan “Metatutako bestelako emaitza globala” epigrafean aldi batez aitortutako sarreraren eta gastuen zenbateko garbia.
- c) Ondare garbi bateratuan behin betiko aitortutako sarreraren eta gastuen zenbateko garbia.
- d) Aurreko b) eta c) literaletan adierazi diren kontzeptuek sortutako mozkinen gaineko zerga.
- e) Onartutako sarrera eta gastua guztiak, aurreko puntuak batuta kalkulatuta.

Ondare garbi bateratuan “Metatutako bestelako emaitza globala” epigrafean sartutako sarreretan eta gastuetan egon diren aldaketak honela banakatzen dira:

- a) Ondare garbian kontabilizatutako balio-irabaziak edo (–) -galerak: zuzenean ondare garbi bateratuan aitortutako sarreraren zenbatekoa biltzen du, baina ekitaldian sortutako gastuak kenduta. Ekitaldian partida honetan aitortutako zenbatekoei bertan eutsiko zaie, nahiz eta ekitaldi horretan galdu-irabazien kontu bateratura intsuldatu, beste partida batean birsailkatzen diren aktibo nahiz pasiboen hasierako balioan.
- b) Emaitzetara transferitua: aurretik —ekitaldian bertan izan daiteke— ondare garbi bateratuan aitortutako balioztapenagatiko irabazien edo galeren zenbatekoa biltzen du; horiek galdu-irabazien kontu bateratuan onartzen dira.

**URTEKO KONTU BATERATUEN TXOSTENA, 2016KO ABENDUAREN 31N
BUKATUTAKO EKITALDIKOA**
(Mila eurokotan adierazita)

- c) Estalitako elementuen hasierako liburuetao zenbatekora transferitua: aurretik —ekitaldian bertan izan daiteke— ondare garbian aitortutako balioztapenagatik irabazien edo galeren zenbatekoa biltzen du, baldin eta eskudiru-fluxuen estalduraren ondorioz aktiboen edo pasiboen liburuetao zenbatekoan aitortzen badira.
- d) Beste birsailkapen batzuk: ondare garbiko “Metatutako bestelako emaitza globala” epigrafeko partiden artean ekitaldian egindako intsuldaketen zenbatekoa biltzen du, indarreko arautegian ezarritako irizpideei jarraikiz.

Partida horietako zenbatekoak gordinak dira, eta horien zerga-eragina egoera-orriko “Irabazien gainerako zerga” ataletan jaso da.

ii) Ondare garbi bateratuko aldaketen egoera-orria guztira

Egoera-orri honetan, ondare garbi bateratuan izandako mugimendu guztiak aurkezten dira, kontabilitate-irizpideen aldaketetan eta errore-zuzenketetan jatorria dutenak barne hartuta. Hortaz, ekitaldiaren hasieran eta amaieran ondare garbi bateratua osatzen duten partida guztiek liburuetan duten zenbatekoaren berdinkatzea jaso da egoera-orri honetan. Mugimenduak izaeraren arabera multzokatu dira kontu-sail hauetan:

- a) Kontabilitate-politikaetako aldaketen eraginak eta Akatsen zuzenketaren eraginak: kontabilitate-politikaen aldaketetan eta akatsen zuzenketetan jatorria duten finantzetao egoera-orrietako saldoak atzeraeraginez berriro ematearen ondorioz ondare garbi bateratuan gertatutako aldaketak hartzen ditu barne.
- b) Ekitaldiko guztizko emaitza globala: lehenago adierazi dugun “Onartutako sarreraren eta gastuen egoera-orri bateratu”an erregistratutako partida guztiak biltzen ditu.
- c) Ondare garbiaren beste aldakuntza batzuk: ondare garbi bateratuan erregistratutako gainerako partidak biltzen ditu, hala nola, kapitalaren gehikuntzak edo gutxitzeak, emaitzen banaketa, norberaren kapital-tresnez egindako eragiketak, kapital-tresnen bidezko ordainketak, ondare garbi bateratuko partiden arteko intsuldaketak eta ondare garbi bateratuko beste edozein gehikuntza edo murrizketa.

aa) Negozio-konbinazioak

Entitate edo batasun ekonomiko bi edo gehiago entitate edo sozietate talde bakarrean bateratzen dituen eragiketari esaten zaio negozio-konbinazioa.

Negozio-konbinazioaren ondorioz entitate bakarra sortzen denean eta bateratutako entitate bi edo gehiagoren bazkideei partaidetzak jaulkitzen zaizkienean, aurretik zegoen entitateetako bat eskuratzailer moduan hartuko da eta entitate batek beste bat eskuratzen duenean moduan kontabilizatuko da transakzioa.

URTEKO KONTU BATERATUEN TXOSTENA, 2016KO ABENDUAREN 31N BUKATUTAKO EKITALDIKOA (Mila eurokotan adierazita)

Negozio-konbinazioak kontabilizatzeko, eskurapen-metodoa aplikatzen du Taldeak. Beste sozietate bat eskuratzegatik transferitzen den kontraprestazioa honako hauei dagokie: transferitutako aktiboen arrazoizko balioari, eskuratutako erakundearen aurreko jabeekin egindako pasiboei eta Entitateak jaulkitako ondareko partaidetzei. Transferitutako kontraprestazioan, kontraprestazio kontingenteko akordio batek eragindako edozein aktiboren edo pasiboren arrazoizko balioa sartzen da. Eskuratutako aktibo identifikagarriak eta negozio-konbinazio batean onartutako pasiboak eta pasibo kontingenteak, hasiera batean, arrazoizko balioan balioztatzen dira, eskurapen-datan. Negozio-konbinazio bakoitzean, Entitateak arrazoizko balioaren arabera edo eskuratutako erakundearen aktibo garbien zenbateko aitortuetan nagusi ez den partaidetzaren zati proportzionalaren arabera balioetsi dezake eskuratutako erakundean nagusi ez den edozein partaidetza.

Eskurapenarekin zerikusia duten kostuak dagokien ekitaldiko gastutzat hartzen dira.

Entitateak transferitu beharreko edozein kontraprestazio kontingente arrazoizko balioan jasotzen da, eskurapen-datan. Aktibotzat edo pasibotzat hartzen den kontraprestazio kontingenteari arrazoizko balioan gertatzen zaizkion aldaketak, KNA 39 arauaren arabera, emaitzetan jasotzen dira, edo ondare garbiaren aldaketatzat jo. Ondare garbi bateratutzat sailkatzen den kontraprestazio kontingentea ez da berriro balioesten, eta haren ondorengo likidazioa ondare garbian kontabilizatzen da.

Merkataritza-fondoa honela balioesten da, hasiera batean: transferitutako kontraprestazioaren soberakin gisa eta nagusi ez den partaidetzak erositako aktibo identifikagarrien eta onartutako pasiboen arabera duen arrazoizko balio gisa. Kontraprestazio hori erositako mendeko erakundearen aktibo garbien arrazoizko balioa baino txikiagoa bada, aldea emaitzetan jasotzen da.

Negozio-konbinazioaren datatik aurrera, urtebeteko epea ("neurketa-epea") ezartzen da, aitortutako behin-behineko zenbatekoak doi ditzan eskuratzailleak, negozio-konbinazioaren ondorengo lehen urteko kontu bateratuak formulatzeko unean beharrezkoak diren zenbatespenak egin ostean.

ab) Merkataritzako fondoa

Negozio-konbinazioen kostuaren eta arrazoizko balioari eskuratutako erakundeen aktibo eta pasibo kontingenteak kenduta ematen duen eskurapen-ehunekoaren arteko alde positiboak, merkataritza-fondo moduan erregistratzen dira balantze bateratuko aktiboan. Horrela, merkataritza-fondoan, eskuratutako erakunde baten aktiboen etorkizuneko mozkin ekonomiko deribatuengatik Taldeak egindako ordainketa aurreratua sartzen da, baldin eta mozkinok banan-banan eta bereizita identifikatzekoak edo aitortzekoak badira. Erakundea negozio-konbinazio batean eta kostu bidezko tituluz eskuratu bada bakarrik aitortzen da fondo hori. Merkataritza-fondo horiek ez dira amortizatzen. Kontabilitate-itxieretan, horien arrazoizko balioa erregistratutako kostu garbitik behera murriztuko duen narriaduraren bat egon den balioesten da. Baiezkoan, saneatu egiten dira, galdu-irabazien kontu bateratuaren kontra.

URTEKO KONTU BATERATUEN TXOSTENA, 2016KO ABENDUAREN 31N BUKATUTAKO EKITALDIKOA (Mila eurokotan adierazita)

Merkataritza-fondoak narriadura-zantzurik duen ikusteko, balioztapenak egiten dira, banatutako mozkinen deskontuaren metodoa erabiliz, batez ere. Metodo horretan, parametro hauek hartzen dira kontuan:

- Negozioaren funtsezko hipotesiak. Hipotesi horietan oinarritzen dira balioztapenak jasotako eskudiru-fluxuen proiektzioak. Finantza-jarduera duten negozioetan hainbat aldagai proiektatzen dira, hala nola: kredituaren, berankortasunaren, bezeroen gordailuen eta interes-tasen bilakaera, aurreikusitako agertoki makroekonomiko zehatz baten eta kapital-eskakizun zehatz baten arabera.
- Aldagai makroekonomikoen zenbatespena, eta beste finantza-balore batzuk.
- Proiektzioen epea. Eskuarki, 5 urteko proiektzio-epea erabiltzen da. Hortik aurrera, etekina eta errentagarritasuna errepikari bihurtzen dira, eta, ondorio horietarako, balioztapena egiteko uneko egoera ekonomikoa hartzen da kontuan.
- Deskontu-tasa. Etorkizuneko dibidenduen gaur egungo balioa, erabilera-balioa lortzeko erabiltzen dena, kalkulatzeko, entitatearen kapital-kostua (K_e) hartzen da deskontu-tasa gisa, merkatuko partaide baten ikuspegitik. Hori zehazteko, CAMP metodoa erabiltzen da, honako formula honen arabera: " $K_e = R_f + \beta =$ sozietatearen arrisku sistemikoaren koefiziente, $R_m =$ espero den merkatu-errentagarritasuna eta $\alpha =$ arrisku ez-sistemikoagatiko prima".
- Eskudiru-fluxuen proiektzioak aurreikuspenik berrienek estaltzen dituzten alditik harago estrapolatu ahal izateko erabiltzen den hazkunde-tasa. Magnitude makroekonomiko nagusien eta negozioaren funtsezko aldagaien epe luzerako zenbatespenetan oinarritzen da, eta, une oro finantza-merkatuen egoera kontuan hartuta, betiko % 1eko hazkunde-tasa zenbatesten da.

Merkataritzako fondoen narriaduragatiko galerak ez dira geroago itzultzen.

14. Bezeroen arreta

Zerbitzu honek bezeroen kontsulta, kexa eta erreklamazioei erantzutea du helburu; horretarako, hainbat bide dituzte bezeroek.

Idazkia jasotzen denetik 2 hilabeteko epe ofiziala dago erantzuteko; dena den, Taldeak ahalik eta bizkorren erantzuteko konpromisoa du hartuta, hau da, lehen aipatutako epea baino lehen.

URTEKO KONTU BATERATUEN TXOSTENA, 2016KO ABENDUAREN 31N BUKATUTAKO EKITALDIKOAK (Mila eurokotan adierazita)

Entitate Nagusiaren, Caja Laboral Gestión SGIIC SAre eta Caja Laboral Pensiones SFP SAre Bezeroarentzako Arreta Zerbitzuaren jarduerari dagokionez, 2016an zehar, 3.609 espediente ireki dira guztira (2015ean 2.868). Horietatik, 3.393 tramitatu eta erantzun dira (2015ean 2.753). 216 espediente izapidetu gabe geratu ziren (2015ean 115), aurkeztutako kexak eta erreklamazioak baztertzeko Bezeroaren Arreta Zerbitzuaren Arautegian jasota dauden zenbait arrazoi tarteko.

	2016	2015
Irekitako espediente kopurua		
- Idatziak: liburuxka/gutuna	2.424	1.818
- Internet bidezkoak	1.054	927
- Telefono bidez	2	4
- Erakunde publikoak: KIUB / gobernu autonomikoak	129	119
	3.609	2.868
Izapidetutako espediente kopurua	3.393	2.753
Espedienteen izaera		
- Kexak	2.686	2.054
- Erreklamazioak	508	434
- Kontsultak	14	14
- Iradokizunak	3	7
- Zorionak edo eskerrak emateko gutunak	2	4
- Hainbat eskaera	396	355
	3.609	2.868
	2016	2015
Erreklamaturako kopuruak		
- Erakundearen alde ebatzitako espedienteen zenbatekoa	269	86
- Bezeroaren alde ebatzitako espedienteen zenbatekoak	373	157
Entitateak indemnitatzutako kopuruak	371	156
Hirugarren batzuek indemnitatzutako kopuruak	2	-
Bezeroari itzulitako zenbatekoak, Entitateak berreskuratuak	-	1
	642	243

Espedienteak irekitzeko arrazoiari dagokionez, jarduera-esparru hauek bereiz daitezke:

	2016	2015
Baldintza ekonomikoak	% 20	% 17
Komisioak eta gastuak	% 23	% 26
Informazioa falta da edo okerra da	% 20	% 20
Bezeroentzako zerbitzuak	% 8	% 10
Bulegoak, elementu objektiboengatik	% 10	% 2
Beharren estaldura	% 2	% 3
Bezeroekin harremanak izateko elementuak	% 3	% 2
Kanpainak, oro har	% 1	% 2
Beste batzuk:	% 13	% 18
- Arintasuna eta eraginkortasuna bulegoetan	% 1	% 3
- Arintasuna eta eraginkortasuna kutxazainetan	% 3	% 3
- Bestelakoak	% 8	% 11
- Arintasuna tramitazioan	% 1	% 1
	% 100	% 100

URTEKO KONTU BATERATUEN TXOSTENA, 2016KO ABENDUAREN 31N BUKATUTAKO EKITALDIKOA (Mila eurokotan adierazita)

Erreklamaturako zenbatekoen ehunekoak, berriz, hauek dira:

	2016	2015
= < 10 €	% 0,10	% 0,19
> 10 <= 60 €	% 0,71	% 1,55
> 60 <= 100 €	% 0,30	% 0,56
> 100 <= 250 €	% 0,93	% 2,37
> 250 <= 1.000 €	% 3,52	% 12,68
> 1.000 €	% 94,44	% 82,65

Seguros Lagun Aro Vida Saren Bezzeroarentzako Arreta Zerbitzuak, berriz, 27 kexa eta erreklamazio jaso ditu 2016ko ekitaldian (22 2015ean), eta horietako 29 espediente izapidetu dira (2015ean 27). Erreklamazio edo kexen arrazoiari dagokionez, kalte-ordainarekin eta erreskatearekin ados ez egotearen ondoriozkoak izan dira batik bat. 2016ko eta 2015eko ekitaldietan izapidetzeko irekita dauden espedienteetatik izapidetutakoen emaitzak hauek dira:

	2016	2015
Bezzeroaren aldekoak	10	15
Entitatearen alde	16	12
Beste batzuk	3	-
	29	27

Guztira, bezzeroaren aldeko erreklamazio eta kexek 4.992 euroko gastua ekarri diote Entitateari 2016an (22.258 eurokoa 2015ean). 15 egunekoa izan da erreklamazio eta kexei erantzuteko batez besteko epea (9 egunekoa 2015ean).

Seguros Lagun Aro Saren Bezzeroarentzako Arreta Zerbitzuak, berriz, 765 kexa eta erreklamazio jaso ditu 2016ko ekitaldian (706 2015ean), eta horietako 768 espediente izapidetu dira (2015ean 688). Erreklamazio edo kexen arrazoiari dagokionez, kalte-ordainekin, zerbitzuko atzerapenekin eta aseguruaren prezioarekin ados ez egotearen ondoriozkoak izan dira batik bat.

2016ko eta 2015eko ekitaldietan izapidetzeko irekita dauden espedienteetatik izapidetutakoen emaitzak hauek dira:

	2016	2015
Bezzeroaren aldekoak	355	267
Entitatearen alde	377	386
Beste batzuk	36	35
	768	688

Guztira, bezzeroaren aldeko erreklamazio eta kexek 54.897 euroko gastua ekarri diote Taldeari 2016an (40.014 eurokoa 2015ean). 2016an 13 egunekoa izan da erantzuteko batez besteko epea (10 egunekoa 2015ean).

URTEKO KONTU BATERATUEN TXOSTENA, 2016KO ABENDUAREN 31N BUKATUTAKO EKITALDIKOA (Mila eurokotan adierazita)

Caja Laboral Bancaseguros OBSV SLUren Bezeroarentzako Arreta Zerbitzuak, berriz, 9 kexa eta erreklamazio jaso ditu ekitaldian (9 2015ean), eta 2016an 9 espediente izapidetu dira (12 2015ean). Erreklamazio edo kexen arrazoiari dagokionez, kalte-ordainekin, zerbitzuko atzerapenekin eta aseguruaren prezioarekin ados ez egotearen ondoriozkoak izan dira batik bat.

2016ko eta 2015eko ekitaldietan izapidetzeko irekita dauden espedienteetatik izapidetutakoen emaitzak hauek dira:

	2016	2015
Bezeroaren aldekoak	4	7
Entitatearen alde	2	5
Beste batzuk	3	-
	<u>9</u>	<u>12</u>

Guztira, bezeroaren aldeko erreklamazio eta kexek 316 euroko gastua ekarri diote Taldeari 2016an (0 eurokoa 2015ean). 2016an 6 egunekoa izan da erantzuteko batez besteko epea (10 egunekoa 2015ean).

15. Kreditu-arriskua

Alderdi kontrarioak Taldeari zor dizkion guztiak edo batzuk ez ordaintzearen nahiz hitzartutako epeetatik kanpo ibiltzearen ondorioz egon daitekeen galera-arriskua da kreditu-arriskua. Kudeaketaren ikuspegitik, bi arrisku mota bereizten ditugu LABORAL Kutxa Entitate Nagusian: altxortegiko eta kapital-merkatuko jardueren —finantza-erakundeak eta errenta finko pribatua— ondoriozkoa eta ohiko inbertsio-jardueraren ondorioz administrazio publikoekin, partikularrekin eta enpresekin sortzen dena.

Azken arrisku horietarako, Kontseilu Errektoreak arrisku-maila jakin bat Zuzendaritza Nagusiaren eskutan dauka utzita. Zuzendaritza Nagusiak, bere aldetik, Arriskuen Arearen esku utzi du kreditu-arriskua kudeatzeko eta kontrolatzeko eginkizuna, eta Area hori arduratuko da bulego-sarean arriskua esleitzeko mailen norainokoa ezartzeaz. Sareak arriskua berresteko duen ahalmena arrisku-mailaren eta alerta-sistema baten arabera da; arriskuaren bolumena, produktu mota eta ETE-ei eta enpresa handiei zuzendutako eragiketaren marjina hartzen dira kontuan.

Arriskuen Area hori zuzendari nagusiaren mende dago, eta Arriskuen Kudeaketaren, Arriskuaren Kontrol Globalaren eta Aholkularitza Juridikoaren Departamentuak biltzen ditu, eta kreditu-arriskua onartu, jarraitu eta berreskuratzeko prozesuetan efizientzia handitzea ekarri du, bai eta Entitatearen arriskuen kontrol integralean sakontzea ere.

Partikularrekiko eta Enpresekiko kreditu-arriskuari dagokionez, alderdi horiek guztiak Kontseilu Errektoreak azken eguneratzea 2017ko otsailaren 28an onetsi zion Arrisku-politikari buruzko eskuliburuan eta horri lotutako beste dokumentu batzuetan daude zehaztuta; hauek dira beste dokumentu horiek: Kreditu-arriskuari buruzko eskuliburua —Laburpena, eta Jardunbide egokiei buruzko eskuliburua, etxeko eta mikroenpresen, autonomoen eta ETE-en arriskuak emateari dagokionez.

URTEKO KONTU BATERATUEN TXOSTENA, 2016KO ABENDUAREN 31N BUKATUTAKO EKITALDIKOA (Mila eurokotan adierazita)

Dokumentu horietan, kreditu-arriskuak eman, kontrolatu eta jarraitzearen alorreko prozedurak zehazten dira, bai eta erabil daitezkeen eredu prediktiboen, horien aldagaien, haztapenen, arriskuen zehapenerako eskudantzia eta irizpideen, onarpen-prozesuaren eta arriskuak arindu eta murrizteko politiken azalpena ere.

Entitate Nagusiak politika, metodo eta prozedura horiei jarraipen eraginkorra egiteko ezarritako kontrol-mekanismoak Entitate Nagusian ezarri diren Arrisku Globalaren Kontrolerako Sistemetan euskarritzen dira eta Barne Ikuskaritzako Departamentuaren ikuskapen independentean oinarritu, arriskua onartzeko eta kudeatzeko sistemen kalitatea bermatuz.

Arriskuen Kudeaketaren Departamentua, Enpresa Handien Arriskuen Analisia eta ETE-en Arriskuen Analisia atalen bidez, zorroan sartutako enpresak onartu eta horiei jarraipena egiteaz arduratzen da. Adiskidantzako Berreskurapenen eta Auzi-aurrekoaren atalak, berriz, zorroan sartu gabeko enpresetako berandutze aurreko alertei lotutako protokoloak kudeatzea eta adiskidantzako faseko (< 75 eguneko ez-ordaintzeko) eta auzi aurreko faseko (> 75 eguneko ez-ordaintzeko) eragiketetan ahalik eta berreskurapen gehien lortzea du helburu. Arriskuaren Kontrol Globalaren Departamentuak, bere aldetik, barne-ereduak sortu eta mantentzea du zeregin, eta interes-tasen eta likideziaren inguruko egiturazko arriskuak eta merkatu- eta eragiketa-arriskuak neurtu eta kontrolatzea ere bai. Bukatzeko, Aholkularitza Juridikoa arrisku-eragiketetan aholkularitza eta estaldura dokumental juridikoa emateaz arduratzen da, hala hasierako eragiketetan, nola zorraren birfidantzamendu edo berregituratzeetan. Berreskuratzeko auzia kudeatzea eta bezeroen eta hirugarrenen erreklamazioen aurrean Entitateari defentsa juridikoa ematea ere haren ardura da.

Eragiketen kreditu-arriskua ebaluatzeko, LABORAL Kutxak bere rating- eta scoring-ereduak garatu ditu, bezeroak (rating) eta eragiketak (scoring) bakoitzaren arrisku-mailaren arabera bereizteko. Horrela, arriskuaren onarpen-prozesu erreaktiboari scoring lotesleen bidez erantzuten zaio Partikularretan. Horrekin batera, gainera, ratingean oinarritutako aurrez emandako kontsumorako mailegu proaktiboak eskaintzen dira, eta bezeroak automatikoki beregana ditzake, eskura dituen kanalen bidez. Enpresan, bestalde, analisia eta kudeaketa binomioan oinarritutako eskema erabiltzen da onarpen-prozesuetarako. Bezero analistak zorroan sartzen dira, eta analistek barruko ratingak eta berandutze aurreko alerten eredu bat erabiltzen dituzte erabakiak hartzeko. Barneko ereduak, hortaz, oinarritutako dira arriskua emateari begira, eta, gainera, espero daitezkeen galera eta eragiketa bakoitzari esleitutako kapital erregulatorioa kalkulatzeko aukera ematen diote Entitate Nagusiari.

Arriskuaren Kontrol Globalaren Departamentuak sortutako barruko ereduak, beraz, erabakitze-prozesuetan ez ezik, datu-base integratuak eraiki eta garatzeko ere erabiltzen dira. Basileako Kapital Hitzarmen Berriaren eskakizunen barruan zorrotasunak, espero diren galerak, kapital kontsumoa... kalkulatzeko erabiltzen dira datu-base horiek. Bestalde, bai scoring-ereduek bai rating-ereduek partikularren eta enpresaren areetako eragiketetan espero den galera eta pricinga balioesteko aukera ematen diote Entitate Nagusiari.

URTEKO KONTU BATERATUEN TXOSTENA, 2016KO ABENDUAREN 31N BUKATUTAKO EKITALDIKOA (Mila eurokotan adierazita)

Arriskua arintzeko eta murrizteko politikei dagokienez, helburu horrekin hainbat bide erabiltzen dira:

- Onarpen-prozesuan, mailegu-hartzaileek ordaintzeko duten gaitasuna hartzen da oinarrizko irizpidetzat. Gaitasun hori finkatzerakoan, funtsezkoak dira barruko ereduak. Bermeak, berriz, berreskuratzeko bigarren bidea dira. Aintzat harturik inbertsio-jarduerarik handiena etxebizitzaren finantzaziora bideratuta dagoela, hipoteka-bermea da berme nagusia, eta eragiketen LTV erlazioa balioztatzen da zehazki. Abalen bidez emandako bermea ere garrantzi handikoa da. Diru-gordailuen eta finantza-aktiboen bermeek, ordea, pisu espezifiko txikiagoa dute.
- Jarraipen-prozesuan, berandutze aurreko barne-ereduak erabiltzen ditu Entitate Nagusiak. Horien bidez, ez-ordaintzei aurrea hartzen zaie, eta ez-ordaintzeak gertatzeko aukera handiak proaktibotasunez kudeatzen dira.
- Berreskurapenen kudeaketari dagokionez, prozedura bat dago finkatuta; horren arabera, hainbat eragilek hartzen dute parte berandutza berreskuratzen, bezero berankorra zer fasetan dagoen aintzat hartuta. Testuinguru horretan, berreskurapena kudeatzen barruko eragileek (bulegoak, Telebankak, auzi-aurreak eta auziak) eta kanpokoek (birkobrantz-agentziek) hatzen dute parte.

Entitate Nagusiak, oro har, berme errealak ondasun higiezin moduan balioztatzen ditu, tasazio-balioan. Gainera, higiezinaren balioa eguneratzeko politika finkatu du, Espainiako Bankuaren arautegian ezarritako betekizunei jarraikiz.

Altxortegiaren eta kapital-merkatuaren alorretan, finantza-erakundeekiko kreditu-arriskuari eta errenta finko pribatuaren arriskuari dagokienez, alderdi kontrarioaren arabera mugak, erreferentziaren nahiz gestorearen eta herrialdearen arabera kontzentraziokoak, finkatzen dira urtero. Horretarako, mugak finkatzeko prozedura ezarri da, kanpoko ratingak eta alerta-sistema oinarri hartuta. Hori guztia Kontseilu Errektoreak onetsitako "Altxortegiaren eta kapital-merkatuaren arriskuak" dokumentuetan eta haien eranskinetan dago jasota. Entitate Nagusiaren altxortegiaren eta kapital-merkatuaren arrisku-politika dago horietan finkatuta.

URTEKO KONTU BATERATUEN TXOSTENA, 2016KO ABENDUAREN 31N BUKATUTAKO EKITALDIKOA (Mila eurokotan adierazita)

Ondoren, Taldearen bezeroei emandako maileguen kontrako alderdiagatik 2016ko eta 2015eko abenduaren 31ko xehakapena aurkeztuko dugu. Berme nagusietako bakoitzak estaltzen duen zenbatekoa zehazteaz gain, berme errealeko finantzaketaren banaketaren berri ere ematen dugu, finantzaketaren kontabilitate-balioak eskura dugun bermearen azken tasazioaren edo balioztapenaren zenbatekoaren ginean duen ehunekoaren arabera.

2016

	Guztira	Horietatik: higiezin- bermea	Horietatik: gainerako berme errealak	Berme errealdun maileguak. Eskura dagoen azken tasazioaren gaineko liburuetaiko zenbatekoa (loan to value)				
				% 40koa edo txikiagoa	% 40 baino handiago a eta % 60koa edo txikiagoa	% 60 baino handiago a eta % 80koa edo txikiagoa	% 80 baino handiago a eta % 100eko a edo txikiagoa	% 100 baino handiagoa
Administrazio publikoak	330.924	40.425	377	-	16.976	1.318	3.307	19.201
Beste sozietate finantzario batzuk eta enpresaburu indibidualak (enpresa-jarduera finantzarioa)	22.487	-	604	-	-	-	-	604
Sozietate ez-finantzarioak eta enpresaburu indibidualak (enpresa- jarduera ez-finantzarioa)	2.335.091	747.050	322.794	468.658	252.462	148.543	54.394	145.787
– Eraikuntza eta higiezin sustapena (lurzorua barne)	92.628	91.754	479	6.409	12.720	13.842	19.623	39.639
– Obra zibila	72.649	8.958	3.230	4.119	1.679	1.887	2.571	1.932
– Gainerako helburuak	2.169.814	646.338	319.085	458.130	238.063	132.814	32.200	104.216
Enpresa handiak	251.062	34.654	8.005	9.908	1.944	3.614	149	27.044
ETEak eta enpresaburu indibidualak	1.918.752	611.684	311.080	448.222	236.119	129.200	32.051	77.172
Gainerako etxeak	10.757.571	10.141.782	31.928	2.694.152	2.987.540	2.855.529	613.796	1.022.693
– Etxebizitzak	10.184.861	9.958.863	9.595	2.591.725	2.940.036	2.823.986	606.993	1.005.718
– Kontsumorako kreditua	358.627	46.525	1.401	31.792	9.045	3.341	493	3.255
– Beste helburu batzuk	214.083	136.394	20.932	70.635	38.459	28.202	6.310	13.720
GUZTIRA	13.446.073	10.929.257	355.703	3.162.810	3.256.978	3.005.390	671.497	1.188.285
PRO MEMORIA Birfinantzatzeko, birfinantzatutako eta berregituratutako eragiketak	793.033	581.127	48.517	181.376	159.185	114.201	54.668	120.314

2015

	Guztira	Horietatik: higiezin- bermea	Horietatik: gainerako berme errealak	Berme errealdun maileguak. Eskura dagoen azken tasazioaren gaineko liburuetaiko zenbatekoa (loan to value)				
				% 40koa edo txikiagoa	% 40 baino handiago a eta % 60koa edo txikiagoa	% 60 baino handiago a eta % 80koa edo txikiagoa	% 80 baino handiago a eta % 100eko a edo txikiagoa	% 100 baino handiagoa
Administrazio publikoak	343.284	40.357	589	293	14.755	4.238	2.894	18.766
Beste sozietate finantzario batzuk eta enpresaburu indibidualak (enpresa-jarduera finantzarioa)	77.391	-	390	-	-	-	-	390
Sozietate ez-finantzarioak eta enpresaburu indibidualak (enpresa- jarduera ez-finantzarioa)	2.331.451	846.912	355.740	446.632	248.269	167.208	57.395	283.148
– Eraikuntza eta higiezin sustapena (lurzorua barne)	84.009	74.026	7.232	12.345	11.193	20.273	6.271	31.176
– Obra zibila	60.126	6.650	2.086	3.690	1.561	257	2.044	1.184
– Gainerako helburuak	2.187.316	766.236	346.422	430.597	235.515	146.678	49.080	250.788
Enpresa handiak	212.265	33.762	5.429	9.579	-	-	-	29.612
ETEak eta enpresaburu indibidualak	1.975.051	732.474	340.993	421.018	235.515	146.678	49.080	221.176
Gainerako etxeak	11.016.727	10.370.411	65.395	2.763.023	3.065.888	3.276.496	793.859	536.540
– Etxebizitzak	10.419.844	10.173.514	37.833	2.650.109	3.010.552	3.242.888	786.105	521.693
– Kontsumorako kreditua	360.202	51.997	1.943	36.399	10.472	4.459	682	1.928
– Beste helburu batzuk	236.681	144.900	25.619	76.515	44.864	29.149	7.072	12.919
Ken: aktiboak narriatzeagatik balio-zuzenketak, eragiketa zehatzei egotzi gabeak	(87.959)	-	-	-	-	-	-	-
GUZTIRA	13.680.894	11.257.680	422.114	3.209.948	3.328.912	3.447.942	854.148	838.844
PRO MEMORIA Birfinantzatzeko, birfinantzatutako eta berregituratutako eragiketak	864.483	675.021	2.780	176.620	156.300	151.036	57.166	136.679

URTEKO KONTU BATERATUEN TXOSTENA, 2016KO ABENDUAREN 31N BUKATUTAKO EKITALDIKOA (Mila eurokotan adierazita)

Ondoren, 2016ko eta 2015eko abenduaren 31n berme nagusiek estalita dituzten Entitate Nagusiaren kreditu-arriskuen gehienezko zenbatekoaren xehetasuna emango dugu:

Bezeroei emandako maileguak eta aurrerakinak	2016								
	Higiezin-bermea	Pignorazio-bermea	Beste berme erreal batzuk	Abaldun edo asegurudun berme pertsonala	Abalik gabeko berme pertsonala	Sailkatu gabea	Balioztape nagatiko doikuntzak	Guztira	
	Saldo erabilia	11.127.088	21.224	398.992	624.608	1.625.540	148.385	(449.042)	13.496.795
	Bermearen balioa	28.928.276	31.704	1.637.995	624.608	167.168	-	-	31.389.751
Bezeroei emandako maileguak eta aurrerakinak	2015								
	Higiezin-bermea	Pignorazio-bermea	Beste berme erreal batzuk	Abaldun edo asegurudun berme pertsonala	Abalik gabeko berme pertsonala	Sailkatu gabea	Balioztape nagatiko doikuntzak	Guztira	
	Saldo erabilia	11.545.489	27.488	468.730	603.299	1.718.680	(17.045)	(612.994)	13.733.647
	Bermearen balioa	29.763.051	31.614	1.986.381	603.299	187.890	-	-	32.572.235

Hona hemen bezeroekiko eragiketak kobratzen direla bermatzeko jasotako bermeen balioa, 2016ko eta 2015eko abenduaren 31koa, berme errealak eta beste berme batzuk berezita:

Jasotako bermeen balioa	2016	2015
Berme errealeen balioa	30.566.271	31.749.432
<i>Bertan: zalantzazko arriskuak bermatzen ditu</i>	1.504.725	1.841.836
Beste berme batzuen balioa	823.480	822.803
<i>Bertan: zalantzazko arriskuak bermatzen ditu</i>	5.119	5.352
Jasotako bermeen balioa guztira	31.389.751	32.572.235

Jarraian, 2016ko eta 2015eko abenduaren 31n emanda dauden finantza-bermeen balioari buruzko informazioa emango dugu:

	2016	2015
Emandako maileguen konpromisoak	893.307	861.013
<i>Bertan: zalantzazkotzat sailkatutako zenbatekoa</i>	2.729	7.214
Balantzeko pasiboan erregistratutako zenbatekoa	-	-
Emandako finantza-bermeak	108.848	83.656
<i>Bertan: zalantzazkotzat sailkatutako zenbatekoa</i>	16.615	51.688
Balantzeko pasiboan erregistratutako zenbatekoa	25.411	31.187
Emandako bestelako konpromisoak	302.663	297.976
<i>Bertan: zalantzazkotzat sailkatutako zenbatekoa</i>	-	-
Balantzeko pasiboan erregistratutako zenbatekoa	-	-

Eraikuntza eta higiezinaren sustapena finantzatzen, etxebizitzaren erosketak eta zorrak ordaintzeko eskuratutako aktiboak finantzatzen eta merkatuetako finantzaketa-beharrak balioztatzen erabili beharreko gardentasunaz Espainiako Bankuak emandako gomendioei jarraikiz eta Espainiako Bankuaren 2011ko azaroaren 30eko 5/2011 Zirkularrean ezarritako banakapen-ereduak aintzat hartuta, Taldeak argibide hauek eman ditu:

URTEKO KONTU BATERATUEN TXOSTENA, 2016KO ABENDUAREN 31N BUKATUTAKO EKITALDIKOA (Mila eurokotan adierazita)

a) Eraikuntzaren eta higiezinaren sustapenaren sektorearekiko esposizioa

Eraikuntzari eta higiezinaren sustapenari zuzendutako finantzaketa eta estaldura hauek dira, 2016ko eta 2015eko abenduaren 31n:

2016			
	Liburuetako zenbateko gordina	Esposizio gordinaren soberakoa berme erreal eraginkorren gehieneko zenbateko berreskuragarriaren gainean	Metatutako balioaren narriadura
Eraikuntzari eta higiezinaren sustapenari zuzendutako finantzaketa (lurzorua barne) (Espainiako negozioetan)	195.600	90.128	100.096
Horietatik: ez-betetzadunak eta zalantzazkoak	164.481	81.568	99.301
Pro-memoria:			
Aktibo kobraezinak	297.241		
Pro-memoria:	Zenbatekoa		
- Administrazio publikoei ez beste bezeroei emandako maileguak (Espainiako negozioetan)	13.115.149		
- Aktiboa guztira (negozio guztietan)	21.314.166		
- Normaltzat sailkatutako esposizioetarako balio-narriadura eta hornidurak (negozio guztietan)	97.431		
2015			
	Liburuetako zenbateko gordina	Esposizio gordinaren soberakoa berme erreal eraginkorren gehieneko zenbateko berreskuragarriaren gainean	Metatutako balioaren narriadura
Eraikuntzari eta higiezinaren sustapenari zuzendutako finantzaketa (lurzorua barne) (Espainiako negozioetan)	344.847	196.274	204.510
Horietatik: ez-betetzadunak eta zalantzazkoak	306.557	170.511	200.371
Horietatik: azpiestandarrik	21.194	9.186	4.139
Pro-memoria:			
Aktibo kobraezinak	241.265		
Pro-memoria:	Zenbatekoa		
- Administrazio publikoei ez beste bezeroei emandako maileguak (Espainiako negozioetan)	13.337.610		
- Aktiboa guztira (negozio guztietan)	21.584.975		
- Normaltzat sailkatutako esposizioetarako balio-narriadura eta hornidurak (negozio guztietan)	92.316		

URTEKO KONTU BATERATUEN TXOSTENA, 2016KO ABENDUAREN 31N BUKATUTAKO EKITALDIKOA (Mila eurokotan adierazita)

Jarraian, 2016ko eta 2015eko abenduaren 31n eraikuntzarako, higiezinaren sustapenerako eta etxebizitza eskuratzeko erabilitako finantzaketaren xehapena aurkeztuko dugu:

	Eraikuntzari eta higiezinaren sustapenari zuzendutako finantzaketa	
	Liburuetako zenbateko gordina	
	2016	2015
Higiezin-bermerik gabe	15.431	6.347
Higiezin-bermearekin	180.169	338.500
Eraikinak eta bukatutako bestelako eraikuntzak	119.319	157.802
Etxebizitza	104.269	121.835
Gainerakoak	15.050	35.967
Eraikinak eta bukatu gabeko bestelako eraikuntzak	2.342	35.164
Etxebizitza	2.342	34.534
Gainerakoak	-	630
Lurzorua	58.508	145.534
Hiri-lurzoru kontsolidatua	58.508	11.527
Gainerako lurzorua	-	134.007
Guztira	195.600	344.847

Etxebizitza eskuratzeko emandako kredituen zenbatekoaren xehapena honako hau da, 2016ko eta 2015eko abenduaren 31n:

	2016		2015	
	Liburuetako zenbateko gordina	Horietatik: zalantzazkoak	Liburuetako zenbateko gordina	Horietatik: zalantzazkoak
Etxebizitza eskuratzeko maileguak	9.901.578	251.857	10.106.210	240.623
Ondasun higiezinaren hipotekarik gabe	177.899	3.015	197.017	1.947
Ondasun higiezinaren hipotekarekin	9.723.679	248.842	9.909.193	238.676

Hauek dira etxebizitza erosteko familiei emandako hipoteka-bermedun kredituaren xehapenak, 2016ko eta 2015eko abenduaren 31n eskura dagoen azken tasazioaren gainean arrisku osoak duen ehunekoaren arabera:

	Liburuetako zenbateko gordina azken tasazio erabilgarriaren zenbatekoaren gainean (loan to value)				
	2016				
	% 40koa edo txikiagoa	% 40 baino handiagoa eta % 60koa edo txikiagoa	% 60 baino handiagoa eta % 80koa edo txikiagoa	% 80 baino handiagoa eta % 100ekoa edo txikiagoa	% 100 baino handiagoa
Liburuetako zenbateko gordina	2.395.482	2.877.684	2.805.969	617.116	1.027.427
Horietatik: ez- betetzedunak eta zalantzazkoak	20.914	34.509	50.604	49.599	93.216
Guztira					

URTEKO KONTU BATERATUEN TXOSTENA, 2016KO ABENDUAREN 31N BUKATUTAKO EKITALDIKOA (Mila eurokotan adierazita)

Liburuetako zenbateko gordina azken tasazio erabilgarriaren zenbatekoaren gainean (loan to value)						
2015						
	% 40koa edo txikiagoa	% 40 baino handiagoa eta % 60koa edo txikiagoa	% 60 baino handiagoa eta % 80koa edo txikiagoa	% 80 baino handiagoa eta % 100koa edo txikiagoa	% 100 baino handiagoa	Guztira
Liburuetako zenbateko gordina	2.493.096	2.886.035	3.184.025	800.865	545.172	9.909.193
Horietatik: ez-betetzadunak eta zalantza-koak	18.112	29.301	50.810	41.406	99.047	238.676

Hona hemen zorrak ordaintzeko jasotako aktiboen xehetasuna, 2016ko eta 2015eko abenduaren 31n:

	2016		2015	
	Liburuetako zenbateko gordina	Metatutako balioaren narriadura	Liburuetako zenbateko gordina	Metatutako balioaren narriadura
Eraikuntzarako eta higiezinaren sustapenerako finantzaketetatik datozen higiezinak	516.613	307.372	594.528	303.479
Eraikinak eta bukatutako bestelako eraikuntzak	39.145	15.468	42.933	11.141
Etxebizitza	36.284	13.966	40.459	10.858
Gainerakoak	2.861	1.502	2.474	283
Eraikinak eta bukatu gabeko bestelako eraikuntzak	25.550	12.439	79.739	32.531
Etxebizitza	25.550	12.439	79.739	32.531
Gainerakoak	-	-	-	-
Lursailak	451.918	279.465	471.856	259.807
Hiri-lurzoru kontsolidatua	66.063	46.944	65.705	41.165
Gainerako lurzorua	385.855	232.521	406.151	218.642
Etxebizitza eskuratzeko familiei emandako hipoteka-finantzaketetatik datozen aktibo higiezinak	34.210	6.879	40.742	4.240
Zorrak ordaintzeko esleitutako edo jasotako gainerako higiezinak	23.016	4.595	18.136	2.175
Zorrak ordaintzeko esleitutako edo jasotako kapital-tresnak	-	-	-	-
Zorrak ordaintzeko esleitutako edo jasotako higiezinak	-	-	-	-
Zorrak ordaintzeko esleitutako edo jasotako kapital-tresnak	-	-	-	-
Zorrak ordaintzeko esleitutako edo jasotako higiezinak	-	-	-	-
Zorrak ordaintzeko esleitutako edo jasotako aktibo entitate edukitzaileen finantzaketa	14.291	6.718	7.771	198
Guztira	588.130	325.564	661.177	310.092

URTEKO KONTU BATERATUEN TXOSTENA, 2016KO ABENDUAREN 31N BUKATUTAKO EKITALDIKOA (Mila eurokotan adierazita)

Segidan, 2016ko eta 2015eko abenduaren 31n eraikuntzarako eta higiezinaren sustapenerako erabilitako finantzaketari lotutako bermeen balioa aurkeztuko dugu:

Jasotako bermeen balioa – Eraikuntza eta higiezinaren sustapena	2016	2015
Berme errealen balioa	464.335	667.684
<i>Bertan: zalantzazko arriskuak bermatzen ditu</i>	360.672	555.668
Beste berme batzuen balioa	58	13.090
<i>Bertan: zalantzazko arriskuak bermatzen ditu</i>	-	-
Jasotako bermeen balioa guztira	464.393	680.774

2016ko eta 2015eko abenduaren 31n eraikuntzara eta higiezinaren sustapenera bideratu dauden finantza-bermeen balioaren berri emango dugu jarraian:

	2016	2015
Eraikuntzarako eta higiezinaren sustapenerako emandako finantza-bermeak	20.056	23.776
Balantzeko pasiboan erregistratutako zenbatekoa	3.407	7.411

URTEKO KONTU BATERATUEN TXOSTENA, 2016KO ABENDUAREN 31N BUKATUTAKO EKITALDIKOA (Mila eurokotan adierazita)

Sektore sustatzailearen arrisku arazotsuaren gestioa

Aldez aurretiko oharrak

Taldeak egun darabilen politika murriztailea da.

Segidan, onarpen-irizpideak azalduko ditugu:

- Indarreko arriskuen ingurukoak
 - Ordaingabeak dituzten sustatzaileekin eta enbargatzeko arriskuan edo konkurtsoan daudenekin harturiko arriskuak berreskuratzea, esleipen-tresna erabiliz aktiboak erostearen (adiskidetasunezko konponbidearen) edo auzi-jarduerak irekitzearen bidez.
 - Zorra berrantolatzea, jarduketa horrek hasierako egoera hobetzea badakar (esposizioa txikitzen delako edo bermeak hobetzen direlako) eta zuzkidura gehigarriak eragiten ez baditu.
- Arrisku-eskaera berrien ingurukoak:
 - Zoruak. Ez dugu zoru-erosketarik finantzatzen. Gehienez ere, LABORAL Kutxaren aktiboak dituen sozietateak sustatzaile fidagarriei lurak saltzeko eragiketetara mugatzen gara.
 - Eraikuntza. Kreditatuak eta finantzaketa-proiektuak baldintza zorrotzak bete behar dituzte, bideragarritasuna bermatzeko.
 - Kaudimena frogatuta duten sustatzaileentzat soilik. Ezinbestekoak izango dira: sektorean esperientzia izatea, finantza-balantze saneatua edukitzea, zor-bolumena iraunkorra izatea eta proiektuak bideragarriak izatea balantzean.
 - Proiektuei eskatu beharreko baldintzak:
 - Kargarik gabeko eta guztiz ordaindutako lurzoruaen ekarpena egitea; hau da, ez du izan behar ordaindu gabeko kopururik, erosketari lotutako ebazpen-baldintzarik edo abalik, trukerik...
 - Sustatzaileak proiektuaren kostu osoaren % 30 ekarri behar du gutxienez, edo lurzoruaen balioa (handiagoa bada).
 - Lursaila erosi berria bada, zergarik gabeko erosketa-balioaren eta tasazioaren arteko txikiena hartuko da baliotzat.
 - Beraz, LABORAL Kutxak kostuaren % 70 jarriko du gehienez, orubearen kostua barne.
 - Merkaturatze-maila, aurrezalmentak. Erosketa-kontratua sinatu ondoren, salmenta-bolumenaren % 70 hartuko da, gutxienez, aurrezalmentatzat. Bestela, eman beharreko maileguaren % 100era iritsi beharko dute, gutxienez, sustapenen proposamenean.

URTEKO KONTU BATERATUEN TXOSTENA, 2016KO ABENDUAREN 31N BUKATUTAKO EKITALDIKOA (Mila eurokotan adierazita)

- Gutxi gorabehera, 2-3 urteko epea, obraren egikaritze-epearen eta merkaturatzeko zentzuzko epearen baitan.
- Kopuruak. Obrako arkitekto zuzendariak sinatutako obra-ziurtapenaren % 100ekoak izan daitezke gehienez, baldin eta zorra tasazio-balioaren % 70 baino txikiagoa bada.

8/2012 Legeak xedatutakoa betez, 2016ko eta 2015eko abenduaren 31n Entitateak aktiboak kudeatzeko hainbat sozietatetan ditu eraikuntza eta higiezinaren sustapena finantzatzetik datozen aktibo higiezinak. Horien xehetasuna eta partaidetzaren ehunekoa urteko kontu hauen txostenaren I. eranskinean azaltzen da.

2016ko eta 2015eko abenduaren 31n, hurrenez hurren 710.202 eta 787.412 mila eurokoak ziren sozietate horietako aktiboen esleipen-balioak. 2016ko abenduaren 31n, sozietate horietarako finantzaketaren saldoa eta kapitalaren edo bazkideen ekarpenen saldoa 710.202 eta 56.299 mila eurokoak ziren, hurrenez hurren (787.412 eta 5.030 mila eurokoak, 2015eko abenduaren 31n). Data horretan, 511.512 eta 37.486 mila euroko narriaduragatiko balio-zuzenketak zituzten, hurrenez hurren (505.364 eta 4.060 mila eurokoak, 2015eko abenduaren 31n).

b) Birfinantzatzeko-eragiketak

Entitate Nagusiak arriskuak berrantolatze onetsitako politikaren arabera, arriskuak adiskidetasunean oinarritutako berreskurapen bidez kudeatzeko tresna bat da eragiketen berrantolaketa. Horrela, bada, bi eragiketa mota bereizten dira: birfinantzatzeko-eragiketak, aurretik dagoen eragiketa bat kitatzeko eragiketa berria abiaraztea eskatzen dutenak, eta berregituratutako edo berritutako eragiketak, irekita dauden eragiketen baldintza bat edo hainbat aldatzeko aukera ematen dutenak.

Politika horretan, halaber, halako eragiketak berresteko ahalmenak ezarri dira, horiek ordaindu gabeko kuotak (berankorrak) izan ala ez. Ahalmenok Arriskuen Kudeaketaren Departamentuak kudeatuko ditu, beti, bere atalen bidez.

Birfinantzamendu- edo berregituratzeko-eragiketak ezingo dira normaltzat sailkatu, zalantzari dagokionez; hauek izango dira sailkapen-arloak:

A) Normala zaintza bereziarekin

Zalantzazkoak eta kobraezinak ez direnak, baina ahultasunak dituztenak. Operatiboki, sailkapen-tipologia hori gainerakoak salbuetsi ondoren esleitu da. Birfinantzatzeko/berregituratzeko eragiketa geroago zerrendatuko diren tipologiaren batean sailkatzen ez bada, «Normala zaintza bereziarekin» izenpean sailkatuko da.

Kreditu-arriskuagatiko galeraren estaldura (beharrezko zuzkidura) zenbatespen kolektibo bidez egingo da.

URTEKO KONTU BATERATUEN TXOSTENA, 2016KO ABENDUAREN 31N BUKATUTAKO EKITALDIOA (Mila eurokotan adierazita)

B) Zalantzazkoa, berankortasunaren ondorioz

Birfinantzatutako edo berregituratutako eragiketek 90 egunetik gorako ez-betetzak dituztenean.

Kreditu-arriskuagatiko galeraren estaldura (beharrezko zuzkidura) zenbatespen kolektibo bidez egingo da; ez, ordea, «esanguratsutzat» jotakoen (3 milioi eurotik gorakoen) kasuan. Azken horietan, arrisku-analistak zehaztuko du zer zuzkidura eskatzen duen.

C) Zalantzazkoa, berankortasuna ez den beste arrazoi batengatik

Dirua guztia itzultzeko arrazoizko zalantzak dituztenak. Egoera hori arrazoitzeko aztarnei eta adierazleei erreparatuko zaie.

Eragiketak birfinantzatzeko, birfinantzatutako eta berregituratutako artean sailkatzeko irizpideak zehazten dituen 2012ko irailaren 28ko 6/2012 Zirkularrak eta 2016ko apirilaren 27ko 4/2016 Zirkularrak ekarritako aldaketak betetzeko asmoz eta Entitate Nagusiak horren inguruan finkatuta dituen politikari jarraikiz, 2016ko eta 2015eko abenduaren 31ko birfinantzatzeko, birfinantzatutako eta berregituratutako eragiketen berri emango dugu jarraian.

2016ko ekitaldia

	GUZTIRA							Horietatik: ez-betetzadunak eta zalantzazkoak							
	Berme errealik gabe		Berme errealekin				Metatutako balioen nariadura	Berme errealik gabe		Berme errealekin				Metatutako balioen nariadura	
	Eragiketa kopurua	Liburutako zenbateko gordina	Eragiketa kopurua	Liburutako zenbateko gordina	Kontuan har daitekeen berme errealaren gehieneko zenbatekoa			Eragiketa kopurua	Liburutako zenbateko gordina	Eragiketa kopurua	Liburutako zenbateko gordina	Kontuan har daitekeen berme errealaren gehieneko zenbatekoa			
					Higiezin-bermea	Gainerako berme errealak							Higiezin-bermea	Gainerako berme errealak	
Kreditu-erakundeak	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Administrazio publikoak	11	56.572	15	18.184	12.153	-	-	-	-	1	7.372	7.372	-	-	-
Beste sozietate finantzario batzuk eta enpresaburu indibidualak (enpresa-jarduera finantzarioa)	3	277	-	-	-	-	(1)	-	-	-	-	-	-	-	-
Sozietate ez-finantzarioak eta enpresaburu indibidualak (enpresa-jarduera ez-finantzarioa)	1.761	116.724	1.798	411.382	155.769	40.804	(195.066)	601	29.124	774	243.594	74.033	13.357		(163.414)
Horietatik: eraikuntzari eta sustapenari zuzendutako finantzaketa (lurzorua barne)	9	271	140	129.000	48.176	346	(75.482)	6	241	111	119.210	39.160	346		(74.967)
Gainerako etxeak	1.554	20.310	5.147	407.883	355.128	5.377	(43.232)	623	5.887	1.355	130.168	89.661	2.656		(42.226)
GUZTIRA	3.329	193.883	6.960	837.449	523.050	46.181	(238.299)	1.224	35.011	2.130	381.134	171.066	16.013		(205.640)
INFORMAZIO GEHIGARRIA															
Saltzeko eutsitakotzat sailkatu diren aktibo ez-korronteak eta elementu-talde besterengarriak multzoan sailkatutako finantzaketa	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-

URTEKO KONTU BATERATUEN TXOSTENA, 2016KO ABENDUAREN 31N BUKATUTAKO EKITALDIKOA (Mila eurokotan adierazita)

2015eko ekitaldia

	GUZTIRA							Horietatik: ez-betetzedunak eta zalantzazkoak						
	Berme errealik gabe		Berme errealekin				Metatutako balioaren nariadura	Berme errealik gabe		Berme errealekin				Metatutako balioaren nariadura
	Eragiketa kopurua	Liburutako zenbateko gordina	Eragiketa kopurua	Liburutako zenbateko gordina	Kontuan har daitekeen berme errealaren gehieneko zenbatekoa			Eragiketa kopurua	Liburutako zenbateko gordina	Eragiketa kopurua	Liburutako zenbateko gordina	Kontuan har daitekeen berme errealaren gehieneko zenbatekoa		
					Higiezin-bermea	Gainerako berme errealak						Higiezin-bermea	Gainerako berme errealak	
Kreditu-erakundeak	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Administrazio publikoak	12	59.249	11	17.009	8.807	-	(114)	-	-	1	7.600	7.486	-	(114)
Beste sozietate finantzario batzuk eta enpresaburu indibidualak (enpresa-jarduera finantzarioa)	4	372	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Sozietate ez-finantzarioak eta enpresaburu indibidualak (enpresa-jarduera ez-finantzarioa)	2.051	150.450	1.915	535.661	210.805	42.315	(292.024)	573	44.650	866	413.513	111.397	14.719	(278.095)
Horietatik: eraikuntzari eta sustapenari zuzendutako finantzaketa (lurzorua barne)	5	1.083	201	225.775	71.822	711	(157.170)	5	1.083	201	225.775	61.132	711	(155.162)
Gainerako etxeak	1.758	17.064	5.184	411.972	346.176	6.130	(35.298)	644	5.943	1.208	115.724	79.020	3.740	(34.149)
GUZTIRA	3.825	227.135	7.110	964.642	565.788	48.445	(327.436)	1.217	50.593	2.075	536.837	197.903	18.459	(312.362)
INFORMAZIO GEHIGARRIA														
Saltzeko eutsitakotzat sailkatu diren aktibo ez-korrenteak eta elementu-talde besterengarriak multzoan sailkatutako finantzaketa	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-

Jarraian, birfinantzatu edo berregituratu ostean zalantzakotzat sailkatutako eragiketen zenbateko gordin osoa (2016ko eta 2015eko abenduaren 31koa) dago xehatuta:

2016			
Zenbateko gordina			
Erabateko higiezin bidezko hipoteka-bermea	Gainerako berme errealak	Berme errealik gabe	
Administrazio publikoak	-	-	-
Gainerako pertsona juridikoak eta enpresaburu indibidualak	4.839	857	6.953
<i>Bertan: eraikuntzari eta higiezinaren sustapenari zuzendutako finantzaketa</i>	742	199	-
Gainerako pertsona fisikoak	13.069	6.213	499
2015			
Zenbateko gordina			
Erabateko higiezin bidezko hipoteka-bermea	Gainerako berme errealak	Berme errealik gabe	
Administrazio publikoak	-	-	-
Gainerako pertsona juridikoak eta enpresaburu indibidualak	6.779	2.089	3.725
<i>Bertan: eraikuntzari eta higiezinaren sustapenari zuzendutako finantzaketa</i>	-	-	-
Gainerako pertsona fisikoak	16.283	6.720	493

URTEKO KONTU BATERATUEN TXOSTENA, 2016KO ABENDUAREN 31N BUKATUTAKO EKITALDIKOA (Mila eurokotan adierazita)

Hona hemen birfinantzamendu- eta berregituratze-eragiketak kobratzen direla bermatzeko jasotako bermeen balioa, 2016ko eta 2015eko abenduaren 31koa, berme errealak eta beste berme batzuk bereizita:

Jasotako bermeen balioa – Birfinantzamenduak	2016	2015
Berme errealen balioa	2.121.384	2.335.469
<i>Bertan: zalantzazko arriskuak bermatzen ditu</i>	845.015	1.040.150
Beste berme batzuen balioa	7.257	10.234
<i>Bertan: zalantzazko arriskuak bermatzen ditu</i>	2.355	2.315
Jasotako bermeen balioa guztira	2.128.641	2.345.703

Hona hemen 2016ko eta 2015eko ekitaldietako birfinantzamenduen eta berregituratzeen saldoa, lotutako hornidurak kenduta:

	2016	2015
Irekierako saldoa	864.341	923.048
(+) Epealdiko birfidantzamenduak eta berregituratzeak	51.413	164.206
<i>Pro-memoria: epealdiko galdu-irabazien kontuan erregistratutako eragina</i>	11.354	63.794
(-) Zorrenaren amortizazioak	(149.225)	(271.469)
(-) Esleipenak	(263)	(6.685)
(-) Balantzeko baja (kobrazinetan birsailkatzea)	(8.738)	(12.052)
(+)/(-) Bestelako aldakuntzak	35.505	67.293
Ekitaldi-amaierako saldoa	793.033	864.341

16. Likidezia-arriskua

Likidezia-arriskuak bi definizio ditu:

- Fondoen likidezia-arriskua: Entitate Nagusia gai ez izatea egungo eta etorkizuneko aurreikusitako eta ezusteko kutzako fluxuei eta ordainketa-obligazioen ondoriozko berme-ekarpenei eraginkortasunez erantzuteko, eguneroko jardunari edo finantza-egoerari kalterik eragin gabe.
- Merkatuko likidezia-arriskua: merkatuan sakontasunik ez izatearen edo distortsioak egotearen ondorioz finantza-erakundeek posizio bat merkatuko prezioetan konpentsatu edo desegiteko gaitasunik ez izateari egiten dio erreferentzia.

Entitate Nagusiak helburu estrategikotzat jo izan du, beti, likidezia; ondorioz, sistematikoki kudeatu eta kontrolatu izan du, azken bi hamarkadetan. Testuinguru horretan, likidezia-arriskuaren inguruko politika eta prozeduren eskuliburua du LABORAL Kutxak, Kontseilu Errektoreak onartuta. Eskuliburu horrek, Basileako Banku Ikuskaritzako Batzordearen “Likidezia-arriskua egoki kudeatzeko eta gainbegiratzeko printzipioak” (2008ko iraileko dokumentua) betetzeaz gain, hainbat likidezia-helburu ez ezik, alerta-mailak eta jarduketa-protokoloak jasotzen dituen kontingentzia-plana ere finkatzen du. Egoera horretan, aipatzekoa da, halaber, Entitate Nagusiak Arriskuarekiko Grinaren Esparrua sortu duela 2016an; bertan, likidezia-arriskuaren funtsezko adierazle batzuetarako grinaren eta tolerantziaren atalaseak jaso dira. Bestalde, Recovery Plana ere egin du, likidezia-krisietarako alerta-mailak eta jarduketa-protokoloak eguneratzeko.

URTEKO KONTU BATERATUEN TXOSTENA, 2016KO ABENDUAREN 31N BUKATUTAKO EKITALDIKOA (Mila eurokotan adierazita)

Prozeduretan ezarritako eginkizunetan sakonduz, likideziaren kudeaketak kontrol-sistema bat du euskarri. Horren bidez, batetik, funtsezko zenbait adierazletarako mugak eta aurreko adierazleetarako edo aparteko beste batzuetarako epe ertainerako hileko likidezia-helburuak ezartzen dira eta, bestetik, muga eta helburu horiek zenbateraino bete diren sistematikoki kontrolatu. Muga eta helburu horiek guztiak kontrolatzeko, altxortegi-plan bat egiten da hilean behin. Bertan, inbertitzeko moduko baliabideen, kreditu-inbertsioaren eta handizkako finantzaketaren bilakaerari buruzko aurreikuspenak jasotzen dira, mugak eta helburuak ezartzen zaizkien adierazleen bilakaera zehatzeko. Horrela, epe ertainean adierazle horiei eta likideziari aurreikusten zaien bilakaerari buruzko informazioa etengabe eguneratuta izateko aukera du Aktiboen eta Pasiboen Batzordeak (APBak). Horrela, agregatuen bilakaeran likidezian eragiten duten desorekak zuzentzeko ekintzak bidera ditzake APBak, behar adinako aurrerapenez. Likidezia-helburuen artean, aktibo likido erabilgarriak eta hainbat likidezia-ratio daude. 2014an, LCR ratioa ere erantsi zen, eta, 2016ko ekitaldia ixtean, Entitateak maila altua du bertan; izan ere, aise bete du arautzaileak 2017ko urtarilaren 1erako ezarritako muga.

Zehazki, 2016ko itxieran, Entitate Nagusiak honako hauek ditu:

- % 356ko LCR ratioa.
- Haircutak aplikatu ostean, 4.196 milioi euroko aktibo likido deskontagarriak (eta erabilgarriak), Europako Banku Zentralean (EBZn), ezusteko kontingentziei aurre egiteko. Zenbateko horretatik, 653 milioi euro EBZren polizan daude eskuragarri, eta 3.543 milioi euro EBZko aktibo aukeragarriak dira, pignorazioaren bidez eskuratzeko modukoak. Entitate Nagusiak likidezia-maila garbi positiboari eutsi dio urtean zehar. Bestalde, ez dago EBZren TLTRO zenbatekorik.
- % 83,2ko Loan to Deposits ratioa.
- Entitate Nagusiak zuhertasun-politika erabili duen handizkakoen finantzaketa:
 - 1.225 milioi euroko zenbatekoa bildu du, balantze osoaren % 5,9koa. Kopuru horretan sartu dira autozorrorako zedulak, titulizazioak eta KOI finantzaketa, horien muga-eguneko fluxuak lotuta baitaude finantzatzen dituzten aktiboei dagozkienekin.
 - Finantzaketa-iturrietan dibertsifikazioa erabili du. Horrela, Caja Laboralak honako hauek ditu, ekitaldiaren itxieran: 1.225 milioi euroren hipoteka-zedulen jaulkipenak (autozorroa kanpo utzita) (36. oharra). Bestalde, Entitate Nagusiak 209 milioi euroko finantzaketa du merkatuan, hipoteka-partaidetzak titulizatzearen bidez (Entitateak berak eskuratutako bitarteak deskontatuta), bai eta KOIk bitartekotutako 19 milioi euroko finantzaketa ere. Dena den, lehen esan dugunez, ez KOI finantzaketak ez titulizazioek ez dute muga-egunean birfinantzatzeko premiarik.
 - Muga-egunetan dibertsifikazioa erabili du. Horrela, bada, hipoteka-zedulak 2019az gerokoak dira, dibertsifikatuak gainera.

URTEKO KONTU BATERATUEN TXOSTENA, 2016KO ABENDUAREN 31N BUKATUTAKO EKITALDIKOA (Mila eurokotan adierazita)

Entitate Nagusiaren finantzaketa-egitura honela dago banatuta:

Finantzaketa-egitura	2016	
	Miloi eurokotan	%
Bezeroen gordailuak	15.294	% 74,02
Hipoteka-zedulak (1)	1.225	% 5,93
EBZtik hartua	-	% 0,00
Titulizazioak (1)	209	% 1,01
KOI finantzaketa	19	% 0,09
Aktiboa guztira	20.662	

(1) Autozorroa ez da sartzen.

Handizkako finantzaketaren muga-egunen arabera banaketari dagokionez, 2017tik aurrera gertatu dela esan beharra dago. Hona hemen zehaztasunak:

Handizkako jaulkipenen muga-egunak	Miloi eurokotan			
	2017	2018	2019	>2019
Bonuak eta hipoteka-zedulak	-	-	100	1.125
Lurralde-zedulak	-	-	-	-
Senior zorra	-	-	-	-
Estatuak abala emandako jaulkipenak	-	-	-	-
Mendekoak, lehentasunezkoak eta bihurtgarriak	-	-	-	-
Hirugarrenei saldutako titulizazioak	27	24	23	135
EBZtik hartua	-	-	-	-
KOI finantzaketa	6	4	3	6
	33	28	126	1.266

Epe ertainerako likidezia-beharrak behar bezala estalita daude, finantzaketa-gaitasunen bidez. Horrela, bada, haircutak eta Entitate Nagusiaren jaulkipen-gaitasuna aplikatu ostean eskuragarri dauden aktibo likido garbiak aurkeztuko ditugu ondorengo tauletan.

	Miloi eurokotan	
	2016-12-31	
	Erabilia	Erabilgarria
Aktibo likido garbiak (2)	-	4.196

(2) Espainiako Bankuaren likideziaren egoera-orrietako irizpideak (errenta aldakorra kanpo utzita).

Jaulkipen-gaitasuna	Miloi eurokotan
Hipoteka-zedulak jaulkitzeko gaitasuna	3.957
Lurralde-zedulak jaulkitzeko gaitasuna	225
Estatuak abala emandako jaulkipenetatik erabilgarri dagoena	-
	4.182

URTEKO KONTU BATERATUEN TXOSTENA, 2016KO ABENDUAREN 31N BUKATUTAKO EKITALDIKOA (Mila eurokotan adierazita)

Bestalde, taula honetan Entitate Nagusiaren aktiboen eta pasiboen azterketa jaso da (milioi eurokotan), Espainiako Bankuak igorritako egoera-orrien likidezari buruzko irizpideei jarraikiz, hondar-epemuga kontuan hartuta —kanpo utzi dira mugaeguneratutako saldoak, zalantzazko kreditu-inbertsioa, esleituak eta kobraezinak—:

2016

AKTIBOEN ETA PASIBOEN BANAKETA MUGA-EGUNeko TARTEEN ARABERA

	Milioi eurokotan							
	Saldoa guztira	Agerikoak	Hilabetera artekoak	1 eta 3 hilabete bitartekoak	3 eta 6 hilabete bitartekoak	6 hilabete eta urtebete bitartekoak	1 eta 5 urte bitartekoak	5 urtetik gorakoak
Sarrerak GUZTIRA	17.873	81	625	544	503	825	6.224	9.072
Irteerak GUZTIRA	(17.976)	(12.193)	(782)	(798)	(1.064)	(1.592)	(1.438)	(110)
Garbia	(103)	(12.112)	(157)	(254)	(561)	(767)	4.786	8.962

2015

AKTIBOEN ETA PASIBOEN BANAKETA MUGA-EGUNeko TARTEEN ARABERA

	Milioi eurokotan							
	Saldoa guztira	Agerikoak	Hilabetera artekoak	1 eta 3 hilabete bitartekoak	3 eta 6 hilabete bitartekoak	6 hilabete eta urtebete bitartekoak	1 eta 5 urte bitartekoak	5 urtetik gorakoak
Sarrerak GUZTIRA	18.292	12	726	838	1.315	1.225	5.155	9.021
Irteerak GUZTIRA	(18.328)	(10.493)	(1.392)	(1.213)	(1.393)	(2.065)	(1.010)	(762)
Garbia	(36)	(10.481)	(666)	(375)	(78)	(840)	4.145	8.259

17. Interes-tasaren arriskua

Interes-tasetan kontrako mugimendu bat izatearen ondorioz Entitate Nagusiaren emaitza-kontuan eta ondare-balioan sor daitezkeen galerei dagokie interes-tasaren arriskua.

Kontseilu Errektoreak Aktibo eta Pasiboen Batzordearen (APBaren) esku du utzita arrisku hori kontrolatu eta kudeatzeko zeregina, eta Kontseilu Errektoreak finkatutako mugen barruan jarduten du; mugok urtean behin berrikusten dira. Merkatuko eta kontrako egoera bateko interes-tasen artean gehienez onar daitekeen galeraren arabera ezartzen dira mugok.

APBk sistematikoki aztertzen du interes-tasaren arriskuaren eragina, eta, kudeaketa aktiboaren bidez, merkatuko interes-tasen bilakaera kaskarrek epe ertainera galdu-irabazien kontuan izan dezaketen eragin negatiboari aurrea hartzen saiatzen da. Erabaki bat edo beste bat hartzeko, APB simulazioetan oinarritzen da. Simulazioek balantzeko eta balantzetik kanpoko egiturazko posizioak aztertu eta interes-tasa ezberdinen aurrean Entitate Nagusiak epe luzera izango dituen emaitzak neurtzen dituzte.

Interes-tasekiko sentikorrak diren partiden gap estatikoa bildu dugu ondoko taulan. Entitate Nagusiak interes-tasen gorabeheren aurrean duen arriskuarekiko lehen hurbilpena da. Halere, gaparen berezko supostuen mugak kontuan hartuta, Caja Laboralak arrisku hori neurtzeko erabili izan duen teknika, aurreko paragrafoan azaldu dena, ez da egokia.

URTEKO KONTU BATERATUEN TXOSTENA, 2016KO ABENDUAREN 31N BUKATUTAKO EKITALDIKOAK (Mila eurokotan adierazita)

	Milioi eurokotan								
	Balantzeko saldoa 16-12-31n	Hilabetera artekoak	1 eta 3 hilabete bitartekoak	3 hilabete eta urtebete bitartekoak	1 eta 2 urte bitartekoak	2 eta 3 urte bitartekoak	3 eta 4 urte bitartekoak	4 eta 5 urte bitartekoak	5 urtetik gorakoak
Aktibo sentiberak	19.272	4.450	3.584	6.997	1.358	750	372	924	837
Diru-merkatua	707	586	100	21	-	-	-	-	-
Kreditu-merkatua	14.250	2.958	3.320	6.012	416	262	199	193	890
Balore-merkatua	4.315	906	164	964	942	488	173	731	(53)
Pasibo sentiberak	18.143	5.126	2.191	5.300	125	34	26	5.345	(4)
Handizkako merkatua	1.738	471	526	617	7	6	6	105	(0)
Gainerako hartzekodunak	16.405	4.655	1.665	4.682	119	28	20	5.240	(4)
GAP arrunta		(676)	1.392	1.697	1.232	716	346	(4.421)	841
Pasibo Osoarekiko % -a		(% 4)	% 7	% 9	% 6	% 4	% 2	(% 23)	% 4
GAP metatua		(676)	717	2.414	3.646	4.362	4.709	287	1.128
Pasibo Osoarekiko % -a		(% 4)	% 4	% 13	% 19	% 23	% 24	% 1	% 6

	Milioi eurokotan								
	Balantzeko saldoa 15-12-31n	Hilabetera artekoak	1 eta 3 hilabete bitartekoak	3 hilabete eta urtebete bitartekoak	1 eta 2 urte bitartekoak	2 eta 3 urte bitartekoak	3 eta 4 urte bitartekoak	4 eta 5 urte bitartekoak	5 urtetik gorakoak
Aktibo sentiberak	19.435	4.274	4.091	7.775	614	1.142	615	450	474
Diru-merkatua	296	274	-	22	-	-	-	-	-
Kreditu-merkatua	14.444	3.082	3.574	6.086	457	238	164	135	708
Balore-merkatua	4.695	918	518	1.668	157	903	450	315	(234)
Pasibo sentiberak	18.520	3.699	4.308	6.072	994	673	675	672	1.427
Handizkako merkatua	2.639	759	828	926	8	6	6	6	100
Gainerako hartzekodunak	15.881	2.940	3.480	5.146	986	667	669	666	1.327
GAP arrunta		575	(216)	1.703	(380)	468	(61)	(222)	(953)
Pasibo Osoarekiko % -a		% 3	(% 1)	% 9	(% 2)	% 2	(% 0)	(% 1)	(% 5)
GAP metatua		575	359	2.063	1.683	2.151	2.090	1.869	915
Pasibo Osoarekiko % -a		% 3	% 2	% 11	% 9	% 11	% 11	% 10	% 5

Kontratuan interes-tasa bat ezarrita duten partidak interes-tasekiko sentikorrak dira, eta, beraz, gapean jasotzen dira. Gainerakoak kanpoan geratzen dira, hau da: balorazioagatiko doikuntzak, kreditu sailkaezina, kutxa, ibilgetua (esleituak barne), deribatuak, hainbat kontu eta periodokatze-kontuak, Gizarte Ekintzako Fondoa, fondo bereziak, kapitala eta erresebak, eta ekitaldiko emaitzak.

Gap horretan, sentikortzat jotako partidak dagokien denbora-tarteetan banatzen dira, ondoren adierazten ditugun irizpideei jarraikiz. Interes-tasa aldakorrekiko produktuak interes-tasa berrikusten (balioa handitzen) zaien denbora-tartean kokatzen dira. Bestalde, interes-tasa finkoko partidak hondar-epemugaren arabera banatzen dira. Ageriko produktuatarako, saldoen aldakortasun-estimazioak kontuan hartuta, haien portaerari buruzko hipotesiak eman ditu Entitate Nagusiak. muga-egun jakin bat ez duten kontuetan (ordaindu gabeko kontuetan, administratuetan eta erreferentziadunetan) azterketa ekonometrikoak egin dira, horien interes-tasak eta merkatukoak izan duten bilakaera aintzat hartuta.

Entitate Nagusiak Gainbegiralearentzat egiten dituen inpaktu-azterketen arabera, interes-tasek oinarritzko 200 puntu behera eginez gero, interesen marjina % 3,84 inguru txikituko litzateke, lehen urtean. Gainbegiraleak azterketa horiek egiteko ezarritako irizpideak hauek dira: hasierako saldoei eta balantzearen egiturari eustea, interes-tasak merkatu-igurikimenei arabera garatzea eta ordainketarik gabeko kontu korranteetarako 5 urteko iraupena finkatzea.

URTEKO KONTU BATERATUEN TXOSTENA, 2016KO ABENDUAREN 31N BUKATUTAKO EKITALDIKOA (Mila eurokotan adierazita)

Halaber, balio ekonomikoa aldatuz gero, interes-tasetako oinarrizko 200 puntuko beherakada horrek 39,3 milioi euroko hazkundera eragingo luke Entitate Nagusiaren balio ekonomikoan, hau da, baliabide propioen % 2,52 ingurukoa. Bestalde, neurri horretako gorakada gertatuz gero, 48,7 milioi euroko igoera eragingo luke Entitate Nagusiaren balio ekonomikoan, hau da, baliabide propioen % 3,12koa. Ondare-balioa kalkulatzeko, interes-tasaren gaparen atalean aipatutako irizpide berberak erabili dira.

18. Merkatuko beste arrisku batzuk

Finantza-merkatuei dagokienez, urtearen bilakaera baldintzatu duten hiru gertaera bereiz daitezke 2016an.

Horietako lehena urtearen hasieran gertatu zen, urtarilaren amaieran petrolioaren prezioak izan zuen minimoaren harira. Aurreko urteko bigarren erdialdean, 2014ko uztailean abiatu zen beherako joerari heldu zion berriro petrolioaren prezioak, eta mugimenduak 2016ko urtarilaren amaieran jo zuen goia, BRENTak upeleko 26 dolarreko prezioa ezarri zuenean. Hau da, urtea amaitzean zuen prezioa baino % 27 merkeagoa, nahiz eta, urtebete eta erdi lehenago, upel bakoitzeko prezioa 115 dolarretan egonkor mantendu.

Muturreko mugimendu horren ondorioz, garatzeko bidean dauden merkatuetan —horietako asko lehengaien esportazioen mendekoak dira— krisia sortuko zen beldurra zabaldu zen merkatuetan, baina baita Iparramerikako konpainia asko krisian sartuko ziren beldurra ere —shale oil&gas industria berrian inbertsio handiak eginak zituzten eta—. Gainera, deflazio-egoera areagotuko zen beldurra ere eragin zuen mugimendu horrek eta, ondorioz, merkatuak deskontatutako inflazio inplizituak minimo historikoetan kokatu ziren.

Zorionez, mugimendu horrek ez zuen jarraipenik izan, eta petrolioaren (eta beste lehengai batzuen) prezioak gorako bideari ekin zion, upeleko 45 eta 55 dolar bitartean kokatu arte. Horretan lagungarria izan zen, zalantzarik gabe, LPEEko eta LPEEtik kanpoko herrialde ekoizleen baterako jardunbidea, petrolioaren ekoizpena moztea ekarri zuen eta.

Bigarren gertaera, Europako merkatuentzat garrantzi berezia izan zuena, urtearen erdialdean gertatu zen, Britainia Handiak Europar Batasunean jarraitzeari buruzko erreferenduma egin zuenean. Aurreikuspen guztien aurka, britainiarrek Batasunetik irtetea aukeratu zuten eta, ondorioz, analista askoren ustez, agerian gelditu da politika zaharrak (batez ere globalizazioari lotutakoak) hasiak direla orain arte nagusi izan diren botere-orekak aldarazteko gai den garrantzi handiko deskontentua sortzen eta, beste aldetik, beste herrialde batzuk bide berori jorratzera bultzatuko dituen aurrekari arriskutsua izan litekeela.

URTEKO KONTU BATERATUEN TXOSTENA, 2016KO ABENDUAREN 31N BUKATUTAKO EKITALDIKOA (Mila eurokotan adierazita)

Hirugarren gertaera urte amaieran izan zen, azaroan AEBko lehendakaritza-hauteskundeak egin zirenean. Berriro ere aurreikuspen guztien aurka, Donald Trump izan zen garailea. Hautagai atipiko horrek politika zaharretatik guztiz urruntzen ziren politikak (zerga-gastu handiagoa, globalizazioaren aurkako neurri protekzionistak...) ezartzea aldarrikatu zuen kanpaina. Berriro ere, herritarren deskontentua azaleratu zen, eta agerian gelditu zen jarduteko modu berriak erabiltzen hasteko premia.

Finantza-merkatuen jarduera-esparrua osatzeko, hiru gertaera horiei aldagai makroekonomikoen bilakaera eta banku zentralen jardunbidea gehitu behar zaie, hein batean edo bestean, aipatu berri ditugun gertaerek baldintzatuta aritu behar izan baitute.

Datu makroekonomikoen harira, nabarmentzekoa da 2016an dezelerazio txiki bat izan zela maila globalean. Hala, munduko BPGda % 3,1 hazi zen, aurreko ekitaldian baino hamarren bat gutxiago. Gainera, hazkunde hori asimetrikoa izan zen: ekonomia garatuek dezelerazio handiagoa izan zuten (% 1,6ko hazkundea lortu zuten, aurreko ekitaldian baino bost hamarren txikiagoa), garatzeko bidean dauden ekonomiekin alderatuta (aurreko urteko hazkunde-tasa hamarren batean handitu baitzuten, % 4,1era iritsi arte). Dena dela, urteko bilakaerari erreparatuz gero, astiro hasi eta gerora areagotuz joan zen, harik eta azken hiru hilekoan jarduerak gorakada argia izan zuen arte. Prezioei dagokienez, herrialde garatuetako batez besteko inflazioak oro har oso baxuak izan baziren ere (Europako herrialde gehienetan zerotik gertukoak eta baten batzuetan, hala nola Espainian, negatiboak ere bai), urteko bigarren erdialdean petrolioaren prezioaren gorakadaren ondorioz eta oinarritzko efektuaren ondorioz, urtetik urterako tasak nabarmen gorago egon dira, baina kezkatzeko mailatik urrun.

Banku zentraleri erreparatuta, hiru ideia nagusi azpimarratuko ditugu. Lehenengoa, banku zentral nagusiek ezarritako diru-politika oso hedakorra izan dela, eta merkaturan esku-hartze handiak egin direla. Bigarrena, FEDen politikaren eta EBZren eta BOJen politiken arteko aldea areagotu egin dela. Hirugarrena, ohar honen hasieran aipatutako gertaerek eragin handia izan dutela banku zentralen jardunbidean.

Lehen hiruhilekoko gertaerek eta Brexitak eragin handia izan zuten EBZn eta BOJen. Lehenaren kasuan, aparteko neurri bereziak ezarri zituen: -% 0,4ko tasa ezarri zuen gordailuen erraztasun marjinalerako, eta QEa hedatu zuen zenbatekoetan, azpiko aktiboetan (zor korporatiboa barne) eta programaren iraupenean (2017ko amaierara arte). Bien bitartean, BOJek erosketa-programa areagotu zuen eta FEDek «sentiberatasuna» erakutsi zuen, interbentzio-tasan aurreikusitako igoerak atzeratuz eta merkatuei lasaitasun-mezuak igorritik. Urtearen bukaeran eta ikusirik zalantzak nabarmen gutxitu zirela, makro datuek hobera egin zutela eta merkatuek Trumpen garaipenari erantzun positibo harrigarria eman ziotela, 2015eko abenduan gorako ziklo berriari heldu zionetik bigarren tasa-igoera (+% 0,25ekoa) egin zuen FEDek.

URTEKO KONTU BATERATUEN TXOSTENA, 2016KO ABENDUAREN 31N BUKATUTAKO EKITALDIKOA (Mila eurokotan adierazita)

Beste elementu garrantzitsu bat banku zentralen harira: uda ondoren zabaldu zen aparteko politika jakin batzuk (interes-tasa negatiboak finkatzea eta bonu-erosketa masiboak egitea, adibidez), eraginkortasun gutxikoak izateaz gain, kaltegarriak ere izan zitezkeela (finantza-sektorearen errentagarritasunean zuten eraginagatik eta burbuila batzuk agertu zirelako). Hartara, organismo batzuek horren inguruko adierazpenak egin zituzten, eta urtearen amaieran BOJen diru-politikaren helburua aldatu egin zen (balantzeko helburu kuantitatiboa zehaztetik, 10 urterako tasa % 0an finkatzeko helburua bilatzera). Horrek eragin handia izan zuen interes-tasen kurbetan, epe luzerako tasak handituta gorako bidea hartu baitzuten.

Atzealdeko panorama hori tarteko, 2016a urte ona izan zen finantza-aktibo gehienentzat, oro har errentagarritasun handi samarrak izan baitzituzten urtearen amaieran, eta hegakortasun handia ekitaldiko une zehatz batzuetan.

Azpiko aktiboei dagokienez, errenta aldakorrek errentagarritasun positiboak izan zituzten indize nagusi gehienetan, hala merkatu garatuetan nola gorabidekoetan. Hartara, MSCI World indizeak +% 5,32 lortu zuen, S&Pak +% 9,54, FTSE 100ak +% 14,43 eta NIKKEI 225ak +% 0,42. Eurogunean, dispersioa handi samarra izan zen: EUROSTOXX 50 erreferentziako indize nagusiak ia aldaketarik gabe (+% 0,70ean) itxi zuen bitartean (otsailean eta ekainean, aurreko ekitaldiko itxierako mailatik % 20 inguruko beherakada zekarten urteko gutxienekoak erregistratu ondoren), Alemaniako eta Frantziako indizeek +% 6,87ko eta +% 4,89ko igoerak izan zituzten, hurrenez hurren. Alderdi negatiboan, berriz, IBEXak eta Italiako indizeak -% 2,01eko eta -% 10,20eko beherakadak izan zituzten, hurrenez hurren.

Garatzeko bidean dauden merkatuetan, MSCI Emerging +% 8,58 hazi zen, eta horien artean nabarmentzekoak dira Brasilgo indizearen (+% 38,93koa) eta Errusiakoaren (+% 26,76koa) portaerak.

Errenta finkoari erreparatuta, indize gehienek (bonu subiranoenak, inbertsio-mailako zor korporatiboenak, high yieldenak eta gorabideko errenta finkoarenak) errentagarritasun positiboak izan zituzten. Azpimarratu behar da, alde batetik, EBZren interbentzionismoaren eta bere QEa ezartzearen ondorioz, Euroguneako bonu subiranoen bi herenak barneko errentagarritasun-tasa (BET) negatiboekin kotizatzen iritsi direla ekitaldian zehar. Alemaniako bonuaren BETa, adibidez, % 0,63koa izan zen 2015eko ekitaldia ixtean, -% 0,19ko minimoa izan zuen abuztuan, eta % 0,20ko BETarekin amaitu zuen ekitaldia. Alemaniako kurbaren gainerako zatiak, berriz, errentagarritasun negatiboa izan zuen 8 urteko eperaino. Bestalde, ekitaldi-itxieran Espainiako bonu subiranoen kurbak barneko errentagarritasun-tasa (BET) negatiboak zituen 4 urterainoko epera arte.

Azken hiruhilekoan epe luzerako tasek izan zuten gorakadaren ondorioz, itzuli egin zen zor subiranoaren indizeek irailera arte metatuta zeukaten plusbalioen zati handi bat.

Bestalde, nabarmentzekoa da arrisku handieneko errenta finkoko indizeek izan zuten portaera bikaina. Hala, galera handi samarrak eragin zituen urte-hasiera zail samarra igaro ondoren (otsailera arte), garatzeko bidean dauden herrialdeetako errenta finkoko indize gehienek eta high yieldak % 10etik gorako errentagarritasunarekin amaitu dute ekitaldia.

URTEKO KONTU BATERATUEN TXOSTENA, 2016KO ABENDUAREN 31N BUKATUTAKO EKITALDIKOA (Mila eurokotan adierazita)

Azkenik, eta dibisa-merkatuen bilakaerari dagokionez, honako hauek aipa daitezke alderdirik garrantzitsuenen artean: alde batetik, dolarrak dirua irabazi zuen beste dibisa nagusien aurrean; euroak eta Txinako yuanak, berriz, beherako eta balioa galtzeko joera txikia erakutsi zuten, eta libera esterlinak, bere aldetik, beherakada handia izan zuen Brexitaren ondoren. Garatzeko bidean dauden herrialdeetako dibisei dagokienez, Brasileko erreala eta Errusiako errubloa nabarmendu ziren, biek ala biek % 15etik gorako errebalorizazioa izan baitzuten dolarraren aurrean.

Egoera horretan, saltzeko prest zegoen zorroko tituluek merkatuaren bilakaeraren arabera portaera izan dute, eta balioztapenagatiko doikuntzen kontuetan agertzen diren gainbalioen eta minusbalioen saldoan islatu da.

19. Eragiketa-arriskua

Prozesuetan, pertsonalean nahiz barruko sistemetan gertatutako desegokitasunaren edo akatsen, edo kanpoko faktoreen ondorioz Entitateak izan ditzakeen galerei buruzkoa da eragiketa-arriskua.

LABORAL Kutxak metodo estandarra erabiliz informatzen du arautzailea, hain zuzen ere, Europako Parlamentuaren eta Kontseiluaren 2013ko ekainaren 26ko 575/2013 Arautegian deskribatutako metodologiaren arabera.

Ikuspegi kualitatiboari begira, departamentu guztien arrisku-mapak ditu Entitate Nagusiak. Arrisku horiek urtero ebaluatzen dira, eta, ondoren, arriskurik larrienak arintzeko ekintza-planak taxutzen dira.

Gaur egun, Entitate Nagusiak 55 koordinatzaileko eta 30 balidatzaileko sarea du, sistemak eskatzen dituen zereginak (autoebaluazioak eta ekintza-planak) gauzatu ahal izateko. 2016ko abenduan, hamargarren autoebaluazioa ari dira amaitzen, eta, horren ostean, ekintza-plan berriak bideratuko dira.

Ikuspegi kuantitatibotik, 2002tik eragiketetan galdutakoen datu-basea du Entitate Nagusiak. Galera bakoitza Europako Parlamentuaren eta Kontseiluaren 2013ko ekainaren 26ko 575/2013 Erregelamenduak zehaztutako gertaera mota eta negozio-linea bati dago esleitura.

LABORAL Kutxa CERO (Consorcio Español de Riesgo Operacional) taldeko partaide da. Bertan, estatuko finantza-erakunde nagusiak daude ordezkaturik, eta eragiketa-arriskuaren alorreko informazioa eta esperientziak partekatzen dira.

URTEKO KONTU BATERATUEN TXOSTENA, 2016KO ABENDUAREN 31N BUKATUTAKO EKITALDIKOA (Mila eurokotan adierazita)

20. Aseguru-eragiketen arriskua

Aseguru-kontratuak izenpetzearen ondoriozko arriskueta, aldagai batzuek eragin handia izan dezakete etorkizuneko eskudiru-fluxuetan, bai zenbatekoan bai denboran banatzeko moduan.

Hilkortasun-, baliaezintasun- eta longebitate-tasak ezbehar-tasari eragiten dioten aldagaiak dira, eta, beraz, ezbeharrak ordaintzeko eskudiru-irteeren fluxuari ere eragiten diote. Taldeak, aldian behin, egokitu egiten ditu bere oinarri teknikoak: hilkortasun- eta biziraupen- taulak nazioako eta nazioarteko sektorekako lan-taldeek emandako daturik berrienetara eta Aseguruen eta Pentsio Fondoen Zuzendaritza Orokorak onetsitako estatistiketara moldatzen ditu.

Aseguruen Zuzendaritza Orokorak zehaztutako araudiari jarraikiz, Taldeak PERM/F-2000 taulak aplikatu dizkio 2000ko urriaren 15etik aurrerako produkzio berriari. Produkzio Berriko heriotza-arriskuen kasuan, PASEM-2010 taulak erabiltzen dira, eta baliaezintasun-arriskuetaarako, berriz, PEAIM-2007 taulak. Era berean, taulak ezartzeko datan indarrean zegoen zorroaren defizita 2007. urtean xurgatu zen, nahiz eta, indarreko araudiaren arabera, 15 urteko epealdia izan horretarako, 1999ko urtarrilaren 1etik aurrera zenbatuta.

Aseguru Pribatuaren Ordenazio eta Gainbegiratzeari buruzko Arautegia —1998ko azaroaren 20ko 2486/1998 ED—, aurrerantzean Arautegia, ezarri aurretik interes-tasa tekniko indarrean zuten polizetarako, Arautegi horretako Bigarren Xedapen Iragankorrean ezarritakoari lotzen zaio Taldea. Egiaztatu behar izaten du, poliza horiei atxikitako inbertsioen errendimendu garbia handiagoa den polizetako interes-tasa tekniko bano.

Arautegia indarrean sartu ostean jaulkitako indarreko poliza gehienen hornidura matematikoa kalkulatzeko, urtero Aseguruen Zuzendaritza Orokorak ezarritako gehieneko interes-tasaren pareko interes-tasa tekniko, edo txikiagoa, erabili du Taldeak urtero. Zentzu horretan, Arautegiaren 33.1 artikuluan ezarritakoari lotu zaio Taldea. Aktibo mota horiei zorro bat eta finantza-inbertsioak esleitu dizkie, eta aktiboen benetako errentagarritasuna hornidura matematikoaren batez besteko errentagarritasuna bano handiagoa den begiratu du urtero.

Taldeak Erregelamenduaren 33.2 artikuluan ezarritakoari men egiten ez badio ere, batera monitorizatzen ditu aktiboko eta pasiboko fluxuen proiektzioak. Hilkortasun- eta baliaezintasun-tasak, erreskatea eta gastuak kalkulatzeko, barne-hipotesien ondoriozko proiektzioak aplikatzen ditu, bai eta hipotesi horien barruan finantza-inbertsioak pasibo konprometituetara zenbateraino egokitzen diren egiaztatu ere.

Espainiako legeria aplikatuz, Aseguruen Konpentsazio Partzuergoak, Ekonomia eta Hazienda Ministerioaren menpe dagoenak, bere egindako hondamen-arriskuen ondorioak estalita ditu Taldeak bere kontratueta.

Beste alde batetik, kontratueta ezbehar-tasaren arriskua murriztu ahal izateko, berraseguru-kontratuak erabiltzen ditu Taldeak.

URTEKO KONTU BATERATUEN TXOSTENA, 2016KO ABENDUAREN 31N BUKATUTAKO EKITALDIKOA (Mila eurokotan adierazita)

Ezin da esan arrisku-kontzentrazio handiegirik dagoenik; izan ere, Taldearen aseguru-enegozia partikularren arrisku pertsonalak aseguratzean oinarritzen da batik bat, eta, beraz, arrisku maila txikia du, hondamendi-arriskua alde batera utzita —Aseguruak Kontentsatzeko Partzuergoak estaltzen du hori—.

Prestazioetarako hornidura kalkulatzeko, Aseguru Pribatuen Ordenazio eta Gainbegiratzeari buruzko Arautegian ezarritakoa betetzen da.

Urteko kontu hauek formulatzeko egunean, Entitate Nagusiko administratzaileek berretsi dute arriskuen eta kaudimenaren barneko ebaluazioa egina dagoela eta Taldeko aseguru-erakundeek kaudimen-betebehar globalak betetzen dituztela, euren arrisku-profila, onartutako arrisku-tolerantziaren mugak eta negozio-estrategia kontuan hartuta.

Jarduerari lotutako arriskuen izaerari, bolumenari eta konplexutasunari egokitutako prozesuak ezarri dira eta, horiei esker, epe labur eta luzera Taldeko aseguru-erakundeek izan litzaketen eta aurre egin behar lieketen arriskuak egoki zehaztu eta ebaluatzeko aukera du.

Era berean, Entitate Nagusiko administratzaileek berretsi dute Taldeko aseguru-entitateek etengabe betetzen dituztela kapital-betebeharrak eta hornidura teknikoaren alorreko eskakizunak.

21. Arriskuen kontzentrazioa

Europako Parlamentuaren eta Kontseiluaren 575/2013 Erregelamenduaren eta kaudimen-errekerimenduen gainean ondoren egin zaizkion aldaketan arabera, arrisku handietan —baliabide propioen % 10 gainditzen dutenak dira— pertsona edo talde batekin ezin da baliabide propioen % 25 baino gehiago arriskatu. Salbuespenezko kasuren batean muga hori gainditzen bada, Entitateak zenbateko horren berri eman beharko die, berehala, agintari eskudunei. Horiek, inguruabarren arabera egokia iruditzen bazaie, denbora-tarte bat emango diote, mugatik behera egiteko. Entitatearen arriskuak onartzeko politikak kontuan hartzen ditu muga eta irizpide horiek, eta eskakizun horiei dagozkien alderdi kontrarioaren arrisku-mugak eta soberak kontrolatzeko prozedurak ezarri dira.

2016ko eta 2015eko abenduaren 31n, MONDRAGON taldeko kooperatibekiko arriskua, arriskuen unitate ekonomiko gisa hartzen dena, bakarrik jo daiteke “arrisku handizat”, baliabide propioen % 10 gainditzen du eta.

URTEKO KONTU BATERATUEN TXOSTENA, 2016KO ABENDUAREN 31N BUKATUTAKO EKITALDIKOA (Mila eurokotan adierazita)

Taldearen arriskuen kontzentrazioak eta horien kontabilitate-balioak hauek izan dira, 2016ko eta 2015eko abenduaren 31n, arriskuari dagokion geografia-sektorea eta kontrako alderdien motak kontuan hartuta:

2016

	Guztira (liburuetako zenbatekoa) (a)	Espainia	Europar Batasuneko gainerako herrialdeak	Amerika	Munduko gainerako herrialdeak
Banku zentralak eta kreditu-erakundeak	1.298.988	609.054	675.862	10.976	3.096
Administrazio publikoak	5.216.406	5.177.481	38.925	-	-
– Administrazio zentrala	4.693.543	4.654.847	38.696	-	-
– Beste administrazio publiko batzuk	522.863	522.634	229	-	-
Beste finantza-erakunde batzuk eta enpresaburu indibidualak	349.385	75.560	220.470	25.654	27.701
Sozietate ez-finantzarioak eta enpresaburu indibidualak	2.805.342	2.735.828	60.896	5.325	3.293
– Eraikuntza eta higiezinaren sustapena	151.731	151.731	-	-	-
– Obra zibila	146.565	146.514	51	-	-
– Gainerako helburuak	2.507.046	2.437.583	60.845	5.325	3.293
Enpresa handiak	458.724	395.976	56.354	3.329	3.065
ETEak eta enpresaburu indibidualak	2.048.322	2.041.607	4.491	1.996	228
Gainerako etxeak	10.768.600	10.749.575	14.786	2.557	1.682
– Etxebizitzak	10.185.915	10.167.723	14.138	2.396	1.658
– Kontsumorako kreditua	358.627	358.270	287	46	24
– Beste helburu batzuk	224.058	223.582	361	115	-
GUZTIRA	20.438.721	19.347.498	1.010.939	44.512	35.772

2015

	Guztira (liburuetako zenbatekoa) (a)	Espainia	Europar Batasuneko gainerako herrialdeak	Amerika	Munduko gainerako herrialdeak
Banku zentralak eta kreditu-erakundeak	1.826.522	1.071.475	738.961	7.185	8.901
Administrazio publikoak	4.504.423	4.477.285	27.138	-	-
– Administrazio zentrala	3.965.264	3.938.473	26.791	-	-
– Beste administrazio publiko batzuk	539.159	538.812	347	-	-
Beste finantza-erakunde batzuk eta enpresaburu indibidualak	620.108	313.230	247.223	55.991	3.664
Sozietate ez-finantzarioak eta enpresaburu indibidualak	2.681.631	2.591.148	85.414	2.325	2.744
– Eraikuntza eta higiezinaren sustapena	101.685	101.685	-	-	-
– Obra zibila	73.327	73.231	96	-	-
– Gainerako helburuak	2.506.619	2.416.232	85.318	2.325	2.744
Enpresa handiak	365.201	283.269	79.302	-	2.630
ETEak eta enpresaburu indibidualak	2.141.418	2.132.963	6.016	2.325	114
Gainerako etxeak	11.040.459	11.023.681	13.248	1.798	1.732
– Etxebizitzak	10.420.070	10.404.098	12.650	1.633	1.689
– Kontsumorako kreditua	360.202	359.971	169	33	29
– Beste helburu batzuk	260.187	259.612	429	132	14
Ken: aktiboak narriatzeagatik balio-zuzenketak, eragiketa zehatzei egotzi gabeak	(90.489)				
GUZTIRA	20.582.654	19.476.819	1.111.984	67.299	17.041

(a) Esposizioen definizioak bere baitan hartzen ditu maileguak eta aurrerakinak; zorra adierazteko baloreak; ondare-tresnak; deribatutak (negoziatzeko eutsitakoak eta estaldurakoak); mendeaketa, baterako negozioetan eta elkartuetan egindako inbertsioak; eta emandako bermeak, balantzean edozein partidatan sartuta egon arren.

Jarduera eremu geografikoetan banatzeko, mailegu-hartzaileen, balore-jaulkitzeen eta deribatuen eta emandako bermeen kontrako alderdiak zer herrialdetan edo autonomia-erkidegotan dauden hartuko da kontuan.

URTEKO KONTU BATERATUEN TXOSTENA, 2016KO ABENDUAREN 31N BUKATUTAKO EKITALDIKOA (Mila eurokotan adierazita)

2016

Espainiako jarduera	AUTONOMIA ERKIDEGOAK				
	Guztira (liburuetako zenbatekoa) (a)	EAE	Nafarroa	Madril	Gainerakoak
Banku zentralak eta kreditu-erakundeak	609.054	33.136	-	541.566	34.352
Administrazio publikoak	5.177.481	236.678	9.908	270.953	4.659.942
– Administrazio zentrala	4.654.847	-	-	-	4.654.847
– Beste administrazio publiko batzuk	522.634	236.678	9.908	270.953	5.095
Beste finantza-erakunde batzuk eta enpresaburu indibidualak	75.560	15.255	679	56.354	3.272
Sozietate ez-finantzarioak eta enpresaburu indibidualak	2.735.828	1.670.752	264.888	207.472	592.716
– Eraikuntza eta higiezinaren sustapena	151.731	103.109	8.989	2.174	37.459
– Obra zibila	146.514	75.826	5.915	55.421	9.352
– Gainerako helburuak	2.437.583	1.491.817	249.984	149.877	545.905
Enpresa handiak	395.976	290.412	21.036	42.363	42.165
ETEak eta enpresaburu indibidualak	2.041.607	1.201.405	228.948	107.514	503.740
Gainerako etxeak	10.749.575	6.035.810	1.153.235	305.894	3.254.636
– Etxebizitzak	10.167.723	5.699.369	1.081.517	292.570	3.094.267
– Kontsumorako kreditua	358.270	208.664	34.722	8.025	106.859
– Beste helburu batzuk	223.582	127.777	36.996	5.299	53.510
GUZTIRA	19.347.498	7.991.631	1.428.710	1.382.239	8.544.918

2015

Espainiako jarduera	AUTONOMIA ERKIDEGOAK				
	Guztira (liburuetako zenbatekoa) (a)	EAE	Nafarroa	Madril	Gainerakoak
Banku zentralak eta kreditu-erakundeak	1.071.475	11.327	-	1.004.143	56.005
Administrazio publikoak	4.477.285	314.191	98.319	121.343	3.943.432
– Administrazio zentrala	3.938.473	-	-	-	3.938.473
– Beste administrazio publiko batzuk	538.812	314.191	98.319	121.343	4.959
Beste finantza-erakunde batzuk eta enpresaburu indibidualak	313.230	175.989	127	123.792	13.322
Sozietate ez-finantzarioak eta enpresaburu indibidualak	2.591.148	1.606.603	298.038	216.022	470.485
– Eraikuntza eta higiezinaren sustapena	101.685	57.866	13.425	2.752	27.642
– Obra zibila	73.231	20.314	3.066	44.954	4.897
– Gainerako helburuak	2.416.232	1.528.423	281.547	168.316	437.946
Enpresa handiak	283.269	151.490	14.249	68.601	48.929
ETEak eta enpresaburu indibidualak	2.132.963	1.376.933	267.298	99.715	389.017
Gainerako etxeak	11.023.681	6.453.039	1.347.965	315.567	2.907.110
– Etxebizitzak	10.404.098	6.057.260	1.267.411	302.575	2.776.852
– Kontsumorako kreditua	359.971	290.998	21.404	6.577	40.992
– Beste helburu batzuk	259.612	104.781	59.150	6.415	89.266
Ken: aktiboak narriatzeagatik balio-zuzenketak, eragiketa zehatzei egotzi gabeak	(90.206)				
GUZTIRA	19.386.613	8.561.149	1.744.449	1.780.867	7.390.354

- (a) Esposizioen definizioak bere baitan hartzen ditu maileguak eta aurrerakinak; zorra adierazteko baloreak; ondare-tresnak; deribatuak (negoziatzeko eutsitakoak eta estaldurakoak); mendeikoetan, baterako negozioetan eta elkartuetan egindako inbertsioak; eta emandako bermeak, balantzean edozein partidatan sartuta egon arren.

Ondorengo oharretan, Taldearen arrisku-kontzentrazioaren xehetasunak bildu dira, eragiketa motaren, jarduera- eta geografia-eremuaren, monetaren, arrisku-kalitatearen eta abarren arabera.

URTEKO KONTU BATERATUEN TXOSTENA, 2016KO ABENDUAREN 31N BUKATUTAKO EKITALDIKOA (Mila eurokotan adierazita)

22. Eskudirua, eskudiruko saldoak banku zentraletan eta ageriko beste gordailu batzuetan

Hona hemen balantze bateratuetako epigrafe honek 2016ko eta 2015eko abenduaren 31n duen banakapena:

	2016	2015
Eskudirua	78.876	88.463
Eskudirutako saldoak banku zentraletan	327.385	94.714
Ageriko beste gordailu batzuk	46.769	26.678
	453.030	209.855
Dibisaren arabera:		
Eurotan	444.378	208.288
Dolarretan	5.821	1.037
Franko suitzarretan	60	147
Libera esterlinatan	1.509	283
Yen japoniarretan	45	11
Beste batzuk	1.217	89
	453.030	209.855

Hurrenez hurren, % 0,28koa eta % 0,60koa izan dira, banku zentralako eta ageriko beste gordailu batzuetako eskudirutako saldoek 2016ko eta 2015eko ekitaldietan lortu duten urteko batez besteko interes-tasa.

Europako Banku Zentralaren 1745/2003 zenbakiko Erregelamenduaren (EErenaren) arabera, Europar Batasuneko estatu kideetako kreditu-erakundeek araudi horretan zehaztutako pasibo konputagarrien % 1eko gutxieneko erreserba-koefizientea izan behar dute, hurrenez hurren, 2016ko eta 2015eko abenduaren 31n. 2016ko eta 2015eko abenduaren 31n, indarreko arautegiak koefiziente horri buruz ezarritako gutxienekoak betetzen ditu LABORAL Kutxak.

23. Negoziatzeko eutsitako finantza-aktiboak eta -pasiboak

Hona hemen balantze bateratuetako epigrafe hauek 2016ko eta 2015eko abenduaren 31n duten banakapena:

	Aktiboa		Pasiboa	
	2016	2015	2016	2015
Deribatuak	3.668	3.047	2.297	3.430
Ondare-tresnak	620	776	-	-
Zorra adierazten duten baloreak	179.401	255.143	-	-
	183.689	258.966	2.297	3.430

2016ko ekitaldian zehar, negoziazio-zorria 75 milioi euro inguru murriztu da, batez ere Estatuak eta Beste administrazio publiko batzuek jaulkitako zorra eta altxorraren letrak saltzearen ondorioz. 2015eko ekitaldian zehar, negoziatzeko eutsitako finantza-aktiboak 30 milioi euro inguru murriztu dira, batez ere Estatuak jaulkitako zorra eta altxorraren letrak eta errenta finkoko beste balore batzuk saltzearen ondorioz.

URTEKO KONTU BATERATUEN TXOSTENA, 2016KO ABENDUAREN 31N BUKATUTAKO EKITALDIKOA (Mila eurokotan adierazita)

2016ko eta 2015eko abenduaren 31n “Negoiazteko eutsitako finantza-aktiboak eta -pasiboak” epigrafeetan dauden elementuen arrazoizko balioa eta erabilitako balioztapen-teknikak 42. oharrean sartu dira.

“Negoiazteko eutsitako finantza-aktiboak eta -pasiboak” multzoan sailkatutako elementuen arrazoizko balioan izandako aldaketek eragina izan dute 2016ko eta 2015eko abenduaren 31n bukatutako ekitaldietako galdu-irabazien kontu bateratuetan (52. oharra). Hona hemen:

	Irabaziak		Galerak	
	2016	2015	2016	2015
Deribatuak	12.385	36.409	14.513	32.320
Ondare-tresnak	28.382	18.504	25.540	21.989
Zorra adierazten duten baloreak	74.170	21.188	73.048	21.053
	114.937	76.101	113.101	75.362

Negoiazteko eutsitako finantza-aktiboen eta -pasiboen zorrotako elementuen arrazoizko balioan izandako aldaketek 2016ko eta 2015eko abenduaren 31n bukatutako ekitaldietako galdu-irabazien kontu bateratuetan eragindakoa banakatu egin dugu, arrazoizko balioa zehazteko irizpidea erabiliz, eta honako hau da banakapena:

	Irabaziak		Galerak	
	2016	2015	2016	2015
Arrazoizko balioa honela ateratzen zaien elementuak:				
Kotizazioak erreferentziatzen harturik (1. maila)	94.197	33.908	96.465	42.685
Honako hauetan oinarritutako teknika baten bidez:				
Merkatutik datozen datuetan (2. maila)	20.740	42.193	16.636	32.677
Merkatutik ez datozen datuetan (3. maila)	-	-	-	-
	114.937	76.101	113.101	75.362

Hona hemen 2016ko eta 2015eko abenduaren 31ko balantze bateratuetako “Negoiazteko eutsitako finantza-aktiboak” eta “Negoiazteko eutsitako finantza-pasiboak” epigrafeetako saldoen banakapena, dibisak eta muga-egunak kontuan hartuta:

	Aktiboak		Pasiboak	
	2016	2015	2016	2015
Dibisaren arabera:				
Eurotan	183.689	258.966	2.297	3.430
	183.689	258.966	2.297	3.430
Muga-egunaren arabera:				
Hilabetera artekoak	812	805	163	121
1 eta 3 hilabete bitartekoak	494	332	457	178
3 hilabete eta urtebete bitartekoak	845	836	713	1.464
1 eta 5 urte bitartekoak	51.168	111.552	439	975
5 urtetik gorakoak	129.750	144.665	525	692
Zehaztu gabeko muga-egunekoak	620	776	-	-
	183.689	258.966	2.297	3.430

URTEKO KONTU BATERATUEN TXOSTENA, 2016KO ABENDUAREN 31N BUKATUTAKO EKITALDIKOA (Mila eurokotan adierazita)

a) Kreditu-arriskua

Arriskuen kontzentrazioaren eta egun jakin batzuetan horiek zuten liburuetako zenbatekoaren berri emango dugu jarraian, arriskuari dagokion geografia-sektorea, kontrako alderdien motak eta tresna motak kontuan hartuta:

	2016		2015	
	Zenbatekoa	%	Zenbatekoa	%
Geografia-sektorearen arabera:				
Estatua	183.319	% 99,80	258.075	% 99,66
Europar Batasuneko gainerako herrialdeak	370	% 0,20	891	% 0,34
Munduko gainerako herrialdeak	-	-	-	-
	183.689	% 100,00	258.966	% 100,00
Alderdi kontrarioen motaren arabera:				
Kreditu-erakundeak	1.931	% 1,05	30.089	% 11,62
Administrazio publiko egoiliarak	179.401	% 97,67	226.707	% 87,54
Beste sektore egoiliar batzuk	2.357	% 1,28	2.014	% 0,78
Beste sektore ez-egoiliar batzuk	-	-	156	% 0,06
	183.689	% 100,00	258.966	% 100,00
Tresna motaren arabera:				
Kotizatutako obligazioak eta bonuak	179.401	% 97,66	255.143	% 98,52
Errenta finkoko beste balore batzuk	-	-	-	-
Merkatuetan negoziatu gabeko deribatuak				
Antolatuak	3.668	% 1,99	3.047	% 1,18
Akzio kotizatuak	620	% 0,35	776	% 0,30
	183.689	% 100,00	258.966	% 100,00

Negoziatzeko eutsitako finantza-aktiboak banakatuko ditugu ondoren, kalifikazio-agentzia nagusiek emandako kanpoko kreditu-kalifikazioen arabera:

	2016		2015	
	Zenbatekoa	%	Zenbatekoa	%
A ratinga eman zaien arriskuak	366	% 0,20	27.978	% 10,80
B ratinga eman zaien arriskuak	180.632	% 98,34	228.817	% 88,36
Esleitu gabeko zenbatekoak	2.691	% 1,46	2.171	% 0,84
	183.689	% 100,00	258.966	% 100,00

b) Zorra adierazten duten baloreak

Segidan, 2016ko eta 2015eko abenduaren 31ko balantze bateratuko aktiboko "Zorra adierazten duten baloreak" epigrafeko saldoaren banakapena azaltzen da:

	2016	2015
Espainiako zor publikoa	161.488	212.473
Kreditu Ofizialeko Institutua	-	28.436
Errenta finkoko beste balore batzuk	17.913	14.234
	179.401	255.143

Hurrenez hurren, % 0,796koa eta % 1,046koa izan dira banku-negozioko "Zorra adierazten duten baloreak" 2016ko eta 2015eko ekitaldietan lortu duten urteko batez besteko interes-tasa.

URTEKO KONTU BATERATUEN TXOSTENA, 2016KO ABENDUAREN 31N BUKATUTAKO EKITALDIKOA (Mila eurokotan adierazita)

c) Ondare-tresnak

Hauxe da 2016ko eta 2015eko abenduaren 31ko balantzeetako aktiboko "Ondare-tresnak" epigrafeko saldoaren banakapena:

	2016	2015
Espainiako erakundeetako partaidetzak	-	-
Atzerriko erakundeetako partaidetzak	-	156
Inbertsio-fondoetako partaidetzak	620	620
Bestelako partaidetzak	-	-
	620	776

2015eko ekitaldian zehar, Entitate Nagusiak saldu egin zituen Espainiako erakunde kotizatuetan (Endesa SAn eta Sacyr SAn) zituen partaidetza guztiak eta 50 mila euroko mozkina lortu zuen.

d) Negoziatzeko eutsitako deribatuak

Hona hemen 2016ko eta 2015eko abenduaren 31ko balantze bateratuetako "Negoziatzeko eutsitako finantza-aktiboak" eta "Negoziatzeko eutsitako finantza-pasiboak" epigrafeetako deribatuen saldoaren banakapena:

	Balio nozionala	2016	
		Aktiboa	Pasiboa
Mugaeguneratu gabeko dibisen salerosketa			
Erosketak	51.717	1.203	100
Salmentak	86.972	778	1.058
Baloreen eta interes-tasen gaineko gerokoak			
Erositakoak	-	-	-
Saldutakoak	21.391	-	-
Baloreen gaineko aukerak			
Erositakoak	26.380	501	-
Saldutakoak	1.456.583	-	175
Dibisen gaineko aukerak			
Erositakoak	-	-	-
Saldutakoak	-	-	-
Interes-tasen gaineko aukerak			
Erositakoak	3.045	4	-
Saldutakoak	3.045	-	4
Interes-tasen gaineko beste eragiketa batzuk			
FRAk	-	-	-
Finantza-trukeak	14.473	128	216
Call Money Swapak (CMSak)	-	-	-
Bestelakoak	-	1.054	744
		3.668	2.297

**URTEKO KONTU BATERATUEN TXOSTENA, 2016KO ABENDUAREN 31N
BUKATUTAKO EKITALDIKOA
(Mila eurokotan adierazita)**

	Balio nozionala	2015	
		Aktiboa	Pasiboa
Mugaeguneratu gabeko dibisen salerosketa			
Erosketak	35.326	1.117	195
Salmentak	68.946	331	1.016
Baloreen eta interes-tasen gaineko gerokoak			
Erositakoak	-	-	-
Saldutakoak	11.615	-	-
Baloreen gaineko aukerak			
Erositakoak	35.000	948	-
Saldutakoak	1.504.107	-	787
Dibisen gaineko aukerak			
Erositakoak	-	-	-
Saldutakoak	-	-	-
Interes-tasen gaineko aukerak			
Erositakoak	6.289	15	-
Saldutakoak	9.490	-	15
Interes-tasen gaineko beste eragiketa batzuk			
FRAk	-	-	-
Finantza-trukeak	15.384	139	227
Call Money Swapak (CMSak)	-	-	-
Bestelakoak	-	497	1.190
		3.047	3.430

Negoizatzeko eutsitako deribatuen kontratuetako zenbateko nozionalean eta/edo kontratukoan ez da Taldeak bere gain hartutako arriskua kuantifikatzen, posizio garbia tresna horiek konpentsatu eta/edo konbinatzetik lortzen delako.

24. Emaitzetan aldaketak dituzten finantza-aktiboak eta -pasiboak arrazoizko balioan

Hona hemen balantze bateratuetako epigrafe hauek 2016ko eta 2015eko abenduaren 31n duten banakapena:

	Aktiboa		Pasiboa	
	2016	2015	2016	2015
Zorra adierazten duten baloreak	-	-	-	-
Kapital-tresnak	403	558	-	-
	403	558	-	-

2016ko eta 2015eko abenduaren 31n atal honetan dauden elementuen arrazoizko balioa eta erabilitako balioztapen-teknikak 42. oharrean sartu dira.

URTEKO KONTU BATERATUEN TXOSTENA, 2016KO ABENDUAREN 31N BUKATUTAKO EKITALDIKOA (Mila eurokotan adierazita)

“Emaitzetan aldaketak dituzten finantza-aktiboak eta -pasiboak arrazoizko balioan” atalean jasotako elementuek arrazoizko balioan izandako gorabeherak eragin hau izan dute, 2016ko eta 2015eko abenduaren 31n bukatutako ekitaldietako galdu-irabazien kontu bateratuetan (53. oharra):

	Irabaziak		Galerak	
	2016	2015	2016	2015
Ondare-tresnak	19	14	8	10
Zorra adierazten duten baloreak	797	4.314	1.090	1.432
	816	4.328	1.098	1.442

“Emaitzetan aldaketak dituzten finantza-aktibo eta -pasiboak arrazoizko balioan” atalean jasotako elementuek arrazoizko balioan izandako gorabeherak 2016ko eta 2015eko abenduaren 31n bukatutako ekitaldietako galdu-irabazien kontu bateratuetan izandako eragina banakatu egin dugu, arrazoizko balioa zehazteko irizpidea erabiliz, eta honako hau da banakapena:

	Irabaziak		Galerak	
	2016	2015	2016	2015
Arrazoizko balioa honela ateratzen zaien elementuak:				
Kotizazioak erreferentziazat harturik (1. maila)	816	4.328	1.098	1.442
Honako hauek oinarritutako teknika baten bidez:				
Merkatutik datozen datuetan (2. maila)	-	-	-	-
Merkatutik ez datozen datuetan (3. maila)	-	-	-	-
	816	4.328	1.098	1.442

Hona hemen 2016ko eta 2015eko abenduaren 31ko balantze bateratuetako “Emaitzetan aldaketak dituzten finantza-aktibo eta -pasiboak arrazoizko balioan” epigrafeen banakapena, dibisak eta muga-egunak kontuan hartuta:

	Aktiboa		Pasiboa	
	2016	2015	2016	2015
Dibisaren arabera:				
Eurotan	403	558	-	-
	403	558	-	-
Muga-egunaren arabera:				
Agerikoak	-	-	-	-
3 hilabete eta urtebete bitartekoak	-	-	-	-
1 eta 5 urte bitartekoak	-	-	-	-
5 urtetik gorakoak	-	-	-	-
Zehaztu gabeko muga-egunekoak	403	558	-	-
	403	558	-	-

**URTEKO KONTU BATERATUEN TXOSTENA, 2016KO ABENDUAREN 31N
BUKATUTAKO EKITALDIKOA
(Mila eurokotan adierazita)**

a) Kreditu-arriskua

Arriskuen kontzentrazioaren eta egun jakin batzuetan horiek zuten liburutako zenbatekoaren berri emango dugu jarraian, arriskuari dagokion geografia-sektorea, kontrako alderdien motak eta tresna motak kontuan hartuta:

	2016		2015	
	Zenbatekoa	%	Zenbatekoa	%
Geografia-sektorearen arabera:				
Estatua	403	% 100,00	558	% 100,00
Europar Batasuneko gainerako herrialdeak	-	-	-	-
Munduko gainerako herrialdeak	-	-	-	-
	403	% 100,00	558	% 100,00
Alderdi kontrarioen motaren arabera:				
Kreditu-erakundeak	-	-	-	-
Administrazio publiko egoiliarak	-	-	-	-
Beste sektore egoiliar batzuk	403	% 100,00	558	% 100,00
Beste sektore ez-egoiliar batzuk	-	-	-	-
	403	% 100,00	558	% 100,00
Tresna motaren arabera:				
Kotizatutako obligazioak eta bonuak	-	-	-	-
Errenta finkoko beste balore batzuk	-	-	-	-
Inbertsio-fondoetako partaidetzak	403	% 100,00	558	% 100,00
	403	% 100,00	558	% 100,00

“Emaitzetan aldetak dituzten finantza-aktiboak arrazoizko balioan” atala banakatuko dugu ondoren, kalifikazio-agentzia nagusiek emandako kanpoko kreditu-kalifikazioen arabera:

	2016		2015	
	Zenbatekoa	%	Zenbatekoa	%
A ratinga eman zaien arriskuak	-	-	-	-
B ratinga eman zaien arriskuak	-	-	-	-
Esleitu gabeko zenbatekoak	403	% 100,00	558	% 100,00
	403	% 100,00	558	% 100,00

b) Zorra adierazten duten baloreak

Segidan, 2016ko eta 2015eko abenduaren 31ko balantze bateratuko aktiboko “Zorra adierazten duten baloreak” epigrafeko saldoaren banakapena azaltzen da:

	2016	2015
Espainiako zor publikoa	-	-
Errenta finkoko beste balore batzuk	-	-
	-	-

URTEKO KONTU BATERATUEN TXOSTENA, 2016KO ABENDUAREN 31N BUKATUTAKO EKITALDIKOA (Mila eurokotan adierazita)

Hurrenez hurren, $-\% 0,60$ koa eta $\% 4,15$ koa izan dira banku-negozioko “Zorra adierazten duten baloreak” atalak 2016ko eta 2015eko ekitaldietan lortu duen urteko batez besteko interes-tasa.

c) Ondare-tresnak

2016ko eta 2015eko abenduaren 31ko balantze bateratueta aktiboko “Ondare-tresnak” epigrafeko saldoa, berriz, Taldeak kudeatutako inbertsio kolektiboko erakundeetako partaidetzei dagokio.

25. Saltzeko prest dauden finantza-aktiboak

Hona hemen balantze bateratueta epigrafe honek 2016ko eta 2015eko abenduaren 31n duen banakapena:

	2016	2015
Ondare-tresnak	318.286	387.420
Espainiako erakundeetako partaidetzak	78.951	116.330
Atzerriko erakundeetako partaidetzak	63.165	92.020
Inbertsio-fondoetako partaidetzak	106.169	108.951
Kapital arriskuko erakundeetako partaidetzak	66.564	66.682
Heziketako eta Sustapeneko Fondoari atxikitako baloreak	3.437	3.437
Zorra adierazten duten baloreak	4.730.614	4.228.921
Espainiako zor publikoa	4.188.577	3.494.985
Altxor-letrak	25.002	317.000
Estatuaren obligazioak eta bonuak	4.163.575	3.177.985
Bestelako zor anotatuak	-	-
Espainiako beste administrazio publiko batzuen zorra	39.941	11.236
Atzerriko zor publikoa	26.963	13.566
Kreditu-erakundeek jaulkitakoak	308.246	474.807
Egoiliarak	108.947	243.945
Ez-egoiliarak	199.299	230.862
Errenta finkoko beste balore batzuk	166.403	236.734
Beste egoiliar batzuek jaulkitakoak	22.956	67.148
Beste ez-egoiliar batzuek jaulkitakoak	143.447	169.586
Zalantzaszko aktiboak	10.190	37.865
Aktiboen narriaduraren ondoriozko balio-zuzenketak	(9.706)	(40.272)
Mikro-estaldurako eragiketak	-	-
	5.048.900	4.616.341

2016ko abenduaren 31n, “Ondare-tresnak” epigrafean 5.892 mila euroko kopurua (2015eko abenduaren 31n 6.105 mila eurokoa) agertzen da. Sozietateetako partaidetzei dagozkien kopuruok. Entitate Nagusiak horiek egun jakin batean saltzeko konpromisoa du hartuta, eta salmenta-prezioa ateratzeko, eskurapen-kostuari Euriborra erreferentziazat harturik ateratako errendimendua gehituko dio.

“Saltzeko prest dauden finantza-aktiboak” epigrafeko elementuen 2016ko eta 2015eko abenduaren 31ko arrazoizko balioa eta erabilitako balioztapen-teknikak 42. oharrean sartu dira.

URTEKO KONTU BATERATUEN TXOSTENA, 2016KO ABENDUAREN 31N BUKATUTAKO EKITALDIKOA (Mila eurokotan adierazita)

40. oharrean, 2016ko eta 2015eko abenduaren 31ko ondare garbi bateratuko "Metatutako bestelako emaitza globala" epigrafeko saldoa banakatu dugu. Saldo hori "Saltzeko prest dauden finantza-aktiboak" epigrafeko elementuen arrazoizko balioan gertatu diren aldaketek eragin dute.

2016ko eta 2015eko abenduaren 31n bukatutako ekitaldietan, hurrenez hurren, 8.436 mila eurori eta 9.029 mila eurori eman zaie baja ondare garbiko "Metatutako bestelako emaitza globala" epigrafitik, "Saltzeko prest dauden finantza-aktiboak" zorroan sailkatutako finantza-tresnak saltzearen ondorioz, eta gero galdu-irabazien kontu bateratuan jaso dira; bi zenbatekooi kendu egin zaie zerga-eragina.

2016ko ekitaldian zehar, estatuak eta gainerako administrazio publikoek jaulkitako zorra erosi du Entitate Nagusiak, eta, ondorioz, 733 milioi inguru euroan handitu da halako tresnetarako esposizioa.

2015eko ekitaldian zehar, 2.176 milioi euro amortizatu ziren, Estatuak jaulkitako zorrean eta Altxorren letretan. Entitateak amortizazio horietan lortutako likidezia erabili zuen, EBZren LTRO enkantean hartutako zenbatekoaren zati bat itzultzeko.

Hauxe da balantze bateratuetako "Saltzeko prest dauden finantza-aktiboak" epigrafeak 2016ko eta 2015eko abenduaren 31n zuen banakapena, dibisen eta muga-egunen arabera:

	2016	2015
Dibisaren arabera:		
Eurotan	4.999.999	4.561.844
AEBko dolarretan	42.340	41.943
Libera esterlinatan	5.478	10.038
Franko suitzarretan	1.083	2.516
Gainerakoak	-	-
	5.048.900	4.616.341
Muga-egunaren arabera:		
Hilabetera artekoak	183.879	218.264
1 eta 3 hilabete bitartekoak	52.453	315.395
3 hilabete eta urtebete bitartekoak	272.239	975.729
1 eta 5 urte bitartekoak	3.348.125	2.323.228
5 urtetik gorakoak	881.892	436.577
Zehaztu gabeko muga-egunekoak	320.018	387.420
Aktiboen narriaduraren ondoriozko balio-zuzenketak	(9.706)	(40.272)
	5.048.900	4.616.341

Ondoren, "Saltzeko prest dauden finantza-aktiboak" epigrafean 2016ko eta 2015eko ekitaldietan izandako mugimenduak erakutsiko ditugu:

	2016	2015
Ekitaldi-hasierako saldoa	4.616.341	6.391.699
Gehikuntzak/baja garbiak	428.905	(1.707.685)
Arrazoizko balioaren aldaketengatik mugimenduak	6.487	(30.544)
Narriaduraren ondoriozko galerak (garbiak), emaitzetan kargatzekoak (63. oharra)	(2.833)	(37.129)
Beste batzuk	-	-
Ekitaldi-itxierako saldoa	5.048.900	4.616.341

URTEKO KONTU BATERATUEN TXOSTENA, 2016KO ABENDUAREN 31N BUKATUTAKO EKITALDIKOA (Mila eurokotan adierazita)

Hurrenez hurren, % 0,841ekoa eta % 1,707koa izan dira banku-negozioko “Zorra adierazten duten baloreak” atalak 2016ko eta 2015eko ekitaldietan lortu duen urteko batez besteko interes-tasa. Hurrenez hurren, % 3,00koa eta % 3,54koa izan dira banku-negozioko “Zorra adierazten duten baloreak” atalak 2016ko eta 2015eko ekitaldietan lortu duen urteko batez besteko interes-tasa.

2016ko abenduaren 31n, “Zorra adierazten duten baloreak – Kreditu-erakunde ez-egoiliarrek jaulkitakoak” epigrafean bost jaulkipen daude sartuta, eta 169 milioi euroko zenbatekoa osatzen dute guztira —2015eko abenduaren 31n, bost jaulkipen ziren eta 192 milioi euroko zenbatekoa osatzen zuten—. 2017 eta 2018 bitartean mugaeguneratzen dira, eta goiko eta beheko topeak mugatu zaizkien interes-tasak hartzen dituzte erreferentziazat.

Bestalde, 2016ko abenduaren 31n, 492 mila euroko mendeko beste zor-tresna batzuk zituen “Saltzeko prest dauden finantza-aktiboak” zorroan (4.755 mila eurokoak 2015eko abenduaren 31n). 2015eko ekitaldian, “Zalantzazko aktiboak” epigrafera intsuldatu ziren titulu horietako 6.097 mila euro.

Kotizatu gabeko hainbat sozietateren kapitalean partaidetzak harpidetuta ditu Entitate Nagusiak, 2016ko eta 2015eko abenduaren 31n. Horiek galdatu ez diren eta egiteko dauden ordainketak dituzte, 397 mila eurokoak alegia.

a) Kreditu-arriskua

Hona hemen Zorra adierazten duten baloreak zorroko geografia-sektoreagatiko arrisku-kontzentrazioak:

	2016		2015	
	Zenbatekoa	%	Zenbatekoa	%
Estatua	4.363.078	% 92,04	3.839.179	% 89,93
Europar Batasuneko gainerako herrialdeak	357.525	% 7,54	415.318	% 9,73
Europako gainerako herrialdeak	-	-	311	-
Munduko gainerako herrialdeak	19.717	% 0,42	14.385	% 0,34
	4.740.320	% 100,00	4.269.193	% 100,00
Aktiboen narriaduraren ondoriozko balio-zuzenketak	(9.706)		(40.272)	
	<u>4.730.614</u>		<u>4.228.921</u>	

Zorra adierazten duten baloreen banakapena honako hau da, kalifikazio-agentzia nagusiek emandako kanpoko kreditu-kalifikazioen arabera:

	2016		2015	
	Zenbatekoa	%	Zenbatekoa	%
A ratinga eman zaien arriskuak	112.796	% 2,38	210.761	% 4,98
B ratinga eman zaien arriskuak	4.476.046	% 94,62	3.848.942	% 91,01
C ratinga eman zaien arriskuak	24	-	-	-
Ratingik gabeko zalantzazko aktiboak	10.190	% 0,22	37.865	% 0,90
Esleitu gabeko zenbatekoak	131.558	% 2,78	131.353	% 3,11
	<u>4.730.614</u>	% 100,00	<u>4.228.921</u>	% 100,00

URTEKO KONTU BATERATUEN TXOSTENA, 2016KO ABENDUAREN 31N BUKATUTAKO EKITALDIKOA (Mila eurokotan adierazita)

2015eko ekitaldian, batez ere finantza-aktibo batzuen etorkizuneko fluxuak berreskuratzeko itxaropena, burtsa-merkatuen bilakaera, errenta finkoko jaulkipen batzuen likidezia eta diferentzialen kreditu-arriskuaren ondoriozko gorakada tarteko, Taldeak narriatutzat jo ditu “Saltzeko prest dauden finantza-aktiboak” zorroko zenbait zor-tresna.

b) Narriaduragatiko galerak

2016ko eta 2015eko abenduaren 31n amaitutako ekitaldietako galdu-irabazien kontu bateratuetako “Arrazoizko balioarekin balioztatu ez diren eta emaitzetan aldaketak dituzten finantza-aktiboen balioa narriatzea edo (–) balioaren narriadura itzultzea – Saltzeko prest dauden finantza-aktiboak” epigrafeko saldoaren banakapena emango dugu jarraian (63. oharra):

	2016	2015
Zorra adierazten duten baloreak	(1.724)	28.843
Ondare-tresnak	4.557	8.286
	2.833	37.129
Emaizten kargurako zuzkidurak		
Banaka zehaztutakoak	5.108	38.367
Taldean zehaztutakoak	(2.248)	(1.091)
Emaizetan ordaintzeko zuzkiduren berreskuratzeak	(27)	(147)
	2.833	37.129

Ondoren, “Saltzeko prest dauden finantza-aktiboak” epigrafeko “Aktiboen narriaduraren ondoriozko balio-zuzenketak” ataleko saldoak 2016ko eta 2015eko ekitaldietan izandako mugimenduak erakutsiko ditugu:

	2016	2015
Ekitaldi-hasierako saldoa	40.272	17.878
Emaizetan kargatzeko/(ordaintzeko) zuzkidura/(berreskuratze) garbiak	(1.724)	28.843
Kobraezinetara intsuldatzea eratutako fondoen kargura	(16.000)	(6.449)
Eratutako fondoen aplikazioa	(12.842)	-
	9.706	40.272

2016ko ekitaldian zehar, 12.842 mila euroko narriaduragatiko balio-zuzenketak ezarri dira, SAREB SAK kapital sozialean egindako murrizketaren eraginez.

URTEKO KONTU BATERATUEN TXOSTENA, 2016KO ABENDUAREN 31N BUKATUTAKO EKITALDIKOA (Mila eurokotan adierazita)

“Saltzeko prest dauden finantza-aktiboak” epigrafeko “Aktiboak narriatzeagatiko balio-zuzenketak” ataleko saldoa, 2016ko eta 2015eko abenduaren 31koa, banakatuko dugu, zehaztapen-irizpidearen arabera:

	2016	2015
Zehazteko moduaren arabera:		
Banaka zehaztutakoa	9.423	37.741
Taldean zehaztutakoa	283	2.531
	9.706	40.272

26. Maileguak eta kobratzeko partidak

Hona hemen balantze bateratuetako epigrafe honek 2016ko eta 2015eko abenduaren 31n duen banakapena:

	2016	2015
Zorra adierazten duten baloreak	49.281	51.535
Maileguak eta aurrerakinak	13.894.167	13.898.307
Kreditu-erakundeak	392.590	169.810
Bezeroak	13.501.577	13.728.497
	13.943.448	13.949.842

Hauxe da 2016ko eta 2015eko abenduaren 31ko balantze bateratuetako “Maileguak eta kobratzeko partidak” epigrafearen banakapena, dibisak eta muga-egunak kontuan hartuta:

	2016	2015
Dibisaren arabera:		
Eurotan	14.369.162	14.538.249
Dolarretan	14.249	17.936
Libera esterlinatan	47	1.484
Yen japoniarretan	1.920	2.587
Franko suitzarretan	67	400
Bestelakoak	-	826
Balioztapenagatiko doikuntzak	(441.997)	(611.640)
	13.943.448	13.949.842
Muga-egunaren arabera:		
Agerikoak	265.873	145.959
Hilabetera artekoak	324.818	360.066
1 eta 3 hilabete bitartekoak	117.494	116.464
3 hilabete eta urtebete bitartekoak	430.887	306.534
1 eta 5 urte bitartekoak	1.238.107	1.183.306
5 urtetik gorakoak	11.796.863	12.132.282
Zehaztu gabeko muga-egunekoak	211.403	316.871
Balioztapenagatiko doikuntzak	(441.997)	(611.640)
	13.943.448	13.949.842

URTEKO KONTU BATERATUEN TXOSTENA, 2016KO ABENDUAREN 31N BUKATUTAKO EKITALDIKOA (Mila eurokotan adierazita)

Hurrenez hurren, % 1,84koa eta % 5,04koa izan dira “Maileguak eta aurrerakinak - Kreditu-erakundeena” atalak 2016ko eta 2015eko ekitaldietan lortu duen urteko batez besteko interes-tasa.

Maileguak eta aurrerakinak esleitutako kanpoko nahiz barruko kreditu-sailkapenen arabera banakatzeari eta inbertsio horietako ez-ordaintzeen tasei dagokienez, kreditu-arriskuari buruzko oharrean azaldu denez, Entitate Nagusiak bere rating- eta scoring-ereduak garatu ditu, bezeroak (rating) eta eragiketak (scoring) bakoitzaren arrisku-mailaren arabera bereizteko. Arriskuaren kudeaketa hobetzea eta barruko eredu horiek Basileako eskakizunen arabera kapital erregulatorioa kalkulatzeko baliozkotzea dira helburuak.

2016ko eta 2015eko ekitaldiak ixtean, partikularren hipoteka- eta kontsumo-eragiketetarako scoring-ereduei eta ETE-entzako rating-ereduei buruzko informazioa du Entitate Nagusiak. Dena den, Taldearen inbertsio-arriskuaren gaineko informazio osoa emateko asmoarekin, erabaki da maileguen eta kobratzeko partiden xehetasuna horiek 2016ko eta 2015eko abenduaren 31rako zuten kreditu-kalitatearen arabera sartzea.

Arrisku normala
Bertan: zaintza bereziarekin
Zalantzazko arriskua
GUZTIRA

2016		
Zenbateko gordina	Narriaduraren ondoriozko balio- zuzenketak	Liburuetako zenbatekoa
13.599.560	79.583	13.519.977
323.597	53.579	270.018
789.263	365.792	423.471
14.388.823	445.375	13.943.448

Arrisku normala
Bertan: jarraipen bereziarekin
Arrisku azpiestandarra
Zalantzazko arriskua
GUZTIRA

2015		
Zenbateko gordina	Narriaduraren ondoriozko balio- zuzenketak	Liburuetako zenbatekoa
13.404.822	87.959	13.316.863
525.662	2.710	522.952
124.673	20.709	103.964
1.035.116	506.101	529.015
14.564.611	614.769	13.949.842

Ondoren, Entitate Nagusiaren berankortasun-tasaren berri emango dugu. Hori kalkulatzeko, kontabilitatean zalantzazkotzat sailkatutako saldoen eta “Maileguak eta aurrerakinak – Bezeroak” ataleko saldoaren arteko erlazioa hartu da kontuan, balioztapenagatiko doikuntzak kontuan hartu gabe.

2016	2015	2014
% 5,71	% 7,21	% 8,23

URTEKO KONTU BATERATUEN TXOSTENA, 2016KO ABENDUAREN 31N BUKATUTAKO EKITALDIKOA (Mila eurokotan adierazita)

a) Bezeroak

“Mailegua eta aurrerakinak” epigrafeko bezeroen 2016ko eta 2015eko abenduaren 31ko saldoa banakatu dugu, hainbat irizpide erabiliz:

	2016	2015
Modalitatearen eta egoeraren arabera:		
Espainiako administrazio publikoak	323.203	335.462
Kreditu komertziala	296.319	250.150
Hipoteka-bermedun zordunak	9.540.717	10.548.244
Beste berme batzuk dituzten zordunak	46.024	45.540
Eperako beste zordun batzuk	2.584.613	1.755.727
Finantza-errentamenduak	186.194	170.062
Ageriko zordunak eta beste hainbat	117.480	118.740
Aktiboak aldi baterako eskuratzea kontrapartidadun erakundeekin	-	41.289
Zalantzazko aktiboak	789.263	1.035.116
Beste finantza-aktibo batzuk	60.469	41.360
Balioztapenagatiko doikuntzak	(442.705)	(613.193)
Sortutako interesak	10.745	11.475
Aktiboen narriaduraren ondoriozko balio-zuzenketak	(445.375)	(614.769)
Komisioak	(8.075)	(9.899)
	13.501.577	13.728.497
Kreditatuaren jarduera-sektorearen arabera:		
Espainiako administrazio publikoak	330.924	343.284
Beste sektore egoiliar batzuk:	13.087.196	13.271.072
Nekazaritza, abeltzaintza, ehiza eta basozaintza, eta arrantza	60.791	58.530
Industriak	694.787	659.055
Eraikuntza	368.462	493.550
Zerbitzuak:	1.393.387	1.467.281
Merkataritza eta ostalaritza	637.678	734.391
Garraioak eta komunikazioak	192.315	183.336
Beste zerbitzu batzuk	563.394	549.554
Partikularrei zuzendutako kreditua:	10.766.826	10.994.007
Etxebizitza-kreditua	9.884.721	10.089.957
Kontsumoa eta beste batzuk	882.105	904.050
Sailkatu gabe	245.648	211.847
Balioztapenagatiko doikuntzak	(442.705)	(613.198)
Beste sektore ez-egoiliar batzuk	27.715	25.200
Beste finantza-aktibo batzuk	55.504	47.603
Aktiboak aldi baterako eskuratzea kontrapartidadun erakundeekin	238	41.338
	13.501.577	13.728.497
Eremu geografikoaren arabera:		
- Bizkaia	3.715.289	3.836.961
- Gipuzkoa	3.394.122	3.393.829
- Araba	1.520.514	1.583.439
- Nafarroa	1.590.159	1.675.944
- Sare Berria	3.724.198	3.810.228
- Sailkatu gabe	-	-
- Bestelakoak	-	41.289
Balioztapenagatiko doikuntzak	(442.705)	(613.193)
	13.501.577	13.728.497
Aplikatutako interes-tasaren arabera:		
Interes-tasa finkoa	1.256.537	993.014
Euriborra erreferentziatut duen interes-tasa aldakorra	12.106.189	12.697.832
CECA erreferentziatut duen interes-tasa aldakorra	-	-
IRMH erreferentziatut duen interes-tasa aldakorra	278.579	315.572
Beste batzuk	302.977	335.272
Balioztapenagatiko doikuntzak	(442.705)	(613.193)
	13.501.577	13.728.497

URTEKO KONTU BATERATUEN TXOSTENA, 2016KO ABENDUAREN 31N BUKATUTAKO EKITALDIKOA (Mila eurokotan adierazita)

Hauxe da 2016ko eta 2015eko abenduaren 31ko balantze bateratuetako "Maileguak eta aurrerakinak" epigrafeko bezeroen saldoaren banakapena, dibisak eta muga-egunak kontuan hartuta:

	2016	2015
Dibisaren arabera:		
Eurotan	13.928.327	14.329.867
AEBko dolarretan	13.937	11.143
Libera esterlinatan	31	286
Yen japoniarretan	1.920	311
Franko suitzarretan	67	74
Beste batzuk	-	9
Balioztapenagatiko doikuntzak	(442.705)	(613.193)
	13.501.577	13.728.497
Muga-egunaren arabera:		
Agerikoak	15.218	17.845
Hilabetera artekoak	324.818	360.066
1 eta 3 hilabete bitartekoak	117.494	116.205
3 hilabete eta urtebete bitartekoak	330.887	306.534
1 eta 5 urte bitartekoak	1.157.934	1.108.115
5 urteik gorakoak	11.786.528	12.116.054
Zehaztu gabeko muga-egunekoak	211.403	316.871
Balioztapenagatiko doikuntzak	(442.705)	(613.193)
	13.501.577	13.728.497

2015eko abenduaren 31n, Taldeak 7.528 mila euroko mendeko maileguak zituen erregistratuta "Maileguak eta aurrerakinak -Bezeroak" epigrafean. 2016ko abenduaren 31n, Taldeak ez du mendeko mailegurik erregistratuta epigrafe horretan.

2016ko eta 2015eko abenduaren 31n, aktibo ukigarrien gainerako finantza-errentamenduko kontratuak ditu Taldeak bezeroekin sinatuta, eta 13.m oharrean azaldutakoaren arabera kontabilizatu dira. Kontratu horien hondar-balioa bat dator errentamenduko azken kuotaren zenbatekoarekin, eta errentamenduaren helburu den ondasunak berak bermatzen du. 2016ko eta 2015eko abenduaren 31n, honako hau da inbertsio biziaren eta hondar-balioen banakapena, finantzatutako objektuaren motaren arabera:

Printzipala	2016	2015
Ekipamendu-ondasunak	36.205	30.215
Informatika-ekipamenduak	1.035	1.017
Materiala eta garraibideak	51.754	40.564
Automobilak	21.483	18.491
Beste ondasun batzuk	9.310	11.650
Ondasun higigarriak guztira	119.787	101.937
Ondasun higiezinak	52.566	62.224
GUZTIRA	172.353	164.161

URTEKO KONTU BATERATUEN TXOSTENA, 2016KO ABENDUAREN 31N BUKATUTAKO EKITALDIKOA (Mila eurokotan adierazita)

Hondar-balioa	2016	2015
Ekipamendu-ondasunak	1.267	1.165
Informatika-ekipamenduak	37	49
Materiala eta garraiobideak	5.135	3.577
Automobilak	11.508	11.082
Beste ondasun batzuk	487	521
Ondasun higigarriak guztira	18.434	16.394
Ondasun higiezinak	5.935	6.165
GUZTIRA	24.369	22.559

Saldo horietatik, 10.528 mila euro 2016ko abenduaren 31n eta 16.658 mila euro 2015eko abenduaren 31n, hondatutako aktiboenak dira, eta "Zalantzazko aktiboak" atalean sartu dira.

2016ko eta 2015eko abenduaren 31n Entitate Nagusiak eginda dituen titulizazioen eta aktiboen beste transferentzia batzuen xehetasuna jaso dugu ondoren:

	2016	2015
Balantzean erabat baja emanda daudenak:	-	-
Hipoteka-partaidetzen bidez titulizatutako hipoteka-aktiboak	-	-
<i>Pro-memoria: Balantzean baja emanda daudenak</i>		
<i>2004ko urtarrilaren 1a baino lehen</i>	-	-
Balantzean oso-osorik eutsi zaienak:	667.899	900.673
Transmisio-ziurtagirien bidez titulizatutako hipoteka-aktiboak		
Hipotekarioa	667.899	858.676
Titulizatutako beste aktibo batzuk	-	41.997
	667.899	900.673

Aurreko ekitaldietan, aktiboak titulizatzeko hainbat programa garatu zituen Taldeak, eta IM Caja Laboral 1, ATF; IM Caja Laboral 2, ATF; eta IM Caja Laboral Empresas 1, ATF titulizazio-fondoetara 900.000, 600.000 eta 294.500 mila euroren hipoteka-maileguak transmititu zituen, hurrenez hurren. 2016ko ekitaldian, era berean, 2011ko ekitaldian jaulkitako IM Caja Laboral Empresas 1 ATF titulizazio-fondoa likidatu egin da, aurretiaz, esanbidezko adostasuna eta onarpena erakutsi dutelarik bai Entitate Nagusiak, bonu guztien edukizaillea zen aldetik, bai fondoan kontratua indarrean zuten aurkako alderdiak, Fondoaren erregistro-dokumentuan ezarritakoari jarraiki. Aktiboen transferentzia horiek ez dituzte Finantza Informaziorako Nazioarteko Arauetan ezarritako baldintzak betetzen, balantzetik transferitutako aktiboei baja emateari dagokionez. Izan ere, aktiboen jabegoari lotutako arriskuak eta posibleak atxiki eta kontrolatu egiten ditu Entitate Nagusiak. Ondorioz, aurrez aipatu ditugun fondoetara transferitutako aktibo garbiei lotutako pasiboa erregistratu da.

2016ko abenduaren 31n, 667.899 mila euroko saldo bizia dute aktibo horiek (900.673 mila eurokoa 2015eko abenduaren 31n). Gainera, ezin esan gabe utzi, Entitate Nagusiak IM Caja Laboral 2 ATF eta IM Caja Laboral Empresas 1 ATF fondoan titulizazio-bonu guztiak izenpetu dituela —azken hori 2016an likidatu da

URTEKO KONTU BATERATUEN TXOSTENA, 2016KO ABENDUAREN 31N BUKATUTAKO EKITALDIKOA (Mila eurokotan adierazita)

aurretiaz—.Titulu horiek berme kolateral gisa erabiltzeko asmoa du Entitate Nagusiak, Eurosistemako kreditu-eragiketetan, hain zuzen ere.

Bestalde, 2016ko abenduaren 31n, 27.979 mila euroko mendeko maileguak ditu emanda Entitate Nagusiak, Aktiboak Titulizatzeko Fondo horietarako (53.846 mila eurokoak 2015eko abenduaren 31n).

b) Narriaduragatiko galerak

2016ko eta 2015eko abenduaren 31n amaitutako ekitaldietako galdu-irabazien kontu bateratuko “Arrazoizko balioarekin balioztatu ez diren eta emaitzetan aldaketak dituzten finantza-aktiboen balioa narriatzea edo (–) balioaren narriadura itzultzea – Maileguak eta kobratzeko partidak” epigrafeko saldoaren banakapena emango dugu jarraian (63. oharra):

	2016	2015
Kredituak	(35.194)	2.380
Zuzkidurak	126.270	147.493
Aktibo kobraezinen berreskuratzeak	(3.814)	(4.513)
Gainerako berreskuratzeak	(157.650)	(140.600)
	(35.194)	2.380
Emaizten kargurako zuzkidurak	126.270	147.493
Banaka zehaztutakoak	59.778	147.430
Taldean zehaztutakoak	66.492	63
Emaizetan ordaintzeko zuzkiduren berreskuratzeak	(157.650)	(140.600)
Etenda dauden partida berreskuratutakoak	(3.814)	(4.513)
	(35.194)	2.380

Hauxe da “Maileguak eta kobratzeko partidak” epigrafeko “Aktiboen narriaduraren ondoriozko balio-zuzenketak” ataleko 2016ko eta 2015eko abenduaren 31ko xehetasuna:

	2016	2015
Estaldura motaren arabera:		
Estaldura espezifikoak	365.792	526.810
Estaldura generikoak	79.583	87.959
	445.375	614.769
Zehazteko moduen arabera:		
Banaka zehaztutakoak	170.093	526.810
Taldean zehaztutakoak	275.282	87.959
	445.375	614.769
Alderdi kontrarioen arabera:		
Beste sektore egoiliar batzuk	445.226	614.501
Beste sektore ez-egoiliar batzuk	149	268
	445.375	614.769

URTEKO KONTU BATERATUEN TXOSTENA, 2016KO ABENDUAREN 31N BUKATUTAKO EKITALDIKOA (Mila eurokotan adierazita)

Estaldura espezifikoaaren saldoak, 2015eko abenduaren 31n, 20.709 mila euroko zenbatekoa hartzen zuen bere baitan; bezeroen 120.420 mila euroko kreditu-eragiketa jakin batzuen balioa zuzentzea zuen helburu. Eragiketa horien edo eragiketon titularren egoerak eskatzen duenaren osagarri zen estaldura hori. Taldeak identifikatu zituen eragiketa horiek, testuinguru ekonomiko batzuetan okerrera egiteko aukera handiagoa zutela kontuan hartuta. 2016ko abenduaren 31n, estaldura generikoaaren saldoa 53.579 mila eurokoa da, arrisku normalekotzat baina zaintza berezikotzat sailkatutako 323.597 mila euroko eragiketen balio-zuzenketagatik.

Jarraian, “Maileguak eta kobratzeko partidak” epigrafeko “Aktiboen narriaduraren ondoriozko balio-zuzenketak” ataleko saldoak 2016ko eta 2015eko ekitaldietan izandako mugimenduak erakutsiko ditugu:

	Estaldura espezifikoa	Estaldura generikoa	Guztira
2014ko ekitaldi-itxierako saldoa	614.147	119.461	733.608
Emaizetan kargatzeko zuzkidura garbiak	147.430	63	147.493
Berreskurapenak	(109.035)	(31.565)	(140.600)
Kobraezinetara intsuldatzea eratutako fondoek kargura	(108.431)	-	(108.431)
Balio-zuzenketen arteko transferentzia	-	-	-
Beste batzuk	(17.301)	-	(17.301)
2015eko ekitaldi-itxierako saldoa	526.810	87.959	614.769
Emaizetan kargatzeko zuzkidura garbiak	126.270	-	126.270
Berreskurapenak	(88.048)	(69.602)	(157.650)
Kobraezinetara intsuldatzea eratutako fondoek kargura	(117.722)	-	(117.722)
Balio-zuzenketen arteko transferentzia	(61.267)	61.267	-
Beste batzuk	(20.251)	(41)	(20.292)
2016ko ekitaldi-itxierako saldoa	365.792	79.583	445.375

2016ko eta 2015eko ekitaldietan, higiezinaren sozietate instrumentalei eta Fomenciar Taldeari emandako finantzaketaren estaldura espezifikoa “Saltzeko eutsitakotzat sailkatu diren aktibo ez-korronteak eta elementu-talde besterengarriak” epigrafean sailkatzeko eragiketa (hurrenez hurren, 20.106 eta 17.467 mila eurokoa) jasotzen du, batez ere, “Bestelakoak” atalak (35. oharra).

Galdu-irabazien kontu bateratuan aitortu ez diren narriatutako finantza-aktiboen finantza-sarrera metatuen zenbatekoak 97.659 mila eurokoa eta 124.109 mila eurokoa izan dira, hurrenez hurren, 2016ko eta 2015eko abenduaren 31n.

URTEKO KONTU BATERATUEN TXOSTENA, 2016KO ABENDUAREN 31N BUKATUTAKO EKITALDIKOA (Mila eurokotan adierazita)

Hona hemen, narriatutako aktiboen liburuetakozenbatekoa, narriaduraren ondoriozko balio-zuzenketak kendu gabe:

	2016	2015
Eremu geografikoaren arabera:		
- Bizkaia	212.852	262.800
- Gipuzkoa	161.878	249.231
- Araba	65.847	86.608
- Nafarroa	103.421	147.228
- Sare Berria	245.265	283.529
- Sailkatu gabe	-	5.720
	789.263	1.035.116
Alderdi kontrarioen arabera:		
Espainiako administrazio publikoak	7.372	7.600
Beste sektore egoiliar batzuk	781.695	1.027.280
Beste sektore ez-egoiliar batzuk	196	236
	789.263	1.035.116
Tresna motaren arabera:		
Kreditu komertziala	10.378	51.389
Maileguak eta kredituak	746.458	931.994
Finantza-errentamenduak	15.176	24.908
Gainerakoak	17.251	26.825
	789.263	1.035.116

Hona hemen mugaeguneratutako zenbatekoen antzintasunaren araberako xehetasuna:

	2016	2015
6 hilabete arte	265.387	511.451
6 eta 9 hilabete bitartekoak	42.531	52.764
9 eta 12 hilabete bitartekoak	35.076	40.634
12 eta 15 hilabete bitartekoak	20.760	26.017
15 eta 18 hilabete bitartekoak	19.367	18.158
18 eta 21 hilabete bitartekoak	12.503	28.772
21 hilabetetik gorakoak	393.639	357.320
	789.263	1.035.116

Narriatu ez diren finantza-aktibo mugaeguneratuen kontabilitate-balioaren xehetasuna honako hau da, eragiketa bakoitzaren muga-egun antzinakoena kontuan hartuta:

	2016	2015
Hilabetera artekoak	1.670	15.638
1 eta 2 hilabete bitartekoak	6.262	5.040
2 eta 3 hilabete bitartekoak	1.394	1.057
	9.326	21.735

URTEKO KONTU BATERATUEN TXOSTENA, 2016KO ABENDUAREN 31N BUKATUTAKO EKITALDIKOA (Mila eurokotan adierazita)

Mugaeguneratuta eta narriatu gabe dauden finantza-aktiboak, 30 eta 90 egun bitartean mugaeguneratutako zenbatekoak dituztenak, 132.024 mila euroko arrisku erabilia osatzen dute 2016ko abenduaren 31n. Horietatik, 131.281 mila euro zaintza berezia behar duten arrisku normaltzat daude sailkatuta.

Berreskuratzeko zailak direla erabaki delako Taldearen balantze bateratuan baja eman zaien finantza-aktiboen saldoak, 2016ko eta 2015eko abenduaren 31koak, banakatuko ditugu ondoren:

	2016	2015
Maileguak eta aurrerakinak – Bezeroak	460.167	377.051
	<u>460.167</u>	<u>377.051</u>

Berreskuratzeko zailak direla erabaki delako aktibotik baja eman zaien narriatutako finantza-aktiboek honako mugimendu hau izan dute:

	2016	2015
Ekitaldi-hasierako saldoa	377.051	311.372
Gehikuntzak:	133.722	114.880
Aktiboen narriaduraren ondoriozko balio-zuzenketa	133.722	114.880
Berreskurapenak:	(3.814)	(4.539)
Printzipala eskudirutan kobratzeagatik	(3.814)	(4.539)
Behin betiko bajak:	(46.792)	(44.662)
Barkatzearen ondoriozkoak	(46.792)	(44.662)
	<u>(46.792)</u>	<u>(44.662)</u>
Ekitaldi-amaierako saldoa	<u>460.167</u>	<u>377.051</u>

2016ko eta 2015eko abenduaren 31n, hurrenez hurren 46.792 mila eurokoak eta 44.662 mila eurokoak dira barkatzearen ondoriozko behin betiko bajak.

**URTEKO KONTU BATERATUEN TXOSTENA, 2016KO ABENDUAREN 31N
BUKATUTAKO EKITALDIKOA
(Mila eurokotan adierazita)**

27. Muga-egunera arte eutsitako inbertsioak

Hona hemen balantze bateratuetako epigrafe honek 2016ko eta 2015eko abenduaren 31n duen banakapena:

	2016	2015
Espainiako zor publikoa	370.505	413.697
Altxor Letrak	-	-
Bestelako zor anotatuak	370.505	413.697
Espainiako beste administrazio publiko batzuen zorra	-	-
Atzerriko zor publikoa	6.389	9.209
Frantziako zor publikoa	1.033	3.817
Alemaniko zor publikoa	4.562	4.583
Holandako zor publikoa	794	809
Obligazioak eta bonuak:	7.500	668.279
Kreditu-erakundeek jaulkitakoak	7.500	668.279
Egoiliarak	912	653.162
Ez-egoiliarak	6.588	15.117
Beste sektore batzuek jaulkitakoak	-	-
Egoiliarak	-	-
Ez-egoiliarak	-	-
Aktiboen narriaduraren ondoriozko balio-zuzenketak	-	-
Mikro-estaldurako eragiketak	55.139	51.529
	439.533	1.142.714

Hona hemen 2016ko eta 2015eko abenduaren 31ko balantze bateratuetako "Muga-egunera arte eutsitako inbertsioak" epigrafearen banakapena, dibisak, muga-egunak eta ratingak kontuan hartuta; "Aktiboen narriaduraren ondoriozko balio-zuzenketak" ez dira aintzat hartu:

	2016	2015
Dibisaren arabera:		
Eurotan	439.533	1.142.714
	439.533	1.142.714
Muga-egunaren arabera:		
Urte 1era artekoa	18.822	17.011
1 eta 5 urte bitartekoak	10.381	732.685
5 urtetik gorakoak	355.191	341.489
Balioztapenagatiko doikuntzak	55.139	51.529
	439.533	1.142.714
Ratingen arabera:		
A ratingarekin sailkatutako arriskuak	12.977	66.820
B ratingarekin sailkatutako arriskuak	426.556	1.075.894
Esleitu gabeko zenbatekoak	-	-
	439.533	1.142.714

URTEKO KONTU BATERATUEN TXOSTENA, 2016KO ABENDUAREN 31N BUKATUTAKO EKITALDIKOA (Mila eurokotan adierazita)

Ondoren, "Muga-egunera arte eutsitako inbertsioak" epigrafean 2016ko eta 2015eko ekitaldietan izandako mugimenduak erakutsiko ditugu:

	2016	2015
Ekitaldi-hasierako saldoa	1.142.714	1.719.014
Erosketen ondoriozko gehikuntzak	15.994	1.316
Amortizazioak	(733.226)	(557.355)
Mikro-estaldurengatik doikuntzak	3.610	(7.313)
Kobratutako interesak	(13.867)	(60.873)
Interesen periodokatzak	24.308	47.925
Narriadurak (63. oharra)	-	-
Ekitaldi-itxierako saldoa	439.533	1.142.714

2016ko eta 2015eko ekitaldietan, % 2,785koa eta % 4,243koa zen "Muga-egunera arte eutsitako inbertsioa" epigrafearen urteko batez besteko interes-tasa nominala. 2016ko eta 2015eko ekitaldietan, % 4,08koa eta % 3,93koa zen "Muga-egunera arte eutsitako inbertsioa" epigrafearen urteko batez besteko errentagarritasuna.

Aurreko tauletan erakutsi dugun liburueta zenbatekoak horietan sartutako finantzatresnekin zerikusia duen kreditu-arriskuarekiko esposizioaren gorengo maila erakusten du.

"Muga-egunera arte eutsitako inbertsioa" epigrafeko elementuen 2016ko eta 2015eko abenduaren 31ko arrazoizko balioa eta erabilitako balioztapen-teknikak 42. oharrean sartu dira.

2016ko ekitaldian zehar, 688 milioi euroko nominala zuten jaulkipenak amortizatu dira muga-egunean; horietatik, 608 milioi euro Kreditu Ofizialeko Institutuak (KOIk) jaulkitako bonuen amortizazioari dagozkio.

Era berean, 2015eko ekitaldian, 505 milioi euro amortizatu ziren muga-egunean, eta EBZren LTRO enkantean hartutako zenbatekoaren zati bat itzultzeko erabili ziren.

2016ko eta 2015eko abenduaren 31n, 200.000 mila euroko balio nominala duen arrazoizko balioko estaldura bat du Entitate Nagusiak, Estatuaren Obligazioetan — Epemugako inbertsio-zorroa ere barne dago—. Kreditu-erakunde ez-egoiliarrekin interes-tasen gaineko OTC finantza-trukeak kontratatuz egin da estaldura. 2016ko eta 2015eko abenduaren 31n, hurrenez hurren, 55.139 eta 51.529 mila eurokoa zen horien arrazoizko balioa.

**URTEKO KONTU BATERATUEN TXOSTENA, 2016KO ABENDUAREN 31N
BUKATUTAKO EKITALDIKOA**
(Mila eurokotan adierazita)

28. Deribatuak – Aktiboko eta pasiboko estaldura-kontabilitatea

Hona hemen balantze bateratuetako epigrafe hauek 2016ko eta 2015eko abenduaren 31n duten banakapena:

	Aktiboa		Pasiboa	
	2016	2015	2016	2015
Mikro-estaldurak:	186.213	232.753	178.447	114.798
Arrazoizko balioaren estaldurak	186.213	232.583	178.447	114.798
Eskudiru-fluxuen estaldurak	-	170	-	-
	186.213	232.753	178.447	114.798

Hona hemen 2016ko eta 2015eko abenduaren 31ko balantze bateratuetako aktiboko eta pasiboko “Deribatuak – Aktiboko eta pasiboko estaldura-kontabilitatea” epigrafeen banakapena, dibisak eta muga-egunak kontuan hartuta:

	Aktiboa		Pasiboa	
	2016	2015	2016	2015
Dibisaren arabera:				
Eurotan	186.213	232.753	178.447	114.798
	186.213	232.753	178.447	114.798
Muga-egunaren arabera:				
Hilabetera artekoak	-	-	-	-
1 eta 3 hilabete bitartekoak	-	12.837	-	-
3 hilabete eta urtebete bitartekoak	20	12.712	20	-
1 eta 5 urte bitartekoak	185.940	93.498	27.126	12.427
5 urtetik gorakoak	253	113.706	151.301	102.371
	186.213	232.753	178.447	114.798

URTEKO KONTU BATERATUEN TXOSTENA, 2016KO ABENDUAREN 31N BUKATUTAKO EKITALDIKOA (Mila eurokotan adierazita)

Hona hemen 2016ko eta 2015eko abenduaren 31ko balantze bateratuetako “Deribatuak - Aktiboko eta pasiboko estaldura-deribatuak” epigrafeko saldoaren banakapena:

	2016		
	Balio nozionala	Arrazoizko balioa	
		Aktiboa	Pasiboa
Interes-tasen gaineko beste eragiketa batzuk			
Finantza-trukeak	3.074.971	186.213	178.447
Akzioen gaineko beste eragiketa batzuk			
Finantza-trukeak	-	-	-
		186.213	178.447
	2015		
	Balio nozionala	Arrazoizko balioa	
		Aktiboa	Pasiboa
Interes-tasen gaineko beste eragiketa batzuk			
Finantza-trukeak	2.886.657	232.753	114.798
Akzioen gaineko beste eragiketa batzuk			
Finantza-trukeak	-	-	-
		232.753	114.798

“Deribatuak – Aktiboko eta pasiboko estaldura-deribatuak” ataleko kontratuetako zenbateko nozionalean edo kontratukoan ez da Taldeak bere gain hartutako arriskua kuantifikatzen, posizio garbia tresna horiek konpentsatu edo konbinatzetik lortzen delako.

2016ko eta 2015eko abenduaren 31n, egun horietan kontratatuko estaldura-tresnen helburua hauxe da: amortizatutako kostudun zenbait finantza-pasibok atxikita duten interes-tasaren arriskua estaltzea, batez ere 1.125.000 eta 1.725.000 mila euroko balio nominaleko hipoteka-zedulena (36. oharra) eta hurrenez hurren 1.075.000 eta 425.000 mila euroko balio nominaleko zor-tresna batzuen —Estatuaren Obligazioak ziren, batik bat— (25. eta 27. oharrak).

Finantza-tresna batzuen balio nozionalak oinarria eskaintzen du, balantze bateratuan erregistratutako tresnekin alderatzeko, baina ez du, ezinbestez, etorkizuneko kutxako fluxuen zenbatekoen edo tresnen egungo arrazoizko balioaren berri ematen, eta, beraz, ez du erakusten Taldeak zenbateraino zenbateraino bereganatzen duen kreditu-arriskua edo prezio-arriskua. Tresna deribatuak aldekoak (aktiboak) edo kontrakoak (pasiboak) izan daitezke, merkatuko interes-tasen edo horiei dagozkien truke-tasen gorabeheren ondorioz.

Gorabehera handiak izan ditzakete, bai eskura dauden finantza-tresna deribatuen kontratu- edo nozio-agregatuak, bai tresnak aldeko edo kontrako izateko neurriak eta, beraz, bai aktibo eta pasibo finantzario deribatuen arrazoizko balio agregatuek.

URTEKO KONTU BATERATUEN TXOSTENA, 2016KO ABENDUAREN 31N BUKATUTAKO EKITALDIKOA (Mila eurokotan adierazita)

29. Baterako negozioetako eta elkartuetako inbertsioak

Hona hemen balantze bateratuetako epigrafe honek 2016ko eta 2015eko abenduaren 31n duen banakapena:

	2016	2015
Erakunde taldeaniztunak:		
Balio garbia	-	-
Kotizatu gabeak	-	-
Aktiboen narriaduraren ondoriozko balio-zuzenketak	-	-
Elkartutako erakundeak:		
Balio garbia	3.042	3.091
Kotizatu gabeak	3.042	3.091
Aktiboen narriaduraren ondoriozko balio-zuzenketak	-	-
	3.042	3.091

Jarraian, "Baterako negozioetako eta elkartuetako inbertsioak" epigrafeko saldoak 2016ko eta 2015eko ekitaldietan izandako mugimenduaren berri emango dugu:

	2016	2015
Ekitaldi-hasierako saldoa	3.091	3.284
Eskurapenak	-	-
Salmenten ondoriozko bajak	-	-
Kapitala itzultzearen ondoriozko bajak	(103)	(216)
Partaidetza emaitzetan (48. oharra)	51	83
Narriaduraren ondoriozko zuzkidura (64. oharra)	-	(23)
Balorazioagatiko irabazietako/(galeretako) parte-hartzea	-	-
Dibidenduen banaketa	-	(37)
Beste batzuk	3	-
Ekitaldi-amaierako saldoa	3.042	3.091

Erakunde taldeaniztunetako eta elkartuetako partaidetzei buruzko 2016ko eta 2015eko abenduaren 31ko informazio garrantzitsua, integrazio globalaren metodoa erabiliz bateratu dena, l. eranskinean jaso da.

30. Aseguru- eta berraseguru-kontratuek babestutako aktiboak

Hona hemen balantze bateratuetako epigrafe honek 2016ko eta 2015eko abenduaren 31n duen banakapena:

	2016	2015
Kontsumitu gabeko primetarako hornidura teknikoak	11.721	11.468
Bizi-aseguruetarako hornidura teknikoak	967	1.263
Prestazioetarako hornidura teknikoak	13.113	12.467
Berraseguru-eragiketengatiko kredituak	771	-
	26.572	25.198

**URTEKO KONTU BATERATUEN TXOSTENA, 2016KO ABENDUAREN 31N
BUKATUTAKO EKITALDIKOA**
(Mila eurokotan adierazita)

31. Aktibo ukigarriak

Hona hemen balantze bateratuetako epigrafe honek 2016ko eta 2015eko abenduaren 31n duen banakapena:

	2016	2015
<u>Ibilgetu materiala</u>	298.658	317.842
Erabilera propioa:	286.927	306.625
Tresna informatikoak eta instalazioak	7.893	8.425
Altzariak, ibilgailuak eta gainerako instalazioak	30.213	30.245
Eraikinak	288.974	307.497
Uneko obrak	1.244	1.217
Beste batzuk	3	9
Narriaduraren ondoriozko balio-zuzenketak	(41.400)	(40.768)
Errentamendu operatiboan utzitakoak	10.971	10.426
Gizarte-ekintzari lotua	760	791
Altzariak eta instalazioak	3	3
Higiezinak	757	788
<u>Ondasun higiezinak</u>	55.889	61.829
Eraikinak	66.086	72.315
Landa-finkak, lursailak eta orubeak	1.349	1.349
Narriaduraren ondoriozko balio-zuzenketak	(11.546)	(11.835)
	354.547	379.671

URTEKO KONTU BATERATUEN TXOSTENA, 2016KO ABENDUAREN 31N BUKATUTAKO EKITALDIKOA (Mila eurokotan adierazita)

Jarraian, "Aktibo ukigarriak" epigrafeko saldoak 2016ko eta 2015eko ekitaldietan izandako mugimenduaren berri emango dugu:

	Erabilera propiokoa	Errentamendu operatiboan utzitakoak	Gizarte- ekintzari lotua	Ondasun higiezinak inbertsioak	Guztira
Gordina					
Saldoa 2015eko urtarrilaren 1ean	635.877	18.136	2.135	89.012	745.160
Gehikuntzak	14.265	4.574	-	699	19.538
Ateratzeak	(62.434)	(4.539)	-	(4.301)	(71.274)
Intsuldaaketak	(3.238)	-	-	3.238	-
Korronteak ez diren eta salgai dauden aktiboetatik/etara intsuldatzea	(2.255)	-	-	3.222	967
Saldoa 2015eko abenduaren 31n	582.215	18.171	2.135	91.870	694.391
Gehikuntzak	13.230	6.539	-	827	20.596
Ateratzeak	(12.487)	(5.102)	-	(14.098)	(31.687)
Intsuldaaketak	(2.195)	-	-	2.195	-
Korronteak ez diren eta salgai dauden aktiboetatik/etara intsuldatzea	(17.418)	-	-	1.797	(15.621)
Saldoa 2016ko abenduaren 31n	563.345	19.608	2.135	82.591	667.679
Metatutako amortizazioa					
Saldoa 2015eko urtarrilaren 1ean	279.952	7.347	1.314	19.004	307.617
Zuzkidurak	15.360	3.709	30	927	20.026
Ateratzeak	(61.621)	(3.311)	-	(433)	(65.365)
Intsuldaaketak	2.073	-	-	(2.073)	-
Korronteak ez diren eta salgai dauden aktiboetatik/etara intsuldatzea	(924)	-	-	798	(126)
Beste batzuk	(18)	-	-	(17)	(35)
Saldoa 2015eko abenduaren 31n	234.822	7.745	1.344	18.206	262.117
Zuzkidurak	14.697	3.956	31	1.004	19.688
Ateratzeak	(9.805)	(3.064)	-	(4.915)	(17.784)
Intsuldaaketak	(388)	-	-	388	-
Korronteak ez diren eta salgai dauden aktiboetatik/etara intsuldatzea	(4.331)	-	-	489	(3.842)
Beste batzuk	23	-	-	(16)	7
Saldoa 2016ko abenduaren 31n	235.018	8.637	1.375	15.156	260.186
Aktiboen narriaduraren ondoriozko balio-zuz.					
2015eko urtarrilaren 1eko saldoa	(30.883)	-	-	(1.427)	(32.310)
Zuzkidurak (65. oharra)	(9.800)	-	-	(10.200)	(20.000)
Ateratzeak	-	-	-	-	-
Intsuldaaketak	-	-	-	-	-
Beste batzuk	(85)	-	-	(208)	(293)
Saldoa 2015eko abenduaren 31n	(40.768)	-	-	(11.835)	(52.603)
Zuzkidurak (65. oharra)	(527)	-	-	(2.153)	(2.680)
Ateratzeak	-	-	-	2.338	2.338
Intsuldaaketak	(104)	-	-	104	-
Beste batzuk	(1)	-	-	-	(1)
Saldoa 2016ko abenduaren 31n	(41.400)	-	-	(11.546)	(52.946)
Garbia					
Saldoa 2015eko abenduaren 31n	306.625	10.426	791	61.829	379.671
Saldoa 2016ko abenduaren 31n	286.927	10.971	760	55.889	354.547

URTEKO KONTU BATERATUEN TXOSTENA, 2016KO ABENDUAREN 31N BUKATUTAKO EKITALDIKOA (Mila eurokotan adierazita)

2016ko ekitaldian zehar, baja eman zaie 11.638 mila euroko balio gordina duten ibilgetu materialeko elementuei (2015ean 61.092 mila eurokoei —58.157 mila euro 2015ean egindako zaharberritzeen ondoriozko bajei dagozkie—) eta 9.182 mila euroko balio gordinetako higiezinetak inbertsioei (2015ean 1.211 mila eurokoei); batez ere 35 bulego saltzeari dagozkie eta, horien ondorioz, 427 mila euroko galerak sortu dira.

2016ko ekitaldian, 3.219 mila euroko kontabilitate-balio garbiko intsuldaketak egin dira “Erabilera propioko ibilgetua” eta “Saltzeko eutsitako aktibo ez-korronteak” epigrafeetatik “Ondasun higiezinetak inbertsioak” epigrafera (8.129 mila eurokoak 2015ean), ekitaldi horretan hirugarrenei alokatu zaizkien 5 bulegoengatik (26 2015ean).

2016ko ekitaldian zehar, 13.087 mila euroko zenbateko garbiko intsuldaketak egin dira “Erabilera propioko ibilgetua” epigrafeetik “Saltzeko eutsitako aktibo ez-korronteak” epigrafera (1.331 mila eurokoak 2015ean), batez ere 35 bulego ixteagatik.

Balantze bateratuetako “Erabilera propioko ibilgetu materiala” epigrafeko saldoa, 2016ko eta 2015eko abenduaren 31koa, banakatuko dugu orain:

	Gordina	Metatutako amortizazioa	Narriaduraren ondoriozko zuzenketak	Garbia
2016ko abenduaren 31n				
Tresna informatikoak eta instalazioak	57.575	(49.682)	-	7.893
Altzariak, ibilgailuak eta gainerako instalazioak	162.067	(131.854)	-	30.213
Eraikinak	341.567	(52.593)	(41.400)	247.574
Uneko obrak	1.244	-	-	1.244
Beste batzuk	892	(889)	-	3
	563.345	(235.018)	(41.400)	286.927
2015eko abenduaren 31n				
Tresna informatikoak eta instalazioak	54.339	(45.914)	-	8.425
Altzariak, ibilgailuak eta gainerako instalazioak	165.129	(134.884)	-	30.245
Eraikinak	360.592	(53.095)	(40.768)	266.729
Uneko obrak	1.217	-	-	1.217
Beste batzuk	938	(929)	-	9
	582.215	(234.822)	(40.768)	306.625

“Erabilera propiokoa den eta eraikitze-bidean dagoen ibilgetu materiala” atalaren arrazoizko balioa txostenaren 42. oharrean agertzen da.

“Erabilera propioko ibilgetu materiala” atalaren 2016ko eta 2015eko abenduaren 31ko saldo garbian ez da sartzen erabiltzen ez diren aktibo materialen zenbatekorik.

URTEKO KONTU BATERATUEN TXOSTENA, 2016KO ABENDUAREN 31N BUKATUTAKO EKITALDIKOA (Mila eurokotan adierazita)

2016ko eta 2015eko abenduaren 31n erabiltzen diren eta erabat amortizatuta dauden Taldearen “Erabilera propioko ibilgetu materiala” ataleko elementuen balio gordina 146.340 mila eurokoa eta 142.794 mila eurokoa dira, gutxi gorabehera eta hurrenez hurren.

Balantze bateratuetako “Ondasun higiezinak” epigrafeko saldoa, 2016ko eta 2015eko abenduaren 31koa, banakatuko dugu jarraian:

	<u>Gordina</u>	<u>Metatutako amortizazioa</u>	<u>Narriaduraren ondoriozko zuzenketak</u>	<u>Garbia</u>
2016ko abenduaren 31n				
Eraikinak	81.242	(15.156)	(11.546)	54.540
Landa-finkak, lursailak eta orubeak	1.349	-	-	1.349
	<u>82.591</u>	<u>(15.156)</u>	<u>(11.546)</u>	<u>55.889</u>
2015eko abenduaren 31n				
Eraikinak	90.521	(18.206)	(11.835)	60.480
Landa-finkak, lursailak eta orubeak	1.349	-	-	1.349
	<u>91.870</u>	<u>(18.206)</u>	<u>(11.835)</u>	<u>61.829</u>

“Ondasun higiezinak” epigrafeko arrazoizko balioa txostenaren 42. oharrean agertzen da.

2016ko eta 2015eko ekitaldietan Taldearen Ondasun higiezinak inbertsioetatik lortutako ustiapen-sarrera garbiak 2.626 mila eurokoak eta 2.582 mila eurokoak izan ziren, gutxi gorabehera eta hurrenez hurren.

Merkataritzarako lokalak edo antzekoak errentan hartzeko kontratuek, oster, badute muga-eguna, eta kasuaren arabera zehazten da.

URTEKO KONTU BATERATUEN TXOSTENA, 2016KO ABENDUAREN 31N
BUKATUTAKO EKITALDIKOA
(Mila eurokotan adierazita)

Balantze bateratuetako “Errentamendu operatiboan utzitako aktiboak” epigrafeko saldoa, 2016ko eta 2015eko abenduaren 31koa, banakatu dugu hemen:

	Gordina	Metatutako amortizazioa	Garbia
2016ko abenduaren 31n			
Makineria	4.572	(2.080)	2.492
Altzariak eta lanabesak	328	(59)	269
Eraikinak	-	-	-
Informatika-ekipamenduak	9.052	(3.991)	5.061
Mediku-ekipamenduak	234	(18)	216
Garraio-elementuak	4.759	(2.299)	2.460
Beste batzuk	663	(190)	473
	19.608	(8.637)	10.971
2015eko abenduaren 31n			
Makineria	4.475	(2.114)	2.361
Altzariak eta lanabesak	47	(13)	34
Eraikinak	-	-	-
Informatika-ekipamenduak	8.446	(3.795)	4.651
Mediku-ekipamenduak	-	-	-
Garraio-elementuak	4.759	(1.747)	3.012
Beste batzuk	444	(76)	368
	18.171	(7.745)	10.426

2016ko eta 2015eko ekitaldietan Taldeak Errentamendu operatiboan utzitako aktiboen errentetatik lortutako sarrerak 4.943 mila eurokoak eta 4.777 mila eurokoak izan dira, gutxi gorabehera eta hurrenez hurren. 2016ko eta 2015eko ekitaldietan, Taldeak Errentamendu operatiboan utzitako aktiboen ustiapen-gastuak 458 mila eurokoak eta 487 mila eurokoak izan dira, gutxi gorabehera eta hurrenez hurren (56. oharra).

2016ko eta 2015eko abenduaren 31n, Taldeak konpromiso hau du hartuta aktibo ukigarriaren inguruan:

- Ondasun higiezin batzuen errentaria da Taldea; 2016ko eta 2015eko ekitaldietan, 6.003 mila euro eta 6.609 mila euro ordaindu ditu, hurrenez hurren, horien alokairuagatik (60.b oharra). 2016ko eta 2015eko abenduaren 31n, 14 urteko batez besteko hondar-bizitza dute errentamendu-kontratu horiek.
- Taldeak nahitaez betetzeko epealdian egingo dituen etorkizuneko gutxieneko ordainketen 2016ko abenduaren 31ko balioa 4.533 mila eurokoa da urtebeteko epean (4.774 mila eurokoa 2015ean), 13.896 mila eurokoa urtebete eta bost urte bitartekoan (14.671 mila eurokoa 2015ean) eta 13.148 mila eurokoa bost urtetik gorakoan (15.323 mila eurokoa 2015ean).

**URTEKO KONTU BATERATUEN TXOSTENA, 2016KO ABENDUAREN 31N
BUKATUTAKO EKITALDIKOA
(Mila eurokotan adierazita)**

32. Aktibo ukiezinak

Hona hemen balantze bateratuetako epigrafe honek 2016ko eta 2015eko abenduaren 31n duen banakapena:

	2016	2015
Merkataritzako fondoa	33.425	33.425
Bestelako aktibo ukiezina	143	66
Balio-bizitza mugagabekoa	143	66
Amortizatutako kostua	143	66
Aktiboen narriaduraren ondoriozko balio-zuzenketak	-	-
Balio-bizitza mugatukoa	-	-
Amortizatutako kostua	-	-
	33.568	33.491

Balantze bateratuetako "Merkataritzako fondoa" epigrafeko saldoa, 2016ko eta 2015eko abenduaren 31koa, banakatuko dugu jarraian:

	2016	2015
Seguros Lagun Aro SA		
Gordina	33.425	33.425
Narriaduraren ondoriozko zuzenketak	-	-
	33.425	33.425

2011ko abenduaren 20ra arte, Taldeak Seguros Lagun Aro SAren kapital sozialaren % 36,05 izan zuen zuzenean eta % 4,94 zeharka. Data horretan, Taldeak Seguros Lagun Aro SAren kapital sozialaren % 59,01 eskuratu zuen. Horrela, Seguros Lagun Aro SAren kontrola bereganatu zuen. Aseguruen sozietate horrek bizitzakoak ez diren atal nagusietako arriskuak aseguratzeko dituzte, eta adar bakoitzerako lege-estaldura jakin batzuk dituzte finkatuta.

Erosketaren ondoriozko merkataritza-fondoak (33.425 mila eurokoak) bi iturburu dituzte: batetik, eskuratutako bezero-oinarria eta, bestetik, Taldearen eta Seguros Lagun Aro SAren eragiketak uztartuz ziurrenik sortuko diren eskala-ekonomiak.

Entitate Nagusiko administratzaileek eskura dituzten zenbatespenen eta proiektzioen arabera, merkataritzako fondoak sortzen dituzten partaidetzako erakundeek Taldeari egoztekoak diren sarreren aurreikuspenetan egoki jasota dago horien balio garbi erregistratua.

URTEKO KONTU BATERATUEN TXOSTENA, 2016KO ABENDUAREN 31N BUKATUTAKO EKITALDIKOA (Mila eurokotan adierazita)

Ondoren, “Merkataritzako fondoa” atalak “Aktiboen narriaduraren ondoriozko balio-zuzenketak” aintzat hartu gabe 2016ko eta 2015eko ekitaldietan izandako mugimenduak erakutsiko ditugu:

	2016	2015
Ekitaldi-hasierako saldoa	33.425	33.425
Negozio-konbinazioaren ondorioz bateratze-perimetrea aldatzeagatiko sarrerak	-	-
	33.425	33.425

2016ko eta 2015eko abenduaren 31n amaitutako ekitaldietako galdu-irabazien kontu bateratuko “Aktibo ez-finantzarioen balioaren narriadura edo (–) narriaduraren itzulketa – Merkataritzako fondoa” epigrafean ez da narriaduraren ondoriozko balio-zuzenketarik egin.

Hauek dira merkataritzako fondoen narriadura ebaluatzeko erabilitako hipotesi makroekonomikoak eta interes-tasen ingurukoak:

Espainiako ekonomiak nahiko bilakaera ona izango du 2017an, eta oraindik ere nabarmenduko da Euroguneko herrialdeen artean. Ekonomiak bere potentzialaren ginetik hazten jarraitzeko moduko marjina du, eta etxeko eskariak jarraituko du hazkunde ekonomikoari tiratzen. Halere, BPGdak azken bi urteetan baino indar txikiagoa izango du, bi arrazoi hauek direla medio: (i) jarduerari eutsi dioten faktoreen inpaktu positibo txikiagoa —petrolio, zerga-politika eta interes-tasa apalak dira faktoreok— eta (ii) Erresuma Batua EBtik irteteko prozesuaren inguruko ziurgabetasunaren ondorioak. Lan-merkatuari dagokionez, langabezia-tasak beheranzko joera izango du.

Krisialdiaz geroztik metatutako desorekak zuzendu egin dira: higiezinaren sektorearen doikuntza bukatu da, kanpo-superabita dago, sektore pribatuaren zorra nabarmen jaitsi da; horri esker, hazkunde ekonomiko iraunkorragoa lortzeko oinarriak daude. Higiezinaren sektoreak hobetzeko bidean jarraituko du, lan-merkatuaren portaera hobeari eta hipoteken interes-tasa apalei esker. BPGd nominalaren portaera hobeak sektore pribatuaren palanka-efektu alderantzikatua eragingo du, eta, horri esker, kreditua egonkortu egingo da.

Etxeko arrisku nagusia testuinguru politikoa izango da oraindik ere. Izan ere, egoera politikoak eragotzi egiten du egiturazko erreforma berriak egitea eta Europako Batzordeak ezarritako helburu fiskalak betetzea.

Inflazioari dagokionez, Espainiak hazkunde positiboa izango du, azken urteotako erregistro negatiboen ondoren. Hori gertatu ahal izango da, petrolioaren prezioari lotutako oinarri-efektua desagertu egingo delako eta gehiegizko ahalmena murrizteko prozesuak aurrera egin ahala.

URTEKO KONTU BATERATUEN TXOSTENA, 2016KO ABENDUAREN 31N BUKATUTAKO EKITALDIKOA (Mila eurokotan adierazita)

Seguros Lagun Aro SAtik datozen aktiboak erosi izanaren ondoriozko negozio-konbinazioan sortutako merkataritza-fondoari lotuta, 2016ko eta 2015eko itxieran, Taldeak Seguros Lagun Aro SArek merkataritza-fondoaren narriaduraren aztarnarik ote dagoen balioztatu du eta zenbateko berreskuragarria zenbatetsi. Zenbateko berreskuragarri horiek haien liburu-etako zenbatekoak baino handiagoak direnez, ez da narriadurarik gertatu.

Balioztatzeko, metodologia hau erabili du: aseguru-sozietatearen jarduerari lotutako etorkizuneko mozkin garbi banagarriak 5 urteko (2021era arteko) proiektzioarekin deskontatzea, eta amaierako balioa kalkulatzeko, % 1eko betiko hazkunde-tasa erabiliz. Hauek dira finantza-proiektzioak eraikitzeko funtsezko aldagaiak: zuzeneko aseguruaren marjina gordinaren bilakaera —espero diren negozio-bolumenen eta interes-tasen menpe egongo da— eta emaitza-kontuko gainerako partiden eta kaudimen-mailaren bilakaera.

Banatu beharreko fluxuen gaur egungo balioa, erabilera-balioa lortzeko erabiltzen dena, kalkulatzeko, Seguros Lagun Aro SArek kapital-kostua (Ke) hartzen da deskontu-tasa gisa, merkatuko partaide baten ikuspegitik. Hori zehazteko, CAPM (Capital Asset Pricing Model) metodoa erabili da.

Metodo horri jarraikiz, % 6,59ko deskontu-tasa erabili da.

Proiektatutako aldian erabili diren urteko hazkunde-tasak (CAGRak) % 1,0 eta % 3,4 bitartekoak izan dira eskuratutako primetan eta % 1 eta % 4,8 bitartekoak aseguruaren gastu teknikoetan.

2016ko eta 2015eko abenduaren 31n, balioztapenaren funtsezko aldagaien sentsibiltate-azterketa egin da, eta hor ere ez da antzeman narriadura-aztarnarik.

2016ko eta 2015eko abenduaren 31n indarrean dagoen zerga-araudiaren arabera, sortutako merkataritzako fondoa ez da kengarria zergetan.

**URTEKO KONTU BATERATUEN TXOSTENA, 2016KO ABENDUAREN 31N
BUKATUTAKO EKITALDIKOA**
(Mila eurokotan adierazita)

33. Zergen ondoriozko aktiboak eta pasiboak

Hona hemen balantze bateratueta epigrafe hauek 2016ko eta 2015eko abenduaren 31n duten banakapena:

	Aktiboak		Pasiboak	
	2016	2015	2016	2015
Ohiko zergak	13.330	14.573	3.868	5.228
Sozietateen gainerako Zerga.	1.113	1.450	3.868	5.228
BEZa	9.455	10.030	-	-
Ogasun publikoa zordun atxikipenengatik	2.762	3.093	-	-
Beste batzuk	-	-	-	-
Geroratutako zergak:	285.960	301.522	117.495	125.263
Saltzeko prest dagoen zorroaren balioztapenagatik				
doikuntzak	25.621	24.743	78.429	78.986
Higiezinak errebalorizatzea	-	-	32.058	39.214
Irekiera-komisioak	141	214	-	-
Kreditu fiskalak	205.515	223.487	-	-
Ibilgetua berriro inbertitzea	-	-	-	-
Pentsioetarako eta antzeko betebeharrarako fondoa	10.032	7.246	-	-
Kaudimengabeziarako eta bestelako horniduretarako				
fondoa	41.189	42.505	-	-
Ibilgetuaren amortizazioa	-	-	-	-
Partaidetzen narriadura	-	-	-	-
Finantza-pasibo propioen eta hipoteka-zedulen				
errebalorizazioa	-	-	5.030	5.030
Gordailuak Bermatzeko Fondoa	-	-	-	-
Beste kontzeptu batzuk	3.462	3.327	1.978	2.033
	299.290	316.095	121.363	130.491

Entitate Nagusiari eta partaidetzako erakundeei aplikatzekoa den sozietateen gainerako zergaren inguruan indarrean dagoen araudi fiskalaren ondorioz, 2016ko eta 2015eko ekitaldietan aldeak sortu dira irizpide kontableen eta fiskalen artean. Alde horiek aktiboko eta pasiboko "Geroratutako zergak" epigrafean erregistratu dira, jardura etengabeen irabazien gainerako zerga kalkulatu eta erregistratzean.

URTEKO KONTU BATERATUEN TXOSTENA, 2016KO ABENDUAREN 31N BUKATUTAKO EKITALDIKOA (Mila eurokotan adierazita)

Ondoren, aktiboko eta pasiboko "Geroratutako zergak" epigrafeko saldoek 2016 eta 2015 ekitaldietan izandako mugimenduak azalduko ditugu:

	Aktiboa		Pasiboa	
	2016	2015	2016	2015
Ekitaldi-hasierako saldoa	301.522	307.072	125.263	137.047
Gehikuntzak / (gutxitzeak)	(15.562)	(5.550)	(7.768)	(11.784)
Kaudimengabeziatarako eta bestelako horniduretarako				
fondorako zuzkidura	(1.316)	6.360	-	-
Ibilgetua berriro inbertitzea	-	-	-	-
Saltzeko prest dagoen zorroa balioztatzeagatik				
doikuntzak	878	3.124	(557)	(9.797)
Higiezinaren errebalorizazioa	-	-	(7.156)	-
Irekiera-komisioak	(73)	(199)	-	-
Kreditu fiskalak	(17.972)	2.312	-	-
Pentsioetarako eta antzeko betebeharrerarako fondoak	2.786	(2.634)	-	-
Gordailuak Bermatzeko Fondoak	-	(14.552)	-	-
Beste batzuk	135	39	(55)	(1.987)
Ekitaldi-itxierako saldoa	285.960	301.522	117.495	125.263

Zerga-oinarri negatiboengatik eta konpentsatzeko dauden kenkariengatik geroratutako zergen ondoriozko aktiboak onartzeko, ekitaldia itxi eta hurrengo 10 urteetan zerga-onuren bidez berreskuratzeko aukera ikusi behar da. 2016ko abenduaren 31n, Entitate Nagusiak 178.024 mila euroko eta 27.491 mila euroko aktiboak onartu ditu, hurrenez hurren, aipatu berri ditugun kontzeptuengatik geroratutako zergen ondorioz (197.570 mila eurokoak eta 25.917 mila eurokoak, hurrenez hurren, 2015eko abenduaren 31n). Horiek guztiak etorkizuneko ekitaldietan Entitate Nagusiak sortutako zerga-onuren kontra konpentsatzea espero da, Zuzendaritzak prestatutako urteko Gestio Planetan aurreikusi denez.

2013ko azaroaren 29ko 14/2013 Errege Lege Dekretuaren, Espainiako zuzenbidea Europar Batasuneko finantza-erakundearen gainbegiratzeari eta kaudimenari buruzko araudiaren arabera egokitzeko premiazko neurrien gainekoaren, Bigarren Azken Xedapenean ezarritakoari eta, Gipuzkoako Foru Aldundiaren 2014ko abenduaren 16ko 17/2014 Foru Arauan aurreikusitakoaren arabera, horren foru-araurako transposizioari jarraikiz, 2016ko abenduaren 31n 178 milioi euroko geroratutako zergen ondoriozko aktiboak ditu Taldeak, zerga-administrazioaren aurrean galdatzeko moduko kredituetan bihurtzeko moduan (197 milioi eurokoak, 2015eko abenduaren 31n). Era berean, 2016ko ekitalditik aurrera, bihurtze hori efektiboa izan dadin, % 1,5eko ondare-prestazioa eramango du lotuta, aktibo horien zenbatekoaren gainean (57. oharra).

41. oharrean Taldearen egoera fiskalari buruzko xehetasunak jaso ditugu.

URTEKO KONTU BATERATUEN TXOSTENA, 2016KO ABENDUAREN 31N BUKATUTAKO EKITALDIKOA (Mila eurokotan adierazita)

34. Beste aktibo eta pasibo batzuk

Hona hemen balantze bateratueta epigrafe hauek 2016ko eta 2015eko abenduaren 31n duten banakapena:

	Aktiboa		Pasiboa	
	2016	2015	2016	2015
Izakinak	19.476	3.441	-	-
Sortutako komisioen ondoriozko periodokatzeak	21.507	24.313	-	-
Beste periodokatze batzuk	21.163	32.747	52.922	58.575
Bideratzen ari diren eragiketak	463	349	1.332	65
Hartzekodun komertzialak eta ordaindu beharreko beste kontu batzuk	-	-	4.614	13.182
Gizarte Ekintzako Fondoa	-	-	12.030	11.765
Beste kontzeptu batzuk	335	785	1.604	6.342
	62.944	61.635	72.502	89.929

10. oharrean adierazi denez, “Beste aktibo batzuk - Beste periodokatze batzuk” epigrafeak 21.138 eta 24.660 mila euro biltzen ditu, hurrenez hurren, 2016ko eta 2015eko abenduaren 31n, 2012ko otsailaren 3ko 2/2012 Errege Lege Dekretuan ezarritakoari jarraikiz Gordailuak Bermatzeko Fondoari egin beharreko derramarenak. Era berean, 2015eko abenduaren 31n Gordailuak Bermatzeko Fondora ordaintzeko zegoen 10.484 mila euroko zenbatekoa jaso zuen “Beste pasibo batzuk – Beste periodokatze batzuk” epigrafeak, hain zuzen ere 6/2013 Errege Lege Dekretuan ezarritakoari jarraikiz egindako ezohiko derramarena; 2016ko ekitaldian ordaindu da.

2016ko ekitaldian, 17.842 mila euro mugitu dira “Saltzeko eutsitakotzat sailkatu diren aktibo ez-korronteak eta elementu-talde besterengarriak” epigrafetik “Beste aktibo batzuk - Izakinak” epigrafera, aktibo esleituengatik. Aktibo horiek sustatu eta garatu egingo ditu Taldeak.

Gizarte Ekintzako Fondoa

Hona hemen 2016ko eta 2015eko abenduaren 31ko balantzeetako “Beste pasibo batzuk” epigrafeko “Gizarte Ekintzako Fondoa” kapituluaren banakapena:

	2016	2015
Heziketako eta Sustapeneko Fondoa	12.030	11.765
Zuzkidura:	11.651	11.386
Aktibo materialari aplikatua	381	411
Beste inbertsio batzuei – Saltzeko prest dauden finantza-aktiboei aplikatua (25. oharra)	3.437	3.437
Ekitaldian konprometitutako gastuak	7.538	7.172
Uneko ekitaldiko mantentze-gastuak	(7.538)	(7.172)
Konprometitu gabeko zenbatekoa	7.833	7.538
Errebalorizazio-erreserbak	379	379
	12.030	11.765

URTEKO KONTU BATERATUEN TXOSTENA, 2016KO ABENDUAREN 31N BUKATUTAKO EKITALDIKOAK (Mila eurokotan adierazita)

Gizarte Ekintzako Fondoko saldoak mugimendu hauek izan ditu 2016ko eta 2015eko ekitaldietan:

	2016	2015
Ekitaldi-hasierako saldoa	11.765	11.430
Ekitaldiko soberakinaren kargura egin beharreko nahitaezko zuzkidura (57. oharra)	7.833	7.538
Ekitaldiko mantentze-gastuak	(7.538)	(7.172)
Ibilgetuaren amortizazioa (31. oharra)	(31)	(30)
Beste batzuk	1	(1)
	<hr/>	<hr/>
Ekitaldi-amaierako saldoa	12.030	11.765

Kreditu-kooperatibei buruzko 13/1989 Legeak, Kooperatiben Erregimen Fiskalari buruzko 20/1990 Legeak aldatu zuenak, hauxe agintzen du, 1978ko azaroaren 3ko 2860/1978 Errege Dekretuan ezarritako banaketa-irizpideei eutsiz: gutxienez soberakin garbiaren % 10 Heziketako eta Sustapeneko Fondora bideratuko da (4. oharra).

Fondo horretara egiten diren zuzkidurek kooperatibismoaren garapena, komunitateko kultura- eta asistentzia-beharrei erantzutea edo helburu horietan lagunduko duten ibilgetuak izango dituzte xede, besteak beste. Ildo horretatik, 2015eko eta 2014ko ekitaldietako nahitaezko zuzkiduratik —7.538 eta 7.172 mila eurokoak izan ziren, hurrenez hurren—, 4.644 mila euro MONDRAGON Taldeko korporazio-erakundeak finantzatzeko eta 482 mila euro Heziketako eta Kooperatiba arteko Sustapeneko Fondorako izan dira 2016an (4.767 eta 110 mila euro 2015ean).

35. Saltzeko eutsitakotzat sailkatu diren aktibo ez-korronteak eta elementu-talde besterengarriak

Hona hemen balantze bateratuetako epigrafe honek 2016ko eta 2015eko abenduaren 31n duen banakapena:

	2016	2015
Aktibo ukigarria	278.987	354.765
Erabilera propioko aktibo ukigarria	25.508	15.945
Ondasun higiezinak inbertsioak	12.845	11.923
Esleitutako aktibo ukigarria	808.381	892.935
Aktiboen narriaduraren ondoriozko balio-zuzenketak	(567.747)	(566.038)
	<hr/>	<hr/>
	278.987	354.765

URTEKO KONTU BATERATUEN TXOSTENA, 2016KO ABENDUAREN 31N BUKATUTAKO EKITALDIKOA (Mila eurokotan adierazita)

Ondoren, "Saltzeko eutsitakotzat sailkatu diren aktibo ez-korronteak eta elementu-talde besterengarriak" epigrafeak 2016ko eta 2015eko ekitaldietan izandako mugimenduak erakutsiko ditugu:

	2016	2015
Banakako partidak:		
Ekitaldi-hasierako saldoa	354.765	338.102
Gehikuntzak	32.254	68.047
Salmentaren ondoriozko bajak	(90.227)	(75.205)
Negozio-konbinazioen ondoriozko saldoak	-	-
Narriaduraren ondoriozko zuzkidura garbiak (67. oharra)	(11.742)	24.914
Aktibo ukigarrien intsuldaketak (31. oharra)	11.779	(1.093)
Aktibo kobraezinetarako intsuldaketak	-	-
Izakineterako intsuldaketak (34. oharra)	(17.842)	-
Ekitaldi-itxierako saldoa	278.987	354.765

Segidan, 2016ko eta 2015eko abenduaren 31n bukatutako ekitaldietako galdu-irabazien kontu bateratuko " Saltzeko eutsitakotzat sailkatu diren aktibo ez-korronteak eta elementu-talde besterengarriak" atalaren narriaduraren ondoriozko galerak xehatuko ditugu (67. oharra):

	2016	2015
Aktibo ukigarriak	(11.742)	24.914
Beste aktibo batzuk	-	-
	(11.742)	24.914
Emaizten kargurako zuzkidurak	(11.742)	24.914
	(11.742)	24.914

Hauxe da "Saltzeko eutsitakotzat sailkatu diren aktibo ez-korronteak eta elementu-talde besterengarriak" epigrafeko "Aktiboen narriaduraren ondoriozko balio-zuzenketak" ataleko saldoak 2016ko eta 2015eko ekitaldietan izandako mugimendua:

	2016	2015
Ekitaldi-hasierako saldoa	566.038	575.386
Emaizetan kargatzeko zuzkidura garbiak	(11.742)	(24.914)
Negozio-konbinazioaren ondoriozko altak	-	-
Maileguak eta kobratzeko partidak ataleko intsuldaketa (26. oharra)	20.106	17.467
Aktibo kobraezinetarako intsuldaketa eratutako fondoan eta salmenten ondoriozko baje kargura	3.288	(1.901)
Izakineterako intsuldaketa (34. oharra)	(33.427)	-
Beste batzuk	-	-
	567.747	566.038

URTEKO KONTU BATERATUEN TXOSTENA, 2016KO ABENDUAREN 31N BUKATUTAKO EKITALDIKOA (Mila eurokotan adierazita)

Hauxe da “Saltzeko eutsitakotzat sailkatu diren aktibo ez-korronteak eta elementu-talde besterengarriak” epigrafeko “Aktiboen narriaduraren ondoriozko balio-zuzenketak” ataleko saldoak 2016ko eta 2015eko ekitaldietan izandako mugimendua:

	2016	2015
Banakako partidak	567.747	566.038
	<u>567.747</u>	<u>566.038</u>

36. Finantza-pasiboak amortizatutako kostuan

Hona hemen balantze bateratuetako epigrafe honek 2016ko eta 2015eko abenduaren 31n duen banakapena:

	2016	2015
Banku zentraletako gordailuak	-	-
Kreditu-erakundearen gordailuak	202.981	262.856
Bezeroen gordailuak	17.894.200	18.282.763
Zorra adierazten duten balore jaulkiak	174.810	166.333
Beste finantza-pasibo batzuk	215.918	160.332
	<u>18.487.909</u>	<u>18.872.284</u>

Ondoren, 2016ko eta 2015eko abenduaren 31ko balantze bateratuetako “Finantza-pasiboak amortizatutako kostuan” epigrafearen banakapena egingo dugu:

	2016	2015
Dibisaren arabera:		
Eurotan	18.463.158	18.845.271
Dolarretan	23.583	25.196
Libera esterlinatan	711	1.108
Franko suitzarretan	199	198
Yen japoniarretan	33	202
Gainerakoak	225	309
	<u>18.487.909</u>	<u>18.872.284</u>
Muga-egunaren arabera:		
Agerikoak	12.542.554	11.204.408
Hilabetera artekoak	1.147.439	1.867.756
1 eta 3 hilabete bitartekoak	1.232.954	1.543.054
3 hilabete eta urtebete bitartekoak	3.161.928	3.177.863
1 eta 5 urte bitartekoak	7.460	637.914
5 urtetik gorakoak	201.025	187.745
Zehaztu gabeko muga-egunekoak	-	-
Balioztapenagatik doikuntzak	<u>194.549</u>	<u>253.544</u>
	<u>18.487.909</u>	<u>18.872.284</u>

**URTEKO KONTU BATERATUEN TXOSTENA, 2016KO ABENDUAREN 31N
BUKATUTAKO EKITALDIKOA
(Mila eurokotan adierazita)**

a) Banku zentraletako gordailuak

Jarraian, 2016ko eta 2015eko abenduaren 31ko balantze bateratuetan “Banku zentraletako gordailuak” epigrafeko saldoak duen banakapena emango dugu:

	2016	2015
Espainiako Bankua	-	-
Balioztapenagatiko doikuntzak	-	-
	-	-

16. oharrean adierazitakoari jarraikiz, Entitate Nagusiko finantzaketari eta likideziari jarraipena egiteko politika aktiboarekin bat, 2012ko ekitaldian Europako Banku Zentralak 2012ko otsailean eta martxoan iragarritako likidezia-enkanteetara jo zen. 2014ko abenduaren 31n, Entitate Nagusiak guztira 3.100 milioi euroko hainbat gordailu zituen Europako Banku Zentralean. Guztiak ere 2015. urtean mugaeguneratu ziren, eta, beraz, 2015eko eta 2016ko abenduaren 31n Entitate Nagusiak ez du gordailurik Europako Banku Zentralarekin.

Hurrenez hurren, % 0,00koa eta % 0,07koa izan dira Banku zentraletako gordailuek 2016ko eta 2015eko ekitaldietan lortu duten urteko batez besteko interes-tasa.

2016ko abenduaren 31n, Espainiako Bankuak fondo publikoen bermedun kredituen sisteman Entitate Nagusiari esleitutako muga 653.056 mila eurokoa da (1.637.172 mila eurokoa 2015eko abenduaren 31n).

b) Kreditu-erakundeen gordailuak

2016ko eta 2015eko abenduaren 31ko balantze bateratuetako “Kreditu-erakundeen gordailuak” epigrafeko saldoaren banakapena hauxe da:

	2016	2015
Eperako kontuak	19.427	30.387
Aktiboak aldi baterako lagatzea	-	-
Bestelako kontuak	183.453	232.357
Balioztapenagatiko doikuntzak	101	112
	202.981	262.856

Hurrenez hurren, % 0,37koa eta % 0,30ekoa izan dira Kreditu-erakundeen gordailuek 2016ko eta 2015eko ekitaldietan lortu duten urteko batez besteko interes-tasa.

2016ko eta 2015eko abenduaren 31n, hurrenez hurren 183.453 eta 232.357 mila euro daude “Bestelako kontuak” atalean erregistratuta, kreditu-erakundeen gordailutan, Entitate Nagusiak tresna deribatuetan egindako eragiketengatik erakunde horiekin hartutako konpromisoak betetzearen berme gisa.

**URTEKO KONTU BATERATUEN TXOSTENA, 2016KO ABENDUAREN 31N
BUKATUTAKO EKITALDIKOA
(Mila eurokotan adierazita)**

c) Bezeroen gordailuak

Jarraian, 2016ko eta 2015eko abenduaren 31ko balantze bateratuetan “Bezeroen gordailuak” epigrafeko saldoak duen banakapena emango dugu:

	2016	2015
Espainiako administrazio publikoak	208.728	168.252
Aktiboak aldi baterako lagatzea kontrapartidadun erakundeekin	102.857	339.231
Beste sektore egoiliar batzuk:	17.541.489	17.716.568
Ageriko gordailuak:	11.326.419	9.722.611
Kontu korronteak	3.230.375	2.717.208
Aurrezki-kontuak	8.069.670	6.984.464
Beste batzuk	26.374	20.939
Eperako gordailuak:	4.928.523	6.572.932
Eperako ezarpenak	4.872.535	6.460.318
Beste batzuk	55.988	112.614
Aktiboak aldi baterako lagatzea	1.092.155	1.167.716
Balioztapenagatiko doikuntzak	194.392	253.309
Sortutako interesak	29.535	57.774
Mikro-estaldurako eragiketak	164.857	195.535
Beste sektore ez-egoiliar batzuk	41.126	58.712
	17.894.200	18.282.763

Bezeroen gordailuek honako batez besteko interes-tasa hau eman dute, produktua arabera, 2016ko eta 2015eko ekitaldietan:

	2016	2015
Ageriko gordailuak	% 0,06	% 0,19
Eperako gordailuak	% 1,19	% 1,85
Aktiboak aldi baterako lagatzea	% 0,19	% 0,51

2016ko abenduaren 31n, Entitate Nagusiak kooperatibekin, elkartutako bestelako enprekin eta Taldeak kudeatutako inbertsio-fondoekin 705.121 mila euroko saldo hartzekodunak ditu (2015ean 903.939 mila eurokoak).

URTEKO KONTU BATERATUEN TXOSTENA, 2016KO ABENDUAREN 31N BUKATUTAKO EKITALDIKOA (Mila eurokotan adierazita)

2016ko abenduaren 31n, balantzeko “Eperako gordailuak – Eperako ezarpenak” atalean, 1.225 milioi euro agertzen dira erregistratuta (1.825 milioi euro 2015eko abenduaren 31n), Entitate Nagusiak hipoteka-zedula bereziak jaulkitzearen ondorioz. Horiek Aktiboak Titulizatzeko zenbait Fondok harpidetu dituzte; hona hemen horien ezaugarriak:

Fondoaren izena	Despoltsapen-eguna	Hipoteka-zedula Zenbateko nominala (mila eurokotan)		Muga-eguna
		2016	2015	
Cédulas TDA3, Aktiboak Titulizatzeko Fondoa	03.03.04	-	300.000	01.03.16
Cédulas TDA5, Aktiboak Titulizatzeko Fondoa	29.11.04	100.000	100.000	27.11.19
IM Cédulas 5, Aktiboak Titulizatzeko Fondoa	15.06.05	500.000	500.000	15.06.20
IM Cédulas 7, Aktiboak Titulizatzeko Fondoa	31.03.06	625.000	625.000	31.03.21
IM Cédulas 9, Aktiboak Titulizatzeko Fondoa	09.06.06	-	300.000	09.06.16
		<u>1.225.000</u>	<u>1.825.000</u>	

Jaulkitako zedulen urteko interes-tasa nominala % 3,50 eta % 4,12 artekoa da, 2016ko abenduaren 31n (% 3,50 eta % 4,39 bitartekoa 2015eko abenduaren 31n). “Beste sektore egoiliar batzuk – Balioztapenagatiko doikuntzak” epigrafean, 164.857 mila euro agertzen dira 2016ko abenduaren 31n (195.535 mila euro 2015eko abenduaren 31n). Funtsean, hipoteka-zedulek arrazoizko balioan izandako aldaketei dagozkio. Aldaketok interes-tasaren arriskuaren ondorioz gertatu dira, eta, esan beharra dago, arrisku horri kontabilitate-estaldura eman zaiola, 28. oharrean azaldu denez.

2009ko apirilaren 24ko 716/2009 Errege Dekretuaren 21. artikuluan eta Espainiako Bankuaren 2010eko azaroaren 30eko 7/2010 Zirkularrean ezarritakoari jarraikiz, LABORAL Kutxak hipoteka-zedulak jaulkitzen dituenez, hipoteka-zedula eta -bonuak jaulkitzen dituzten erakundeei aplikatzeko kontabilitate-erregistro bereziari buruzko informazioa txertatu dugu, urteko kontu hauen 70. oharrean.

URTEKO KONTU BATERATUEN TXOSTENA, 2016KO ABENDUAREN 31N BUKATUTAKO EKITALDIKOA (Mila eurokotan adierazita)

Jarraian, 2016ko eta 2015eko abenduaren 31ko balantze bateratueta "Bezereen gordailuak" epigrafeko saldoak duen banakapena emango dugu, dibisen eta muga-egunen arabera:

	2016	2015
Dibisaren arabera:		
Eurotan	17.869.450	18.255.750
Dolarretan	23.582	25.196
Libera esterlinatan	711	1.108
Franko suitzarretan	199	198
Yen japoniarretan	33	202
Gainerakoak	225	309
	17.894.200	18.282.763
Muga-egunaren arabera:		
Agerikoak	12.335.351	10.970.519
Hilabetera artekoak	985.393	1.726.928
1 eta 3 hilabete bitartekoak	1.222.154	1.529.435
3 hilabete eta urtebete bitartekoak	3.156.536	3.165.813
1 eta 5 urte bitartekoak	318	625.600
5 urtetik gorakoak	-	11.036
	17.699.752	18.029.331
Balioztapenagatiko doikuntzak	194.448	253.432
	17.894.200	18.282.763

d) Zorra adierazten duten balore jaulkiak

Segidan, 2016ko eta 2015eko abenduaren 31ko balantze bateratueta "Balore negoziagarriak ordezkaturako zorrak" epigrafeko saldoaren banakapena azaltzen da:

	2016	2015
Ordaindukoak eta efektuak	-	-
Bihurgarriak ez diren beste balore batzuk	-	-
Hipoteka-tituluak	1.024.810	1.716.333
Balore propioak	(850.000)	(1.550.000)
Balioztapenagatiko doikuntzak	-	-
	174.810	166.333

Hipoteka-tituluak

2006an zehar, titulizazio-bonuak jaulkitzeko hipoteka-mailegu batzuk ekarri zituen Taldeak IM Caja Laboral 1, ATF titulizazio-fondora. 2008ko eta 2011ko ekitaldietan ere, titulizazio-bonuak jaulkitzeko mailegu batzuk ekarri zituen Taldeak IM Caja Laboral 2 ATF eta IM Caja Laboral Empresas 1 ATF titulizazio-fondoetara —azken hori 2016ko ekitaldian likidatu zen aurretiaz (26. oharra)—, eta Taldeak guzti-guztiak harpidetu zituen. Harpidetutako bonu horiek berme kolateral gisa erabiltzeko asmoa du Taldeak, Eurosistemako kreditu-eragiketetan, hain zuzen ere.

URTEKO KONTU BATERATUEN TXOSTENA, 2016KO ABENDUAREN 31N BUKATUTAKO EKITALDIKOA (Mila eurokotan adierazita)

2016ko abenduaren 31n, 174.810 mila eurokoa da IM Caja Laboral 1 ATF eta IM Caja Laboral 2 ATF titulizazio-fondoen bitartez jaulki diren eta Taldekoak ez diren hirugarrenek harpidetu dituzten titulizazio-bonuen zenbateko efektiboa (166.333 mila eurokoa, 2015eko abenduaren 31n). Bonuok 2049ko urrian eta 2051ko urtarrilean mugaeguneratuko dira, hurrenez hurren, eta Euriborrari hurrenez hurren % 0,15 eta % 0,21 eta % 0,30 eta %1 bitarteko diferentziala gehituta ateratzen den interes-tasa sortzen dute urtean.

2014ko abenduaren 31n, atal honetan 150 milioi euroko balio nominala agertzen zen erregistratuta, hipoteka-zedulen bi jaulkipenen ondorioz. Europako Inbertsio Bankuak harpidetu zituen osotasunean eta 2019an eta 2020an mugaeguneratzen dira.

2015eko ekitaldian zehar, Entitate Nagusiak exekutatu egin zuen Europako Inbertsio Bankutik lortutako finantzaketa kitatzearen ondorioz hipoteka-zedulen jaulkitzaileari esleitzen zaion erosteko aukera. Hortaz, 2016ko eta 2015eko abenduaren 31n, kapitulu horrek ez du inolako saldorik, hipoteka-zedula horien balio nominala "Balore propioak" atalean jasota dagoelako.

2020an eta 2019an mugaeguneratzen diren Europako Inbertsio Bankuak harpidetutako baloreen errendimendua interes-tasa aldakorraren bidez zegoen zehaztuta, 3 hilera EuriBorrari % 5,50eko eta % 3,35eko marjina gehituta ateratzen den balio nominala aintzat hartuta, eta hiru hilean behin ordaintzen da.

Era berean, 2012ko ekitaldian Entitate Nagusiak 700 milioi euronako bi hipoteka-zedula jaulki zituen —2016ko eta 2017ko ekitaldietan mugaeguneratzen dira—. Horiek guztiak autozorrotz gisa gorde ziren "Balio propioak" atalean, Europako Banku Zentralarekin birdeskontuko lineak eskuratzeko berme kolateral gisa erabiltzeko.

Ondoren, "Zorra adierazten duten balore jaulkiak" epigrafean 2016ko eta 2015eko ekitaldietan izandako mugimenduak erakutsiko ditugu:

	2016	2015
Ekitaldi-hasierako saldoa	166.333	345.534
Isurketak	-	-
Hirugarrenek harpidetutako baloreak	8.444	-
Amortizazioak	(700.000)	(178.959)
Taldearen balore propioak	700.000	-
Balioztapenagatiko doikuntzak	33	(242)
Ekitaldi-itxierako saldoa	174.810	166.333

Segidan, Taldeak jaulkitako "Zorra adierazten duten baloreak" epigrafeko interesen 2016ko eta 2015eko abenduaren 31ko banakapena azalduko dugu (46. oharra):

	2016	2015
Zorra adierazten duten balore jaulkiak	771	1.247
Ordaindukoak eta efektuak	-	-
Beste balore bihurtgarri batzuk	-	-
Hipoteka-tituluak	771	1.247
	771	1.247

**URTEKO KONTU BATERATUEN TXOSTENA, 2016KO ABENDUAREN 31N
BUKATUTAKO EKITALDIKOA**
(Mila eurokotan adierazita)

37. Aseguru- eta berraseguru-kontratuek babestutako pasiboak

Hona hemen balantze bateratuetako epigrafe honek 2016ko eta 2015eko abenduaren 31n duen banakapena:

	2016	2015
Aseguruetarako hornidura teknikoak	478.136	458.961
Kontsumitu gabeko primetarako eta uneko arriskueterako hornidura teknikoak:	69.424	65.731
Zuzeneko aseguruak	69.424	65.731
Hornidura tekniko matematikoak	408.712	393.230
Zuzeneko aseguruak	408.712	393.230
Bizi-aseguruetarako hornidura teknikoak, inbertsioaren arriskua hartzaileek hartzen dutenean bere gain:	355	369
Zuzeneko aseguruak	355	369
Prestazioetarako hornidura teknikoak:	80.066	73.776
Zuzeneko aseguruak	80.066	73.776
Mozkinetako partaidetzetarako eta estornuetarako hornidura teknikoak:	195	198
Zuzeneko aseguruak	195	198
Lagatako berraseguruagatik jasotako gordailuak	-	-
	558.752	533.304

38. Hornidurak

Hona hemen balantze bateratuetako epigrafe honek 2016ko eta 2015eko abenduaren 31n duen banakapena:

	2016	2015
Pentsioak eta enplegu-ostean zehaztutako prestazioen bestelako obligazioak	35.830	25.879
Enplegatuentzako epe luzerako bestelako ordainsariak	-	-
Ordaintzeko dauden zergen ondoriozko prozesu-gaiak eta auziak	-	-
Emandako konpromisoak eta bermeak	25.411	31.187
Gainerako hornidurak	147.268	145.590
	208.509	202.656

URTEKO KONTU BATERATUEN TXOSTENA, 2016KO ABENDUAREN 31N BUKATUTAKO EKITALDIKOA (Mila eurokotan adierazita)

Ondoren, "Hornidurak" epigrafean 2016 eta 2015 ekitaldietan izandako mugimenduak erakutsiko ditugu:

	Pentsioak eta enplegu-ostean zehaztutako prestazioen bestelako obligazioak	Enplegatuentzako epe luzerako bestelako ordainsariak	Ordaintzeko dauden zergen ondoriozko prozesu-gaiak eta auziak	Emandako konpromisoak eta bermeak	Gainerako hornidurak	Guztira
2015eko abenduaren 31n						
Ekitaldi-hasierako saldoa	35.109	-	162	31.840	117.472	184.583
Gehikuntzak, dauden horniduren igoerak barne	2.481	-	-	26.517	36.968	65.966
(-) Erabilitako zenbatekoak	(11.711)	-	-	-	(13.439)	(25.150)
(-) Erabili gabeko zenbatekoak, epealdian berrinbertituak	-	-	(162)	(27.295)	(6.253)	(33.710)
Beste mugimendu batzuk	-	-	-	125	10.842	10.967
Ekitaldi-itxierako saldoa	<u>25.879</u>	<u>-</u>	<u>-</u>	<u>31.187</u>	<u>145.590</u>	<u>202.656</u>
2016ko abenduaren 31n						
Ekitaldi-hasierako saldoa	25.879	-	-	31.187	145.590	202.656
Gehikuntzak, dauden horniduren igoerak barne	21.437	-	-	29.305	28.211	78.953
(-) Erabilitako zenbatekoak	(11.486)	-	-	-	(17.935)	(29.421)
(-) Erabili gabeko zenbatekoak, epealdian berrinbertituak	-	-	-	(34.224)	(19.905)	(54.129)
Beste mugimendu batzuk	-	-	-	(857)	11.307	10.450
Ekitaldi-itxierako saldoa	<u>35.830</u>	<u>-</u>	<u>-</u>	<u>25.411</u>	<u>147.268</u>	<u>208.509</u>

a) Pentsioak eta enplegu-ostean zehaztutako prestazioen bestelako obligazioak

Entitate Nagusiak Plantillak Dinamizatzeko II. Planera, 1958 Dinamizazio Planera eta Sare Berria planera atxikitze borondatezko erabakiaren ondoriozko etorkizuneko konpromisoak ditu bazkide batzuekin hartuta, 2016ko eta 2015eko abenduaren 31n. Horrela, bada, benetan erretiratu bitartean jarduneko langileek jasoko dituzten soldata-osagaien eta beste gizarte-zama batzuen ondoriozko konpromisoei erantzuteko fondoak ditu eratuta Entitate Nagusiak. Konpromisook plana ezarri zenetik bazkideek Entitate Nagusiari zerbitzu emateari uzten dioten egunera bitartean sortutakoak izango dira.

**URTEKO KONTU BATERATUEN TXOSTENA, 2016KO ABENDUAREN 31N
BUKATUTAKO EKITALDIKOA
(Mila eurokotan adierazita)**

Entitate Nagusiak enplegu ondoko ordainketetan hartutako konpromisoen egungo balioa eta konpromiso horiek nola estaltzen ziren azalduko dugu jarraian:

	2016	2015
Hartutako konpromisoak	35.830	25.879
	<u>35.830</u>	<u>25.879</u>
Estaldurak		
Barruko fondoak	35.830	25.879
	<u>35.830</u>	<u>25.879</u>

2016ko eta 2015eko abenduaren 31n, enplegu ondoko ordainketen ondoriozko konpromisoak estaltzeari buruzko etorkizuneko prestazio-fluxuak balioztatu dira. Horretarako, proiektatutako kreditu-unitatearena hartu da kalkulua egiteko metodotzat, eta erretiratzeko eskubidea ematen duen lehena erretiratzeko adintzat.

Hona hemen balioztapen aktuarialean kontuan hartutako hipotesi finantzario-aktuariala:

	2016	2015
Deskontu-tasa	% 0	% 0,25
Kontsumo-aurrerakin gordinaren etorkizunerako hazkundea	% 0	% 0
Prestazioen hazkundea	% 0	% 0
KPlaren hazkundea	% 2	% 2
Erretiratzeko adina	Ahalik eta adinik txikienean	Ahalik eta adinik txikienean

Obligazioen deskonturako interes-tasa zehazteko, konpromisoaren iraupena (1,6 urtekoa) hartu da kontuan. Erreferentziazko kurba kalkulatzeko, berriz, 2016ko abenduaren 31ko Euro Denominated Corporate Bonds AA kurba hartu da erreferentziazat (Iturria: Bloomberg).

b) Gainerako hornidurak

"Hornidurak - Gainerako hornidurak" epigrafeak gastu posibleei edo galerei aurre egiteko edo abian diren erreklamazio eta auzietatik datozen erantzukizun probable edo ziurrei edo Taldearen jardueraren ondoriozko betebeharrei erantzuteko hornidurak hartzen ditu, besteak beste, bere baitan. Epigrafe horren saldoa zenbatesteko, kalkulu-prozedura zuhur eta sendoak erabili dira, estali behar dituzten betebeharrekin dakarten zalantza kontuan hartuta.

Esan beharra dago, 2016ko abenduaren 21ean Europar Batasuneko Justizia Auzitegiak zoru-klausula deiturikoen gainean argitaratu zuen epaiaren ondorioz eta kontsumitzaileak babesteko neurri urgenteei buruzko 2017ko urtarrilaren 20ko Errege Lege Dekretua indarrean sartu delarik, Taldeak handitu egin dituela 2016an kontzeptu horretan zituen hornidurak, 11 milioi euroan alegia.

URTEKO KONTU BATERATUEN TXOSTENA, 2016KO ABENDUAREN 31N BUKATUTAKO EKITALDIKOA (Mila eurokotan adierazita)

39. Fondo propioak

Hona hemen balantze bateratuetako epigrafe honek 2016ko eta 2015eko abenduaren 31n duen banakapena:

	2016	2015
Kapitala	712.957	708.403
Bestelako erreserbak	766.469	722.703
(Norberaren akzioak)	(1.393)	(1.359)
Erakunde nagusiko jabeek egotz dakiekeen emaitza	103.473	102.787
(Konturako dibidenduak)	(28.644)	(29.741)
	<u>1.552.862</u>	<u>1.502.793</u>

Kapitala

Entitate Nagusiaren kapital soziala lan-bazkideek, bazkide kolaboratzaileek eta kooperatiba elkartuek eginiko eta ordaindutako ekarpenez dago osatuta. Entitate Nagusiko estatutu sozialen arabera (1. oharra), bazkide bakoitzaren ekarpenen zenbateko osoak ezin izango du kapital sozialaren % 20 gainditu, pertsona juridikoa denean, eta % 2,5, pertsona fisikoa denean. Bazkideek elkarrearen zorrerikiko duten erantzukizuna beren ekarpenen balioari dagokiona da.

Ekitaldi bakoitzean, Kontseilu Errektoreak ekarpenei aplikatuko zaien interes-tasa proposatzen dio Batzar Nagusiari, horrek onespenez eman diezaiola. Kreditu Kooperatiben Legeak ezartzen duen araudiaren arabera, interes hori ezin da inoiz izan diruaren legezkotasunaren interes-tasa baino sei puntu handiagoa. 2016ko eta 2015eko ekitaldietan urteko interesa % 4koa izan da.

Ondoren, Entitate Nagusiaren "Kapitala" epigrafeko saldoan 2016ko eta 2015eko ekitaldietan izandako mugimenduak erakutsiko ditugu:

	2016	2015
Ekitaldi-hasierako saldoak	708.403	695.962
Aurreko ekitaldiko soberakinaren banaketatik sortutako kooperatiba-itzulkinak	18.845	17.931
Uneko ekitaldiko kapital sozialari egindako ekarpenetatik kapitalizatutako ordainketak	-	-
Kapital sozialerako ekarpenak		
- Kooperatiba elkartuenak	2.318	2.311
- Bazkideenak eta beste batzuenak	3.490	1.958
Ken, bajengatik ekarpenen likidazioa		
- Kooperatiba elkartuenak	(5.637)	(2.348)
- Bazkideenak eta beste batzuenak	(14.462)	(7.411)
Negozio-konbinazioen ondoriozko altak	-	-
Finantza-pasiboaren izaerako kapitalerako intsuldaketak	-	-
Ekitaldi-itxierako saldoak	<u>712.957</u>	<u>708.403</u>

**URTEKO KONTU BATERATUEN TXOSTENA, 2016KO ABENDUAREN 31N
BUKATUTAKO EKITALDIKOA**
(Mila eurokotan adierazita)

2016ko abenduaren 31n, Lagun-Aro, Borondatzeko Gizarte Aurreikuspenerako Erakundea da zuzenean edo zeharka Entitate Nagusiaren kapital sozialean % 10etik gorako partaidetza duen erakunde bakarra; % 15,19koa da partaidetza (2015ean % 14,95ekoa).

2016ko eta 2015eko ekitaldietan, kapital-ekarpeneko bi jaulkipen egin ditu Entitate Nagusiak:

- i) Lehenengo jaulkipena lan-bazkideei, bazkide kolaboratzaileei eta kooperatiba elkartuei zuzendu zitzairen, eta 2012ko apiriletik urrira bitarteko harpidetze-aldia izan zuen. 2016ko eta 2015eko abenduaren 31n, bigarren jaulkipen horretan harpidetutako zenbatekoa 37.480 eta 38.293 mila eurokoa izan da, hurrenez hurren. Lehen jaulkipen horretan, urtean % 7,5eko ordainketa finkoa lortu zen, 2015eko abenduaren 15era arte. Hortik aurrera, Entitateko Batzar Nagusiak gainerako ekarpen arruntetarako onartu zuen tasaren pareko ordainketa ezarri zen.
- ii) Bigarren jaulkipena 2012ko abenduan abiatu zen, eta Entitatearekin lotura zehatz bat duten bezeroei zuzendu zitzairen. 2016ko eta 2015eko abenduaren 31n, bigarren jaulkipen horretan harpidetutako zenbatekoa 57.095 eta 57.766 mila eurokoa izan da, hurrenez hurren. Bigarren jaulkipen horretarako, urtean % 6ko ordainketa finkoa zehaztu zen, 2014ko abenduaren 30era arte. Hortik aurrera, Entitateko Batzar Nagusiak gainerako ekarpen arruntetarako onartu zuen tasaren pareko ordainketa ezarri zen.

Ekarpenak (elkarte-zatiak) *inter vivos* eskualdagarriak dira, baina baldintza batekin: ekarpena jasotzen duena bazkide izatea edo bazkide bihurtzea, Entitate Nagusiaren estatutuetan ezarritako baldintzen arabera. Bestalde, *mortis causa* oinordetza bidez ere transmiti daitezke, eskubidedunak bazkideak badira edo bazkide bihurtzen badira sei hileko epean. Bazkideren batek baja hartuz gero, bazkide horrek, edo dagozkion eskubidedunek, kapital sozialari egindako ekarpenak itzultzeko eska dezakete. Kasu horretan, behin betiko baja-egunaren osteko lehen Batzar Nagusiak onartutako balantzearen arabera zehaztuko da ekarpenaren balioa, eta, bazkide izateari utzi izanaren arrazoiaren arabera, gerta daiteke zenbatekoa txikitzea, Kontseilu Errektoreak erabakitako ehunekoa aplikatuz. Halaber, Kontseilu Errektoreak zehaztuko du ekarpena itzultzeko epea. Kasu guztietan, baja-egunetik bost urte igaro orduko itzuli beharko da, eta, bazkidearen bajaren arrazoia heriotza bada, urtebete baino lehen, heriotza-egunetik zenbatzen hasita.

2005eko azaroaren 4ko 1309/2005 Errege Dekretuaren Seigarren Azken Xedapenak hainbat aldaketa ekarri zituen, kreditu-kooperatiben arautegia onartu zuen 84/1993 Errege Dekretuaren 10. artikuluan, eta, horien bidez, kreditu-kooperatibek aukera dute estatutuetan bazkideen kapitalerako ekarpenen itzulketa mugatzeko. Entitate Nagusiaren estatutu sozialetan ezarri da, bazkideen ekarpenak itzultzeko nahitaezkoa izango dela Kontseilu Errektoreak aldeko erabakia hartzea eta errenboltoa egin ondoren gutxieneko kapital soziala, baliabide propioak edo kaudimen-koefizientea behar adina estalita geratzea.

URTEKO KONTU BATERATUEN TXOSTENA, 2016KO ABENDUAREN 31N BUKATUTAKO EKITALDIKOA (Mila eurokotan adierazita)

Entitate Nagusiaren estatutuen arabera, erabat itzuli behar den gutxieneko kapital soziala 10.000 mila eurokoa da.

2016ko eta 2015eko abenduaren 31n, Entitate Nagusiaren, ISGA Inmuebles SAre eta Caja Laboral Euskadiko Kutxa Cartera SLUren esku dauden mendeko erakundeen kapital-tresnak, horien balio nominala eta egun horietan egin gabe dauden ordainketak honako hauek dira:

	2016			2015		
	Akzio kop.	Balio nominala (eurotan)	Egin gabe dauden ordainketak	Akzio kop.	Balio nominala (eurotan)	Egin gabe dauden ordainketak
Seguros Lagun Aro Vida SA	285.000	111,88	8.565	285.000	111,88	8.565
Seguros Lagun Aro SA	87.360	90,15	-	87.360	90,15	-
Caja Laboral Gestión, SGIIC SA	1.045.000	6,01	-	1.045.000	6,01	-
Caja Laboral Pensiones GFP SA	250.000	10	-	250.000	10	-
Caja Laboral Euskadiko Kutxa Cartera SLU	1.237.500	6	-	1.237.500	6	-
Caja Laboral Bancaseguros OBSV SLU	10.000	1	-	10.000	1	-
Sociedad Gestión Activos Caja Laboral SAU	995.889	1	-	995.889	1	-
Credilka SA	700.000	1	-	700.000	1	-
Pensos del Norte SA (**)	-	-	-	100.000	1	-
Clarim Alava SL (*)	-	-	-	-	-	-
Clarim Navarra SL (*)	-	-	-	-	-	-
Clarim Valladolid SL (*)	-	-	-	-	-	-
ISGA Inmuebles SA (*)	60.000	1	-	60.000	1	-
Eco Moncayo Azul SL (*)	-	-	-	-	-	-
Promociones Maralema SL (*)	-	-	-	-	-	-
Promociones Iturmendi 2010 SL (*)	-	-	-	-	-	-
Residencial Los Doce Amigos SL (*)	-	-	-	-	-	-
Copesa Montecerrao SL (***)	-	-	-	51.000	25	-
Copesa Valdecilla SL (*)	-	-	-	-	-	-
Interpartners Promoción Inmobiliaria Castilla y León SL (*)	-	-	-	-	-	-

(*) 2015eko ekitaldian, ISGA Inmuebles SAK Taldeko higiezinaren sozietateak (Clarim Álava SL, Clarim Navarra SL eta Clarim Valladolid SL) xurgatu zituen. Era berean, 2014ko ekitaldian zehar ISGA Inmuebles SAK xurgatu zuen Fomenciarren partaidetzako higiezinaren sei sozietate xurgatu zituen.

(**) 2016ko ekitaldian, Pensos del Norte SA sozietatea xurgatu du ISGA Inmuebles SAK.

(***) 2016ko ekitaldian zehar, LABORAL Kutxak Copesa Montecerrao SLn zuen partaidetza eskuratu du ISGA Inmuebles SAK. Aldi berean, Copesa Montecerrao SL likidatu egin da 2016ko ekitaldian.

URTEKO KONTU BATERATUEN TXOSTENA, 2016KO ABENDUAREN 31N BUKATUTAKO EKITALDIKOA (Mila eurokotan adierazita)

Bestelako erreserbak

Balantze bateratuetako "Bestelako erreserbak" epigrafeko saldoa, 2016ko eta 2015eko abenduaren 31koa, banakatuko dugu jarraian:

	2016	2015
Baterako negozioetako eta elkartuetako inbertsioetan metatutako erreserbak edo galerak:	93	(114)
Erakunde elkartuak	93	10
Erakunde taldeaniztunak	-	(124)
Errebalorizazio-erreserbak:	-	-
Entitate Nagusia	-	-
Beste batzuk:	766.376	722.817
Entitate Nagusiari egotzitako erreserbak (galerak)	840.292	793.631
Mendeko erakundeei egotzitako erreserbak (galerak)	(73.916)	(70.814)
	766.469	722.703

Hona hemen "Bestelako erreserbak" epigrafearen saldoan 2016ko eta 2015eko ekitaldietan gertatutako mugimenduak:

	2016	2015
Ekitaldi-hasierako saldoa	722.703	685.013
Aurreko ekitaldiko emaitzaren banaketa	42.895	42.369
Bazkideen ekarpen garbiak	15	78
Beste batzuk	856	(4.757)
Ekitaldi-itxierako saldoa	766.469	722.703

1989ko maiatzaren 26ko Kreditu Kooperatiben 13/1989 Legeak —gero Kooperatiben Erregimen Fiskalari buruzko 1990eko abenduaren 19ko 20/1990 Legeak partzialki aldatu zuen— kreditua antolatzeko oinarri berriak ezarri zizkien erakunde horiei. 1993ko ekitaldian, berriz, 1989ko maiatzaren 26ko Kreditu Kooperatiben 13/1989 Legearen garapenerako arautegia onartu zen, 1993ko urtarrilaren 22ko 84/1993 Errege Dekretuaren bidez. Ekitaldian eskuragarri dagoen soberakina banatzeko irizpideak 4. oharrean jaso ditugu.

Nahitaezko Erreserba Fondoa

"Bestelako erreserbak" epigrafeak Nahitaezko Erreserba Fondoaren 583.906 mila euroak eta 546.202 mila euroak biltzen ditu, hurrenez hurren, 2016ko eta 2015eko abenduaren 31n. 13/1989 Legearen arabera, gutxienez ekitaldiko soberakinaren % 50 bideratu behar zen Nahitaezko Erreserba Fondora. Baina, 20/1990 Legeak aldatu egin zuen aurreko araua, ekitaldian Nahitaezko Erreserba Fondora bideratu beharreko gutxienezko % 20ra txikitzeko. Entitate Nagusiaren Estatutuetan ezarrita dagoen banaketa ekitaldian erabilgarri dagoen soberakinaren % 50ekoa da gutxienez, eta 4. oharrean banakatu da.

URTEKO KONTU BATERATUEN TXOSTENA, 2016KO ABENDUAREN 31N BUKATUTAKO EKITALDIKOA (Mila eurokotan adierazita)

Kaudimengabezia-arriskuak aurreikusteko erreserba

13/1989 Legea indarrean sartu arte, kreditu-kooperatiba kalifikatuek gutxienez ekitaldiko soberakinaren % 15 bideratu behar zuten erreserba horretara. 13/1989 Legeak eta 20/1990 Legeak, ordea, ez dute zehazten ekitaldiko soberakinaren banaketa egitean erreserbei ezer zuzkitu behar zaienik, kaudimengabezia-arriskuak aurreikusteko.

Errebalorizazio-erreserba

Entitate Nagusiak bere egin zuen aktibo materialen errebalorizazioaz Espainiako Bankuaren 4/2004 Zirkularraren Lehen Xedapen Iragankorrek dioena. Horren arabera, 2004ko urtarrilaren 1etik aurrera erakundeek aktibo materialeko edozein elementu arrazoizko balioan balioztatu dezakete, baldin eta aktiboak erabilera askekoak badira.

Borondatezko erreserbak

2011ko abenduaren 26an, baliabide propioen, eta bereziki erreserben, eraketa sinplifikatzeko helburuarekin, erreserbon eraketa aztertu ondoren, Entitate Nagusiaren Kontseilu Errektoreak ikusi zuen, horien eraketa eragin zuten jatorriak eta eraketatik iragandako epea direla eta, "Kaudimengabezia-arriskuak aurreikusteko erreserbak", "Errebalorizazio-erreserbak", "Lehen aplikazioko erreserbak" eta beste batzuk epigrafeak "Erabilera askeko erreserbak" direla. Hori dela eta, Caja Laboralaren Batzar Nagusiak 2012ko apirilaren 28an erabaki zuen, erabilera askeko erreserba horien saldoak epigrafe bakar batean bateratzea; "Borondatezko erreserbak" du izena eta guztira 88.947 mila euroko zenbatekoa biltzen du. Intsuldaketa hori 2011 ekitaldiaren amaieran erregistratu zuen Entitate Nagusiak.

Hona hemen 2016ko eta 2015eko abenduaren 31n mendeko erakundeei egotzitako "Bestelako erreserbak - Erreserbak/(galerak)" epigrafearen saldoa, erakundeen arabera banakatuta:

	2016	2015
Seguros Lagun-Aro Vida SA	(165)	(4.204)
Caja Laboral Gestión SGIIC SA	1.257	1.256
Caja Laboral Pensiones GFP SA	97	92
Credilka SA	858	856
Seguros Lagun-Aro SA	2.133	(4.469)
Caja Laboral Kutxa Cartera SLU	1.505	7.239
Caja Laboral Bancaseguros OBSV SLU	3.291	1.448
Sociedad Gestión Activos Caja Laboral SAU	(13.014)	(12.893)
ISGA Inmuebles SA	(69.878)	(61.781)
Pensos del Norte SA	-	894
Copesa Montecerrao SL	-	748
	(73.916)	(70.814)

URTEKO KONTU BATERATUEN TXOSTENA, 2016KO ABENDUAREN 31N BUKATUTAKO EKITALDIKOA (Mila eurokotan adierazita)

“Baterako negozioetako eta elkartuetako inbertsioetan metatutako erreserbak edo galerak” ataleko saldoak 2016ko eta 2015eko abenduaren 31n zuen xehapena hauxe da:

	2016	2015
Erakunde elkartuak:	93	10
ICR Institutional Investment Management SGIIC SA	93	10
Erakunde taldeaniztunak:	-	(124)
Fomenciar SL	-	-
Higiezinak sustatzeko sozietateak (ikus I. eranskina)	-	(124)
IK-LKS Corporate SL	-	-
	93	(114)

2016ko eta 2015eko abenduaren 31n Taldeari egotzitako emaitzetarako ekarpena banakatuko dugu jarraian, erakundeen arabera:

	2016	2015
Entitate Nagusia	103.695	97.727
Mendeko erakundeak:	(273)	4.977
Seguros Lagun Aro Vida SA	3.520	4.158
Caja Laboral Gestión SGIIC SA	873	1.422
Caja Laboral Pensiones GFP SA	18	48
Clarim Alava SL	-	-
Clarim Navarra SL	-	-
Clarim Valladolid SL	-	-
Seguros Lagun Aro SA	6.070	8.066
Caja Laboral Euskadiko Kutxa Cartera SLU	(10)	(13)
Caja Laboral BancaSeguros OBSV SLU	678	394
Credilka SA	(1)	1
Piensos del Norte SA	-	(100)
Sociedad Gestión Activos Caja Laboral SAU	(143)	154
ISGA Inmuebles SA	(11.278)	(9.423)
Eco Moncayo Azul SL	-	-
Promociones Maralema SL	-	-
Promociones Iturmendi 2010 SL	-	-
Residencial Los Doce Amigos SL	-	-
Copesa Montecerrao SL	-	270
Copesa Valdecilla SL	-	-
Interpartners Promoción Inmobiliaria Castilla y León, SM	-	-
Partaidetzaren metodoaz balioztatutako erakundeak:	51	83
- Erakunde elkartuak:	51	83
ICR Institutional Investment Management SGIIC SA	51	83
- Erakunde taldeaniztunak:	-	-
Fomenciar SL	-	-
Higiezinak sustatzeko sozietateak (ikus I. eranskina)	-	-
IK-LKS Corporate SL	-	-
	103.473	102.787

**URTEKO KONTU BATERATUEN TXOSTENA, 2016KO ABENDUAREN 31N
BUKATUTAKO EKITALDIKOA
(Mila eurokotan adierazita)**

40. Metatutako bestelako emaitza globala

Hona hemen balantze bateratuetako epigrafe honek 2016ko eta 2015eko abenduaren 31n duen banakapena:

	2016	2015
Emaizetan birsailka daitezkeen elementuak	131.525	135.290
Estdura-deribatuak. Eskudiru-fluxuen estaldura (zati efektiboarena)	-	-
Saltzeko prest dauden finantza-aktiboak:	131.525	135.290
Zor-tresnak	89.474	105.043
Ondare-tresnak	42.051	30.247
	131.525	135.290

"Ondare garbiko metatutako bestelako emaitza globala - Saltzeko prest dauden finantza-aktiboak" epigrafeko saldoan, zorro horren barruan dauden eta Taldearen ondare garbia osatzen duten finantza-tresnei dagozkien eta Taldeari egoztekoak diren arrazoizko balioaren aldakuntzen zerga-eraginaren zenbateko garbia biltzen da. Finantza-aktiboak saltzen direnean, aldeak galdu-irabazien kontu bateratuan jasotzen dira. Hona hemen 2016ko eta 2015eko abenduaren 31ko ondare garbiko "Metatutako bestelako emaitza globala" epigrafearen banakapena:

	2016	2015
Ekitaldi-hasierako saldoa	135.290	166.311
Emaizetan kargatzeko/(abonatzeko) mugimendu garbia	(6.612)	17.704
Salmentak eta amortizazioak	(8.652)	(9.029)
Narriaduraren ondoriozko galerak (garbiak), emaitzetan kargatzekoak	2.040	26.733
Errebalorizazio / (Minusbalio) garbiak	2.847	(48.725)
Beste batzuk	-	-
	131.525	135.290

Epigrafe honen bilakaera egoki irakurtzeko, finantza-merkatuen 2016ko eta 2015eko salbuespeneko inguruabarrak hartu behar dira kontuan; 18. oharrean azaldu dira.

Hona hemen 2016ko eta 2015eko abenduaren 31ko ondare garbiko "Balioztapenagatiko doikuntzak" epigrafeko zenbatekoaren banakapena, erakundeen arabera:

	2016	2015
Entitate Nagusia	103.210	106.114
Mendeko erakundeak:	28.315	29.176
- Seguros Lagun-Aro Vida SA	24.778	24.572
- Seguros Lagun Aro SA	3.537	4.604
Erakunde elkartuak eta taldeaniztunak	-	-
	131.525	135.290

**URTEKO KONTU BATERATUEN TXOSTENA, 2016KO ABENDUAREN 31N
BUKATUTAKO EKITALDIKOA**
(Mila eurokotan adierazita)

41. Egoera fiskala

Entitate Nagusiak eta partaidetzako erakundeek bakoitzaren arautegi fiskal aplikagarriaren arabera banaka aurkezten dituzte sozietateen gaineko zergaren aitorpenak.

Gipuzkoako Kooperatiben erregimen fiskalari buruzko 2/97 Foru Arauaren arabera, kreditu-kooperatibei aplikatu beharreko zerga-tasa bakarra da, hain zuzen, % 28koa. Gainerako mendeko finantza-sozietateetan, 2016an eta 2015ean % 28koa zen aplikatu beharreko zerga-tasa.

Partaidetzako erakunde nagusien 2016ko sozietateen gaineko zerga likidatzeko, Gipuzkoako Foru Aldundiaren 2014ko urtarrilaren 17ko 2/2014 Foru Araua eta Bizkaiko Foru Aldundiaren 2013ko abenduaren 5eko 11/2013 Foru Araua aplikatu behar dira, partaidetzako erakundeak jarduera non duen eta, beraz, sozietateen gaineko zergaren likidazioa non aurkezten duen.

Edozein modutan, Entitate Nagusiko eta partaidetzako erakundeetako administratzaileek 2016ko ekitaldian zerga horri dagozkion zenbatekoak kalkulatu dituzte, baita ekitaldiaren itxieran indarrean dagoen foru-araudiaren arabera ikuskapena egiteko prest dauden ekitaldietakoak ere.

Zerga-oinarri negatiboek eta Gipuzkoako foru-arautegiaren babesean sortutako kenketek 15 urteko aplikazio-muga dute.

URTEKO KONTU BATERATUEN TXOSTENA, 2016KO ABENDUAREN 31N BUKATUTAKO EKITALDIKOA (Mila eurokotan adierazita)

Hona hemen Entitate Nagusiaren 2016ko eta 2015eko ekitaldietako kontabilitate-emaizta indibidualaren eta sozietateen gaineko zergaren zerga-oinarriaren berdinkatzeari buruzko informazioa:

	2016	2015
Ekitaldiko zerga aurreko kontabilitate-emaizta (*)	116.811	110.262
Alde iraunkorrak		
Gehikuntzak		
- Kengarriak ez diren gastuak	620	254
- Beste kontzeptu batzuk	528	573
Kenketak		
- Heziketako eta Sustapeneko Fondorako nahitaezko zuzkidura (57. oharra) (*)	(7.833)	(7.538)
- Kooperatiba arteko Fondo Sozialerako zuzkidura	(11.306)	(10.759)
- Kapital sozialerako ekarpenen kargura ordaindutako interes gordin kengarriak	(28.700)	(29.007)
- Nahitaezko Erreserba Fondorako nahitaezko zuzkiduraren % 50	(19.583)	(18.845)
- Ustiapenari lotutako higiezinak saltzeagatik berrinbertitutako balio-handitzeak	-	-
- Ezarpen bikoitzagatik kenkariak	(9.416)	(16.378)
- Beste kontzeptu batzuk	-	5
Zergaren kontabilitate-oinarria	41.121	28.567
Denbora-aldeak		
- Uneko ekitaldian sortutakoak	5.250	12.708
- Dinamizazio Plana	9.951	(9.404)
- Beste hornidura batzuen zuzkidurak	(4.701)	22.112
- Beste batzuk	-	-
- Aurreko ekitaldietan sortutakoak	14.863	7.884
Zerga-oinarri fiskala	61.234	49.159
Zerga-oinarri negatiboen konpentsazioa	(61.234)	(49.159)
Likidazio-oinarria	-	-
Kuota osoa (% 28)	-	-
Kenketak eta hobariak	-	-
Kuota likidoa	-	-
Kontuko atxikipeak eta ordainketak	(2.762)	(3.041)
Sartu / (itzuli) beharreko sozietateen gaineko zerga	(2.762)	(3.041)

(*) Zerga aurreko emaitza, galdu-irabazien kontuko "Beste ustiapen-gastu batzuk" epigrafearen barruko Gizarte Ekintzako Fondoetarako nahitaezko zuzkidura aintzat hartu gabe (57. oharra).

URTEKO KONTU BATERATUEN TXOSTENA, 2016KO ABENDUAREN 31N BUKATUTAKO EKITALDIKOA (Mila eurokotan adierazita)

Hona hemen Entitate Nagusiaren galdu-irabazien kontuko “Jarduera etengabeen irabazien gaineko zergen ondoriozko gastuak edo (–) sarrerak” epigrafearen osaera, 2016ko eta 2015eko ekitaldietan:

	2016	2015
Kontabilitate-oinarria tasa aplikagarrian	11.514	7.999
Kenketak eta hobariak	(1.376)	(1.213)
Beste kontzeptu batzuk	(359)	(1.643)
	9.779	5.143

Hona hemen galdu-irabazien kontuko “Jarduera etengabeen irabazien gaineko zergen ondoriozko gastuak edo (–) sarrerak” epigrafearen osaera, 2016ko eta 2015eko ekitaldietan:

	2016	2015
Kontabilitate-oinarria tasa aplikagarrian	11.514	7.999
Kenketak eta hobariak	(1.376)	(1.213)
Beste kontzeptu batzuk	(359)	(1.643)
Entitate Nagusiaren mozkinen gaineko zerga	9.779	5.143
Partaidetzako erakundeen mozkinen gaineko zerga:		
Kontabilitate-oinarria tasa aplikagarrian	3.690	4.110
Beste kontzeptu batzuk	-	-
	13.469	9.253

Galdu-irabazien kontuko “Jarduera etengabeen irabazien gaineko zergen ondoriozko gastu edo sarrerez” gain, ondare garbiko “Bestelako emaitza globala” atalaren ondoriozko zerga geroratuak ere sortu edo berrinbertitu dira, 2016ko eta 2015eko ekitaldietan, eta zenbateko hauek izan dituzte:

	2016	2015
Metatutako bestelako emaitza globala:		
Saltzeko prest dauden finantza-aktiboak	(1.464)	(12.064)
Eskudiru-fluxuen estaldura	-	-
	(1.464)	(12.064)

2016ko eta 2015eko abenduaren 31n, etorkizuneko ekitaldietan konpentsatzeko dauden aurreko ekitaldietako Entitate Nagusiaren zerga-oinarri negatiboak hauexek dira:

	Kompentsazioaren azken ekitaldia	2016	2015
Zerga-oinarri negatiboak	2027	635.800	705.607
		635.800	705.607

URTEKO KONTU BATERATUEN TXOSTENA, 2016KO ABENDUAREN 31N BUKATUTAKO EKITALDIKO (Mila eurokotan adierazita)

2016ko eta 2015eko abenduaren 31n, haxe da etorkizuneko ekitaldietan erabiltzeko dauden Entitate Nagusiaren sozietateen gaineko zergaren kuotaren kenkari eta hobarien xehetasuna:

	Erabileraren azken ekitaldia	2016	2015
Ezarpen bikoitzagatiko kenkariak	2031	10.971	10.171
Kuotaren gaineko baterako mugadun kenkariak	2031	12.558	12.434
Kuotaren gaineko baterako mugarik gabeko kenkariak	2031	3.962	3.312
		<u>27.491</u>	<u>25.917</u>

Kuotaren gaineko baterako mugarik gabeko kenkariak Entitate Nagusiak I+G+i-an egindako inbertsioen ondoriozko kenkariei dagozkie, batez ere.

Entitate Nagusiko administratzaileen iritzian, adierazi ditugun zenbatekoak aplikatzea ahalbidetuko duten mozkin fiskalak sor daitezke etorkizunean. Horregatik, kenkari, hobari eta zerga-oinarri negatibo horiek "Geroratutako zergen ondoriozko aktiboak" atalean aktibatu dira (33. oharra).

Indarrean dagoen legeriaren arabera, zergak ezin dira behin betiko likidatutzat jo, harik eta aurkeztu diren aitorpenak aginte fiskalek ikuskatzen dituzten arte edo lau urteko iraungipen-epea iragan arte.

2016ko abenduaren 31n, Entitate Nagusiak agintari fiskalek ikuskatzeko ditu 2013tik 2016ra bitarteko ekitaldiei aplikagarri zaizkien zerga nagusi guztiak.

Entitate Nagusiko administratzaileen aburuz, ikuskatzeko dauden eta preskribatu ez diren ekitaldietako pasiboak (baldin badaude) ez dute eragin handirik izango, 2016ko ekitaldiko urteko kontu bateratuetan. Halaber, Taldeak eginiko eragiketei aplikatzekoa den araudi fiskala modu askotara uler daitekeenez, zenbait pasibo fiskal kontingente sor litezke ikuskatzeko dauden urteetan. Hala eta guztiz ere, Entitate Nagusiko administratzaileen iritziz, oso zaila izango da pasibo kontingente horiek gauzatzea, eta, edozein modutan, sor lezaketen zerga-zorrak ez luke eragin handirik izango Taldearen urteko kontu bateratuetan.

URTEKO KONTU BATERATUEN TXOSTENA, 2016KO ABENDUAREN 31N BUKATUTAKO EKITALDIKOA (Mila eurokotan adierazita)

42. Balantze bateratuko aktiboen eta pasiboen arrazoizko balioa

i) Aktibo eta pasibo finantzarioen arrazoizko balioa

13. oharrean adierazten denez, Kreditu-inbertsioak, Epemugako inbertsio-zorroa eta merkatuko balioa modu fidagarrian balioztatu ezin zaien Kapital-tresnak izan ezik, Entitatearen finantza-aktiboak arrazoizko balioan daude jasota, honekin batera doan balantze bateratuan. Era berean, Ageriko kapital errenboltsagarria eta kostu amortizatuko Finantza-pasiboak izan ezik, Taldearen finantza-pasiboak ere arrazoizko balioan daude jasota, honekin batera doan balantze bateratuan.

Taula honetan, 2016ko eta 2015eko ekitaldi-itxieretako arrazoizko balioak laburtu ditugu, arrazoizko balioa zehazteko Taldeak erabilitako balioztapen-metodologiaren arabera sailkatuta:

2016					
	Balantzea guztira	Arrazoizko balioa	Arrazoizko balioaren hierarkia		
			1. maila	2. maila	3. maila
Eskudirua, eskudiruko saldoak banku zentraletan eta ageriko beste gordailu batzuetan	453.030	453.030	-	-	453.030
Negoizatzeko eutsitako finantza-aktiboak	183.689	183.689	181.075	2.614	-
Emaizetan aldaketak dituzten finantza-aktiboak arrazoizko balioan	403	403	403	-	-
Saltzeko prest dauden finantza-aktiboak	5.048.900	5.022.265	4.555.591	194.488	272.186
Maileguak eta kobratzeko partidak	13.943.448	13.949.689	-	55.522	13.894.167
Muga-egunera arte eutsitako inbertsioak	439.533	531.311	528.899	2.412	-
Deribatuak – estaldura-kontabilitatea	186.213	186.213	-	186.213	-
FINANTZA AKTIBOAK GUZTIRA	20.255.216	20.326.600	5.265.968	441.249	14.619.383
Negoizatzeko eutsitako finantza-pasiboak	2.297	2.297	744	1.553	-
Finantza-pasiboak amortizatutako kostuan	18.487.909	18.487.909	-	-	18.487.909
Deribatuak – estaldura-kontabilitatea	178.447	178.447	-	178.447	-
FINANTZA PASIBOAK GUZTIRA	18.668.653	18.668.653	744	180.000	18.487.909
2015					
	Balantzea guztira	Arrazoizko balioa	Arrazoizko balioaren hierarkia		
			1. maila	2. maila	3. maila
Eskudirua, eskudiruko saldoak banku zentraletan eta ageriko beste gordailu batzuetan	209.855	209.855	-	-	209.855
Negoizatzeko eutsitako finantza-aktiboak	258.966	258.966	256.417	2.549	-
Emaizetan aldaketak dituzten finantza-aktiboak arrazoizko balioan	558	558	558	-	-
Saltzeko prest dauden finantza-aktiboak	4.616.341	4.589.196	4.070.487	221.428	297.281
Maileguak eta kobratzeko partidak	13.949.842	13.949.842	-	-	13.949.842
Muga-egunera arte eutsitako inbertsioak	1.142.714	1.227.673	1.215.536	12.137	-
Deribatuak – estaldura-kontabilitatea	232.753	232.753	-	232.753	-
FINANTZA AKTIBOAK GUZTIRA	20.411.029	20.468.843	5.542.998	468.867	14.456.978
Negoizatzeko eutsitako finantza-pasiboak	3.430	3.430	1.190	2.240	-
Finantza-pasiboak amortizatutako kostuan	18.872.284	18.872.284	-	-	18.872.284
Deribatuak – estaldura-kontabilitatea	114.798	114.798	-	114.798	-
FINANTZA PASIBOAK GUZTIRA	18.990.512	18.990.512	1.190	117.038	18.872.284

**URTEKO KONTU BATERATUEN TXOSTENA, 2016KO ABENDUAREN 31N
BUKATUTAKO EKITALDIKOA**
(Mila eurokotan adierazita)

Hauek dira arrazoizko balioak zehazteko erabili diren irizpideak:

1. maila: finantza-tresna horientzat jarduneko merkatuetan kotizatutako prezioak erabiltzea.

2. maila: antzeko finantza-tresnarentzat jarduneko merkatuetan kotizatutako prezioak edo bestelako balioztapen-teknika batzuk erabiltzea (horietan, input esanguratsu guztiak zuzenean edo zeharka behatzekoak diren merkatu-datueta oinarritzen dira).

3. maila: merkatu-datu behagarrietan oinarrituta ez dagoen input esanguratsuren bat duten balioztapen-teknikak erabiltzea.

Zehazki, honako balioztapen-teknika eta hipotesi hauek erabili dira, arrazoizko balioak zehazteko:

- Eskudirua, banku zentraletako eskudirutako saldoak eta ageriko beste gordailu batzuk: Ageriko saldoak edo epe laburrera egitekoak direnez, horien arrazoizko balioa kontabilitatekoarekin bat datorrela erabaki da.
- Zorra adierazten duten baloreak: Zor publikoko aktiboetarako eta kreditu-erakundeek jaulkitako errenta finkoko balore jakin batzuetarako, jarduneko merkatuetan argitaratutako kotizazioa hartu da (1. maila). Interes-tasaren bilakaerari lotutako errentagarritasuna duten errenta finkoko zenbait balore balioztatze, fluxuen deskontuan oinarritutako teknikak erabili dira, interes-tasen kurba eta antzeko tresnetarako merkatu-spreada erabiliz (2. maila). Zorra adierazten duten gainerako baloreetarako, kanpoko balioztapen-agente baimenduek kalkulaturako prezioak erabili dira (3. maila).
- Ondare-tresnak: Jarduneko merkatuetan argitaratutako kotizazioa hartu da aintzat (1. maila), inbertsio-fondo eta arrisku-kapitaleko fondo jakin batzuetarako salbu, horietarako kanpoko balioztapen-agente baimenduek kalkulaturako prezioak erabili baitira (2. eta 3. mailak).

Bestalde, 2016ko eta 2015eko abenduaren 31n kotizatu gabeko ondare-tresnak (hurrenez hurren, 26.635 mila eurokoak eta 27.145 mila eurokoak) daude "Saltzeko prest dauden finantza-aktiboak" zorroan sailkatuta eta kostu historikoan erregistratuta, eta, beraz, ez dira aurreko taulan aintzat hartu.

- Maileguak eta aurrerakinak - Bezeroak Erabaki da ez dagoela alde handirik horien kontabilitate-balioaren eta arrazoizko balioaren artean. Izan ere, Caja Laboralak emandako mailegu gehienek interes-tasa aldakorra dute erreferentziatzat edo, bestela, haien muga-eguna 12 hiletik beherakoa da. Era berean, kreditu-arriskuaren ondoriozko horniduren maila kuantifikatu da kreditu-arriskuko zorrarako, aplikagarri zaion kontabilitate-araudiari jarraikiz, eta nahikotzat jo da kreditu-arrisku horri aurre egiteko.

URTEKO KONTU BATERATUEN TXOSTENA, 2016KO ABENDUAREN 31N BUKATUTAKO EKITALDIKOA (Mila eurokotan adierazita)

Dena dela, egungo ekonomia- eta finantza-ingurunea kontuan hartuta eta finantza-aktibo horientzako merkaturik ez dagoenez, litekeena da aktibo horiek alderdi interesdunen artean trukatzuz gero har lezaketzen zenbatekoa eta erregistratutako balio garbia desberdinak izatea. Izan ere, balizko erosleak galerak deskontatzeko aukera izango luke, bai kontabilitate-araudi aplikagarriari jarraikiz sortutako eta kontabilizatutako galerak, bai egungo egoera ekonomikoak, bere iraunaldia dela-eta ezohikoak, etorkizunean jarraituz gero izan litzakeenak.

- Finantza-pasiboak amortizatutako kostuan: Erabaki da ez dagoela alde handirik horien kontabilitate-balioaren eta arrazoizko balioaren artean. Izan ere, gehienek interes-tasa aldakorra dute erreferentziazat edo, bestela, haien muga-eguna 12 hiletik beherakoa da.

Finantza-tresnen arrazoizko balioaren eta kontabilitate-balioaren artean aldea egotea hainbat arrazoren ondorio izan daiteke:

- Tasa finkoarekin jaulkitako tresnetan, horien arrazoizko balioa merkatuko interes-tasen bilakaeraren arabera aldatzen da. Tresnaren hondar-bizitza zenbat eta handiagoa, orduan eta aldakuntza handiagoa.
- Tasa aldakorrarekin jaulkitako tresnetan, erreferentziazko interes-tasarekiko marjina aldatu egiten bada tresna jaulki zenetik, gerta liteke arrazoizko balioa eta kontabilitate-balioa desberdinak izatea. Marjinak aldatzen ez badira, arrazoizko balioa eta kontabilitate-balioa birbalioztatzeko datetan bakarrik etorriko dira bat. Gainerako datetan, zehaztuta dauden fluxuak interes-tasaren arriskuaren menpe egongo dira.

Honekin batera doazen balantze bateratuetan 3. mailan sailkatu eta arrazoizko balioan erregistratu diren finantza-aktibo eta -pasiboen saldoen mugimendua azalduko dugu jarraian:

	Aktiboa	Pasiboa
Saldoa 2014ko abenduaren 31n	329.117	-
Emailzetan erregistratutako balioztapen-doikuntzak	(1.424)	-
Emailzetan erregistratu ez diren balioztapen-doikuntzak	10.108	-
Erosketak, salmentak eta likidazioak	(40.520)	-
Sarrera / (irteera) garbiak 3. mailan	-	-
Kanbio-aldeak eta beste batzuk	-	-
Saldoa 2015eko abenduaren 31n	297.281	-
Emailzetan erregistratutako balioztapen-doikuntzak	3.632	-
Emailzetan erregistratu ez diren balioztapen-doikuntzak	16.841	-
Erosketak, salmentak eta likidazioak	(45.568)	-
Sarrera / (irteera) garbiak 3. mailan	-	-
Kanbio-aldeak eta beste batzuk	-	-
Saldoa 2016ko abenduaren 31n	272.186	-

URTEKO KONTU BATERATUEN TXOSTENA, 2016KO ABENDUAREN 31N BUKATUTAKO EKITALDIKOA (Mila eurokotan adierazita)

2016ko eta 2015eko ekitaldietan zehar, ez da finantza-aktiboen intsuldaketarik egin balioztapen-maila ezberdinen artean.

ii) Aktibo ez-finantzarioen arrazoizko balioa

Taula honetan, arrazoizko balioaren irizpidez balioztatzen ez diren Taldearen aktibo ez-finantzarioek 2016ko eta 2015eko abenduaren 31n balantze bateratuan duten balioa jaso dugu, dagokien arrazoizko balioarekin batera, biak alderatzeko:

	2016		2015	
	Balio erregistratua	Arrazoizko balioa	Balio erregistratua	Arrazoizko balioa
Aktiboa				
Aktibo ukigarria:				
Erabilera propioa eta ondasun higiezinetak inbertsioak	342.816	364.652	368.454	395.972
Saltzeko eutsitakotzat sailkatu diren aktibo ez-korronteak eta elementu-talde besterengarriak	278.987	278.987	354.765	354.765
Izakinak	19.476	19.476	3.441	3.441

Honela zehaztu da aktibo horien arrazoizko balioa:

- 2016ko eta 2015eko abenduaren 31n, "Erabilera propioa ibilgetu materiala" eta "Ondasun higiezinetak inbertsioak" epigrafeetan sartutako ondasun higiezinaren arrazoizko balioa kalkulatzeko, hurrenez hurren kontabilitate-balioaren % 90erako eta % 51rako, erakunde independenteek 2012aren eta 2016aren artean emandako tasazio-balioak hartu dira kontuan, Espainiako Bankuak ezarritako arauari jarraituz. Gainerako higiezinetak, 2011ko balioztatzeak (barruko tasazioak eta balioztatzeak) eguneratu dira. Horiei, egungo abagunea eta merkatu-igurikimenak aintzat hartuta, objektibotasunez haztatutako zuzenketa-faktore bat aplikatu die Entitateak.

Aktibo ukigarriko gainerako elementuetarako, kontabilitate-balio garbia hartu dugu, egun horietan merkatuan zuten balioaren balioespenik fidagarriena delakoan.

- Estatuan saltzeko eutsitako aktibo ez-korronteen arrazoizko balioa zenbatesteko, horiek berreskuratzeko aukera hartu da kontuan, Espainiako Bankuaren 4/2016 Zirkularraren IX. eranskinaren V. atalean jasotako parametroak ezarritik, esleitutako ondasunen tipologia araberak. 2011ko abenduaren 31n higiezinaren sustapenari lotuta zeuden aktiboen kasuan, berriz, 2012ko otsailaren 3ko 2/2012 Errege Lege Dekretuan zehaztutako irizpideak erabili dira. Era berean, balio hori zehazteko, Espainiako Bankuaren Erregistroan erregistratuta dauden sozietateek egindako tasazioak erabili dira input osagarri gisa, 2003ko martxoaren 27ko ECO/805/2003 Ministerio Aginduan xedatutakoari jarraituz, bai eta higiezinaren merkatuaren eta ekonomia-zikloaren egungo egoera ere.

**URTEKO KONTU BATERATUEN TXOSTENA, 2016KO ABENDUAREN 31N
BUKATUTAKO EKITALDIKOA**
(Mila eurokotan adierazita)

Entitate Nagusiak tasazio-sozietate hauen zerbitzuak erabiltzen ditu, batez ere: Sociedad de Tasación SA, Krata SA, Gesvalt Sociedad de Tasación SA, Técnicas de Tasación SA eta Servicios Vascos de Tasaciones SA.

43. Emandako bermeak

Taldeak ohiko jardunean hartutako konpromisoen ondorioz ordaintzera behartuta daudenek ordaindu ezean, Taldeak berak ordaindu beharko du haien kontura, eta epigrafe honetan, 2016ko eta 2015eko abenduaren 31n Taldeak kontzeptu horregatik ordaindu beharreko zenbatekoak biltzen dira:

	2016	2015
Finantza-bermeak	102.438	75.624
Bestelako abalak eta kauzioak	146.972	171.481
Dokumentu-kreditu errebokaekin	10.332	10.450
	259.742	257.555

44. Emandako konpromiso kontingenteak

Hona hemen epigrafe honen banaketa 2016ko eta 2015eko abenduaren 31n:

	2016	2015
Hirugarrenek erabiltzeko modukoak:	893.232	869.833
Kreditu-entitateek	-	-
Administrazio publikoen sektoreak	103.008	98.849
Beste sektore egoiliar batzuek	781.122	761.374
Ez-egoiliarrek	139	647
Despoltsatzeko dauden harpidetutako baloreak	8.963	8.963
Bestelako konpromiso kontingenteak	151.844	115.257
Konpentsazio-ganberei emandako dokumentuak	151.844	115.257
	1.045.076	985.090

URTEKO KONTU BATERATUEN TXOSTENA, 2016KO ABENDUAREN 31N BUKATUTAKO EKITALDIKOA (Mila eurokotan adierazita)

45. Interesen ondoriozko sarrerak

Epigrafe honek xehetasun hauek ditu 2016ko eta 2015eko abenduaren 31n bukatutako ekitaldiei dagokien galdu-irabazien kontu bateratuan:

	2016	2015
Maileguak eta aurrerakinak	206.097	252.665
Banku zentralak	-	70
Kreditu-erakundeak	3.836	3.341
Bezeroak	202.261	249.254
Zorra adierazten duten baloreak	87.007	133.015
Diru-merkatuko eragiketak	1.018	229
Zalantzazko aktiboak	1.156	1.346
Aseguru-jardueraren finantza-sarrerak	17.798	18.465
Estaldura-eragiketengatik sarreraren zuzenketa	(13.569)	(16.155)
Bestelako interesak	36	44
	299.543	389.609

Hona hemen Taldearen bulegoak 2016ko eta 2015eko abenduaren 31n zuten kokapena lurraldeka:

	2016	2015
Bizkaia	94	103
Gipuzkoa	73	78
Araba	36	41
Nafarroa	43	47
Sare Berria	89	99
	335	368

46. Interesen ondoriozko gastuak

Epigrafe honek xehetasun hauek ditu 2016ko eta 2015eko abenduaren 31n bukatutako ekitaldiei dagokien galdu-irabazien kontu bateratuan:

	2016	2015
Gordailuak	78.900	167.215
Banku zentralak	3	251
Kreditu-erakundeak	1.061	997
Bezeroak	77.836	165.967
Diru-merkatuko eragiketak	139	37
Zorra adierazten duten balore jaulkiak (36. oharra)	771	1.247
Estaldura-eragiketen ondoriozko gastuen zuzenketa	(51.456)	(87.810)
Bestelako interesak	61	23
	28.415	80.712

Estaldura-eragiketen ondoriozko gastuen zuzenketa, hipoteka-zedulen jaulkipen batzuen arrazoizko balioa estaltzeko kontratatutako finantza-trukeko eragiketak jasotzen dira, nagusiki (36. eta 28. oharrek).

URTEKO KONTU BATERATUEN TXOSTENA, 2016KO ABENDUAREN 31N BUKATUTAKO EKITALDIKOA (Mila eurokotan adierazita)

47. Dibidenduen ondoriozko sarrerak

Epigrafe honek xehetasun hauek ditu 2016ko eta 2015eko abenduaren 31n bukatutako ekitaldiei dagokien galdu-irabazien kontu bateratuan:

	2016	2015
Ondare-tresnak:	7.993	8.536
Ekintzak	7.993	8.536
	<hr/>	<hr/>
	7.993	8.536
	<hr/>	<hr/>

48. Partaidetzaren metodoaz baloratutako erakundeen emaitzak

Epigrafe honek xehetasun hauek ditu 2016ko eta 2015eko abenduaren 31n bukatutako ekitaldiei dagokien galdu-irabazien kontu bateratuan (39. oharra):

	2016	2015
Erakunde elkartuak	51	83
Erakunde taldeaniztunak	-	-
	<hr/>	<hr/>
	51	83
	<hr/>	<hr/>

49. Komisioen ondoriozko sarrerak

Epigrafe honek xehetasun hauek ditu 2016ko eta 2015eko abenduaren 31n bukatutako ekitaldiei dagokien galdu-irabazien kontu bateratuan:

	2016	2015
Arrisku kontingenteengatik	3.606	3.501
Konpromiso kontingenteengatik	1.052	1.175
Atzerriko bankuetako dibisak eta billeteak aldatzeagatik	109	118
Kobrantza- eta ordainketa-zerbitzuengatik	45.848	42.105
Balore-zerbitzuengatik:	21.789	25.256
Baloreak aseguratuta eta kokatzea	-	7
Baloreak saldu eta erosteko.	850	1.218
Administrazioa eta zainketa	1.739	1.529
Ondarearen gestioa	19.200	22.502
Banku-jarduerakoak ez diren finantza-produktuen	17.958	20.450
komertzializazioagatik:		
Inbertsio Fondoak	1.748	1.695
Pentsio-fondoak	14.849	17.584
Aseguruak	1.361	1.171
Beste batzuk	-	-
Bestelako komisioak	15.099	14.777
	<hr/>	<hr/>
	105.461	107.382
	<hr/>	<hr/>

**URTEKO KONTU BATERATUEN TXOSTENA, 2016KO ABENDUAREN 31N
BUKATUTAKO EKITALDIKOA**
(Mila eurokotan adierazita)

50. Komisioen ondoriozko gastuak

Epigrafe honek xehetasun hauek ditu 2016ko eta 2015eko abenduaren 31n bukatutako ekitaldiei dagokien galdu-irabazien kontu bateratuan:

	2016	2015
Eragiketa aktibo eta pasiboetako artekaritzak	35	42
Beste erakunde korrespontsal batzuei lagatako komisioak	3.695	3.042
Efektuak kobratu edo itzultzeagatikoak	6	63
Beste arrazoi batzuegatikoak	3.689	2.979
Balore-eragiketengatik ordaindutako komisioak	1.105	1.010
Moneta-bitartekariekin	1.033	904
Beste batzuk	72	106
Bestelako komisioak	6.929	6.731
	11.764	10.825

51. Arrazoizko balioarekin balioztatu ez diren eta emaitzetan aldaketak dituzten finantza-aktibo eta -pasiboei kontuetan baja ematearen ondoriozko irabazi edo (-) galera garbiak

Epigrafe honek xehetasun hauek ditu 2016ko eta 2015eko abenduaren 31n bukatutako ekitaldiei dagokien galdu-irabazien kontu bateratuan:

	2016	2015
Saltzeko prest dauden finantza-aktiboak	11.716	12.541
Maileguak eta kobratzeko partidak	300	
	12.016	12.541
Irabaziak	26.003	18.797
Galerak	(13.987)	(6.256)
	12.016	12.541

**URTEKO KONTU BATERATUEN TXOSTENA, 2016KO ABENDUAREN 31N
BUKATUTAKO EKITALDIKOA**
(Mila eurokotan adierazita)

52. Negoziatzeko eutsitako finantza-aktibo eta -pasiboen ondoriozko irabazi edo (-) galera garbiak

Epigrafe honek xehetasun hauek ditu 2016ko eta 2015eko abenduaren 31n bukatutako ekitaldiei dagokien galdu-irabazien kontu bateratuan:

	2016	2015
Negoziatzeko eutsitako finantza-aktiboak	1.836	739
	<u>1.836</u>	<u>739</u>
Irabaziak	114.937	76.101
Galerak	<u>(113.101)</u>	<u>(75.362)</u>
	<u>1.836</u>	<u>739</u>

53. Emaizetan aldaketak dituzten eta arrazoizko balioan izendatuta dauden aktibo eta pasiboen ondoriozko irabazi edo (-) galera garbiak

Epigrafe honek xehetasun hauek ditu 2016ko eta 2015eko abenduaren 31n bukatutako ekitaldiei dagokien galdu-irabazien kontu bateratuan:

	2016	2015
Emaizetan aldaketak dituzten finantza-aktiboak arrazoizko balioan	(282)	2.886
	<u>(282)</u>	<u>2.886</u>
Irabaziak	816	4.328
Galerak	<u>(1.098)</u>	<u>(1.442)</u>
	<u>(282)</u>	<u>2.886</u>

**URTEKO KONTU BATERATUEN TXOSTENA, 2016KO ABENDUAREN 31N
BUKATUTAKO EKITALDIKOA**
(Mila eurokotan adierazita)

54. Estaldura-kontabilitatearen ondoriozko irabazi edo (–) galera garbiak

Epigrafe honek xehetasun hauek ditu 2016ko eta 2015eko abenduaren 31n bukatutako ekitaldiei dagokien galdu-irabazien kontuan:

	2016	2015
Estaldura-deribatuak	(31.015)	(71.489)
Beste batzuk	31.212	70.686
	<u>197</u>	<u>(803)</u>
Irabaziak	4.313.827	932.626
Galerak	(4.313.630)	(933.429)
	<u>197</u>	<u>(803)</u>

"Estaldura-kontabilitatearen ondoriozko irabaziak edo (–) galerak – Estaldura-deribatuak" epigrafean, Entitateak 2016an eta 2015ean zituen arrazoizko balioko estaldura-tresnen balioztapenagatiko doikuntzak sartzen dira. Bestalde, "Estaldura-kontabilitatearen ondoriozko irabaziak edo (–) galerak – Bestelakoak" epigrafean, arrazoizko balioa estaltzeko izendatutako kontratu horiek estali dituzten elementuen balioztapenagatiko doikuntzak sartzen dira (ikus 13.e oharra).

55. Kanbio-alde garbiak [irabazia edo (–) galera]

Epigrafe honek xehetasun hauek ditu 2016ko eta 2015eko abenduaren 31n bukatutako ekitaldiei dagokien galdu-irabazien kontu bateratuan:

	2016	2015
Irabaziak	155.823	370.027
Galerak	(154.793)	(369.034)
	<u>1.030</u>	<u>993</u>

56. Beste ustiapen-sarrera batzuk

Epigrafe honek xehetasun hauek ditu 2016ko eta 2015eko abenduaren 31n bukatutako ekitaldiei dagokien galdu-irabazien kontu bateratuan:

	2016	2015
Finantzarioak ez diren zerbitzuak emateagatiko salmentak eta sarrerak	4.957	6.140
Gainerako ustiapen-produktuak	<u>11.062</u>	<u>12.155</u>
Kostuak konpentsatzeko finantza-komisioak	2.337	2.338
Beste errentamendu operatibo batzuen sarrerak (garbiak) (31. oharra)	4.485	4.290
Aktibo higiezinaren ondoriozko izakinen aldakuntza	-	-
Beste produktu batzuk	<u>4.240</u>	<u>5.527</u>
	<u>16.019</u>	<u>18.295</u>

URTEKO KONTU BATERATUEN TXOSTENA, 2016KO ABENDUAREN 31N BUKATUTAKO EKITALDIKOA (Mila eurokotan adierazita)

57. Beste ustiapen-gastu batzuk

Epigrafe honek xehetasun hauek ditu 2016ko eta 2015eko abenduaren 31n bukatutako ekitaldiei dagokien galdu-irabazien kontu bateratuan:

	2016	2015
Gordailuak Bermatzeko Fondorako ekarpena (10. oharra)	20.671	20.033
Gordailuak Bermatzeko Fondorako ekarpena (10. oharra)	4.836	4.005
Gizarte-lanetarako fondoetarako nahitaezko zuzkidura (34. oharra)	7.833	7.538
Aktibo higiezin erostetako eta gastuak	-	-
Beste kontzeptu batzuk	10.343	6.694
Izakinetako aldakuntzak	-	-
	43.683	38.270

2016ko eta 2015eko abenduaren 31n amaitutako ekitaldietako galdu-irabazien kontu bateratuetako "Beste ustiapen-gastu batzuk - Gizarte Ekintzako Fondoetarako nahitaezko zuzkidura" epigrafean erregistratutako zenbatekoak (7.833 mila eurokoak eta 7.538 mila eurokoak, hurrenez hurren) Kooperatiben Legean eta Entitatearen estatutuetan ezarritakoari jarraikiz Heziketako eta Sustapeneko Fondora egin beharreko nahitaezko zuzkidurari dagozkio (4. oharra).

Era berean, "Beste ustiapen-gastu batzuk - Beste kontzeptu batzuk" epigrafean, zerga-administrazioaren aurrean galdagarria den kreditu gisa zehaztutako zergengatik aktiboak bihurtzearen ondoriozko ondare-prestazioaren estimazioa, 2016ko abenduaren 31koa, jaso da; 3.000 mila euroko kopurua osatzen du (33. oharra).

58. Aseguru- eta berraseguru-kontratuek babestutako aktibo-sarrerak

Epigrafe honek xehetasun hauek ditu 2016ko eta 2015eko abenduaren 31n bukatutako ekitaldiei dagokien galdu-irabazien kontu bateratuan:

	2016	2015
Jaulkitako aseguru- eta berraseguru-kontratuen sarrerak	177.357	186.600
	177.357	186.600

URTEKO KONTU BATERATUEN TXOSTENA, 2016KO ABENDUAREN 31N BUKATUTAKO EKITALDIKO (Mila eurokotan adierazita)

59. Aseguru- eta berraseguru-kontratuek babestutako pasibo-gastuak

Epigrafe honek xehetasun hauek ditu 2016ko eta 2015eko abenduaren 31n bukatutako ekitaldiei dagokien galdu-irabazien kontu bateratuan:

	2016	2015
Jaulkitako aseguru- eta berraseguru-kontratuen gastuak	131.854	140.695
	<u>131.854</u>	<u>140.695</u>

60. Administrazio-gastuak

a) Pertsonal-gastuak

Epigrafe honek xehetasun hauek ditu 2016ko eta 2015eko abenduaren 31n bukatutako ekitaldiei dagokien galdu-irabazien kontu bateratuan:

	2016	2015
Pertsonal aktiboaren soldatak eta eskersariak	131.749	133.498
Gizarte-segurantzaren kuotak	5.812	6.793
Kaleratzeen ondoriozko kalte-ordainak	1.658	223
Prestakuntza-gastuak	1.547	1.297
Beste pertsonal-gastu batzuk	919	712
	<u>141.685</u>	<u>142.523</u>

2016ko eta 2015eko abenduaren 31n, Entitate Nagusiaren jarduerari loturiko zerbitzuak ematearen ondoriozko ordainketak daude, honako hauek, hain zuzen:

	2016			2015		
	Interes hobaritua	Merkatuko interesa	Aldea	Interes hobaritua	Merkatuko interesa	Aldea
Interes-tasa txikiko maileguak	<u>82</u>	<u>499</u>	<u>417</u>	<u>324</u>	<u>755</u>	<u>431</u>

Ondoren, 2016ko eta 2015eko abenduaren 31n zegoen enplegatuen batez besteko kopurua zehazten da kategoriaren arabera banatuta:

	2016	2015
Zuzendariak	55	54
Buruak	461	489
Teknikariak	942	978
Administrariak	<u>1.031</u>	<u>1.025</u>
	<u>2.489</u>	<u>2.546</u>

2016ko abenduaren 31n, plantilla osoko 14 lagunek desgaitasun-mailaren bat zuten aitortuta (14k 2015eko abenduaren 31n ere).

URTEKO KONTU BATERATUEN TXOSTENA, 2016KO ABENDUAREN 31N BUKATUTAKO EKITALDIKOAK (Mila eurokotan adierazita)

2016ko eta 2015eko abenduaren 31n, hauxe zen Taldeko langileen banaketa, generoari begiratuta:

	Langile kopurua					
	2016			2015		
	Emakumeak	Gizonak	Guztira	Emakumeak	Gizonak	Guztira
Zuzendariak	5	50	55	4	50	54
Buruak	132	321	453	137	352	489
Teknikariak	481	425	906	522	456	978
Administrariak	613	420	1.033	622	403	1.025
	1.231	1.216	2.447	1.285	1.261	2.546
Entitate Nagusia	952	1.093	2.045	984	1.135	2.119
Gainerako erakundeak						
Mendekoak	279	123	402	301	126	427
	1.231	1.216	2.447	1.285	1.261	2.546

Hona hemen Entitate Nagusiaren Kontseilu Errektoreak 2016ko eta 2015eko abenduaren 31n zuen banaketa, generoari dagokionez:

	Kide kopurua					
	2016			2015		
	Emakumeak	Gizonak	Guztira	Emakumeak	Gizonak	Guztira
Kontseilu Errektoreko kideak	3	11	14	3	11	14

b) Beste administrazio-gastu batzuk

Epigrafe honek xehetasun hauek ditu 2016ko eta 2015eko abenduaren 31n bukatutako ekitaldiei dagokien galdu-irabazien kontu bateratuan:

	2016	2015
Higiezinak, instalazioak eta materiala:	17.698	18.833
Alokairuak (31. oharra)	6.003	6.609
Ibilgetuaren mantentze-lana	7.115	7.243
Argiteria, ura eta berokuntza	2.997	3.248
Inprimakiak eta bulegoko materiala	1.583	1.733
Informatika	7.356	10.642
Komunikazioak	5.638	6.205
Publizitatea eta propaganda	8.868	9.934
Gastu judizialak eta letratuenak	3.643	5.259
Txosten teknikoak	27.654	14.007
Fondoak zaindu eta lekualdatzeko zerbitzuak	1.908	1.906
Aseguru- eta autoaseguru-primak	1.066	1.123
Gobernu- eta kontrol-organoak	196	305
Langileek entitatea ordezkatzeko eta joan-etorrietan egindako gastuak	2.127	2.558
Elkarteen kuotak	221	241
Azpikontatatutako administrazio-zerbitzuak	6.145	11.257
Kontribuzioak eta zergak	10.930	13.799
Beste gastu batzuk	3.094	2.832
	96.544	98.901

URTEKO KONTU BATERATUEN TXOSTENA, 2016KO ABENDUAREN 31N BUKATUTAKO EKITALDIKO (Mila eurokotan adierazita)

Taldearen errentamendu-gastuak, gehienetan, Entitate Nagusiak merkataritza-sareko bulegoak jartzeko alokatzen dituen lokal komertzialenak dira. Iraupen jakin bateko (normalean 20 urtetik gorakoa) kontratuen bidez hartzen ditu.

61. Amortizazioa

Epigrafe honek xehetasun hauek ditu 2016ko eta 2015eko abenduaren 31n bukatutako ekitaldiei dagokien galdu-irabazien kontu bateratuan:

	2016	2015
Aktibo materiala	19.657	19.996
Ibilgetu ukigarria	18.653	19.069
Erabilera propioak	14.697	15.360
Finantza-errentamenduan lagatakoak	3.956	3.709
Ondasun higiezinak inbertsioak	1.004	927
Aktibo ukiezina	62	-
	<u>19.719</u>	<u>19.996</u>

62. Hornidurak edo (-) hornidura-itzulketak

Epigrafe honek xehetasun hauek ditu 2016ko eta 2015eko abenduaren 31n bukatutako ekitaldiei dagokien galdu-irabazien kontu bateratuan:

	2016	2015
Hornidurak - Pentsioak eta enplegu-ostean zehaztutako prestazioen bestelako obligazioak (38. oharra)	21.437	2.481
Emandako konpromiso eta bermeetarako hornidurak (38. oharra)	(4.919)	(778)
Hornidurak - Ordaintzeko dauden zergen ondoriozko prozesu-gaiak eta auziak (38. oharra)	-	(162)
Gainerako hornidurak (38. oharra)	8.306	30.715
	<u>24.824</u>	<u>32.256</u>

63. Arrazoizko balioarekin balioztatu ez diren eta emaitzetan aldaketak dituzten finantza-aktiboen balioa narriatzea edo (-) balioaren narriadura itzultzea

Epigrafe honek xehetasun hauek ditu 2016ko eta 2015eko abenduaren 31n bukatutako ekitaldiei dagokien galdu-irabazien kontu bateratuan:

	2016	2015
Saltzeko prest dauden finantza-aktiboak (25. oharra)	2.833	37.129
Zorra adierazten duten baloreak	(1.724)	28.843
Ondare-tresnak	4.557	8.286
Maileguak eta kobratzeko partidak (26. oharra)	(35.194)	2.380
Bezereak	(35.194)	2.380
	<u>(32.361)</u>	<u>39.509</u>

**URTEKO KONTU BATERATUEN TXOSTENA, 2016KO ABENDUAREN 31N
BUKATUTAKO EKITALDIKOA**
(Mila eurokotan adierazita)

64. Baterako negozioetako eta elkartuetako inbertsioen balioa narriatzea edo (-) balioaren narriadura itzultzea

Epigrafe honek xehetasun hauek ditu 2016ko eta 2015eko abenduaren 31n bukatutako ekitaldiei dagokien galdu-irabazien kontu bateratuan:

	2016	2015
Erakunde elkartuetako partaidetzak (29. oharra)	-	23
Erakunde taldeaniztunetako partaidetzak (29. oharra)	-	-
	-	23

65. Aktibo ez-finantzarioen balioa narriatzea edo (-) narriadura itzultzea

Epigrafe honek xehetasun hauek ditu 2016ko eta 2015eko abenduaren 31n bukatutako ekitaldiei dagokien galdu-irabazien kontu bateratuan:

	2016	2015
Aktibo ukigarriak (31. oharra)	2.680	20.000
Beste aktibo batzuk	-	-
	2.680	20.000

66. Aktibo ez finantzarioei eta partaidetzei kontuan baja ematearen ondoriozko irabazi edo (-) galera garbiak

Epigrafe honek xehetasun hauek ditu 2016ko eta 2015eko abenduaren 31n bukatutako ekitaldiei dagokien galdu-irabazien kontu bateratuan:

	2016	2015
Aktibo ukigarriak saltzeagatiko irabazi (galera) garbiak	(442)	(586)
Partaidetzak saltzeagatiko irabazi (galera) garbiak	-	-
Beste kontzeptu batzuk	-	-
	(442)	(586)

**URTEKO KONTU BATERATUEN TXOSTENA, 2016KO ABENDUAREN 31N
BUKATUTAKO EKITALDIKOA**
(Mila eurokotan adierazita)

67. Saltzeko eutsitakotzat sailkatuta dauden eta jarduera etentzat hartzen ez diren aktibo ez-korronteetatik eta elementu-talde besterengarrietatik datozen irabazi edo (-) galerak

Epigrafe honek xehetasun hauek ditu 2016ko eta 2015eko abenduaren 31n bukatutako ekitaldiei dagokien galdu-irabazien kontu bateratuan:

	2016	2015
Korronteak ez diren eta salgai dauden aktiboak saltzeagatiko irabazi (galera) garbiak	(23.297)	(15.439)
Salgai dauden aktibo ez-korronteen narriaduraren ondoriozko zuzkidura garbiak (35. oharra)	(11.742)	24.914
	<u>(35.039)</u>	<u>9.475</u>

68. Erakunde taldeaniztun eta elkartuekin egindako eragiketak

2016ko eta 2015eko abenduaren 31n Entitate Nagusiaren eta mendeko erakundearen artean dituzten saldo esanguratsuenak eta egun horietan bukatutako ekitaldietan horien artean egindako transakzioen eragina alde batera utzi dira, eta ez dira baterakuntza-prozesuan sartu. Hona hemen erakunde taldeaniztun eta elkartuekin egindako aktiboko eta pasiboko eragiketen 2016ko eta 2015eko abenduaren 31ko saldoen laburpena:

	2016	2015
Saldoak		
Bezeroen gordailuak	-	13
Aktibo ez-korronteak salgai	-	-
Abalak	-	-

Erakunde taldeaniztun eta elkartuekin 2016ko eta 2015eko ekitaldietan egindako transakziorik adierazgarrienak aipatuko ditugu ondoren:

	2016	2015
Interesak eta antzeko zamak	-	-
Jasotako komisioak	-	-
Interesak eta antzeko errendimenduak	-	-

URTEKO KONTU BATERATUEN TXOSTENA, 2016KO ABENDUAREN 31N BUKATUTAKO EKITALDIKOA (Mila eurokotan adierazita)

69. Bestelako informazioa

Hona hemen Taldearen balantze bateratutik kanpo dauden bezeroen baliabideen xehetasuna, 2016ko eta 2015eko abenduaren 31n:

	2016	2015
Entitatearen Taldeak gestionatutakoak:	3.892.822	3.769.409
Inbertsio-sozietateak eta -fondoak	1.868.333	1.744.227
Pentsio-fondoak eta BGAEak	1.639.971	1.640.924
Aseguru-kontratuak aurrezkitan	384.518	384.258
Diskrezioz kudeatutako bezero-zorroak	-	-
Entitatearen Taldeak komertzializatutakoak baina ez kudeatuak	500.550	548.568
	4.393.372	4.317.977

2016ko eta 2015eko ekitaldietan, Taldeak honako inbertsio-zerbitzu hauek eman ditu hirugarrenen kontura:

	2016	2015
Bitartekaritza balore-merkatuko eragiketetan	3.188.484	2.951.497
Hirugarrenen jabetzako baloreak gordailutzea	4.703.839	4.809.174

Taldeak 2016ko eta 2015eko abenduaren 31n lagatako “Zorra adierazten duten baloreen” lagapena 1.250.447 mila eurokoa eta 1.472.092 mila eurokoa zen, hurrenez hurren. Zor-baloreak hirugarrenei lagatakoak ziren, eta balantzeko “Finantza-pasiboak amortizatutako kostuan – Bezeroen gordailuak” epigrafean agertzen dira. Ekitaldi bakoitzaren itxierako gainerako saldoa, balantzeko “Finantza-pasiboak amortizatutako kostuan – Kreditu-erakundeen gordailuak” epigrafean dago.

70. Hipoteka-merkatuko jaulkitzaileen eta kontabilitate-erregistro bereziaren gainerako informazioa

Txosteneko 36. oharrean adierazi denez, hipoteka-zedulak jaulki ditu Entitate Nagusiak. Hori dela eta, 2009ko apirilaren 24ko 716/2009 Errege Dekretuaren 21. artikuluan aipatzen den kontabilitate-erregistro berezian entitate jaulkitzaileari buruz dauden datuak erantsi ditugu jarraian, 7/2010 Zirkularrean ezarritakoari jarraikiz. Zirkular horrek, hipoteka-merkatuaren hainbat alderdi garatzen ditu, Espainiako Bankuaren 2011ko azaroaren 30eko 5/2011 Zirkularrean ezarritako banaketarekin.

Era berean, 2009ko apirilaren 24ko 716/2009 Errege Dekretuak ezarritakoaren arabera —hipoteka-merkatua eta hipoteka-sistema finantzarioa arautzen dituen 1981eko martxoaren 25eko 2/1981 Legearen hainbat alderdi garatzen ditu—, Entitate Nagusiaren Administrazio Kontseiluak haxe jakinarazi zuen: 2016ko abenduaren 31n, hipoteka-merkatua arautzen duen arautegia betetzen dela bermatzeko politika eta prozedura multzoa dituela ezarrita Entitate Nagusiak.

URTEKO KONTU BATERATUEN TXOSTENA, 2016KO ABENDUAREN 31N BUKATUTAKO EKITALDIKOA (Mila eurokotan adierazita)

Politika eta prozedura horietan, besteak beste, honako gai hauen inguruko irizpideak sartzen dira:

Arriskua onartzeko irizpideak mailegu-hartzaileen ordaintzeko gaitasunean oinarritzen dira. Hori balioesteko, barne-ereduak (scoringak eta ratingak) funtsezkoak dira.

Hipoteka-bermea eta abal-emaileak dira onartutako arintzaile nagusiak. Hipoteka-bermean, eragiketen LTV erlazioa —arriskua eta tasazioa— balioesten da, bereziki.

Eredu horiek ez-ordaintzeen probabilitatea kalkulatzeko gai dira, sartutako datuak eta hainbat aldagairen portaera historikoa oinarri hartuta. Beraz, eskaerari lehen kreditu-kalifikazioa emateko balio dute. Eragiketa bakoitza arrisku-mailarik txikienetik handienara doan eskala baten barruan kalifikatzen da, eta maila horietako bakoitzaren arabera PDa, edo ez-ordaintzeak izateko probabilitatea, ezartzen zaio.

Ereduek aintzat hartzen dituzten aldagaiek honako hauek zenbatesten dituzte: errenta- edo sarrera-maila, ondarea edo zorpetzea, ordaintzeko portaera, kreditatuaren atxikimendua eta alderdi pertsonalak eta arrisku-eragiketari lotutako ezaugarri jakin batzuk.

Zehazki, indarrean dauden ereduek honako aldagai hauek hartzen dituzte aintzat: ezaugarri pertsonalak, ez-ordaintzeen historikoa, errentak edo sarrerak lortzeko ahalmena, zorpetzea, ondare garbia, Entitatearekiko atxikimendua, eragiketaren ezaugarriak eta kreditua ematearen estaldura (arintzaileak).

Horrez gain, sistemari sartutako informazioa egiaztatzeko prozedurak daude, batez ere datu hauek egiaztatzeko: diru-sarrerak, ondarea, hipoteka-bermea (higiezina tasatzearen bidez), finantzaketaren norakoa, bezeroaren datu orokorrak eta bezeroaren portaera-oinarriak.

Arrisku-eragiketak formalizatzeko, tasazioak egiten dira, hipoteka-bermetzat erabiltzen diren higiezinetakoa aktiboen balioa zehazteko. Tasazioak honako baldintza hauek bete behar ditu:

- Espainiako Bankuaren Erregistro Ofizialean izena emanda duen sozietateren batek egindakoa izan behar du.
- ECO/805/2003 Ministerio Agindua, 2003ko martxoaren 27koa, bete behar du.

Aktibo horien balioa maiztasun aldakor batekin berrikusten da, horien bidez bermatutako eragiketaren kalifikazioa, zenbatekoa eta LTVa (aktiboaren arriskua/balioa) kontuan hartuta. Horren ondorioz, eragiketaren kalifikazioaren arabera politikak ezartzen dira, eragiketa arazotsuak (zalantzasakoak, azpieztandarrak edo esleituak), normalak edo jarraipen berezikoak diren.

URTEKO KONTU BATERATUEN TXOSTENA, 2016KO ABENDUAREN 31N BUKATUTAKO EKITALDIKOA (Mila eurokotan adierazita)

a) Eragiketa aktiboak

2016ko eta 2015eko abenduaren 31n ordaintzeko dauden hipoteka-mailegu eta -kredituen balio nominala 10.636 milioi eta 10.945 milioi eurokoa da, hurrenez hurren. Horietatik, aukeratzeko modukoak izateko ezaugarriak 7.549 eta 7.911 milioi eurok dituzte, hurrenez hurren (Errege Dekretu horren 12. artikulua finkatuta dituen mugak aintzat hartu gabe).

Ondoren, batetik Entitate Nagusiaren hipoteka-bermedun mailegu eta kredituen balio nominalaren eta bestetik hipoteka-bonuen eta hipoteka-zedulen jaulkipen-muga kalkulatzeko arautegian xedatutakoaren arabera hautagarriak direnen berri emango dugu.

	Milioi eurokotan	
	2016	2015
	Balio nominala	Balio nominala
Maileguak guztira (a)	11.495	11.804
Jaulkitako hipoteka-partaidetzak	-	-
Horietatik: aktiboan aintzatetsitako maileguak	-	-
Jaulkitako hipoteka-transmisioko ziurtagiriak	859	859
Horietatik: aktiboan aintzatetsitako maileguak	859	859
Jasotako finantzaketak bermatzeko hipoteka-maileguak	-	-
Hipoteka-bonu eta -zedulen jaulkipena babesteko maileguak	10.636	10.945
Mailegu ez-aukeragarriak (b)	3.087	3.034
Aukeragarriak izateko baldintzak betetzen dituzte, 716/2009		
EDaren 5.1 artikuluko muga salbu	1.996	1.925
Gainerako mailegu ez-aukeragarriak	1.091	1.109
Mailegu aukeragarriak (c)	7.549	7.911
Hipoteka-bonuen jaulkipenak estaltzen dituzten maileguak	-	-
Hipoteka-zedulen jaulkipenak estaltzeko gauza diren maileguak	7.549	7.911
Zenbateko ez-konputagarriak (d)	9	8
Zenbateko konputagarriak	7.540	7.903

- (a) Entitatearen alde emandako hipoteka-bermedun maileguetatik erabilitako eta kobratu gabeko printzipala (hipoteka-partaidetzen eta hipoteka-transmisioko ziurtagirien bidez eskuratuak barne), balantzetik baja emanda egon arren eta azken tasazioaren zenbatekoaren —loan to value— gainean arrisku osoaren ehunekoa edozein dela ere.
- (b) Hirugarrenei transferitu ez zaizkien eta jasotako finantzaketei lotuta ez dauden hipoteka-bermedun maileguak, 716/2009 Errege Dekretuaren 3. artikuluan aurreikusitako baldintzak ez betetzeagatik hipoteka-bonuak eta hipoteka-zedulak jaulkitzeko hautatu ezin direnak.
- (c) 716/2009 Errege Dekretuaren 3. artikuluan arabera hipoteka-bonuak eta hipoteka-zedulak jaulkitzeko aukeragarriak diren maileguak, Errege Dekretu horren 12. artikulua ezarritako zenbatekora murriztu gabe mugak.
- (d) 716/2009 Errege Dekretuaren 12. artikuluan finkatutako irizpideen arabera hipoteka-bonuen eta hipoteka-zedulen jaulkipena estaltzeko konputagarriak ez diren mailegu aukeragarrien zenbatekoa.

URTEKO KONTU BATERATUEN TXOSTENA, 2016KO ABENDUAREN 31N BUKATUTAKO EKITALDIKOA (Mila eurokotan adierazita)

Segidan, 2016ko eta 2015eko abenduaren 31n hipoteka-mailegu eta -kredituek hainbat zenbatekoko atributuen arabera duten banakapena aurkeztuko dugu:

	Milioi eurokotan			
	2016		2015	
	Hipoteka-bonu eta -zedulen jaulkipena babesteko maileguak (a)	Horietatik: mailegu aukeragarriak (b)	Hipoteka-bonu eta -zedulen jaulkipena babesteko maileguak (a)	Horietatik: mailegu aukeragarriak (b)
GUZTIRA	10.636	7.549	10.945	7.911
1 ERAGIKETEN JATORRIA	10.636	7.549	10.945	7.911
1.1 Entitateak sortuak	10.547	7.486	10.848	7.840
1.2 Beste erakunde batzuetatik subrogatuak	89	63	97	71
1.3 Gainerakoak	-	-	-	-
2 DIBISA	10.636	7.549	10.945	7.911
2.1 Euroa	10.636	7.549	10.945	7.911
2.2 Gainerako monetak	-	-	-	-
3 ORDAINKETAREN EGOERA	10.636	7.549	10.945	7.911
3.1 Normala	9.880	7.486	10.040	7.660
3.2 Beste egoera batzuk	756	63	905	251
4 BATEZ BESTEKO HONDAR MUGAEGUNA	10.636	7.549	10.945	7.911
4.1 Hamar urtera artekoa	4.497	2.961	4.328	2.801
4.2 Hamar eta hogeitaz bitartekoa	6.119	4.577	6.549	5.068
4.3 Hogeitaz eta hogeitaz hamar urte bitartekoa	20	11	68	42
4.4 Hogeitaz hamar urtetik gorakoa	-	-	-	-
5 INTERES TASAK	10.636	7.549	10.945	7.911
5.1 Finkoa	176	64	112	9
5.2 Aldakorra	-	-	-	-
5.3 Mistoa	10.460	7.485	10.833	7.902
6 TITULARRAK	10.636	7.549	10.945	7.911
6.1 Pertsona juridikoak eta enpresaburu indibidualak (enpresa-jarduerak)	1.280	2	1.374	2
Horietatik: Eraikuntza eta higiezinaren sustapena	128	-	218	-
6.2 Gainerako etxeak	9.356	7.547	9.571	7.909
7 BERME MOTA	10.636	7.549	10.945	7.911
7.1 Bukatutako aktiboak/eraikinak	10.501	7.536	10.701	7.894
7.1.1 Etxebizitzak	9.867	7.514	10.038	7.609
Horietatik: babes ofizialeko etxebizitzak	310	228	717	541
7.1.2 Bulegoak eta merkataritza-lokalak	345	18	305	18
7.1.3 Gainerako eraikin eta eraikuntzak	289	4	358	267
7.2 Eraikitzen ari diren aktiboak/eraikinak	6	-	36	-
7.2.1 Etxebizitzak	6	-	35	-
Horietatik: babes ofizialeko etxebizitzak	-	-	-	-
7.2.2 Bulegoak eta merkataritza-lokalak	-	-	1	-
7.2.3 Gainerako eraikin eta eraikuntzak	-	-	-	-
7.3 Lursailak	129	13	208	17
7.3.1 Hiri-lurzoru kontsolidatua	104	6	39	6
7.3.2 Gainerako lursailak	25	7	169	11

- (a) Hirugarrenei transferitu ez zaizkien eta jasotako finantzaketei lotuta ez dauden hipoteka-bermedun maileguetatik erabilitako eta kobratu gabeko printzipala, ehunekoa azken tasazioaren zenbatekoaren —loan to value— gaineen zenbateko horrek osatzen duen ehunekoa edozein dela ere.
- (b) 716/2009 Errege Dekretuaren 3. artikulua arabera hipoteka-bonuak eta hipoteka-zedulak jaulkitzeko aukeragarriak diren maileguak, Errege Dekretu horren 12. artikulua ezarritako zenbatekora murriztu gabe mugak.

URTEKO KONTU BATERATUEN TXOSTENA, 2016KO ABENDUAREN 31N BUKATUTAKO EKITALDIKOA (Mila eurokotan adierazita)

Errege Dekretu hartako 12. artikuluan finkatutako irizpideen arabera 2016ko eta 2015eko abenduaren 31n hipoteka-tituluen jaulkipena estaltzeko kontuan hartuko den zenbatekoa 7.540 eta 7.903 milioi eurokoa da, hurrenez hurren.

Balio nominalari eta eguneratuari dagokienez —azken hori Errege Dekretu horretako 23. artikuluan ezarritakoari jarraikiz kalkulatu da— Entitate Nagusiak ez du hipoteka-bonuen jaulkipenik, 2016ko eta 2015eko abenduaren 31n. Bestalde, 2016ko eta 2015eko abenduaren 31n zorroan dauden eta hipoteka-partaidetzen bidez edo hipoteka-transmisioko ziurtagirien bidez mugitu direnen balio nominala 859 eta 859 milioi eurokoa da, hurrenez hurren.

Hipoteka-mailegu eta -kreditu ez-aukeragarri guztien balio nominala 3.087 milioi eurokoa da, 2016ko abenduaren 31n (3.034 milioi eurokoa, 2015eko abenduaren 31n). Horien artean, 716/2009 Errege Dekretuaren 5.1 artikuluan ezarritako mugak betetzen ez dituztelako aukeragarriak ez direnak baina aukeragarrien gainerako baldintzak (arau horretako 4. artikuluan azaltzen direnak) betetzen dituztenak 1.996 eta 1.925 milioi eurokoak dira, hurrenez hurren, 2016ko eta 2015eko abenduaren 31n.

Hona hemen hipoteka-bonuak eta hipoteka-zedulak jaulkitzeko hautagarri diren hipoteka-mailegu eta -kredituen balio nominalen banaketa, arriskuak 2016ko eta 2015eko abenduaren 31n egindako azken tasazio eskuragarriaren zenbatekoaren gainean duen ehunekoaren arabera:

2016ko abenduaren 31n

	Milioi eurokotan				
	Eskura dagoen azken tasazioaren —loan to value— gainean erabilitako printzipala (b)				
	2016				
	% 40koa edo txikiagoa	% 40 baino handiagoa eta % 60koa edo txikiagoa	% 60 baino handiagoa eta % 80koa edo txikiagoa	% 80 baino handiagoa	GUZTIRA
Hipoteka-bonu eta -zedulak jaulkitzeko aukeragarriak diren maileguak (a)	2.368	2.708	2.473	-	7.549
- Etxebizitzaren gainerakoak	2.350	2.689	2.463	-	7.502
- Gainerakoak	18	19	10	-	47

2015eko abenduaren 31n

	Milioi eurokotan				
	Eskura dagoen azken tasazioaren —loan to value— gainean erabilitako printzipala (b)				
	2015				
	% 40koa edo txikiagoa	% 40 baino handiagoa eta % 60koa edo txikiagoa	% 60 baino handiagoa eta % 80koa edo txikiagoa	% 80 baino handiagoa	GUZTIRA
Hipoteka-bonu eta -zedulak jaulkitzeko aukeragarriak diren maileguak (a)	2.344	2.745	2.822	-	7.911
- Etxebizitzaren gainerakoak	2.325	2.724	2.809	-	7.858
- Gainerako ondasun higiezinaren gainerakoak	19	21	13	-	53

- (a) 716/2009 Errege Dekretuaren 3. artikuluan arabera hipoteka-bonuak eta hipoteka-zedulak jaulkitzeko aukeragarriak diren maileguak, Errege Dekretu horren 12. artikuluan ezarritako zenbatekora murriztu gabe mugak.
- (b) Loan to value ratioa ateratzeko, eragiketa bakoitzean erabilitako printzipala zati bermearen azken tasazio erabilgarriaren zenbatekoa egin behar da.

URTEKO KONTU BATERATUEN TXOSTENA, 2016KO ABENDUAREN 31N BUKATUTAKO EKITALDIKOA (Mila eurokotan adierazita)

Hipoteka-bonu eta hipoteka-zedula aukeragarriak eta ez-aukeragarriak jaulkitzea babesten duten hipoteka-mailegu eta -kredituen balio nominaleko mugimenduak hauek dira, 2016an eta 2015ean:

	Milioi eurokotan	
	Mailegu aukeragarriak (a)	Mailegu ez-aukeragarriak (b)
1 2015eko irekierako saldoa	8.100	3.395
2 Epealdiko bajak	1.151	837
2.1 Eskudirutan kobratutako printzipal mugaeguneratua	9	54
2.2 Kitapen aurreratuak	100	218
2.3 Beste erakunde batzuetako subrogazioak	-	-
2.4 Gainerako bajak	1.042	565
3 Epealdiko altak	962	476
3.1 Entitateak sortuak	386	241
3.2 Beste erakunde batzuetako subrogazioak	-	-
3.3 Gainerako altak	576	235
3.4 Negozio-konbinazioen ondoriozko altak	-	-
4 2015eko itxierako saldoa	7.911	3.034
1 2016ko irekierako saldoa	7.911	3.034
2 Epealdiko bajak	1.160	734
2.1 Eskudirutan kobratutako printzipal mugaeguneratua	9	28
2.2 Kitapen aurreratuak	105	130
2.3 Beste erakunde batzuetako subrogazioak	-	-
2.4 Gainerako bajak	1.046	576
3 Epealdiko altak	798	787
3.1 Entitateak sortuak	446	227
3.2 Beste erakunde batzuetako subrogazioak	-	-
3.3 Gainerako altak	352	560
3.4 Negozio-konbinazioen ondoriozko altak	-	-
4 2016ko itxierako saldoa	7.549	3.087

- (a) Hipoteka-bonuak eta hipoteka-zedulak jaulkitzeko 716/2009 Errege Dekretuaren 3. artikulua araberak aukeragarriak diren maileguak, 716/2009 Errege Dekretuaren 12. artikulua ezarritako zenbatekora murriztu gabe mugak.
- (b) Hirugarrenei transferitu ez zaizkien eta jasotako finantzaketei lotuta ez dauden hipoteka-bermedun maileguak, 716/2009 Errege Dekretuaren 3. artikuluan aurreikusitako baldintzak ez betetzeagatik hipoteka-bonuak eta hipoteka-zedulak jaulkitzeko hautatu ezin direnak.

**URTEKO KONTU BATERATUEN TXOSTENA, 2016KO ABENDUAREN 31N
BUKATUTAKO EKITALDIKOA**
(Mila eurokotan adierazita)

Hipoteka-bonuen eta hipoteka-zedulen jaulkipena estaltzen duten hipoteka-mailegu eta -kredituen saldo erabilgarriak hauek dira, 2016ko eta 2015eko abenduaren 31n:

	Milioi eurokotan	
	2016	2015
	Printzipal erabilgarriak (a)	Printzipal erabilgarriak (a)
Hipoteka-bonu eta -zedulen jaulkipena babesten duten hipoteka-maileguak	28	32
- Aukeragarriak izan daitezkeenak (b)	-	-
- Ez-aukeragarriak	28	32

(a) Hirugarrenei transferitu ez zaizkien eta jasotako finantzaketari lotuta ez dauden hipoteka-mailegu guztietan konprometitutako zenbatekoak (muga) ken erabilitako zenbatekoak, azken tasazioaren zenbatekoaren (loan to value) gaineko arrisku osoaren ehunekoa edozein dela ere. Etxebizitzak saltzen direnean soilik sustatzaileei ordaintzen zaizkien zenbatekoak ere barne hartzen ditu saldo erabilgarriak.

(b) 716/2009 Errege Dekretuaren 3. artikulua araberako hipoteka-bonuak eta -zedulak jaulkitzeko aukeragarriak izan daitezkeen maileguak.

2016ko eta 2015eko abenduaren 31n, Entitate Nagusiak ez du hipoteka-zedula biziak jaulkitzeko ordezkapen-aktiborik identifikatuta. Izan ere, egindako jaulkipenen ehunekoa jaulkipenak babesteko aukeratzeko moduko aktiboen gaineratik dago data horietan, % 27,49an eta % 42,66an, hurrenez hurren. 1981eko martxoaren 25eko 2/1981 Legearen, Hipoteka Merkatua Arautzekoaren, 16. artikuluan % 80an du gehienezko kopurua ezarrita.

URTEKO KONTU BATERATUEN TXOSTENA, 2016KO ABENDUAREN 31N BUKATUTAKO EKITALDIKOA (Mila eurokotan adierazita)

b) Eragiketa pasiboak

Segidan, 2016ko eta 2015eko abenduaren 31n Entitatearen hipoteka-mailegu eta -kredituen zorrotik egindako eta kolaterizatutako jaulkipenak banakatuko ditugu:

Hipoteka-tituluak	Milioi eurokotan			
	2016	Batez besteko hondar- epemuga (hiletan)	2015	Batez besteko hondar- epemuga (hiletan)
	Balio nominala		Balio nominala	
1 Jaulkitako hipoteka-bonuak	-		-	
2 Jaulkitako hipoteka-zedulak (a)	2.075		3.375	
<i>Horietatik: pasiboan airtutak</i>	1.225		1.825	
2.1 Zorra adierazten duten baloreak. Eskaintza publiko bidez jaulkitakoak	850		1.550	
2.1.1 Urtebetera bitarteko hondar-mugaeguna	-		700	
2.1.2 Urtebetetik bi urtera bitarteko hondar-epemuga	700		700	
2.1.3 Bi urtetik hiru urtera bitarteko hondar-mugaeguna	-		-	
2.1.4 Hiru urtetik bost urtera bitarteko hondar-mugaeguna	150		150	
2.1.5 Bost urtetik hamar urtera bitarteko hondar-mugaeguna	-		-	
2.1.6 Hamar urtetik gorako hondar-mugaeguna	-		-	
2.2 Zorra adierazten duten baloreak. Gainerako jaulkipenak	-		-	
2.2.1 Urtebetera bitarteko hondar-mugaeguna	-		-	
2.2.2 Urtebetetik bi urtera bitarteko hondar-epemuga	-		-	
2.2.3 Bi urtetik hiru urtera bitarteko hondar-mugaeguna	-		-	
2.2.4 Hiru urtetik bost urtera bitarteko hondar-mugaeguna	-		-	
2.2.5 Bost urtetik hamar urtera bitarteko hondar-epemuga	-		-	
2.2.6 Hamar urtetik gorako hondar-mugaeguna	-		-	
2.3 Gordailuak	1.225		1.825	
2.3.1 Urtebetera bitarteko hondar-mugaeguna	-		600	
2.3.2 Urtebetetik bi urtera bitarteko hondar-epemuga	-		-	
2.3.3 Bi urtetik hiru urtera bitarteko hondar-mugaeguna	-		-	
2.3.4 Hiru urtetik bost urtera bitarteko hondar-epemuga	1.225		600	
2.3.5 Bost urtetik hamar urtera bitarteko hondar-epemuga	-		625	
2.3.6 Hamar urtetik gorako hondar-epemuga	-		-	
3 Jaulkitako hipoteka-partaidetzak (b)	-		-	
3.1 Eskaintza publiko bidez jaulkitakoak	-		-	
3.2 Gainerako jaulkipenak	-		-	
4 Jaulkitako hipoteka-transmisioko ziurtagiriak (b)	859	243	859	232
4.1 Eskaintza publiko bidez jaulkitakoak	-	-	-	-
4.2 Gainerako jaulkipenak	859	243	859	232

- (a) Hipoteka-zeduletan entitateak jaulkitako amortizatu gabekoak ere barne hartzen dira, nahiz eta pasiboan erregistratuta ez egon (hirugarrenei saldu ez zaizkielako edo berrerosi egin direlako).
- (b) Aktiboan erregistratutako (eta balantzean eutsitako) hipoteka-maileguei eta hipoteka-kredituei soilik dagozkien hipoteka-partaidetzen eta hipoteka-transmisioko ziurtagirien zenbatekoa

**URTEKO KONTU BATERATUEN TXOSTENA, 2016KO ABENDUAREN 31N
BUKATUTAKO EKITALDIKOA**
(Mila eurokotan adierazita)

**71. Hornitzaileei ordaintzeko batez besteko epealdiari buruzko informazioa.
Hirugarren xedapen gehigarria. 2010eko uztailaren 5eko 15/2010
Legearen “informatzeko beharra”**

Jarraian, 2016ko ekitaldian hornitzaileei ordaintzeko batez besteko epealdiari buruzko informazioa emango dugu, honako arau hauek aintzat hartuta: batetik, 31/2014 Legea, abenduaren 3koa, gobernu korporatiboa hobetzeari buruzkoa, 15/2010 Legearen, uztailaren 5ekoaren, Hirugarren Xedapen Gehigarria aldatzen duena —azken Lege horrek 2/2004 Legea aldatu zuen, abenduaren 29koa, merkataritza-eragiketetan berankortasunaren aurkako neurriak ezartzen zituen—; eta bestetik, Kontabilitate eta Kontuen Ikuskaritza Institutuaren 2016ko urtarrilaren 29ko Ebazpenaren Xedapen Bakarra, eskatutako informazio-betebeharra betetzeari buruzkoa.

	Egunak	
	2016	2015
Hornitzaileei ordaintzeko batez besteko epealdia	15	14
Ordaindutako eragiketen ratioa	14	13
Ordaintzeko eragiketen ratioa	17	20

	Zenbatekoa (mila eurokotan)	
	2016	2015
Egindako ordainketak guztira	322.193	323.836
Ordaintzekoak guztira	45.413	64.866

**72. Erakunde mendeko, taldeaniztun edo elkartuetako negozio-konbinazioak
eta partaidetzen eskurapenak**

- a) Erakunde mendeko, taldeaniztun edo elkartuetako kapitaleko eskurapenei buruzko informazioa

2016ko maiatzean, Taldeak Copesa Montecerrao SLren kapital sozialaren % 49 eskuratu du. Lehen % 51ren jabe zen.

- b) Negozio-konbinazioak

2016ko ekitaldian zehar, Taldearentzat ez da garrantzizko negozio-konbinaziorik gertatu.

CAJA LABORAL POPULAR COOP. DE CRÉDITO

TALDEKO ENPRESETAN DITUGUN PARTAIDETZEN ETA BESTE PARTAIDETZA BATZUEN XEHETASUNAK, 2016KO ABENDUAREN 31KOAK
(Mila eurokotan adierazita)

			2016								
			Partaidetzaren %-a		Kontabilitate-balioa			Partaidetzako erakundearen datuak (*)			
			Zuzena	Zeharkakoa	Gordina	Narriadura	Garbia	Aktiboak	Ondare garbia	Zerbitzuen / salmenten sarrerak	Emaitzza garbia
Gizartea.	Helbidea	Jarduera									
<u>Mendeko erakundeak</u>											
Seguros Lagun-Aro Vida SA (a)	Bilbo	Aseguruak	% 76	% 24	25.943	-	25.943	530.242	70.410	46.291	3.520
Seguros Lagun-Aro SA	Bilbo	Aseguruak	% 49,64	% 50,36	17.649	-	17.649	215.472	59.385	90.119	6.070
Caja Laboral Gestión SGIIC SA	Arrasate	Inbertsio-fondoan kudeatzailea	% 100	-	6.281	-	6.281	12.078	8.410	15.039	873
Caja Laboral Pensiones GFP SA	Arrasate	Pentsio-fondoan kudeatzailea	% 100	-	2.500	-	2.500	3.281	2.616	2.826	18
Caja Laboral Euskadiko Kutxa Cartera SLU	Arrasate	Partaidetza-edukitzaileak	% 100	-	59.673	-	59.673	61.171	61.167	-	(10)
Caja Laboral Bancaseguros OBSV SLU	Bilbo	Banka-aseguruetak operadorea	% 100	-	10	-	10	9.022	3.068	33.133	678
Sociedad Gestión Activos Caja Laboral SAU	Arrasate	Aktibo higiezin kudeatzailea	% 100	-	4.968	(4.000)	968	10.275	8.849	5.806	(1.014)
Credilka SA	Bilbo	Sozietate anonimoa	% 100	-	1.620	-	1.620	2.477	2.477	-	(1)
ISGA Inmuebles SA	Arrasate	Aktibo higiezin kudeatzailea	% 100	-	51.431	(33.487)	17.944	243.494	202.930	61.459	(58.697)
					170.075	(37.487)	132.588				
			2016								
			Partaidetzaren %-a		Kontabilitate-balioa			Partaidetzako erakundearen datuak (*)			
Gizartea.	Helbidea	Jarduera	Zuzena	Zeharkakoa	Gordina	Narriadura	Garbia	Aktiboak	Ondare garbia	Zerbitzuen / salmenten sarrerak	Emaitzza garbia
<u>Erakunde elkartuak</u>											
ICR Institutional Investment Management SGIIC SA	Madril	Inbertsio-fondoan kudeatzailea	% 21,43	-	30	-	30	963	768	1.594	236
					30	-	30				

(a) 2016ko abenduaren 31n, Entitateak 8.565 mila euroko zenbatekoa du ordaintzeko, Seguros Lagun-Aro Vida SA sozietatean duen partaidetzagatik.

(*) Honekin batera doazen ondareari buruzko datuak partaidetzako sozietateek 2016ko abenduaren 31n zituzten finantzetako egoera-orri homogeneizatuak dagozkie. Aldez aurreko itxierari buruzko zenbait kasutan —hiru hiletik beherako aldearekin betiere—, Entitate Nagusiaren ustez ez da alde esanguratsurik egongo 2016ko abenduaren 31n aurreikusitako behin betiko finantzetako egoera-orriekin.

Eranskin honek urteko kontu indibidualei buruzko txostenaren 29. oharra osatzen du, eta, beraz, berarekin batera irakurri behar da.

CAJA LABORAL POPULAR COOP. DE CRÉDITO
**TALDEKO ENPRESETAN DITUGUN PARTAIDETZEN ETA BESTE PARTAIDETZA BATZUEN XEHETASUNAK, 2015EKO ABENDUAREN 31KOAK
(Mila eurokotan adierazita)**

			2015								
			Partaidetzaren %-a		Kontabilitate-balioa			Partaidetzako erakundearen datuak (*)			
Gizartea.	Helbidea	Jarduera	Zuzena	Zeharkakoa	Gordina	Narriadura	Garbia	Aktiboak	Ondare garbia	Zerbitzuen / salmenten sarrerak	Emaizta garbia
<u>Mendeko erakundeak</u>											
Seguros Lagun-Aro Vida SA (a)	Bilbo	Aseguruak	% 76	% 24	25.943	-	25.943	528.226	66.607	58.399	4.158
Seguros Lagun-Aro SA	Bilbo	Aseguruak	% 49,64	% 50,36	17.649	-	17.649	206.870	55.269	88.811	8.066
Caja Laboral Gestión SGIIC SA	Arrasate	Inbertsio-fondoan kudeatzailea	% 100	-	6.281	-	6.281	13.346	8.959	18.286	1.422
Caja Laboral Pensiones GFP SA	Arrasate	Pentsio-fondoan kudeatzailea	% 100	-	2.500	-	2.500	3.296	2.640	2.769	48
Caja Laboral Euskadiko Kutxa Cartera SLU	Arrasate	Partaidetza-edukitzaileak	% 100	-	59.673	-	59.673	68.895	66.908	5.754	5.750
Caja Laboral Bancaseguros OBSV SLU	Bilbo	Banka-aseguruetakoa operadorea	% 100	-	10	-	10	7.607	1.852	30.565	394
Sociedad Gestión Activos Caja Laboral SAU	Arrasate	Aktibo higiezin kudeatzailea	% 100	-	4.968	(4.000)	968	15.855	15.393	11.944	(4.445)
Credilka SA	Bilbo	Sozietate anonimoa	% 100	-	1.620	-	1.620	2.479	2.477	-	1
Pienso del Norte SA	Mungia	Pentsu-ekoizlea	% 100	-	102	-	102	2.076	884	4.373	(115)
ISGA Inmuebles SA	Arrasate	Sozietate anonimoa	% 100	-	60	(60)	-	296.552	263.216	34.282	(90.188)
Copesa Montecerrao SL	Arrasate	Higiezin kudeatzailea	% 1	% 50	25	(25)	-	25	(4.427)	485	223
					118.831	(4.085)	114.746				
<u>Erakunde taldeaniztunak</u>											
Copesa Ciempozuelos SL	Arrasate	Higiezin kudeatzailea	-	% 50	-	-	-	13	13	-	(3)
					-	-	-				
			2015								
			Partaidetzaren %-a		Kontabilitate-balioa			Partaidetzako erakundearen datuak (*)			
Gizartea.	Helbidea	Jarduera	Zuzena	Zeharkakoa	Gordina	Narriadura	Garbia	Aktiboak	Ondare garbia	Zerbitzuen / salmenten sarrerak	Emaizta garbia
<u>Erakunde elkartuak</u>											
ICR Institutional Investment Management SGIIC SA	Madril	Inbertsio-fondoan kudeatzailea	% 23,81	-	133	-	133	1.264	952	2.200	348
					133	-	133				

(a) 2015eko abenduaren 31n, Entitateak 8.565 mila euroko zenbatekoa du ordaintzeko, Seguros Lagun-Aro Vida SA sozietatean duen partaidetzagatik.

(*) Honekin batera doazen ondareari buruzko datuak partaidetzako sozietateek 2015eko abenduaren 31n zituzten finantzetako egoera-orri homogeneousatuei dagozkie. Aldez aurreko itxieri buruzko zenbait kasutan —hiru hiletik beherako aldearekin betiere—, Entitate Nagusiaren ustez ez da alde esanguratsurik egongo 2015eko abenduaren 31n aurreikusitako behin betiko finantzetako egoera-orriekin.

Eranskin honek urteko kontu indibidualei buruzko txostenaren 29. oharra osatzen du, eta, beraz, berarekin batera irakurri behar da.

CAJA LABORAL POPULAR COOP. DE CRÉDITO
AGENTZIA KONTRATUAK, 2016KO ETA 2015EKO ABENDUAREN 31KOAK

Izena	Helbidea	Identifikazio-kodea	Ahalmenen egilespen-data	Agintearen amaiera-data	Jarduera-eremu geografikoa	Ordezkapenaren norainokoa
Caja Laboral Bancaseguros OBSV SLU	Areatza pasealekua, 4 - Bilbo	B 75060988	2013-01-01	Mugagabea	Estatua	<ul style="list-style-type: none"> - Kontu korronteko, aurrezki-libretako eta epe finkorako ezarpenetako, inbertsio-fondoetako eta pentsio- eta aurreikuspen-planetako eragiketak tramitatzea, eta horretarako behar diren agiriak sinatzea. - Entitateari kredituen eta beste arrisku-eragiketa batzuen izapideak egitea. - Entitatearekin korrespondentzia eta publikoarekin harremana izatea, eta, horretarako, lana egokien deritzon moduan eta ordutegiarekin antolatzea, Entitateak emango dizkion arauekin eta jarraibideekin bat.

CAJA LABORAL POPULAR COOP. DE CRÉDITO ERANSKINA

III.

URTEKO BANKU TXOSTENA

LABORAL Kutxa Taldearen 2016ko abenduaren 31ko informazioa, Europako Parlamentuaren eta Kontseiluaren 10/2014 Legea eta 2013/36/EE Zuzentaraua betetzeko emana.

Informazio hau prestatzeko, 2014ko ekainaren 27ko Estatuko Aldizkari Ofizialean argitaratutako 2014ko ekainaren 26ko 10/2014 Legearen, kreditu-erakundeen antolamendu, ikuskapen eta kaudimenari buruzkoaren, 87. artikuluan eta Hamabigarren Xedapen Iragankorrean xedatutakoa bete dugu. Lege horrek Europako Parlamentuaren eta Kontseiluaren 2013ko ekainaren 26ko 2013/36/EE Zuzentaruaren, kreditu-erakundeen jardueran sartzeari eta kreditu-erakundeak eta inbertsio-zerbitzuak ematen dituzten enpresak zuhurtziaz gainbegiratzeari buruzkoaren, 89. artikulua transposatzen du. Zuzentarau horrek, berriz, 2002/87/EE Zuzentaraua aldatzen du eta 2006/48/EE eta 2006/49/EE —CRD IV izenarekin ezaguna— Zuzentarauak indargabetzen.

Araudi horri jarraikiz, kreditu-erakundeek Espainiako Bankuari bidali beharko diote, eta urtero argitaratu, zer herrialdetan ezarrita dauden adierazita, ekitaldi bakoitzeko informazio bateratu hau:

- a) Jardueraren izena, izaera eta kokapen geografikoa
- b) Negozio-bolumena
- c) Arduraldi osoko langile kopurua
- d) Zerga aurreko emaitza gordina
- e) Emaitzaren gaineko zerga
- f) Jasotako diru-laguntzak edo laguntza publikoak

Horren harira, zer informazio behar den zehaztuko dugu jarraian:

- a) Jardueraren izena, izaera eta kokapen geografikoa

Caja Laboral Popular Coop. de Crédito (aurrerantzean Entitatea, LABORAL Kutxa edo Caja Laborala), helbide soziala Arrasaten (Gipuzkoan) duen eta 2012ko azaroaren 2an eratu zen kreditu-kooperatiba berria da. Caja Laboral Popular Coop. de Crédito eta Ipar Kutxa Rural S. Coop. de Crédito bat eginez sortu zuten. Kooperatiba kalifikatuaren izaera du Entitateak.

Entitateko estatutu sozialen arabera, haren jarduera ez dago inolako lurralde-eremutara mugatuta, eta kreditu-erakundeen berezko jardueren bidez bazkideen eta hirugarrenen finantza-beharrak asetzea du helburu. Horretarako, gainerako kreditu-erakundeei baimenduriko aktiboko, pasiboko zein zerbitzuko eragiketa guztiak egin ditzake, xede kooperatiboak sustatu nahiz hobeto betetzeko balio dutenak barne, betiere bazkideen finantza-beharrei lehentasuna emanez eta hirugarrenetikiko aktiboko eragiketen legezko mugak errespetatuz.

CAJA LABORAL POPULAR COOP. DE CRÉDITO ERANSKINA

III.

2016ko abenduaren 31n amaitutako ekitaldiko LABORAL Kutxaren kontu bateratu hauen I. eranskinean, jurisdikzio bakoitzean diharduten sozietateak xehatu ditugu, haien izena, kokapena eta jardueraren izaera zehaztuta.

- b) Negozio-bolumena, arduraldi osoko langile kopurua, zerga aurreko emaitza gordina eta emaitzaren gaineko zerga

	Negozio- bolumena (mila eurokotan)	Arduraldi osoko langile kopurua	Zerga aurreko emaitza gordina	Emaitzaren gaineko zerga
Espainia	405.505	2.393	116.942	13.469
GUZTIRA	405.505	2.393	116.942	13.469

Informazio honen eraginetarako, 2016ko abenduko emaitza-kontu bateratuaren marjina gordina hartu dugu negozio-bolumentzat. Arduraldi osoari dagozkion langileen datuak 2016ko ekitaldiaren itxierako sozietate bakoitzaren plantilla eta herrialdea aintzat hartuz lortu dira.

Taldeko aktiboen etekinak, hau da, Entitate Nagusiaren emaitza garbia zati guztira dituen aktiboak, % 0,49koak dira, 2016ko abenduaren 31n.

- c) Jasotako diru-laguntzak edo laguntza publikoak

LABORAL Kutxa Taldeak 2016ko ekitaldian zehar jasotako diru-laguntzen edo laguntza publikoen zenbatekoa ez da esanguratsua.

CAJA LABORAL POPULAR COOP. DE CRÉDITO

2016 EKITALDIKO GESTIO TXOSTEN BATERATUA

Munduko hazkunde ekonomikoak aurreko ekitaldietako atoniarri eutsi dio, eta 2016an % 3,1eko tasara iritsiko dela aurreikusten da. Dena den, azken sei hilekoan dinamismo handiagoa antzeman dugu jarduera ekonomikoan, batez ere ekonomia aurreratuetan, ez hainbeste garatzeko bidean dauden merkatuetan.

2017rako igurikimenen hobekuntzak bi oinarri ditu: ABEn aurreikusitako zerga-pizgarriak eta Txinak bere pizgarri-politikei eustea. Halere, badira bilakaera hori oztopa lezaketen arrisku batzuk, hala nola: ekonomia aurreratuetan babes-neurriak handitzea, Euroguneko kohesio-politikak ahultzea, ABeko interes-tasen igoerak merkatuetan eragindako hegakortasuna areagotzea eta Europako diru-politikaren pizgarriak murriztea.

Banku-arloan, Europako Banku Agintaritzak esfortzu-proba gehiago egin ditu; horien emaitzek zalantzan jarri dute Alemaniako banku-aktiboen kalitatea eta, batez ere, agerian jarri dute Italiako banku-krisi sakona. Espainiako erakundeek aurretik bizi izan zituzten gaur egun sektoreak Europan bizi dituen aldaketa asko eta asko, batez ere berregituratzeari eta aktiboen kalitatearen gaineko gardentasunari buruzkoak.

Abenduan, FEDek puntu laurden bat igo zuen interes-tasa: % 0,5etik % 0,75era, hain zuzen. Halere, ekonomia aurreratu gehienek ez dute diru-politikaren noranzkoa aldatu. Urtebeterako Euriborraren erreferentziak maila negatiboari eutsi dio 2016ko ekitaldian. Horrek interes-marjina oztopatu du eta kreditu-erakundeek espero zuten errentagarritasunaren susperraldia atzerarazi.

Espainiako banku-sektoreari dagokionez, sektore pribatuari emandako kredituak jaisten jarraitu du 2016an zehar. Enpresa handiei emandako kredituak erortzen jarraitu du. Halere, bulkada bat antzematzen da etxebizitza-kredituen formalizazio berrietan, eta kontsumorako kreditua ere hazten ari da, nahiz eta aurreko ekitaldiko hazkunde-tasatik urrun egon. Alde positibotik, azpimarratzekoa da zalantzazko aktiboen beherakada, zalantza-ratioa % 9,2ra jaitsi baita.

Gauzak horrela, LABORAL Kutxak finantza-jardueraren marjinen jaitsiera konpentsatu ahal izan du, gastuari eusteko politika egokiari eta bere kreditu-zorroaren kalitate handiari esker. Hala, berez handia duen kaudimen-maila sendotu du.

Ondoren, negozioaren zifrarik garrantzitsuenak jaso ditugu.

Aktibo osoa 21.314,2 milioi eurora iritsi da, hau da, aurreko urtearen itxierakoaren aldean % 1,3ko beherakada izan du.

CAJA LABORAL POPULAR COOP. DE CRÉDITO

2016 EKITALDIKO GESTIO TXOSTEN BATERATUA

Bezereen gordailuak 17.894,2 milioi eurokoak izan dira, 2015eko itxieran baino % 2,1 txikiagoak, batez ere 600 milioi euroko hipoteka-zedulak mugaeguneratzearen ondorioz. Gainerako epigrafeetan nabarmentzekoa da ageriko kontuek izan duten 1.639,8 milioi euroko gorakada (% 16,9koa). Hein batean, eperako ezarpenen epigrafetik fondoak ateratzeagatik gertatu da, 987,8 milioi txikitu baita saldoa, zedulen mugaeguneratzearen eragina sartu gabe.

Maileguak eta bezereen aurrerakinak 13.501,6 milioi eurokoak dira 2016ko ekitaldiaren amaieran. Aldi baterako eskurapenen eta beste finantza-aktibo batzuen aldakuntzaren eragina alde batera utzita, kreditu-inbertsio tradizionala % 1,4 txikitu da, nahiz eta formalizazioak nabarmen hazi, hala etxebizitza eskuratzeko finantzaketan nola kontsumorako eta enpresentzako finantzaketan.

Bezeroei emandako kredituaren zalantzazko arriskuen bolumena % 24 txikitu da; ondorioz, "Beste sektore egoiliar batzuk" epigrafeko berankortasun-ratioa % 5,8ra jaitsi da 2016aren amaieran. Datu hori sektoreko batez bestekoa baino zertxobait txikiagoa da —gordailu-erakundeetarako % 9,2koa da—.

Bestalde, "Saltzeko prest dauden finantza-aktiboak" 5.048,9 milioi euroko kopurua erdietsi dute eta balantzean duten pisuak gora egin du: % 23,7 hain zuzen. 2016ko abenduaren 31n, zorro horiek 131,5 milioi euroko gainbalio garbiak zituzten "Metatutako bestelako emaitza globala" atalean.

Efizientziari eta likidezari buruzko adierazleek parametro egokietan jarraitzen dute, bai termino absolutuetan bai erlatiboetan. Efizientzia-indizea, KHSFaren aurreko marjina gordinaren gaineko administrazio-gastu moduan neurtua, % 58,8an kokatu da 2016an. Egiturazko likidezaren ratioa, emandako kredituen gaineko gordailuetan oinarritua, berriz, % 83,3koa izan da.

Kaudimenari dagokionez, Entitatearen baliabide propio konputagarriak, 2016ko abenduaren 31ko oinarri bateratuan kalkulatuak, 1.563,2 milioi eurokoak dira. CET1 (Common Equity Tier 1) ratioa, sektoreko nabarmenenetako bat, % 16,55ean kokatu da, eta guztizko kaudimenarena % 16,91n. Erabateko aplikazioaren edo fully loadedaren terminoetan, CET1 ratioa % 17,46koa da.

Galdu-irabazien kontuan sarrera eta gastuen atal hauek nabarmentzen dira:

Zerga ondorengo emaitza 103,4 milioi eurokoa da 2016an, gizarte-ekintzako zuzkidura egin aurretik 111,3 milioiko mozkina lortuz, eta, beraz, gainditu egin dira Entitatearen Gestio Planeko aurreikuspenak.

CAJA LABORAL POPULAR COOP. DE CRÉDITO

2016 EKITALDIKO GESTIO TXOSTEN BATERATUA

Egungo interes-tasa apalek eragin zuzena dute lehen marjinetan. Halere, interes-marjina 271,1 milioi eurora heldu da.

Dibidenduak, komisio garbiak eta saltzeko prest dauden zorroetatik zein negoziatzeko mantentzen diren etatik lortutako irabaziak batuta, gehi beste ustiapen-emaitza batzuk eta aseguruaren negozioaren ondoriozkoak, 134,4 milioi eurora heldu dira 2016an. Horrenbestez, marjina gordina 405,5 milioi eurokoa da.

Kostuen atalean, Entitateak kostuei eutsi eta horiek arrazionalizatzeko politikari atxiki dio. Horrela, administrazio-gastuak % 1,3 jaitsi eta 238,2 milioi eurokoak izan dira.

Narriaduragatiko galerek eta hornikuntzetarako zuzkidurek 59,0 milioi euroko inpaktua izan dute emaitzetan. Kreditu-inbertsioaren ondoriozko hornidurak murriztu egin dira eta esleitutako aktiboen ondoriozko estaldurak handitu. Bestalde, Entitateak eutsi egin dio arrisku kontingenteak eta beste finantza-tresna batzuk balioztatzeke ohiko politikari.

Taldearen arrisku nagusiei dagokienez, horien xehetasuna 2016ko ekitaldiko urteko kontuetako 16.etik 20ra bitarteko oharretan jaso da.

Aseguruaren negozioak 28,7 milioi euroko emaitza globalak ekarri dizkio LABORAL Kutxa Taldeari, primak berritzen izandako portaera onaren eta espero zena baino bilakaera hobea izan duen ezbehar-tasaren eraginez.

Higiezinaren alorrari dagokionez, 2015ean desinbertsio-konpromisoa bete ostean, 2016an eutsi egin dio higiezinaren sustapenaren eta eraikuntzaren jarduerarekin arrisku-posizioak murrizteko prozesuari; 154,2 milioi euro txikitu ostean, 1.017,6 milioi euroan kokatu da urte-amaieran.

Beste urte batez, 2017an ere interes-tasa apalak eta negozio-bolumenaren jaitsiera oztopo izango dira kreditu-erakundearen errentagarritasunerako. Lehenago finantza-eragiketen bidez lortu ohi ziren emaitzen ekarpenik gabe, funtsezkoak izango dira, alde batetik, berankortasunaren jaitsierak ekarri duen hornidura-behar txikiagoa eta, bestetik, aktibo ez-produktiboen gestio egokia.

Datorren ekitaldiari begira ageri den agertoki zail horretan, Entitatearen aurreikuspenen arabera, finantza-kostuen jaitsierak ezin izango du konpentsatu kreditu-inbertsioak eta errenta finkoko zorroak marjinari egiten dioten ekarpenaren beherakada. Ondorioz, interes-marjinak behera egingo du. Halere, finantza-eragiketen emaitzaren ekarpena, aurreikusitako administrazio-gastuen jaitsiera eta hornidura-behar txikiagoa kontuan izanda, ekitaldiko zerga ondorengo emaitza 2016koaren parekoa izango da.

CAJA LABORAL POPULAR COOP. DE CRÉDITO

2016 EKITALDIKO GESTIO TXOSTEN BATERATUA

Negozio-bolumenari eta baliabide bitartekotuei dagokienez, pasiboaren kostuak jaisten jarraituko du ekitaldian; alabaina, jaisteko marjina gero eta txikiagoa denez, saldoak eperako aurrezkitik ageriko aurrezkira mugitzeko joerak iraun egingo du, 2016an gertatu den bezala, eta balantzetik kanpoko baliabideak gehitu egingo dira.

Bestalde, kontsumorako kredituak eta higiezin arlokoak ez diren enpresentzako arrisku-zenbatekoak handitu egingo direla aurreikus daiteke. Etxebizitzarako kredituen formalizazioek nabarmen egingo dute gora, baina gorakada hori ez da arlo horretako saldoak igotzeko adinakoa izango. Eta horri higiezin sektorerako kredituaren saldoaren jaitsiera gehitu behar zaio. Eraitza, aurreko ekitaldietan bezala, kreditu-inbertsioaren zenbatekoaren beherakada txikia izango da.

Zalantzazko arriskuaren bolumenak beheraka jarraituko du, berandutzan sartzen direnak gutxitu egingo direlako. Horrela, zalantza-ratioa ehuneko puntu erdi inguru jaitsiko da.

Interes-tasa nuluak edo negatiboak eta eraitza-kontuari errentagarritasuna ateratzeko zailtasunak nagusi diren merkatu-ingurune batean, oinarritzko ikuspegi estrategikoa bikoitza da: merkataritzaren aldetik, marjina errepikariaren optimizazioa; eta, egituraren aldetik, efizientzia eta kostuen kontrola.

Arlo horretan, 2016ko urrian amaitutako gogoeta estrategikoaren ondorioz hartutako erabakietako bat egiturak behar berrietara egokitzea izan da.

Berrantolaketa horren ondorioz, Enpresen eta Partikularren Areetako egiturek bat egingo dute, bai merkataritzaren aldetik bai negozio-garapenaren aldetik, eta arriskua gestionatzeko prozesuak integratu egingo dira.

Taldearen hornitzaileei ordaintzeko batez besteko epea 15 egunekoa da, merkataritza-eragiketen berankortasunaren kontrako neurriak ezarri zituen 2010ko uztailaren 5eko 15/2010 Legeak agindutako 30 eguneko gehienezkoa baino txikiagoa. Lege hori 2014ko abenduaren 3ko 31/2014 Legeak aldatu zuen, gobernu korporatiboa hobetzeko Kapital Sozietateen Legea aldatu zuenak. Kontabilitate eta Kontuen Ikuskaritza Institutuaren 2016ko urtarrilaren 29ko Ebazpenaren Xedapen Gehigarri Bakarra ere hartu da aintzat. Batez besteko ordainketa kalkulatzeko, Lege horretan ezarritakoa hartu da aintzat.

Ondoren, indarrean dagoen legediaren arabera, Caja Laboral Popularren Gobernu Korporatiboaren Urteko Txostena aurkeztuko dugu, kudeaketa-txostenaren eranskin gisa.

II. ERANSKINA

GOBERNU KORPORATIBOARI BURUZKO URTEKO TXOSTENA, MERKATU
OFIZIALETAN NEGOZIATUTAKO BALOREAK JAULKITZEN DITUZTEN AURREZKI
KUTXEZ BESTELAKO ERAKUNDEENA

JAULKITZAILEAREN IDENTIFIKAZIO DATUAK

ERREFERENTZIAKO EKITALDIAREN AMAIERA DATA	2016-12-31
---	------------

IFK:	F75076935
------	-----------

SOZietatearen izena
CAJA LABORAL POPULAR COOP. DE CREDITO

EGOITZA SOZIALA
JOSE MARIA ARIZMENDIARRIETA PASEALEKUA, ZK.G., ARRASATE, GIPUZKOA

**GOBERNU KORPORATIBOARI BURUZKO URTEKO TXOSTENA, MERKATU
OFIZIALETAN NEGOZIATUTAKO BALOREAK JAULKITZEN DITUZTEN
AURREZKI KUTXEZ BESTELAKO ERAKUNDEENA**

A JABETZAREN EGITURA

A.1 Esan nor diren entitateko akziodun edo partaiderik garrantzitsuenak, ekitaldiaren itxiera-datan:

Akziodunaren edo partaidearen izen soziala	Kapital sozialaren %-a
LAGUNARO EPSV	% 15,19

A.2 Adieraz itzazu, dagokionean, akziodun edo partaiderik garrantzitsuenen artean egon litezkeen familiako, merkataritzako, kontratuko edo sozietateko harremanak (entitateak ezagutzen baditu), garrantzi txikikoak eta merkataritza-trafiko arruntak sortutakoak salbu utzita:

A.3 Adieraz itzazu, dagokionean, akziodun edo partaiderik garrantzitsuenen eta entitatearen artean egon litezkeen merkataritzako, kontratuko edo sozietateko harremanak, garrantzi txikikoak eta merkataritza-trafiko arruntak sortutakoak salbu utzita:

A.4 Adierazi, hala egokituz gero, boto eskubidea erabiltzeko dauden mugak, bai eta kapitalean partaidetzak erosteko edo eskualdatzeko dauden mugak ere:

Bai ☒

Ez ☐

Muga horien azalpena

KOOPERATIBEN LEGERIAN AGINDUTAKOAREN ARABERA, BAZKIDE PERTSONA JURIDIKOAK EZIN DU KAPITALAREN % 20TIK GORAKO PARTAIDETZARIK EDO BOTO ESKUBIDERIK IZAN. OROBAT, BAZKIDE PERTSONA FISIKOAK EZIN DU KAPITALAREN % 2,5ETIK GORAKO PARTAIDETZARIK EDO BOTO ESKUBIDERIK IZAN.

B BATZAR OROKORRA EDO PAREKO ORGANOA

B.1 Aipa itzazu Batzar Orokorra edo pareko organoa eratzeko zer quorum dauden, estatutuetan ezarritakoaren arabera. Esan ezazu zertan ez duen antzik Kapital Sozietateen Legean (KSLan) aurreikusitako minimoen erregimenarekin edo aplikatu behar zaion araudiarekin.

KOOPERATIBEN LEGERIAN EZARRITAKOARI jarraikiz, HARTU BEHARREKO ERABAKIA EDOZEIN DELARIK ERE, BATZAR NAGUSIA LEHEN DEIALDIAN BALIOZKI ERATUTZAT JOKO DA, BAZKIDEEN ERDIA BAINO

B.2 Azal ezazu zein den sozietate-erabakiak hartzeko erregimena. Esan ezazu zer alde duen KSLan aurreikusitako erregimenarekin edo aplikatu behar zaion araudiarekin.

KOOPERATIBEN LEGERIA APLIKATUZ, BALIOZKI EMANDAKO BOTOEN ERDIA BAINO GEHIAGO BEHAR IZANGO DA ERABAKIAK HARTZEKO. BAT EGITEAK, BANANTZEAK, OBLIGAZIOEN ETA BESTE BALORE BATZUEN JAULKIPENAK EDO TA ESTATUTUEN ALDAKETAK EGITEKO, BERTARATUTA EDO ORDEZKATUTA DAUDEN BAZKIDEEN BOTOEN BI HERENAK BEHAR IZANGO DIRA GUTXIENEZ.

B.3 Labur itzazu txosten honek aipagai duen ekitaldian batzar orokorrek edo pareko organoek hartutako erabakiak eta erabaki horien alde emandako botoen ehunekoak.

EKITALDIAN, 2016KO APIRILAREN 23KO BATZAR NAGUSIAK ERABAKI HAUEK HARTU ZITUEN, ETA HAUEK IZAN ZIREN ALDEKO BOTOEN EHUNEKOAK:

- HIRU BAZKIDE IZENDATZEA, ZEGOKION BATZARRAREN AKTA ONESTEKO (AHO BATEZ).
- ENTITATEARI ETA HAREN TALDE BATERATUARI BURUZKO URTEKO KONTUAK ETA GESTIO TXOSTENA ONESTEA (AHO BATEZ).
- KAPITAL SOZIALERAKO INTERESAK ORDAINTZEA (AHO BATEZ).
- EKITALDIKO SOBERAKIN ERABILGARRIAK BANATZEA: % 10 HEZIKETAKO ETA SUSTAPENEN FONDORA, % 15 Kooperatiba arteko FONDO SOZIALERA, % 25 KOOPERATIBA ITZULKINETARA ETA % 50 NAHITAEZKO ERRESERBA FONDORA (AHO BATEZ).
- HEZIKETAKO ETA SUSTAPENEN FONDOTIK % 9,83 BERTAN BANATZEA, % 11,14 BANAKETA OROKORRERAKO UZTEA ETA % 79,02 MCC-REN KOOPERATIBA ERAKUNDEAK FINANTZATZEKO ETA HEZIKETAKO ETA KOOPERATIBA ARTEKO SUSTAPENEN FONDORAKO EKARPENETARAKO ERABILTZEA (AHO BATEZ)..
- BAZKIDE BERRIEK KAPITAL SOZIALARI EGIN BEHARREKO EKARPENAK ETA SARRERA KUOTAK ONESTEA (AHO BATEZ).
- 2016AN KAPITAL SOZIALARI EGIN BEHARREKO EKARPENEN INTERESA 2017KO BATZAR NAGUSIAK ZEHAZTUKO DUELA FINKATZEA. DENA DEN, KONTSEILU ERREKTOREAK ESKUMENA IZANGO DU, ZENBATEKOAK KONTUAN ORDAINTZEKO (AHO BATEZ).
- KONTSEILU ERREKTOREKO KIDEEN ORDAINSARI POLITIKA ONESTEA (AHO BATEZ).
- 2016KO EKITALDIKO URTEKO KONTUAK IKUSKATZEKO PRICEWATERHOUSECOOPERS IZENDATZEA BERRIRO (AHO BATEZ).
- KONTSEILU ERREKTOREARI BAIMENA EMATEA, ORDAINDUKOAK, ZEDULAK ETA ERRENTA FINKOKO BESTELAKO BALOREAK JAULKI DITZAN (AHO BATEZ).

B.4 Adieraz ezazu entitatearen webgunearen helbidea, eta gobernu korporatiboari buruzko informaziora nola iristen den.

GOBERNU KORPORATIBOAREN EDUKIRA IRISTEKO, ENTITATEAREN WEBGUNE OROKORREAN — WWW.LABORALKUTXA.COM— EDO WEBGUNE KORPORATIBOAN —<http://corporativa.laboralkutxa.com>— SARTU BEHAR DA ETA "GOBERNU KORPORATIBOA ETA ORDAINSARI POLITIKA" ATALEAN KLIK EGIN.

B.5 Adieraz ezazu entitateak jaulkitako baloreen edukitzaileen sindikatuak, horrelakorik badago, bilerarik egin duten, txosten honek aipagai duen ekitaldian egindako bilerek zer xede izan duten eta zer erabaki nagusi hartu dituzten.

C ENTITATEKO ADMINISTRAZIOAREN EGITURA**C.1 Administrazio-kontseilua edo -organoa**

C.1.1 Esan ezazu zein diren administrazio-organoko kontseilari edo kideen gehienezko eta gutxieneko kopuruak, estatutuetan aurreikusitakoaren arabera:

Organoko kontseilarien/kideen gehienezko kopurua	15
Organoko kontseilarien/kideen gutxieneko kopurua	12

C.1.2 Bete ezazu administrazio-kontseiluko edo -organoko kideei eta haien izaerari buruzko taula hau:

ADMINISTRAZIO ORGANOKO KONTSEILARIAK/KIDEAK

Administrazio-organoko kontseilariaren/kidearen izena edo izen soziala	Ordezkaria	Azken izendapenaren eguna
TXOMIN GARCIA HERNANDEZ jn.		2015-07-29
MARÍA CARMEN IÑURRIA LANDERAS and.		2015-07-29
ELENA ZARRAGA BILBAO and.		2015-07-29
JAVIER OLEAGA MENDIARACH jn.		2015-07-29
ADOLFO PLAZA IZAGUIRRE jn.		2015-07-29
AINHOA GALLASTEGUI MARTÍNEZ and.		2015-07-29
JESUS IGNACIO PEÑA GÓMEZ jn.		2013-04-30
IÑAKI JOSU GOÑI GABILONDO jn.		2012-06-30
JOSE LUIS GARCIA GARCIA jn.		2012-06-30
JOSE MARIA BALZATEGUI JULDAIN jn.		2012-06-30
ROBERTO RUIZ DE INFANTE AGUIRRE jn.		2012-06-30
JOSE JAVIER SAENZ DE BURUAGA GABILONDO jn.		2012-06-30
LUIS MARIA UGARTE AZPIRI jn.		2012-06-30
RAFAEL IDIGORAS ALBERDI jn.		2013-09-30

C.1.3 Aipa itzazu, dagokionean, entitatearen taldeko kide diren beste erakunde batzuetan administratzaile- edo zuzendari-karguak betetzen dituzten administrazio-kontseiluko edo -organoko kideak:

Administrazio-organoko kontseilariaren/kidearen izena edo izen soziala	Taldeko erakundearen izen soziala	Kargua
TXOMIN GARCIA HERNANDEZ jn.	SEGUROS LAGUN ARO SA	LEHENDAKARIA
TXOMIN GARCIA HERNANDEZ jn.	SEGUROS LAGUN ARO VIDA SA	LEHENDAKARIA

C.1.4 Bete ezazu taula hau administrazio-kontseilua eta haren batzordeak osatzen dituzten kideen kopuruari buruzko informazioarekin, bai eta azken lau ekitaldietan izan duen bilakaerari buruzkoarekin ere.

	Kontseilari kopurua							
	2016ko ekitaldia		2015eko ekitaldia		2014ko ekitaldia		2013ko ekitaldia	
	Kopurua	%	Kopurua	%	Kopurua	%	Kopurua	%
ADMINISTRAZIO KONTSEILUA	3	% 21,00	3	% 21,00	3	% 21,00	3	% 20,00
IKUSKARITZA BATZORDEA	2	% 67,00	2	% 67,00	2	% 67,00	2	% 50,00
IZENDAPENEN BATZORDEA	0	% 0,00	0	% 0,00	0	% 0,00	e. d. a.	e. d. a.
ORDAINSARIEN BATZORDEA	0	% 0,00	0	% 0,00	0	% 0,00	e. d. a.	e. d. a.
ARRISKU BATZORDEA	2	% 40,00	2	% 40,00	1	% 20,00	e. d. a.	e. d. a.

C.1.5 Bete ezazu ekitaldian zehar sortutako administrazio-organoko kontseilari edo kideen ordainsari agregatuari buruzko taula hau:

Ordainketaren kontzeptua	Mila eurokotan	
	Indibiduala	Taldea
Ordainsari finkoa	131	0
Ordainsari aldakorra	30	0
Dietak	0	0
Beste ordainsari batzuk	0	0
Guztira	161	0

c.1.6 Identifika itzazu administrazio-organoko kontseilari edo kide exekutiboak ez diren goi-zuzendaritzako kideak, eta adieraz itzazu ekitaldian zehar horien alde sortutako ordainsari guztiak:

Izena edo izen soziala	Kargu
JULIO GALLASTEGUI ZUBIZARRETA jn.	ZUZENDARI NAGUSIA
CARLOS OSES IRULEGUI jn.	ZUZENDARIONDOKO NAGUSIA ETA PARTIKULARREN AREA KOMERTZIALEKO ZUZENDARIA
ALFREDO ZABALETA BARREDO jn.	ARRISKUEN AREAKO ZUZENDARIA
JOSU ARRAIZA MARTÍNEZ DE LAGRAN jn.	ENPRESEN AREAKO ZUZENDARIA
XABIER EGUIBAR GAINZA jn.	NEGOZIO GARAPENAREN AREAKO ZUZENDARIA
JOSÉ ANTONIO UNANUE ETXEBERRIA jn.	FINANTZEN AREAKO ZUZENDARIA
ROMÁN AGUIRRE BEITIA jn.	BALIABIDEEN AREAKO ZUZENDARIA
NURIA AGUIRRE UNZUETA and.	GESTIO SOZIALEKO ZUZENDARIA
OSCAR EGUSKIZA SIERRASESUMAGA jn.	ARRISKUEN GESTIOKO ZUZENDARIA

Goi-zuzendaritzako kideen ordainsari guztiak (mila eurokotan)	1.286
---	-------

c.1.7 Esan ezazu ia kontseiluaren estatutuetan edo araudian administrazio-organoko kontseilari edo kideen agintaldi-mugarik dagoen ezarrita:

Bai ☐

Ez ☒

C.1.8 Adieraz ezazu administrazio-kontseiluari edo -organoari onesteko aurkezten zaizkion urteko kontu indibidual eta bateratuak aurrez ziurtatuta dauden ala ez.

Bai ☐

Ez ☒

Dagokionean, identifika itzazu entitatearen urteko kontu indibidual eta bateratuak ziurtatu dituzten pertsonak, administrazio-kontseiluak edo -organoak onets ditzan:

C.1.9 Azal itzazu administrazio-kontseiluak edo -organoak ezarrita dituen mekanismoak, halakorik badago, prestatutako kontu indibidual eta bateratuak Batzar Nagusian edo horren pareko organoan ikuskapen-txostenean salbuespenak dituztela aurkeztea eragozteko.

KONTSEILU ERREKTOREAREN ARAUDIAK IKUSKARITZA BATZORDE BAT ARAUTZEN DU, ETA BERARI ESLEITZEN DIO INFORMAZIO FINANTZARIO ARAUTUA PRESTATU ETA AURKEZTEKO PROZESUA IKUSKATZEKO EGINKIZUNA. ILDO BERETIK, HAREN EGINKIZUNA DA BARNE KONTROLERAKO SISTEMEN ERAGINKORTASUNA IKUSTATZEA.

C.1.10 Administrazio-kontseiluko edo -organoko idazkariak kontseilari-izaera du?

Bai ☒

☐ Ez

C.1.11 Adieraz itzazu, horrelakorik balego, ikuskatzailearen, finantza-analisten, inbertsio-bankuen eta kalifikazio-agentzien independentzia babesteko ezarritako mekanismoak.

KONTSEILU ERREKTOREAREN ARAUDIAK IKUSKARITZA BATZORDEA XEDATZEN DU, ETA BERARI ESLEITZEN ZAIO KONTU IKUSKARITZEKIN EDO AUDITORETZA SOZETATEEKIN HARREMANAK LOTU ETA EUREN INDEPENDENTZIA ARRISKUAN JAR LEZAKETEN GAIEN INGURUKO INFORMAZIOA JASOTZEKO EGINKIZUNA. HALA, URTEAN BEHIN, INDEPENDENTE DIRELA IDATZIZ BERRESTEKO ESKATZEN ZAIE.

C.2 Administrazio-kontseiluko edo -organoko batzordeak

C.2.1 Zerrenda itzazu administrazio-kontseiluko edo -organoko batzordeak:

Batzordearen izena	Kide kopurua
IKUSKARITZA BATZORDEA	3
IZENDAPENEN BATZORDEA	5
ORDAINSARIEN BATZORDEA	5
ARRISKU BATZORDEA	5

C.2.2 Esan ezazu zein diren administrazio-kontseilu edo -organoko batzorde guztiak, kide guztiak eta kontseilari exekutibo, dominikal, independente eta kanpokoaren proportzioa (kapital-sozietateen egitura juridikoa ez duten erakundeek ez dute kontseilariaren kategoria beteko, eta testuaren atalean kontseilari bakoitzaren kategoria azalduko dute, dagokion araubide juridikoaren arabera, bai eta Ikuskaritza Batzordearen eta Izendapenen eta Ordainsarien Batzordearen eraketako baldintzak nola betetzen dituzten ere):

Ikuskaritza **Batzordea**

Izena	Kargua	Kategoria
MARÍA CARMEN IÑURRIA LANDERAS and.	LEHENDAKARIA	
ADOLFO PLAZA IZAGUIRRE jn.	KIDEA	
ELENA ZARRAGA BILBAO and.	KIDEA	

Kontseilari dominikalen %-a	
Kontseilari independenteen %-a	
Kanpokoaren %-a	
Bilera kopurua	9

Azal ezazu batzorde horrek zer eginkizun dituen esleituta, deskribatu antolatze eta funtzionatzeko erabiltzen dituen prozedurak eta arauak, eta laburtu ekitaldian zehar egin dituen jarduketarik garrantzitsuenak.

IKUSKARITZA BATZORDEAREN EGINKIZUN BEREZIAK ESTATUTUETAN (ART.36 BEDERATZI ARTIKULUAN) JASOTAKOAK DIRA, HAU DA:

A) BATZAR NAGUSIAN ARGIBIDEAK EMATEA, BAZKIDEEK BEREN ESKUMENEN GAIETAN PROPOSATZEN DITUZTEN ARLOEI BURUZ.

B) KANPOKO KONTU AUDITOREEN IZENDAPENA, LUZAPENA EDO KARGU UZTEA PROPOSATZEA KONTSEILU ERREKTOREARI, BATZAR NAGUSIAK ONESPENA EMAN DIEZAIEN.

C) BARNE IKUSKARITZAKO ZERBITZUAK GAINBEGIRATZEA.

D) SOZIETATEAREN BARNE KONTROLERAKO SISTEMEN ETA FINANTZA INFORMAZIOAREN PROZESUA EZAGUTZEA.

E) KANPOKO IKUSKATZAILEEKIN HARREMANAK IZATEA, HORIEN INDEPENDENTZIA ARRISKUAN JAR DEZAKETEN GAIEN INGURUAN, KONTU IKUSKARITZAREN GARAPEN PROZESUARI LOTURIKO BESTE EDOZEIN GAIEN INGURUAN, ETA KONTU IKUSKARITZAREN LEGERIAN ETA IKUSKARITZA ARAU TEKNIKOETAN AURREIKUSITAKO GAINERAKO JAKINARAZPENEN INGURUAN INFORMAZIOA JASOTZEKO.

F) URTEAN BEHIN, KONTU IKUSKARITZAREN TXOSTENA ARGITARATU AURRETIK, KONTU IKUSKATZAILEEN EDO IKUSKARITZA SOZIETATEEN INDEPENDENTZIARI BURUZKO IRIZPENA JASOKO DUEN TXOSTENA ARGITARATZEA. TXOSTEN HORRETAN, EDOZELAN ERE, AURREKO ATALEAN AIPATURIKO ZERBITZU OSAGARRIEN PRESTAZIOARI BURUZKO IRITZIA JASO BEHARKO DA.

ERA BEREAN, KONTSEILU ERREKTOREAREN ARAUTEGIAREN 10.3 ARTIKULUARI jarraikiz, JOKABIDE KODEAK ETA GOBERNU KORPORATIBOAREN ARAUAK BETETZEN DIRELA JAGOTeko ESKUMENA ERE BADU ESLEITUTA.

ESTATUTU SOZIALEN ARABERA, IKUSKARITZA BATZORDEAK BEHAR ADINA BILERA EGINGO DITU, LEHENDAKARIAK DEIALDIA EGITEN BADU, BATZORDEAK BERAK EDO BESTE EDOZEIN KIDEK ESKATUTA. KIDE BAKOITZAK BOTO BAT IZANGO DU, ETA ERABAKIAK GEHIENGO SOILEZ HARTUKO DIRA; LEHENDAKARIAREN BOTOAK EBATZIKO DITU BERDINKETAK.

BATZORDEA OSATZEN DUTEN KONTSEILARIEN KATEGORIARI DAGOKIONEZ, MARIA CARMEN IÑURRIA (BATZORDEKO LEHENDAKARIA) ETA ELENA ZARRAGA KONTSEILARI INDEPENDENTEAK DIRA (KOPURU OSOAREN % 67) ETA ADOLFO PLAZA KONTSEILARI LAN BAZKIDEA DA (KOPURU OSOAREN % 33). BATZORDEAN EZ DAGO EZ KONTSEILARI DOMINIKALIK EZ EXEKUTIBORIK.

KONTSEILARI LAN BAZKIDEAK LAN BAZKIDE MODUAN EGITEN DU LAN ENTITATEAN ETA EZ DU GOI ZUZENDARITZAKO EGINKIZUNIK BETETZEN.

IKUSKARITZA BATZORDEAK 2016AN EGINDAKO JARDUKETARIK GARRANTZITSUENEN ARTEAN, HAUEK DIRA NABARMENGARRIENAK:

- CAJA LABORALAK ARGITARATUTAKO FINANTZA INFORMAZIOA OSATU ETA AURKEZTEKO PROZESUA GAINBEGIRATU DU, BARNE IKUSKARITZAKO DEPARTAMENTUAREN DESKARGUEN BIDEZ, ETA EGIAZTAPEN HAUEK NABARMENDU DIRA:
- ENTITATEAK EGINDAKO URTEKO KONTU INDIVIDUAL ETA BATERATUAK BERRIKUSI DITU, BAI ETA DAGOZKIEN KUDEAKETA TXOSTENAK ERE.
- ESPAINIAKO BANKUARI IGORRI ZAIZKION HIRU HILEAN BEHINGO FINANTZETAKO EGOERA ORRI PUBLIKOAK BERRIKUSI DITU.
- ENTITATEAK SEI HILEAN BEHIN ARGITARATUTAKO GARDENTASUN INFORMAZIOA BERRIKUSI DU.
- ESPAINIAKO BANKUARI IGORRITAKO HIRU HILEAN BEHINGO BALIABIDE AITORPENA BERRIKUSI DU.
- ENTITATEAK ARGITARATUTAKO ZUHURTZIAZKO GARRANTZIKO INFORMAZIOA BERRIKUSI DU.
- FINANTZA INFORMAZIOAREN BARNE KONTROLERAKO SISTEMA GAINBEGIRATU DU, BARNE IKUSKARITZAKO DEPARTAMENTUAK EZARRITA DUEN BERRIKUSPEN PROZEDURA ERABILIZ.
- 4/2004 ZIRKULARRA ALDATZEN DUEN 4/2016 ZIRKULARRAREN ONDORIOZKO ALDAKETAK NOLA EZARRI DIREN GAINBEGIRATU DU.
- ENTITATEAK GAUZATU DUEN KAPITALAREN AUTOEBALUAZIO PROZESUA GAINBEGIRATU DU.
- BARNE AUDITORETZAREN EGINKIZUNAK GAINBEGIRATU DITU, INDEPENDENTEA ETA ERAGINKORRA IZAN DADIN, ETA, HORRETARAKO, BARNE IKUSKARITZAKO DEPARTAMENTUAK EGINDAKO JARDUEREI BURUZKO INFORMAZIOA JASO DU ALDIAN BEHIN.
- ERABAKI DU KANPO AUDITORETZAKO KONTRATUA LUZA DEZALA PROPOSATZEA KONTSEILU ERREKTOREARI, BATZAR NAGUSIAREN ESANETARA JAR DEZAN.
- KANPO AUDITORETZAREN EMAITZARI JARRAIPENA EGIN DIO, KANPO AUDITOREAREKIN BILERAK EGINEZ ETA GARRANTZI BEREZIKOTZAT JOTAKO ALDERDIAK AZTERTUZ ETA BERRIKUSIZ.
- KANPOKO IKUSKARIEN INDEPENDENTZIA BERRESTEN DUEN IRITZIA EMAN DU, KONTU AUDITORETZAREN TXOSTENA ARGITARATU AURRETIK.

Esazu zein den kontabilitateko, ikuskaritzako edo bietako ezagutzak eta eskarmentua aintzat hartuta izendatu den Ikuskaritza Batzordeko kontseilaria, eta adierazi batzorde horretako lehendakariak zenbat urte daramatzen karguan.

Eskarmentudun kontseilariaren izena	ELENA ZARRAGA BILBAO and.
Lehendakariak karguan daramatzen urteak	1

Izendapenen Batzordea

Izena	Kargua	Kategoria
JOSE JAVIER SAENZ DE BURUAGA GABILONDO jn.	KIDEA	
JOSE LUIS GARCIA GARCIA jn.	KIDEA	
TXOMIN GARCIA HERNANDEZ jn.	KIDEA	
ROBERTO RUIZ DE INFANTE AGUIRRE jn.	LEHENDAKARIA	
IÑAKI JOSU GOÑI GABILONDO jn.	KIDEA	

Kontseilari dominikalen %-a	
Kontseilari independenteen %-a	
Kanpokoan %-a	
Bilera kopurua	6

Azal ezazu batzorde horrek zer eginkizun dituen esleituta, deskribatu antolatze eta funtzionatzeko erabiltzen dituen prozedurak eta arauak, eta laburtu ekitaldian zehar egin dituen jarduketarik garrantzitsuenak.

2016KO APIRILAREN 29KO KONTSEILU ERREKTOREAK ERABAKI ZUEN IZENDAPENEN BATZORDEA ETA ORDAINSARIEN BATZORDEA BEREIZTEA, KONTSEILU ERREKTOREAREN ARAUDIKO 11. ARTIKULUA ALDATU ONDOREN.

KONTSEILU ERREKTOREAREN ARAUDIAN (11.b. ART.) JASOTA DAUDE IZENDAPENEN BATZORDEAREN ZEREGIN BEREZIAK. HONAKO HAUEK, ALEGIA:

- KONTSEILU ERREKTOREKO POSTU HUTSAK BETETZEKO HAUTAGAIK IDENTIFIKATU ETA KONTSEILU ERREKTOREARI EDO BATZAR NAGUSIARI GOMENDATZEA, ONETS DITZATEN.
- KONTSEILU ERREKTOREAK EZAGUTZETAN, GAITASUNETAN, ANIZTASUNEAN ETA ESKARMENTUAN DUEN OREKA EBALUATZEA ETA IZENDAPEN JAKIN BATERAKO EGINKIZUN ETA GAITASUNAK DESKRIBATZEA, POSTURAKO AURREIKUSITAKO ARDURALDIA BALIOZTATUZ.
- ALDIAN BEHIN, EDO URTEAN BEHIN GUTXIENEZ, KONTSEILU ERREKTOREAREN EGITURA, TAMAINA, ERAKETA ETA JARDUKETA EBALUATZEA ETA BALIZKO ALDAKETEN GAINEKO GOMENDIOAK EGITEA.
- ALDIAN BEHIN, ETA GUTXIENEZ URTEAN BEHIN, KONTSEILU ERREKTOREKO KIDEEN ETA KONTSEILU ERREKTOREAREN BERAREN EGOKITASUNA EBALUATZEA, ETA KONTSEILU ERREKTOREA JAKINAREN GAINEAN JARTZEA.
- GOI ZUZENDARITZAKO KIDEAK HAUTATU ETA IZENDATZEARI BURUZ KONTSEILU ERREKTOREAK DARABILEN POLITIKA ALDIAN BEHIN BERRIKUSTEA ETA GOMENDIOAK EGITEA.
- KONTSEILARIK ETA FUNTSEZKO LANGILEAK HAUTATZEKO ETA HORIEN EGOKITASUNA EBALUATZEKO PROZEDURARI BURUZKO ESKULIBURUAN ESLEITUTAKO EGINKIZUNAK.
- KONTSEILU ERREKTOREAN ORDEZKARI GUTXIEN DITUEN SEXUAREN ORDEZKARITZA HELBURUA FINKATZEA ETA ORDEZKARITZARIK TXIKIENA DUEN SEXUAREN PRESENTZIA HANDITZEKO ORIENTABIDEAK EMATEA, FINKATUTAKO HELBURUA LORTZE ALDERA.

ARAUTEGIAREN ARABERA, IZENDAPENEN BATZORDEAK BEHAR ADINA BILERA EGINGO DITU, LEHENDAKARIAK DEIALDIA EGITEN BADU, BATZORDEAK BERAK EDO BESTE EDOZEIN KIDEK ESKATUTA. KIDE BAKOITZAK BOTO BAT IZANGO DU, ETA ERABAKIAK GEHIENGO SOILEZ HARTUKO DIRA; LEHENDAKARIAREN BOTOAK EBATZIKO DITU BERDINKETAK.

BATZORDEA OSATZEN DUTEN KONTSEILARIEN KATEGORIARI DAGOKIONEZ, ROBERTO RUIZ DE INFANTE (BATZORDEKO LEHENDAKARIA) ETA JOSE JAVIER SAÉNZ DE BURUAGA KONTSEILARI INDEPENDENTEAK DIRA (KOPURU OSOAREN % 40), JOSE LUIS GARCÍA ETA IÑAKI JOSU GOÑI KONTSEILARI LAN BAZKIDEAK DIRA (KOPURU OSOAREN % 40) ETA TXOMIN GARCÍA KANPOKO BESTE KONTSEILARI BAT DA (KOPURU OSOAREN % 20). BATZORDEAN EZ DAGO EZ KONTSEILARI DOMINIKALIK EZ EXEKUTIBORIK.

KONTSEILARI LAN BAZKIDEAK LAN BAZKIDE MODUAN EGITEN DU LAN ENTITATEAN ETA EZ DU GOI ZUZENDARITZAKO EGINKIZUNIK BETETZEN.

KANPOKO KONTSEILARI ESATEN ZAIO KONTSEILARIEN GAINERAKO KATEGORIETAN SARTZEKO BALDINTZAK BETETZEN EZ DITUEN KONTSEILARIARI.

IZENDAPENEN BATZORDEAK 2016AN EGINDAKO JARDUKETARIK GARRANTZITSUENEN ARTEAN, HAUEK DIRA NABARMENGARRIENAK:

- ADMINISTRAZIO KONTSEILUKO, ZUZENDARITZA NAGUSIKO ETA FUNTSEZKO LANGILERIAKO KIDEEN EGOKITASUNA ETENGABE EBALUATZEA, ETA KONTSEILU ERREKTOREAREN EZAGUTZEN, GAITASUNAREN, ANIZTASUNAREN ETA ESKARMENTUAREN OREKA EBALUATZEA.
- KONTSEILU ERREKTOREAREN EGITURA, TAMAINA, ERAKETA ETA JARDUKETAREN EBALUAZIOARI BURUZKO TXOSTENA AURKEZTEA.
- GOI ZUZENDARITZAKO KIDEAK HAUTATU, IZENDATU ETA ORDEZKATZEARI BURUZ KONTSEILU ERREKTOREAK EGITENDAKO POLITIKA PROPOSAMENA BERRIKUSTEA.
- CAJA LABORAL POPULAR COOP. DE CRÉDITOREN KONTSEILARIK ETA FUNTSEZKO LANGILEAK HAUTATZEKO ETA HORIEN EGOKITASUNA EBALUATZEKO PROZEDURARI BURUZKO ESKULIBURUA ALDATZEKO PROPOSAMENAK EGITEA.

Ordainsarien Batzordea

Izena	Kargua	Kategoria
JOSE JAVIER SAENZ DE BURUAGA GABILONDO jn.	KIDEA	
JOSE LUIS GARCIA GARCIA jn.	KIDEA	
TXOMIN GARCIA HERNANDEZ jn.	KIDEA	
ROBERTO RUIZ DE INFANTE AGUIRRE jn.	LEHENDAKARIA	
IÑAKI JOSU GOÑI GABILONDO jn.	KIDEA	

Kontseilari dominikalen %-a	
Kontseilari independenteen %-a	
Kanpokoan %-a	
Bilera kopurua	7

Azal ezazu batzorde horrek zer eginkizun dituen esleituta, deskribatu antolatze eta funtzionatzeko erabiltzen dituen prozedurak eta arauak, eta laburtu ekitaldian zehar egin dituen jarduketarik garrantzitsuenak.

2016KO APIRILAREN 29KO KONTSEILU ERREKTOREAK ERABAKI ZUEN IZENDAPENEN BATZORDEA ETA ORDAINSARIEN BATZORDEA BEREIZTEA, KONTSEILU ERREKTOREAREN ARAUDIKO 11. ARTIKULUA ALDATU ONDOREN.

ORDAINSARIEN BATZORDEAREN ZEREGIN BEREZIAK KONTSEILU ERREKTOREAREN ARAUDIAN (11.c ARTIKULUAN) DAUDE JASOTA. HAUEK DIRA:

- ENTITATEAN EZARRI BEHARREKO ORDAINSARI POLITIKA OROKORRA PROPOSATZEA KONTSEILU ERREKTOREARI, ETA AZKEN HORREK ORDAINSARIEN INGURUAN HARTU BEHARREKO ERABAKIAK PRESTATZEA, ENTITATEAREN ARRISKUAN ETA ARRISKUEN GESTIOAN ONDORIOAK IZANGO DITUZTENAK BARNE.
- KONTSEILU ERREKTOREARI INFORMAZIOA HELARAZTEA, IDENTIFIKATUTAKO KOLEKTIBOAN SARTU DIREN ZUZENDARIEN ORDAINSARI POLITIKAZ ETA KONTSEILARIEN (IZAERA HORREGATIK ORDAINSARIA DUTENEAN), ZUZENDARI NAGUSIAREN ETA PAREKOEN ORDAINSARI OROKORREZ, BAI ETA KONTSEILU ERREKTOREAN EGINKIZUN EXEKUTIBOAK DITUZTEN KIDEEEN BANAKAKO ORDAINSARIEZ ETA KONTRATUKO GAINERAKO BALDINTZEZ ERE.
- URTEAN BEHIN, ORDAINSARIEN POLITIKAREN APLIKAZIOARI BURUZKO EBALUAZIO INDEPENDENTEA (KANPOKOA NAHIZ BARRUKOA) EGINGO DELA ZIURTATZEA.
- ENTITATEAN EZARRITAKO ORDAINSARI POLITIKA ERRESPESTATZEN DELA JAGOTEA ETA, ALDIAN BEHIN, IDENTIFIKATURIKO KOLEKTIBOAN SARTUTAKO ZUZENDARIEN, KONTSEILARIEN (IZAERA HORREGATIK ORDAINSARIA DUTENEAN), ZUZENDARI NAGUSIAREN ETA PAREKOEN ORDAINSARI POLITIKA BERRIKUSTEA.
- INDARREAN DAGOEN LEGERIAK ETA ESTATUTU SOZIALEK FINKATURIKO GAINERAKO EGINKIZUNAK BETETZEA, BAITA KONTSEILU ERREKTOREAREN ERABAKIZ ESLEITURIKOAK ERE.

ARAUTEGIAREN ARABERA, ORDAINSARIEN BATZORDEAK BEHAR ADINA BILERA EGINGO DITU, LEHENDAKARIAK DEIALDIA EGITEN BADU, BATZORDEAK BERAK EDO BESTE EDOZEIN KIDEK ESKATUTA. KIDE BAKOITZAK BOTO BAT IZANGO DU, ETA ERABAKIAK GEHIENGO SOILEZ HARTUKO DIRA; LEHENDAKARIAREN BOTOAK EBATZIKO DITU BERDINKETAK.

BATZORDEA OSATZEN DUTEN KONTSEILARIEN KATEGORIARI DAGOKIONEZ, ROBERTO RUIZ DE INFANTE (BATZORDEKO LEHENDAKARIA) ETA JOSE JAVIER SAÉNZ DE BURUAGA KONTSEILARI INDEPENDENTEAK DIRA (KOPURU OSOAREN % 40), JOSE LUIS GARCÍA ETA IÑAKI JOSU GOÑI KONTSEILARI LAN BAZKIDEAK DIRA (KOPURU OSOAREN % 40) ETA TXOMIN GARCÍA KANPOKO BESTE KONTSEILARI BAT DA (KOPURU OSOAREN % 20). BATZORDEAN EZ DAGO EZ KONTSEILARI DOMINIKALIK EZ EXEKUTIBORIK.

KONTSEILARI LAN BAZKIDEAK LAN BAZKIDE MODUAN EGITEN DU LAN ENTITATEAN ETA EZ DU GOI ZUZENDARITZAKO EGINKIZUNIK BETETZEN.

KANPOKO KONTSEILARI ESATEN ZAIO KONTSEILARIEN GAINERAKO KATEGORIETAN SARTZEKO BALDINTZAK BETETZEN EZ DITUEN KONTSEILARIARI.

ORDAINSARIEN BATZORDEAK 2016AN EGINDAKO JARDUKETARIK GARRANTZITSUENEN ARTEAN, HAUEK DIRA NABARMENGARRIENAK:

- CAJA LABORAL POPULAR COOP. DE CRÉDITOREN ORDAINSARI POLITIKA EGUNERATZEA, IDENTIFIKATURIKO KOLEKTIBORAKO HAUTAGAI BERRIAK PROPOSATUZ.
- KONTSEILU ERREKTOREAREN ORDAINSARI POLITIKA PROPOSATZEA, BATZAR NAGUSIRAKO.
- CAJA LABORAL POPULARREN ORDAINSARI POLITIKARI BURUZKO BARNE EBALUAZIOAREN TXOSTENA AURKEZTEA.

Arrisku Batzordea

Izena	Kargua	Kategoria
LUIS MARIA UGARTE AZPIRI jn.	KIDEA	
TXOMIN GARCIA HERNANDEZ jn.	KIDEA	
RAFAEL IDIGORAS ALBERDI jn.	KIDEA	
ELENA ZARRAGA BILBAO jn.	LEHENDAKARIA	
AINHOA GALLASTEGUI MARTÍNEZ and.	KIDEA	

Kontseilari dominikalen %-a	
Kontseilari independenteen %-a	
Kanpokoan %-a	
Bilera kopurua	7

Azal ezazu batzorde horrek zer eginkizun dituen esleituta, deskribatu antolatze eta funtzionatzeko erabiltzen dituen prozedurak eta arauak, eta laburtu ekitaldian zehar egin dituen jarduketarik garrantzitsuenak.

ARRISKU BATZORDEAREN ZEREGIN BEREZIAK KONTSEILU ERREKTOREAREN ARAUDIAN (11 BIS ARTIKULUAN) DAUDE JASOTA. HAUEK DIRA:

- KONTSEILU ERREKTOREARI AHOLKU EMATEA, ENTITATEAREN ARRISKURAKO JOERA OROKORRAREN (EGUNGOAREN ETA ETORKIZUNekoAREN) ETA ARLO HORRETAKEO ESTRATEGIAREN INGURUAN, ETA LAGUNTZEA ESTRATEGIA HORI ETA ARRISKUAK KUDEATU, GAINBEGIRATU ETA MURRIZTEKO POLITIKA ZEHATZAK EZARTZEN DIREN JAGOTEN.
 - BEZEROEI ESKAINTZEN ZAIZKIEN AKTIBOKO ETA PASIBOKO PRODUKTUEN PREZIO POLITIKAK ENTITATEAREN EREDUA ETA ARRISKU ESTRATEGIA AINTZAT HARTZEN DITUEN EGIAZTATZEA. HORRELA IZAN EZEAN, HORI KONPONTZEKO PLANA AURKEZTEA KONTSEILU ERREKTOREARI.
 - KONTSEILU ERREKTOREA AHOLKATZEA, ENTITATEKO ARRISKU ESANGURATSU GUZTIAK KUDEATU ETA GAINBEGIRATZEN.
 - KONTSEILU ERREKTOREARI AHOLKU EMATEA, ARRISKUEN ALORREKO STRESS TESTAREN ETA KAPITALAREN PLANGINTZAREN INGURUAN.
 - ARRISKUAK KUDEATZEKO ETA BARNE ANTOLAMENDUA ERAGINKORRA IZATEKO BALIABIDE EGOKIAK ESLEITZEN DIRELA EGIAZTATZEA.
 - KONTSEILU ERREKTORETIK ERAKUNDERA ETA ALDERANTZIZ ARRISKUEN INGURUKO INFORMAZIO KANAL ERAGINGARRIAK DAUDELA ZAINTEA ETA, KONTSEILU ERREKTOREAREKIN BATERA, BATZORDEAK BERAK ETA KONTSEILU ERREKTOREAK JASO BEHAR DUTEN ARRISKUEI BURUZKO INFORMAZIOAREN IZAERA, KOPURUA, FORMATUA ETA MAITASUNA ZEHATZEA.
 - AKTIBOEN BALIOZTAPENA, KANPOKO KREDITU KALIFIKAZIOEN ERABILERA ETA ARRISKUEI BURUZKO BARNE EREDUAK GAINBEGIRATZEA.
 - ORDAINSARIEN GAINEKO ARRAZOIZKO POLITIKAK ETA JARDUNBIDEAK EZARTZEN LAGUNTZEA. ORDAINSARI SISTEMAN AURREIKUSITAKO PIZGARRIEN POLITIKAK ARRISKUA, KAPITALA, LIKIDETIA ETA ETEKINEN AUKERA ETA EGOKITASUNA KONTUAN HARTZEN OTE DITUEN AZTERTZEA.
- ARAUTEGIAREN ARABERA, ARRISKU BATZORDEAK BEHAR ADINA BILERA EGINGO DITU, LEHENDAKARIAK DEIALDIA EGITEN BADU, BATZORDEAK BERAK EDO BESTE EDOZEIN KIDEK ESKATUTA. KIDE BAKOITZAK BOTO BAT IZANGO DU, ETA ERABAKIAK GEHIENGO SOILEZ HARTUKO DIRA; LEHENDAKARIAREN BOTOAK EBATZIKO DITU BERDINKETAK.
- BATZORDEA OSATZEN DUTEN KONTSEILARIEN KATEGORIARI DAGOKIONEZ, ELENA ZARRAGA (BATZORDEKO LEHENDAKARIA) ETA RAFAEL IDIGORAS KONTSEILARI INDEPENDENTEAK DIRA (KOPURU OSOAREN % 40), AINHOA GALLASTEGUI KONTSEILARI LAN BAZKIDEA DA (KOPURU OSOAREN % 20), TXOMIN GARCÍA KANPOKO BESTE KONTSEILARI BAT DA (KOPURU OSOAREN % 20) ETA LUIS Mª UGARTE KONTSEILARI DOMINIKALA DA (KOPURU OSOAREN % 20). BATZORDEAN EZ DAGO KONTSEILARI EXEKUTIBORIK.
- KONTSEILARI LAN BAZKIDEAK LAN BAZKIDE MODUAN EGITEN DU LAN ENTITATEAN ETA EZ DU GOI ZUZENDARITZAKO EGINKIZUNIK BETETZEN.
- KANPOKO KONTSEILARI ESATEN ZAIO KONTSEILARIEN GAINERAKO KATEGORIETAN SARTZEKO BALDINTZAK BETETZEN EZ DITUEN KONTSEILARIARI.

- ARRISKU GUZTIEI JARRAIPENA ETA KONTROLA EGIN, APB-AREN HIRU HILEAN BEHINGO DESKARGUEN BIDEZ.
- ARRISKUEN GAINEN ESKULIBURU ETA POLITIKEN ALDAKETAK AZTERTU ETA BALIOZKOTU.
- ARRISKU MOTA BAKOITZERAKO MUGEN ETA ESKUMENEN EGUNERATZE PROZESUA AZTERTU ETA BALIOZKOTU.
- 2015EKO KAPITALAREN AUTOEBALUAZIO TXOSTENA (KAT) AZTERTU ETA BALIOZKOTU.
- RECOVERY PLANA AZTERTU ETA BALIOZKOTU.
- ARRISKUAREKIKO GRINAREN ESPARRUA (RAF), GRINAREN URTEKO AITORPENA (RAS) ETA STRESS TESTINGAREN METODOLOGIAK ETA AGERTOKIA AZTERTU ETA BALIOZKOTU, ETA DAGOKION PLAN ZUZENTZAILEARI JARRAIPENA EGIN.

D ERAGIKETA LOTUAK ETA TALDE BARRUKO ERAGIKETAK

D.1. Zerrenda itzazu zure taldeko entitatearen edo entitateen eta akziodunen, partaide kooperatibisten, jabetza-eskubideen titularren edo entitatean pareko izaera duten beste edozeinen artean egindako eragiketak.

D.2. Zerrenda itzazu zure taldeko entitatearen edo entitateen eta administratzaileen, administrazio-organoko kideen edo entitateko zuzendaritzako kideen artean egindako eragiketak.

D3 Zerrenda itzazu talde barruan egindako eragiketak.

D.4. Esan zer mekanismo ezarri diren entitatearen edo haren taldearen eta administrazio-organoko kontseilarien, kideen edo zuzendarien artean egon litezkeen interes-gatazkak atzeman, zehaztu eta ebazteko.

LEGEAK AUKERA EMATEN DU KONTSEILU ERREKTOREAREN ETA BATZAR NAGUSIAREN ERABAKIEI AURKA EGITEKO, BAZKIDE EDO HIRUGARREN BATEN EDO BATZUEN MESEDERAKO ETA CAJA LABORALAREN INTERESEN KALTERAKO BADIRA. HORREZ GAIN, BEHEAN AIPATU DITUGUN ARAU BEREZIAK APLIKATUKO DIRA, SOR LITEZKEEN INTERES GATAZKETAN:

A) ARRISKU POLITIKARI BURUZKO ESKULIBURUAREN 7. ARTIKULUAREN ARABERA, ETA IRIZPIDE OROKOR GISA, KONTSEILU ERREKTOREKO KIDEEK, ZUZENDARI NAGUSIAK, HAIEN BIGARREN MAILARAINOKO SENIDEEK ETA LOTUTAKO SOZIEKATEK PLANTEATUTAKO ARRISKU ERAGIKETA GUZTIEK BERRESPEN ZENTRALIZATUA ETA KONTSEILU ERREKTOREAREN ONESPENA BEHARKO DITUZTE. HORREZ GAIN, ESPAINIAKO BANKUAREN 2/2006 ZIRKULARRAK, GAINBEGIRATZEARI ETA KAUDIMENARI BURUZKOAK, EZARRITAKO MUGAK ETA BALDINTZAK GAINDITZEN BADITUZTE, BAIMENA ESKATU BEHARKO ZAIO ESPAINIAKO BANKUARI ERAGIKETA HORIEK GAUZATZEKO, ETA GAINDITZEN EZ BADITUZTE, HORIEN BERRI EMAN BEHARKO ZAIO.

B) KONTSEILU ERREKTOREAK AURREKO A) LETRAN ADIERAZI DITUGUN ARRISKU ERAGIKETEI BURUZ ERABAKI BEHAR DUENEAN, BEHERAGO AIPATUKO DITUGUN BALDINTZAK BETE BEHARKO DIRA. HAUEK DIRA BALDINTZOK:

- ERABAKIA EZKUTUKO BOTAZIO BIDEZ ONARTU BEHAR DA, KONTUA GAI ZERRENDAN BEHAR BEZAIN ARGI ADIERAZI ONDOREN.

- ERABAKIA HARTZEKO, KONTSEILARI GUZTIEN BI HERENEN ALDEKO BOTOA BEHAR IZANGO DA, GUTXIENEZ. ERAGIKETAREN EDO ZERBITZUAREN ONURADUNA KONTSEILARIA EDO ARESTIAN AIPATUTAKO HAREN SENIDE BAT BALDIN BADA, INTERES GATAZKAN DAGOELA JOKO DA, ETA EZ DU BOTAZIOAN PARTE HARTZERIK IZANGO.

- EZKUTUKO BOTAZIOA EGIN ETA EMAITZA EZAGUTZERA EMAN ONDOREN, AKTAN AGERRARAZI AHAL IZANGO DIRA HARTUTAKO ERABAKI HORRI BURUZKO DESADOSTASUNAK EDO ERREPAROAK.

BALDINTZA HORIEK BERAK BETE BEHAR DIRA, CAJA LABORALAREN OBLIGAZIO EDO ESKUBIDEAK ERATU, ETEN, ALDATU, BERRITU EDO IRAUNGITZEKO ERE, BALDIN ETA ENTITATEAK OBLIGAZIO EDO ESKUBIDEOK DITUEN ENTITATEETAN KARGUDUN HAIK EDO HAIEN SENITARTEKOAK BADIRA PATROIAK, KONTSEILARIAK, ADMINISTRATZAILEAK, GOI ZUZENDARIAK, AHOLKULARIAK EDO OINARRIZKO KIDEAK ETA KAPITALEAN % SEKO PARTAIDETZA EDO HANDIAGOA BADUTE.

KONTSEILARIAK IZENDATZEKO, EGOKITASUNARI BURUZKO ESKULIBURUA ERRESPETATU BEHAR DA. HAREN ARABERA, EGOKITASUN HORI EGIAZTATZEKO EZINBESTEKO BALDINTZA DA KONTSEILARI GAIK AGIRI BAT SINATZEA, ESANEZ EZ DUELA INOLAKO GATAZKA JARRAITURIK EDO EGITURAZKO

GATAZKARIK CAJA LABORALAREN INTERESEKIN. EGOERA HORI EGIAZTATU EGITEN DA URTEAN BEHIN. HALERE, KONTSEILARIAREN ARDURAPEAN DAGO CAJA LABORALA BEREHALA JAKINAREN GAINEAN JARTZEA, BERE EGOKITASUNEAN ERAGIN LEZAKEEN EDOZEIN EGOERA SORTUZ GERO, ETA BERA IZANGO DA ERANTZULEA, BERANDU JAKINARAZTEAGATIK EDO EZ JAKINARAZTEAGATIK, ENTITATEARI INOLAKO KALTERIK SORTZEN BAZAIO.

E ARRISKUAK KONTROLATU ETA GESTIONATZEKO SISTEMAK

E.1 Azaldu ezazu zer irismen duen entitatearen Arriskua Gestionatzeko Sistemak.

ARRISKUAK GESTIONATZEKO SISTEMAK ERA INTEGRALEAN FUNTZIONATZEN DU. ARRISKUEN AREAN ZENTRALIZATZEN DA OHIKO KREDITU ARRISKUA ONARTU, JARRAIPENA EGIN ETA BERRESKURATZEKO ARDURA, BAI ETA INTERES TASA, LIKIDEZIA, MERKATU ETA ERAGIKETA ARRISKUAK NEURTU ETA KONTROLATZEKO ZEREGINA ERE. HILEAN BEHIN ARRISKU GUZTIEN JARRAIPENAREN BERRI EMATEN ZAIO AKTIBOEN ETA PASIBOEN BATZORDEARI (ERAGIKETA ARRISKUARENA IZAN EZIK), ETA HIRU HILEAN BEHIN ERAGIKETA ARRISKUAREN JARRAIPENAREN BERRI EMATEN ZAIO ERAGIKETA ARRISKUAREN BATZORDEARI.

ARRISKU GUZTIEN JARRAIPENA ERA ZENTRALIZATUAN EGITEN DA. AKTIBOEN ETA PASIBOEN BATZORDEA DA HORREN ARDURADUNA, ETA, ERAGIKETA ARRISKUAREN KASUAN, ERAGIKETA ARRISKUAREN BATZORDEA. ALTORTEGIAREN ETA KAPITAL MERKATUAREN ARRISKUAK HORTIK KANPO GELDITZEN DIRA, BERARIAZ UZTEN BAITA ALTORTEGIAREN DEPARTAMENTUAREN ARDURAPEAN. ERA BEREAN, KREDITU ARRISKUA ERE KANPOAN GELDITZEN DA, BULEGOEI DAGOKIEN ESKUMENETAN.

E.2. Adieraz ezazu zein diren Arriskuen Gestio Sistema prestatzeaz eta burutzeaz arduratzen diren entitateko organoak.

KONTSEILU ERREKTOREA: ADMINISTRAZIO ORGANORIK GORENA DA. ENTITATEAK HARTZEN DITUEN ARRISKUAK ZAINDU ETA GAINBEGIRATZEKO AZKEN ARDURADUNA DA. HORI DELA ETA, ARRISKUAK ZORROTZ KONTROLATZEKO ETA ARRISKUEN INGURUKO INFORMAZIOAREN DESKARGU SISTEMATIKOA ESKATZEN DIO ZUZENDARITZA NAGUSIARI. ILDO BERETIK, ARRISKUEN BATZORDE BATZUETAN ZUZENEAN HARTZEN DU PARTE.

ZUZENDARITZA NAGUSIA: KONTSEILU ERREKTOREAK BERE GAIN UTZI DUELAKO, ARRISKU POLITIKAK EZARTZEAZ ARDURATZEN DA. MERKATARITZA KUDEAKETAKO FUNTZIOAK, BATETIK, ETA ARRISKUEN INGURUKO ZEREGINAK, BESTETIK, BEREIZTEA IRIZPIDETZAT HARTURIK ANTOLATU DU ARRISKUEN KUDEAKETA.

ARRISKUEN AREAK ARRISKU BATZORDEARI ETA KONTSEILU ERREKTOREARI BIDALTZEN DIE, HIRU HILEAN BEHIN, ARRISKU GUZTIEI BURUZKO JARRAIPEN ETA KONTROL TXOSTENA, ARRETA BEREZIA ESKAINIZ EZARRITA DAUDEN MUGAK ETA PROZEDURAK ZENBATERAINO BETE DIREN.

AKTIBOEN ETA PASIBOEN BATZORDEA: ORGANO HORI ARDURATZEN DA EGITURAZKO INTERES TASAREN ARRISKUA, LIKIDEZIA ARRISKUA, MERKATU ARRISKUA ETA KREDITU ARRISKUA KONTROLATZEAZ. ARRISKUAREN KONTROL GLOBALAREN DEPARTAMENDUAK BERARI HELARAZTEN DIO, HILEAN BEHIN, ARRISKUEN JARRAIPENARI BURUZKO INFORMAZIOA, ETA BATZORDE HORRETAN HARTZEN DIRA LIKIDEZIA, INTERES TASA ETA MERKATU ARRISKUEN GESTIOARI LOTUTAKO ERABAKIRIK GARRANTZITSUENAK.

ERAGIKETA ARRISKUAREN BATZORDEA: ERAGIKETA ARRISKUA KONTROLATZEN DU. ARRISKUAREN KONTROL GLOBALAREN DEPARTAMENDUAK BERARI HELARAZTEN DIO, HIRU HILEAN BEHIN, ERAGIKETA ARRISKUAREN JARRAIPENARI BURUZKO INFORMAZIOA, ETA BATZORDE HORRETAN HARTZEN DIRA ARRISKU HORRI LOTUTAKO ERABAKIRIK GARRANTZITSUENAK.

ARRISKUEN AREA: PARTIKULARREN ETA ENPRESEN KREDITU ARRISKUA ONARTU, JARRAIPENA EGIN ETA BERRESKURATZEKO ARDURA ZENTRALIZATZEN DU. ERA BEREAN, KREDITU ARRISKUAREN BARNE EREDUAK SORTU ETA MANTENTZEAZ ETA LIKIDEZIA, INTERES TASA, MERKATU ETA ERAGIKETA ARRISKUAK NEURTU ETA KONTROLATZEAZ ERE ARDURATZEN DA.

ARRISKUAREN KONTROL GLOBALAREN DEPARTAMENTUA: ARRISKUEN AREAREN MENDE DAGO. ARRISKU GUZTIEN IKUSPEGI OROKORRA EMATEN DU, DEPARTAMENTU BAKARREAN GAUZATZEN DELAKO ARRISKU GUZTIAK NEURTU ETA KONTROLATZEKO EGINKIZUNA. APB-RI ETA HURA MENDEAN DUEN ARRISKU BATZORDEARI HELARAZTEN DIE INFORMAZIOA. DEPARTAMENTU HORREK PRESTATZEN DITU KREDITU ARRISKUA ONARTU ETA JARRAITZEKO BARNE EREDUAK, ETA, ILDO BERETIK, BERA ARDURATZEN DA INTERES TASA, LIKIDEZIA, MERKATU ETA ERAGIKETA ARRISKUAK NEURTU ETA KONTROLATZAZ.

ARRISKUEN KUDEAKETAREN DEPARTAMENTUA: ARRISKUEN AREAREN MENDE DAGO. PARTIKULARREKIKO ETA ENPRESEKIKO KREDITU ARRISKUA GESTIONATZEAZ ARDURATZEN DA, HALA ONARPENARI DAGOKIONEZ, NOLA AUZI-AURREKO FASEETAN EGOERA IRREGULARREI JARRAIPENA EGITEARI ETA BERRESKURAPENEI DAGOKIENEZ. ZENBATEKO JAKIN BATETIK GORAKO KOBRAEZINEN ZEHAPENETAN ESKU HARTZEN DU, KOBRAEZINEN BATZORDEAN PARTE HARTUZ.

JARRAIPENAREN ETA BERRESKURAPENEN DEPARTAMENTUA: ARRISKUEN AREAREN MENDE DAGO.

ENPRESAK BERANDUTZAN SARTU BAINO LEHENAGOKO ARRISKUAREN JARRAIPENAZ ARDURATZEN DA, BAI ETA ENTITATEKO TXIKIZKAKO SAREKO BEZEROEN BERANDUTZAGATIKO INBERTSIO IRREGULARREKO EGOERAK BERRESKURATZEAZ ERE. ZENBATEKO JAKIN BATETIK GORAKO KOBRAEZINEN ZEHAPENETAN ESKU HARTZEN DU, KOBRAEZINEN BATZORDEAN PARTE HARTUZ.

AHOLKULARITZA JURIDIKOKO DEPARTAMENTUA: ARRISKUEN AREAREN MENDE DAGO. ARRISKU ERAGIKETETAN DOKUMENTU JURIDIKOEN BIDEZKO BABESA ESKAINTZEAZ GAIN, ENPRESA SAREAN AUZIBIDEA GESTIONATZEN ERE LAGUNTZEN DU.

ALTXORTEGIKO DEPARTAMENTUA: INBERTSIOEN AREAREN MENPE DAGO ETA FINANTZA ENTITATEEN ETA ERRENTA FINKO PRIBATUAREN KREDITU ARRISKUA, MERKATU ARRISKUAK, EPE LABURREKO LIKIDETIA ARRISKUA ETA APB-N (AKTIBO ETA PASIBOEN BATZORDEAN) HARTUTAKO ERABAKIEN ONDORIOZKO POSIZIOAK GESTIONATZEAZ ARDURATZEN DA.

ARAUDIA BETEARAZTEKO DEPARTAMENTUA: ENTITATE BARRUAN ARAUDIA BETEARAZTEARI LOTUTAKO ALDERDIAK KONTROLATZEAZ ETA JARRAITZEAZ ARDURATZEN DA. HORRETARAKO, ENTITATEKO HAINBAT AREA ETA DEPARTAMENTU KOORDINATZEAN DITU.

BULEGO SAREA: PARTIKULARREKIN NAHIZ ENPRESEKIN KREDITU ARRISKUA ONARTZEKO PROZESUAREN LEHEN FASEA DA. ESPARRU HORRETAN, HAINBAT AHALMEN DITUZTE ESKUORDETUTA, BETI ERE ENTITATEAREN ARRISKU POLITIKAK ZEHAZTUTAKO SCORING/RATING MAILEN, ALERTEN ETA ESKUMENEN ESPARRUAN. ARRISKUAREN ONARPENAK TXIKIZKAKO SAREAREN AHALMENAK GAINDITUZ GERO, ERABAKIA ARRISKUEN AREAREN ESKU UZTEN DA.

BARNE IKUSKARITZA: ASEGURATZEAREN ETA KONTSULTEN ALORREKO EGINKIZUN INDEPENDENTE ETA OBJEKTIBOA BETETZEN DU. IKUSPEGI SISTEMATIKO ETA DIZIPLINATUA EMANEZ, ARRISKUAK GESTIONATU, KONTROLATU ETA GOBERNATZEKO PROZESUEN ERAGINKORTASUNA EBALUATU ETA HOBETZEN DU.

E.3 Azal itzazu negozio-helburuak lortzeko arrisku nagusiak.

PARTIKULARREKIKO ETA ENPRESEKIKO OHIKO NEGOZIOAREN KREDITU ARRISKUA (KONTZENTRAZIO ARRISKUA BARNE), EGITURAZKO INTERES TASAREN ARRISKUA, LIKIDETIA ARRISKUA, ALTXORTEGIAREN ETA KAPITAL MERKATUAREN ARRISKUAK (AURKAKO ALDERDI, HERRIALDE, KONTZENTRAZIO ETA MERKATU ARRISKUAK), ERAGIKETA ARRISKUAK, IZEN ONAREN ARRISKUAK ETA NEGOZIO ARRISKUAK.

E.4 Esan ezazu erakundeak arriskuarekiko tolerantzia-mailarik ote duen.

ENTITATEAK ARRISKUAREKIKO TOLERANTZIA MAILAK DITU, ARRISKUAREKIKO GRINAREN ESPARRUAN ZEHAZTUTA. TOLERANTZIA MAILA NAGUSIAK KAPITALARI, LIKIDETIARI ETA ERRENTAGARRITASUNARI BURUZKOAK DIRA.

E.5 Adieraz ezazu zer arrisku gauzatu diren ekitaldian.

INTERES TASAREN ARRISKUARI DAGOKIONEZ, INOIZ EZ DA GAINDITU KONTSEILU ERREKTOREAK EZARRITA DUEN ETA APB-K KONTROLATZEN DUEN MUGA.

MERKATU ARRISKUETAN, SOBERAKOAK GERTATZEZKOAK DIRA, HAU DA, MUGAK MURRIZTEAK ERAGINDAKOAK ETA EZ POSIZIOA HANDITZEAREN ONDORIOZKOAK. KASU HORIETAN, KONTROL SISTEMEK EGOKI FUNTZIONATU DUTE. APB-K SOBERAKO HORIEN BERRI IZAN DU, ETA POSIZIOARI EUTSI ALA EZ ERABAKI DU.

LIKIDETIA ARRISKUARI DAGOKIONEZ, ENTITATEAREN LIKIDETIAREN JARRAIPEN SISTEMATIKOARI, AURREIKUSPENEEKIKO DESBIDERATZEEN AZTERKETARI ETA ALTXORTEGIAREN HILEKO PLANEI ESKER, DENBORA NAHIKOZ AURREIKUS DAITEZKE EPE LABURRERA EGON LITEZKEEN KONTRAKO INPAKTUAK, ETA BEHAR DIREN NEURRI ZUZENTZAILEAK GARAIZ EGITEKO AUKERA DAGO. LIKIDETIA RATIOEK, LCR-AK ERE BAI, MAILA BIKAINAK DITUZTE. GAINERA, LIKIDETIAREN INGURUKO KONTINGENTZIA PLANA SORTU DU ENTITATEAK, LIKIDETIA LARRIALDIETARAKO ESTRATEGIAK FINKATZEKO.

KREDITU ARRISKUARI ETA PARTIKULARREN ETA ENPRESEN SEGMENTUETAKO ERAGIKETEI GAGOZKIOLA, KREDITATU BATEKIKO ARRISKUAK ESTAMENTU BATEKO ESKUDANTZIAK GAINDITZEN DITUENEAN, GORAGOKO ESKUDANTZIAK DITUEN HURRENGO ESTAMENTURA BIDERATZEN DA IRIZPENA. FINANTZA ERAKUNDEEEKIKO ETA KORPORAZIO HANDIEKIKO ERAGIKETETAN, EZ DA SOBERAKORIK SORTU URTEAN ZEHAR.

ERAGIKETA ARRISKUAN, BERRIZ, ENTITATEAREN JARDUERAREN ONDORIOZ NAHITAEZ SORTZEN DIREN GALERAK TXIKITU EGIN DIRA, ATAL KUALITATIBOAN EZARRITA DAUDEN KONTROLEI ESKER. AZKEN URTEOTAN ZEHAR, HORNIDURAK EGITEN DIRA, ETORKIZUNEKO BALIZKO BEHARREI ERANTZUTEKO.

IZEN ONAREN ARRISKUARI DAGOKIONEZ, BEZEROEEKIKO NEGOZIOAN IZANDAKO EGOERA BATZUEK PUBLIZITATE NEGATIBOA ERAGIN DUTE ETA HORIEK GESTIONATZEN ARI DIRA.

E.6 Azaldu zer plan dauden Entitatearen arrisku nagusiei erantzuteko eta horiek ikuskatzeko.

BARNE IKUSKARITZAK ZEHAZTEN DU ENTITATEAREN ARRISKUAK BARRUAN NOLA GAINBEGIRATU. IZAN ERE, ARRISKUEN GESTIO ETA KONTROL PROZESUEN ERAGINKORTASUNA EBALUATU ETA HOBETZEA DA HAREN ZEREGINA.

F ARRISKUAK KONTROLATU ETA GESTIONATZEKO BARNE SISTEMAK, FINANTZA INFORMAZIOA EMATEKO PROZESUARI (FIBKS-ARI) DAGOKIONEZ

Azal itzazu arriskuak kontrolatzeko eta kudeatzeko sistemak osatzen dituzten mekanismoak, finantza-informazioa emateko prozesuari (FIBKSari) dagokionez.

F.1 Entitatearen kontrolaren arloa

Azal itzazu, ezaugarri nagusiak aipatuz, hauek gutxienez:

F.1.1 Zer organo eta/edo funtzio arduratzen dira FIBKSa (i) egokia eta eraginkorra izateaz, (ii) ezartzeaz eta (iii) gainbegiratzeaz?

MERKATUETAN ENTITATEARI NAHIZ TALDEARI BURUZ ARGITARATUTAKO FINANTZA INFORMAZIOA FIDAGARRIA ETA EGOKIA IZANGO DELA ZIURTATZEKO, BARNE KONTROLEKO MEKANISMOAK EZARRITA DITU CAJA LABORALAK. PROZESU HORI INDARTU EGIN DA, 2014KO EKITALDIAN FINANTZA INFORMAZIOARI BURUZKO BARNE KONTROLEKO SISTEMA (AURRERANTZEAN FIBKS) BERRIAREN BIDEZ.

CALA LABORALAREN ETIKA ETA JOKABIDE PROFESIONALAREN KODEAREN 3.6 "INFORMAZIOAREN FIDAGARRITASUNA" ATALEAN, GOBERNU ORGANOAK ETA FIBKS-AREN ALORREAN DITUZTEN ZEREGINAK DAUDE JASOTA:

«CAJA LABORALEKO KONTSEILU ERREKTOREA ARDURATZEN DA IFBKS EGOKIA ETA ERAGINKORRA EZARRI, MANTENDU ETA ZIURTATZEAZ, ETA MERKATUAN ENTITATEARI NAHIZ TALDEARI BURUZ ARGITARATZEN DEN FINANTZA INFORMAZIOA OSOA, FIDAGARRIA ETA EGOKIA IZANGO DELA KONTROLATU ETA BERMATZEAZ».

«ZUZENDARITZA KONTSEILUAREN ETA BARNE IKUSKARITZAKO DEPARTAMENDUAREN ARDURA DA MERKATURA HELARAZITAKO FINANTZA INFORMAZIOAREN FIDAGARRITASUNA UNEORO BERMATZEKO BEHARREZKOAK DIREN KONTROL PROZEDURA ERAGINKORRAK DISEINATZEA ETA EZARTZEA. HORRETARAKO, BEHARREZKO GIZA BALIABIDEEZ ETA BALIABIDE MATERIALEZ HORNITUKO DU ENTITATEA ETA FINANTZA INFORMAZIOA PRESTATZEN DUTEN PERTSONEI EGINKIZUN HORI BETETZEKO TREBAKUNTZA NAHIKOA ESKAINIKO DIE».

IKUSKARITZA BATZORDEAREN EGINKIZUNA DA FIBKS-AK ONDO FUNTZIONATZEN DUELA GAINBEGIRATZEA, FINANTZA INFORMAZIO ARAUTUA PRESTATU ETA AURKEZTEKO PROZESUAN ZEHAR. BEREZIKI, LEGEZKO ERREKERIMENDUAK ETA ORO HAR ONARTUTAKO KONTABILITATE PRINTZPIOAK ZUZEN ERABILTZEN DIRELA IKUSKATZEN DU. ZEREGIN HORRETAN, BARNE IKUSKARITZAKO DEPARTAMENTUAREN LAGUNTZA DU. ARRISKUAK KUDEATU ETA KONTROLATZEKO SISTEMAK —HORIEN ARTEAN FIBKS-A— ZUZEN DISEINATU ETA EZARRITA DAUDELA GAINBEGIRATZEN LAGUNTZEN DIO IKUSKARITZA BATZORDEARI, ETA BEHAR BEZALA ETA EFIZIENTZIAZ FUNTZIONATZEN DUTELA GAINBEGIRATZEN DU.

AZKENIK, FINANTZEN AREAKO ZUZENDARITZAREN MENDEKO KUDEAKETAREN PLANGINTZAREN ETA KONTROLAREN DEPARTAMENTUAK ARRISKUAK GESTIONATU ETA KONTROLATZEKO SISTEMAK DISEINATZEN ETA EZARTZEN LAGUNTZEN DU, BATEZ ERE MERKATUETARA IGORTZEN DEN FINANTZA INFORMAZIOA PRESTATU, AURKEZTU ETA OSATZEKO PROZESUARI DAGOKIONEZ.

F.1.2 Badaude elementu hauek, batez ere finantza-informazioa sortzeko prozesuari dagokionez?

- Honako hauez arduratzen diren departamentu edo mekanismoak: (i) antolamendu-egitura diseinatu eta gainbegiratzeaz, (ii) erantzukizun- eta aginte-ildoak argi eta garbi zehazteaz, lanak eta zereginak behar bezala banatuz, eta (iii) Entitatean horiek egoki hedatzeko behar adina prozedura izateaz.

ANTOLAMENDU EGITURA DISEINATU ETA AZTERTZEA ANTOLAMENDU DEPARTAMENTUARI DAGOKIO, BAINA BAITA LAN HORRETARAKO AREA BAKOITZAK DITUEN BALIABIDE PREMIAK AZTERTZEA ETA BERRIKUSTEA ERE. AZTERKETA HORI ANTOLAMENDU EGITURA EGOKITZEKO PREMIA DAGOENEAN EGITEN DA, ZERBITZU ZENTRALETAKO AREA ETA DEPARTAMENTUETAN, ETA, ZENBAT LANGILE BEHAR DIREN ERABAKITZEKO EZ EZIK, UNITATE BAKOITZAREN ANTOLAMENDU EGITURA BALIDATZEKO ERE EGITEN DA.

ERA BEREAN, BULEGO SARE KOMERTZIALEAN, BULEGO BAKOITZAREN LAN ZAMA NEURTZEN DA, HILEAN BEHIN, BERARIAZ DISEINATUTAKO APLIKAZIO INFORMATIKO BAT ERABILIZ. INFORMAZIO HORI ZUZENDARITZA NAGUSIARI, GESTIO SOZIALEKO (GIZA BALIABIDEETAKO) ZUZENDARITZARI ETA SARE KOMERTZIALEKO ZUZENDARITZARI HELARAZTEN ZAIE, BALIABIDEETAN EGIN BEHARREKO DOIKUNTZAK EGIN AHAL IZATEKO.

BESTALDE, ANTOLAMENDU DEPARTAMENTUA ARDURATUKO DA JARDUKETA ARLO BAKOITZAREN ERANTZUKIZUN ETA AGINTE ILDOAK ZEHATZTEAZ. JARDUKETA ARLO BAKOITZEAN EGINGO DIREN ZEREGIN ETA LANAK ERE DEPARTAMENTU HORREK ZEHATZUKO DITU, ETA AREA BAKOITZAREN GORDAILUAN ARGITARATU.

2015EAN, ANTOLAMENDUAREN ESKULIBURUA ONETSI GENUEN, ERAKUNDEKO EGINKIZUNETARAKO GORDAILU BAKARRA, ETA, 2016AN, LANGILE GUZTIEN ESKURA DAGOEN INTRANET KORPORATIBOAN ARGITARATU DUGU, ENTITATEAREN ORGANIGRAMA OROKORRAREKIN BATERA.

• Jokabide-kodea, onespen-organoa, hedapen- eta instrukzio-maila, sartutako printzipio eta balioak (adieraziz eragiketa-erregistroari eta finantza-informazioaren prestakuntzari buruzko berriazko aipamenik dagoen), ez-betetzak aztertzeako organoa eta ekintza zuzentzaileak eta zigorrek proposatzekoa.

ENTITATEAK ETIKA ETA JOKABIDE PROFESIONALAREN KODEA DU. HORREN AZKEN EGUNERATZEA 2015EKO EKAINEAN ONARTU ZUEN KONTSEILU ERREKTOREAK.

ETIKA ETA JOKABIDE PROFESIONALAREN KODEAK FINANTZA INFORMAZIOAREN FIDAGARRITASUNARI BURUZ KONTUAN HARTZEKO ALDERDIAK JASOTZEN DITU, 3.6. ATALEAN. HORIEN ARTEAN NABARMENTZEKOAK DIRA:

«CAJA LABORALAK BERE FINANTZETAKO EGOERA ORRIEI ETA HORIETAN INPAKTU NABARMENA IZAN LEZAKETEN GERTAKIZUNEI BURUZKO FINANTZA INFORMAZIO FIDAGARRIA, ZORROTZA, OSOA ETA EGOKIA EMAN BEHAR DU.

FINANTZA INFORMAZIOA INDARREAN DAUDEN BALIOZTAPEN PRINTZPIO ETA ARAUEN ARABERA PRESTATZEN DELA ZIURTATZEKO TALDEAN EZARTZEN DIREN PROZEDUREZ GAIN, LAN BAZKIDE ETA LANGILE GUZTIEK INFORMAZIOA ERREGISTRATZEKO ETA TRATATZEKO LANAK ARDURAZ BETETZEKO BETEBEHARRA DUTE, ETA HORIXE DA TALDEAREN FINANTZA INFORMAZIO PUBLIKOA PRESTATZEKO PROZESUAREN OINARRIA.

ERANTZUKIZUN HORREN EZARPENA BEREZIKI GARRANTZITSUA DA, TALDEAREN FINANTZETAKO EGOERA ORRIAK EGITEKO BEHAR DIREN DATU ETA TXOSTENEI DAGOKIENEZ. IZAN ERE, BEHARREZKO DA HORIEK EGOKI ERREGISTRATU ETA INTERPRETATZEA, KONTABILITATEKO SALDO, TRANSAKZIO EDO KONTINGENTZIA BAKOITZARI DAGOZKION BALIOZTAPEN IRIZPIDEAK EGOKI EZARTZEN DIRELA BERMATZEKO.

2015EKO EKAINEAN, DELITUEI AURREA HARTZEKO ETA ERANTZUTEKO ESKULIBURUA ONARTU ZEN, BAI ETA ZIGOR KODEA BETETZEARI BURUZKO POLITIKA ERE. HORRELA, BERRETSI EGIN DA CAJA LABORALAK ARAUAK ETA ESTANDAR ETIKOAK ERRESPETATZEKO DUEN BORONDATEA. HORRETARAKO, GAINERA, ZIGOR KONTUAK BETETZEKO PRINTZPIOAK ERE EZARRI DITU. ESKULIBURU HORRI JARRAIKIZ, ETIKA BATZORDEAK BERE GAIN HARTZEN DU ETIKA ETA JOKABIDE PROFESIONALAREN KODEKO PRINTZPIOAK BETETZEN DIRELA ETA IKUSPEGI PENALETIK LEGEZ KONTRAKOAK IZAN DAITEZKEEN JOKABIDEAK ZAINTZEKO ZEREGINA.

BESTE ALDE BATETIK, BALORE MERKATURAKO JOKABIDEEN BARNE ARAUTEGIA ERE BADU CAJA LABORALAK, ETA HAUEI APLIKATZEN ZAIE: ENTITATEKO KONTSEILU ERREKTOREKO KIDEEI, HAREN TALDEKO SOZIALATEETAKO ADMINISTRAZIO KONTSEILUKOEI, ZUZENEAN EDO ZEHARKA BALORE MERKATUAREN ALORREAN ENTITATEAREN JARDUERA ETA ZERBITZUEKIN LOTUTA DAGOEN ZEREGINAK DITUZTEN PERTSONEI -ZUZENDARIAK IZAN ALA EZ— ETA KUTXARI BURUZKO INFORMAZIO GARRANTZITSUA SARRITAN ESKURA IZATEN DUTENEI.

• Salaketen kanala, Ikuskaritza Batzordea finantzen eta kontabilitatearen alorreko irregulartasunen, jardunbide-kodean gertatzen diren ez-betetzeen eta erakundeko jarduera irregularren jakinaren gainean jartzeko, eta konfidentziala den ala ez adierazteko.

DELITUEI AURREA HARTZEKO ETA ERANTZUTEKO ESKULIBURUA ONETSI ZELA ETA, SALAKETEN KANALA ETIKA BATZORDEAK GESTIONATZEN DU. BARNE IKUSKARITZAKO ZUZENDARIA PARTAIDE DA BATZORDE HORRETAN.

SALAKETEN KANAL HORI TALDEA OSATZEN DUTEN SOZIALATEETAKO BAZKIDE, LANGILE ETA ADMINISTRATZAILEEN ESKURA DAGO. HAREN FUNTZIONAMENDUAREN ARAUBIDEA ENTITATEKO DELITUEI AURREA HARTZEKO ETA ERANTZUTEKO ESKULIBURUAN DAGO JASOTA.

KANAL HORREN BIDEZ, ETA BARNE IKUSKARITZAKO ZUZENDARIA TARTEKO, KODE ETIKOA ETA JARDUNBIDE PROFESIONALAREN KODEA URRATUZ GERO, JARRAIPEN BATZORDEARI JAKINARAZTEN ZAIO INDARREAN DAGOEN LEGERIAREN EDOTA BARNE ARAUDIAREN AURKAKO ERAGIKETAK EDO JARDUNBIDEAK ANTZEMAN DIRELA. ILDO BERETIK, GARRANTZI HANDIA IZAN LEZAKETEN IRREGULARITASUNEN BERRI EMATEN ZAIO, BATEZ ERE FINANTZARI ETA KONTABILITATEARI LOTUTA.

ENTITATEAREN DELITUEI AURREA HARTZEKO ETA ERANTZUTEKO ESKULIBURUAN, KANALAREN HEDADURA, EDUKIA ETA ERABILERA DAUDE JASOTA, ETA SALAKETAREN KONFIDENTZIALITASUNA BERMATZEN DU.

HORREZ GAIN, IKUSKARITZA BATZORDEAK BARNE IKUSKARITZAKO DEPARTAMENTUAK EGINDAKO LANEI ETA ENTITATEKO JARDUERA IRREGULARREKIN ZERIKUSIA DUTEN LANEI BURUZKO INFORMAZIOA JASOTZEN DU, ALDIAN BEHIN.

- Prestatzeko eta eguneratzeko aldian behingo programak, finantza-informazioa prestatzeko eta berrikusteko eta FIBKSa ebaluatzeko zereginak dituzten langileentzat; kontabilitate-arauak, barne-kontrola eta arriskuen gestioa behinik behin sartu behar dira.

ENTITATEAK PRESTAKUNTZA PLAN BAT DU, FINANTZA INFORMAZIOA SORTZEN, PRESTATZEN ETA BERRIKUSTEN ZUZENEAN DIHARDUTEN LANGILEEK BEHAR ADINAKO TREBAKUNTZA ETA GAITASUN PROFESIONALA DUTELA BERMATZEKO. HORRELA, BADA, LANGILE HORIEK INDARREKO ARAU BETEKIZUNEN BERRI JASOTZEN DUTE, ETENGABE.

ENTITATEKO PRESTAKUNTZA SAILAK PRESTAKUNTZA JARDUERA ETA PROGRAMAK GESTIONATZEN DITU, ETA EGINDAKO IKASTARO GUZTIEN ETA HAIEN EZAUGARRIEN ERREGISTRO EGUNERATUA ERAMATEN DU. ONDOREN, 2016KO EKITALDIAN FIBKS-AREN ESPARRUAN EMANDAKO IKASTARO BATZUK ZERRENDATUKO DITUGU: ARRISKUEN ANALISIA ETA GESTIOA, ARAUDIA BETEARAZTEA, FINANTZA GESTIOA, INBERTSIOEN ANALISIA...

PRESTAKUNTZA SAIOAK ZUZENETAKOAK ETA LINEAKOAK IZAN DIRA, ETA BARRUKO NAHIZ KANPOKO PRESTATZAILEEK EMAN DITUZTE.

F.2 Finantza-informazioaren arriskuak ebaluatzea

Azal itzazu hauek behinik behin:

F.2.1 Zein dira arriskuak identifikatzeko prozesuaren ezaugarri nagusiak, hutsegitearena eta iruzurrarena barne, alderdi hauetan:

- Prozesua dagoen eta dokumentatuta dagoen.

ENTITATEAREN ZUZENDARITZAK «COMMITTEE OF SPONSORING ORGANIZATIONS OF THE TREADWAY COMMISSION» (AURRERANTZEAN «COSO») ENTITATEAK EZARRITAKO NAZIOARTEKO ESTANDARREN ARABERA GARATU DU FIBKS-A. ESTANDAR HORIETAN BOST OSAGAI FINKATZEN DIRA, BARNE KONTROLEKO SISTEMEN ERAGINKORTASUNA ETA EFIZIENTZIA OINARRITZEKO:

- JARDUERA HORIEN GUZTIEN JARRAIPENA EGITEKO KONTROL GIRO EGOKIA SORTZEA.
- ENTITATEAK BERE FINANTZA INFORMAZIOA PRESTATZEAN IZAN LITZAKEEN ARRISKU GUZTIAK EBALUATZEA.
- ARRISKURIK LARRIENAK ARINTZEKO BEHARREZKO KONTROLAK DISEINATZEA.
- INFORMAZIO ZIRKUITU EGOKIAK FINKATZEA, SISTEMAREN AHULTASUNAK EDO ERAGINKORTASUNIK EZAK ANTZEMAN ETA JAKINARAZTEKO.
- KONTROLOK MONITORIZATZEA, EGOKI FUNTZIONATZEN DUTELA ETA DENBORAN ERAGINKORRAK DIRELA BERMATZEKO.

HORRELA, FINANTZETAKO EGOERA ORRIETAN ERAGIN NABARMENA IZAN LEZAKETEN ARRISKUAK ANTZEMATEKO PROZESUAK ARRETA BEREZIA JARTZEN DU FINANTZA INFORMAZIOAREN SORRERARI ETA ARRISKU HORIEK GAUZATZEN DIREN FINANTZETAKO EGOERA ORRIETAKO AREA EDO EPIGRAFEEI LOTUTAKO GESTIO PROZESU KRITIKOETAN. PROZESUAK ETA AREAK AZTERTZEKO PROZESUAN, FAKTORE KUANTITATIBOAK (SALDOA ETA GRANULARITATEA) HARTZEN DIRA KONTUAN, BAI ETA KUALITATIBOAK ERE (PROZESUEN AUTOMATIZAZIO MAILA, ERAGIKETEN ESTANDARIZAZIOA, KONTABILITATE KONPLEXITASUNAREN MAILA, AURREKO EKITALDIAREKIKO ALDAKETAK, ANTZEMANDAKO KONTROL AHULTASUNAK ETA ABAR).

FINANTZA INFORMAZIOAREN BARNE KONTROLEKO ARRISKUAK ANTZEMAN ETA EBALUATZEKO

PROZESUA DINAMIKOA DA, ETENGABEKO EBOLUZIOA DU DENBORAN ZEHAR ETA UNEAN-UNEAN ISLATZEN DITU TALDEAREN NEGOZIOAREN EGOERA, HORRI ERAGITEN DIOTEN ARRISKUAK ETA HORIEK ARINTZEKO KONTROLAK. FIBKS-AREN KONTROLEN ERAGINKORTASUNA EBALUATZEKO, ARRISKUAK IDENTIFIKATZEKO PROZESU HORI HARTZEN DA OINARRI, ANTOLAMENDUKO ETA TALDEKO NEGOZIOETAKO ALDAKUNTZAK AINTZAT HARTUTA ETA MATERIALTASUN MAILARI, GERTAGARRITASUNARI EDO KONTROL HORIEK ESTALTZEN DITUZTEN ARRISKUEN BALIZKO ERAGIN EKONOMIKOARI ERREPARATUTA.

- Prozesuak finantza-informazioaren helburu guztiak (existitzea eta gertatzea; integritatea; balioztapena; aurkezpena, banakapena eta alderagarritasuna; eta eskubideak eta betebeharrak) betetzen dituen, eguneratzen den eta zer maiztasunekin eguneratzen den.

PROZESUA DISEINATZEKO, CNMV-K ERAKUNDE KOTIZATUEN FINANTZA INFORMAZIOARI BURUZ PLAZARATUTAKO BARNE KONTROLEKO AGIRIAK JASOTZEN DITUEN FINANTZA INFORMAZIOAREN HELBURU GUZTIAK (EXISTITZEA ETA GERTATZEA; INTEGRITATEA; BALIOZTAPENA; AURKEZPENA, BANAKAPENA ETA ALDERAGARRITASUNA; ETA ESKUBIDEAK ETA BETEBEHARRAK) HARTU DIRA KONTUAN.

AURREKO PARAGRAFOAN ADIERAZI DENEZ, KUANTITATIBOAK ETA KUALITATIBOAK DIRA FIBKS-AREN DISEINUAN SARTUTAKO ARRISKU MOTA GUZTIAK ANTZEMATEKO ERABILI BEHARREKO IRIZPIDEAK. GAINERA, ARGITARATUTAKO FINANTZA INFORMAZIOAREN ERRORE ETA IRUZUR ARRISKUAK ERE HARTZEN DIRA AINTZAT.

AREA MATERIALAK ETA PROZESU NABARMENAK ANTZEMATEKO PROZESUA GUTXIENEZ URTEAN BEHIN EGITEN DA, FINANTZA INFORMAZIOARI BERRIENA ERABILIZ. GAINERA, AURREZ IDENTIFIKATU EZ DIREN ZIRKUNSTANTZIAK SORTZEN DIRENEAN ERE EGINGO DA EBALUAZIO HORI, FINANTZA INFORMAZIOAN AKATSAK DAUDELA AZALERATZEN BADUTE, EDO ERAGIKETETAN ALDAKETA HANDIAK GERTATZEN BADIRA ETA, ONDORIOZ, BESTE ARRISKU BATZUK IDENTIFIKATZEN BADIRA; EGOERA HORIETAN SAR DAITEZKE TALDEAREN EGITURAN ALDAKETAK EKAR LEZAKETEN EGOERAK ERE, HALA NOLA: BATERATZE PERIMETROAREN EDO NEGOZIO ILDOEN ALDAKETAK EDO BESTELAKO GERTAERA NABARMENAK, BESTEAK BESTE.

- Bateratze-perimetroa identifikatzeko prozesurik dagoen, kontuan hartuz, besteak beste, sozietate-egitura konplexurik, erakunde instrumentalik edo asmo bereziko erakunderik dagoen.

PROZEDURA BAT DAGO BATERATZE PERIMETROA IDENTIFIKATU ETA EGUNERATZEKO, ETA ESKU HARTZE DEPARTAMENTUA DA ERANTZULEA. HIRU HILEAN BEHIN, DEPARTAMENTU HORREK PARTAIDETZAKO SOZIETATEEN INBENTARIOA GAINBEGIRATZEN DU, ALDAKETARIK DAGOEN IKUSTEKO, ETA, HALA BADA, FINANTZA INFORMAZIO BATERATUA LORTZEKO SISTEMETAN SARTZEKO.

- Prozesuak bestelako arrisku batzuen —eragiketen gainekoak, teknologikoak, finantzarioak, legezkoak, ospeari buruzkoak, ingurumenekoak...— eraginak aintzat hartzen baditu, finantzetako egoera-orriek eragiten dieten heinean.

AURREKO PUNTUETAN AIPATU DUGUNEZ, KONTROL ESTANDARRAK ETA FINKATUTAKO METODOLOGIA DIRELA ETA, BESTE ARRISKU MOTA BATZUEN ERAGINAK ERE KONTUAN HARTZEN DIRA (MERKATU, KREDITU, ERAGIKETA, TEKNOLOGIA, FINANTZA ETA LEGE ARRISKUENAK, BESTEAK BESTE), FINANTZA INFORMAZIOAN ERAGINA IZAN LEZAKETEN HEINEAN.

ERAGIKETA ARRISKUARI DAGOKIONEZ, CAJA LABORALAK EREDU BAT DU ERAGIKETA ARRISKUA GESTIONATZEKO. HORREN BARRUAN, ARRISKUAK (BARRUKO ETA KANPOKO IRUZUR ARRISKUA, ARRISKU TEKNOLOGIKOA, ERAGIKETA ARRISKUA, NEGOZIO JARDUERAKO ARRISKUA ETA KALTE ARRISKUA) ETA HORIEK ARINTZEKO KONTROLAK IDENTIFIKATZEN DIRA, ETA HORIEN BALORAZIO KUANTITATIBOA EGIN. EREDU HORI ERAGIKETA ARRISKUAREN BATZORDEAK GAINBEGIRATZEN DU ZUZENEAN, ETA INFORMATIKA APLIKAZIO BATEAN ETA POLITIKEN, PROZEDUREN ETA ERABILTZAILEEN HAINBAT ESKULIBURUTAN DAGO EUSKARRITUTA. BARNE IKUSKARITZARI DAGOKIO ERAGIKETA ARRISKUEN BALIOZTAPENA ETA HORIEI ESLEITUTAKO KONTROLAK GAINBEGIRATZEA.

- Entitateko zer gobernu-organok gainbegiratzen duen prozesua.

ARRISKUA ETA KONTROLAK ANTZEMATEKO PROZEDURA GAUZATZEAREN ARDURADUNA PLANIFIKAZIOKO ETA GESTIO KONTROLEKO DEPARTAMENTUA DA, FINANTZEN AREAREN MENDEKOA. PROZEDURA GAINBEGIRATZEKO ARDURA, BERRIZ, IKUSKARITZA BATZORDEAK DU, BARNE IKUSKARITZAKO DEPARTAMENTSUAREN BIDEZ.

F.3 Kontrol-jarduerak

Esazu halakorik behinik behin baduzun, eta adierazi ezaugarri nagusiak:

F.3.1 Balore-merkatuetan argitaratu beharreko finantza-informazioa eta FIBKSaren deskribapena ikuskatzeko eta onesteko prozedurak, arduradunak nor diren zehaztuta. Finantzetako egoera-orrietan ondorio materialak sor ditzaketen transakzio mota guztien jarduera- eta kontrol-fluxuei buruzko dokumentazio deskribatzailea (iruzur-arriskuei buruzkoa barne). Dokumentazio horretan, gainera, kontabilitate-itxierako prozedura eta iritzi, estimazio, balioztapen eta proiektio nagusien berrikuspenak islatu behar dira.

MERKATUAN ARGITARATZEN DEN TALDEAREN FINANTZA INFORMAZIOA BERRIKUSI ETA BAIMENTZEKO PROZEDURAK ABIATZEKO, AURRENA BERRIKUSI EGITEN DITU FINANTZEN AREAKO ZUZENDARIAK. BARNE IKUSKARITZAKO DEPARTAMENTUAK URTEKO KONTU INDIVIDUAL ETA BATERATUAK BERRIKUSTEN DITU, KONTSEILU ERREKTOREAK FORMULATU AURRETIK. IKUSKARITZA BATZORDEAK INFORMAZIOA IRAKURRI ETA FINANTZEN AREAKO ETA BARNE IKUSKARITZAKO ARDURADUNEKIN ETA KANPO IKUSKATZAILEEKIN EZTABAIDATZEN DU, KONTSEILU ERREKTOREARI BIDALI AURRETIK.

ENTITATEAK BERE AREA ETA DEPARTAMETUETAKO PROZEDURA ESKULIBURUAK DITU, BAITA FINANTZA INFORMAZIOARI BURUZKO KONTROL AREETAKOAK ERE, FINANTZETAKO EGOERA ORRIETAN ERAGIN MATERIALAK IZAN DITZAKETEN TRANSAKZIOEKIN ZUZENEKO LOTURA DUTEN JARDUERA ETA KONTROLAK GAUZATZEKO. ESKULIBURU HORIEK KONTSEILU ERREKTOREAK ONETSI DITU.

PROZEDURETAN, ORGANIGRAMA, PROZESUAN PARTE HARTZEN DUTEN EGINKIZUNAK ETA SISTEMAK, ETA PROZESUAREN EZAUGARRIAK DAUDE JASOTA. OROBAT, ARRISKUAREN ETA KONTROLEN MATRIZEETAN ATAL HAUEK AGERI DIRA, BESTEAK BESTE:

- ARRISKUAREN DESKRIBAPENA.
- KONTROL JARDUERA.
- KONTROLAREN SAILKAPENA: FUNTSEZKOA/ESTANDARRA.
- KONTROLAREN KATEGORIA: PREBENTZIOZKOA/DETEKTATZEKOA.
- METODOA: ESKUZKOA/MISTOA/AUTOMATIKOA.
- KONTROLA EUSKARRITZEN DUEN SISTEMA.
- KONTROLAREN ERAGILEA ETA ARDURADUNA.
- KONTROLAREN MAIZTASUNA.
- KONTROLAREN EBIDENTZIA.

ONDOREN, ENTITATEAREN FINANTZA AREEI LOTUTAKO PROZESU ESANGURATSUAK ZEHATZU DIRA (ZEHARKAKO PROZESUAK ETA NEGOZIO PROZESUAK BEREIZIZ); HORIETARAKO AURRETIK AIPATUTAKO DOKUMENTAZIOA DAGO:

ZEHARKAKO PROZESUAK:

- KONTABILITATE ITXIERA.
- BATERATZEA.
- GESTIO FISKALA ETA LEGALA.
- KONTROL INFORMATIKO OROKORRAK.
- IRITZI ETA ZENBATESPENAK.

NEGOZIO PROZESUAK:

- KREDITU INBERTSIOA:
 - ONARPENA.
 - JARRAIPENA ETA BERRESKURAPENA.
- FINANTZA TRESNAK.
- ZORRA ORDAINTZEKO JASOTAKO AKTIBO HIGIEZINAK.

LEHEN AIPATUTAKO DOKUMENTAZIO DESKRIBATZAILEAK ONDORENGOAK HARTZEN DITU BARNE:

- IDENTIFIKATUTAKO PROZESUETAKO BAKOITZEAN PARTE HARTZEN DUTEN AREEN ETA DEPARTAMENTUEN XEHETASUNA.
- HASIERA-HASIERATIK PROZESUAREKIN ZERIKUSIA DUTEN JARDUEREN PROZEDUREI, KONTROLEI ETA EGIAZTAPENEI BURUZKO FINANTZA INFORMAZIOA NOLA SORTU ADIERAZTEN DUEN DESKRIBAPENA.
- PROZESU BAKOITZEAN PARTE HARTZEN DUTEN SISTEMA INFORMATIKOEN IDENTIFIKAZIOA.
- ENTITATEAREN FINANTZETAKO EGOERA ORRIETAN ERAGIN MATERIALA DUTEN ARRISKU NABARMENEN IDENTIFIKAZIOA.
- KONTROLEN IDENTIFIKAZIOA ETA DESKRIBAPENA, ETA AURRETIK ANTZEMANDAKO ARRISKUEKIN LOTZEA.

CAJA LABORALEAN, KONTABILITATE ITXIERAKO PROZESUA MEKANIZATUA DAGO: KONTABILITATEA AUTOMATIKOKI EGITEN DA ENTITATEAREN APLIKAZIOEN BIDEZ. LEHEN PROZESUA EGINDAKOAN, ESKU HARTZE DEPARTAMENTUAK INFORMAZIOA BERRIKUSI ETA AURREKO HILEKO DATUEKIN ZEIN AURREIKUSITAKO ZIFREKIN ALDERATZEN DU, HILEKO BALANTZE ITXIERA ETA EMAITZA KONTUA BALIDATZEKO.

FILIALEN KONTABILITATE ITXIERA DAGOKIEN ENTITATEAK EGITEN DU, ETA, HIGIEZINEN SUSTAPENEN SOZietate BATZUEN KASUAN, KONTRATATURIKO HIRUGARREN BATEK. FILIALEN INFORMAZIOA JASOTAKOAN, CAJA LABORALEKO ESKU HARTZE DEPARTAMENTUAK BERRIKUSI EGITEN DU, BATERAKUNTZA PROZESUA EGITEKO.

URTEKO KONTUETAN AGERTZEN DENEZ, BEHAR IZAN DENEAN ZENBATESPENAK ERABILI DIRA, ZENBAIT AKTIBO, PASIBO, SARRERA, GASTU ETA KONPROMISO BALIOZTATZEKO. ESTIMAZIOOK ENTITATE NAGUSIKO ETA PARTAIDETZAKO ERAKUNDEETAKO GOI ZUZENDARITZAKO KIDEEK EGIN DITUZTE ETA ADMINISTRATZAILEEK BERRETSI. ENTITATEAK IRITZIAK EDO ZENBATESPENAK EGITEKO AUKERA EMATEN DUTEN ARLO NAGUSIEN NONDIK NORAKOAK ISLATZEN DITU URTEKO KONTUOTAN, BAI ETA HORIEN GUZTIEN INGURUAN TALDEAK AURREIKUSITAKO FUNTSEZKO HIPOTESIAK ERE. ESTIMAZIORIK GARRANTZITSUENEK HAUEK DITUZTE OINARRI:

- ZENBAIT AKTIBO NARRIATZEAGATIKO GALERAK.
- AKTIBO MATERIALEKO ETA AKTIBO UKIEZINEKO ELEMENTUEI APLIKATUTAKO BALIO BIZITZA.
- MERKATARITZAKO FONDOEN BALIOZTAPENA.
- KOTIZATU GABEKO ZENBAIT AKTIBOREN ARRAZOIZKO BALIOA.
- HORNIDURETAN ETA PASIBO KONTINGENTEETAN ESPERO DEN KOSTUA ETA BILAKAERA.
- ASEGURUENGATIKO PASIBOAK KALKULATZEKO ERABILITAKO HIPOTESIAK.
- ENPLEGU ONDOKO ORDAINKETEN ONDORIOZKO KONPROMISOAK ETA PASIBOAK KALKULATZEKO ERABILITAKO HIPOTESI AKTUARIALAK.
- KREDITU FISKAL AKTIBATUEN BERRESKURAGARRITASUNAREN BILAKAERA.

HORREZ GAIN, CAJA LABORALAK IRITZI ETA ESTIMAZIOAK EGITEKO POLITIKA OROKOR BAT DU EZARRITA FIBKS-AREN BARRUAN. AINTZAT HARTU BEHARREKO ALDERDI GUZTIAK ETA HORIEK PRESTATU ETA BERRIKUSTEKO ERANTZUKIZUNAK ZEHAZTEN DITU POLITIKA HORREK.

F.3.2 Finantza-informazioa osatzeko eta argitaratzeko prozesu nagusiei dagokienez, Entitateko informazio-sistemen barne-kontrolerako politikak eta jardunbideak (besteak beste, eskuratzeko segurtasuna, aldaketen kontrola eta jarduketak, jarraikortasun operatiboa eta funtzio-bereizketa).

2016KO EKITALDIAN ZEHAR, HAINBAT EKIMEN JARRI DIRA ABIAN, SEGURTASUN INTEGRALERAKO PLAN ZUZENTZAILEAREN INGURUAN. PLAN HORI SEGURTASUN DIAGNOSTIKOAREN ONDORIOZ EGIN ZEN, ETA DIAGNOSTIKOA SEGURTASUN INTEGRALA AZTERTZEKO ETA GOBERNUAREN, ZAINTZAREN, BABESAREN ETA ERRESILIENTZIAREN ALORRETAN HOBEKUNTZAK ANTZEMATEKO.

GOBERNUAREN ARLOAN, SEGURTASUN INTEGRALERAKO POLITIKA ONETSI DA, ERREFERENTZIAZKO ETA ABIAPUNTUKO DOKUMENTU MODUAN. ENTITATEAREN SEGURTASUNERAKO ESTRATEGIAK FINKATZEN DITU, ETA, GAINERA, ZUZENDARITZAREN KONPROMISOAREN ISLA DA. HORREN XEDEA DA, BERAZ, SEGURTASUNA GESTIONATZEKO PROZEDURAK GARATU ETA PROZESUAK EZARRI AHAL IZATEKO GIDARITZAT BALIO IZATEA.

BUKATZEKO, GOBERNUAREN ALORREAN, AURRERAPAUZOAK EMAN DIRA SEGURTASUN EGINKIZUNAK GARATU ETA DOKUMENTATZEN. PROZESUA BIRIBILTZEKO, SEGURTASUN JARDUNBIDEAK BIRDEFINITU ETA HOBETUKO DIRA, ERANTZUKIZUNAK ESLEITU ETA HURRENGO EKITALDIAN METRIKAK ZEHAZTU.

BABESAREN ETA ZAINTZAREN ALORRETAN BESTE EKIMEN BAT GARATU DA, CAJA LABORALEAN SEGURTASUNAREN INGURUKO PRESTAKUNTZA ETA KONTZIENTZIAZIO ESPARRU BAT FINKATZEKO LANGILEEN ARTEAN. LEHENIK ETA BEHIN, ONLINE PRESTAKUNTZA BAT EGINGO DA, GARATUZ PLATAFORMAREN BIDEZ. LANGILERIA OSOA IZANGO DU HELBURU ETA HURRENGO EKITALDIAREN HASIERAN BIDERATUKO DA.

ERRESILIENTZIAREN ALORREAN, ETA KRISIEN GESTIOARI BEGIRA, NEGOZIOAREN JARRAITUTASUN PLANA EGUNERATZEN HASI GARA. ENTITATEAREN PROZESU GUZTIAK AZTERTU DIRA, ETA JARRAITUTASUNAREN ALDETIK KRITIKOENAK ZEHAZTU. HORIEN INPAKTU AZTERKETAK EGITEN ERE HASIAK GARA. PLANAK OSATZEA BAINO HARATAGO, NEGOZIOAREN JARRAITUTASUNA GESTIONATZEKO SISTEMA EZARTZEA DA XEDEA.

AZKENIK, EGOITZA NAGUSIKO ERAIKINAK BABESTEKO PLANAK ERE EGIN DIRA.

F.3.3 Hirugarrenei azpikontrataturako jardueren gestioa gainbegiratzeko helburu duten barne-kontrolko politikak eta prozedurak. Kanpo-adituen esku utzitako ebaluazio, kalkulua edo balioespenei dagokienez, finantzarako egoera-orrietan edonolako eragin materiala izan dezaketen alderdiak.

2016KO EKITALDIAN, ERABILERA PROPIOKO HIGIEZINEN TASAZIOEN INGURUKOAK IZAN DIRA HIRUGARRENEI ESKUORDETUTAKO JARDUERAK, ADITU INDEPENDENTEEN BALIOZTAPEN ETA KALKULUEKIN LOTUTAKOAK. BESTALDE, AKTIBOAK SAILKATU ETA BALIOZTATZEN ERE JARDUN DUGU, ARRISKUAREN TOLERANTZIA EBALUATU ETA ONARTZEKO ETA, HORRELA, AKTIBOEN SAILKAPENAREN ARABERA EZARRI BEHARREKO SEGURTASUN NEURRIAK DEFINITZEKO JARRAIBIDEAK ETA MAILAK FINKATU AHAL IZATEKO, INBERTSIO ARRAZOIZKO ETA HOMOGENEOA EGITERIK IZAN DEZAGUN, SEGURTASUNARI BEGIRA.

ZAINTZAREN ALORREAN, ZIBERMEHATXUAK ANTZEMAN, HAIEI EUTSI ETA ERANTZUTEKO ZERBITZUA KONTRATATU DUGU. GAINERA, HACKING ETIKO BAT EGIN DUGU, URRAKORTASUNAK AZTERTZEKO. HORRETARAKO, BANKA ELEKTRONIKOAREN APLIKAZIOAN ETA EUSKARRITZEN ZUEN AZPIEGITURAN BIDEGABE SARTZEARI BURUZKO TESTA EGIN DUGU.

F.4 Informazioa eta komunikazioa

Esazu halakorik behinik behin baduzun, eta adierazi ezaugarri nagusiak:

F.4.1 Batetik, kontabilitate-politikak finkatzeko, eguneratzeko eta interpretazioen inguruan sortutako zalantzak edo auziak bideratzeko funtzioa (kontabilitate-politiken area edo departamentua), antolakundeko eragiketa-arduradunekiko etengabeko harremanen bidez gauzatu beharrekoa. Bestetik, kontabilitate-politiken eskuliburu eguneratua, Entitateari atxikitako unitate guztiek eskuragarri izango dutena.

ESKU HARTZE DEPARTAMENTUAK ENTITATEKO ETA SOZIALTATE FILIALETA KO KONTABILITATE POLITIKAK IDENTIFIKATZEN, FINKATZEN ETA JAKINARAZTEN DITU, ETA SOZIALTATE FILIALEK ETA ENTITATEAREN NEGOZIO UNITATEEK KONTABILITATE GAIEZ EGITEN DIZKIOTEN GALDEREI ERANTZUTEN DIE.

ENTITATEAREN KONTABILITATE ESKULIBURUAK FINANTZA INFORMAZIOA PRESTATZEKO MODUEI BURUZKO ARAUAK ZEHATZU ETA ARGITZEN DITU, ETA ARAU HORIEK ENTITATEKO ERAGIKETETAN NOLA ERABILI BEHAR DIREN ARGITZEN DU: ADIBIDEZ, SOZIALTATEKO FILIALENTZAKO BATERAKUNTZA PAKETAK. DOKUMENTU HORIETAN, TRANSAKZIO MOTA BAKOITZAREN ARAUAK ZEHATZ-MEHATZ AIPATZEAZ GAIN, INTERPRETazio ZUZENA EMAN ETA ARGITZEN DIRA, EGOKI BETE DAITEZEN.

HIZPIDE DITUGUN DOKUMENTUAK ALDIAN-ALDIAN EGUNERATZEN DIRA, ETA ALDAKETA EDO EGUNERATZE GARRANTZITSU GUZTIAK DAGOZKIEN SOZIALTATEEI JAKINARAZTEN ZAIZKIE.

BATERAKUNTZA PAKETAK TALDEKO SOZIALTATE FILIAL BAKOITZAK EGIN BEHAR DITU, ETA ESKU HARTZE DEPARTAMENTUA ARDURATZEN DA PARTAIDETZAKO SOZIALTATE HORIEK TALDEAK EZARRITAKO KONTABILITATE POLITIKAK BETETZEN DITUZTEN GAINBEGIRATZEAZ. DEPARTAMENTU HORREK, FILIALEN INFORMAZIOA AZTERTU ETA BERRIKUSI ONDOREN, EGOKI DERITZEN ZUZENKETAK EGITEN DITU.

FINANTZA INFORMAZIOAREN INGURUKO ARAUETAN FINANTZETAKO EGOERA ORRIETAN ERAGIN DEZAKEEN EDOZEIN ALDAKETA EGITEN DENEAN, ESKU HARTZE DEPARTAMENTUAREN ARDURA DA KONTABILITATE ARAUAK BERRIKUSTEA, AZTERTZEA ETA EGUNERATZEA. ERA BEREAN, DEPARTAMENTU HORREK DU ALDAKETA EDO EGUNERATZEOK ENTITATEKO NEGOZIO UNITATEEI ETA FILIALEI JAKINARAZTEKO ARDURA.

ENTITATEAK ETA BERE TALDEAK APLIKATZEN DUTEN KONTABILITATEKO FINANTZA INFORMAZIOAREN ESPARRUAK HAUEK HARTZEN DITU BARNE: (I) EUROPAR BATASUNAK ONARTUTAKO FINANTZA INFORMAZIOARAKO NAZIOARTEKO ARAUAK ETA (II) ESPAINIAKO BANKUAREN 2004KO ABENDUAREN 22KO 4/2004 ZIRKULARRA.

F.4.2 Finantzarako egoera-orri nagusiei, oharrei eta FIBKSari buruzko finantza-informazioa formatu homogeneoen bidez eskuratzeko eta prestatzeko mekanismoak, Entitateko edo Taldeko unitate guztiek ezar eta erabil dezaten.

FINANTZA INFORMAZIOA EGIAZTATZEKO DATUAK OSOAK, ZEHATZAK ETA EGOKIAK DIRELA ETA HORIEK DAGOKIEN UNEAN ETA MODUAN JAKINARAZTEN DIRELA BERMATZEKO KONTROL NEURRIAK DAUDE. FINANTZA INFORMAZIOA BATERATU ETA PRESTATZEKO PROZESUA ZENTRALIZATUTA DAGO, ENTITATEAK EGITEN BAITU.

PROZESUAN ZEHAR, SOZietate FILIALEK JAKINARAZITAKO FINANTZETAKO EGOERA ORRIEI BURUZKO BATERAKUNTZA PAKETEAk "INPUT" GISA ERABILTZEN DIRA, EZARRITAKO JARRAIBIDEEN ETA FORMATUEN ARABERA, ETA ESKATUTAKO GAINERAKO FINANTZA INFORMAZIOAREKIN BESTE HORRENBESTE EGITEN DA, BAI KONTABILITATEKO HARMONIZAZIO PROZESUAN, BAI EZARRITA DAUDEN INFORMAZIO BEHARRAK ESTALTZEKO. SOZietate FILIALEK EMANDAKO FINANTZA INFORMAZIOA ESKU HARTZE DEPARTAMENTUAK BERRIKUSTEN DU.

ENTITATEAK ZENBAIT KONTROL DITU EZARRITA, SOZietate FILIALEK ETA NEGOZIO UNITATEEK HELARAZITAKO FINANTZA INFORMAZIOAREN FIDAGARRITASUNA ETA ERABILERA ZUZENA BERMATZEKO. HORRELA, BESTEAK BESTE, BATERAKUNTZA IDAZPENEN ZUZENTASUNA ETA EMAITZEN ETA AURREKONTUEN ARTEKO ALDEAK GAINBEGIRATU ETA ESPAINIAKO BANKUAK FINKATUTAKO EGOERA ORRIEN KONTROLAK EGITEN DITU, BALANTZEKO PARTIDAK ETA EMAITZA KONTUAK KONPARATZEKO.

F.5 Sistemaren funtzionamendua gainbegiratzea

Azal itzazu, ezaugarri nagusiak aipatuz, hauek gutxienez:

F.5.1 Ikuskaritza Batzordeak FIBKSa gainbegiratzeko gauzatu dituen jardueren berri emateaz gain, Entitateak barne-ikuskaritzako funtziorik egiten duen adieraziko da. Horietako funtzioetako bat barne-kontrolako sistema (FIBKSa barne) gainbegiratzen ari den batzordeari laguntzea izango litzateke.

Halaber, ekitaldiko FIBKSaren ebaluazioaren berri emango da, bai eta ebaluazioaren arduradunak emaitzak jakinarazteko erabilitako prozeduraren berri ere. Azkenik, Entitateak kasuan kasuko neurri zuzentzaileei buruzko ekintza-planik ba al duen eta finantza-informazioan izango duen eragina kontuan hartu duen zehaztuko da.

BARNE IKUSKARITZAKO ZERBITZUA GAINBEGIRATZEAZ GAIN, IKUSKARITZA BATZORDEAREN ZEREGINETAKO BAT DA FINANTZA INFORMAZIOA LANDU ETA AURKEZTEKO PROZESUA ETA SOZietateAREN BARNE KONTROLEKO SISTEMAK GAINBEGIRATZEA. JARDUERA HORIEK BARNE IKUSKARITZAKO DEPARTAMENTUAN ESKUORDETZEN DITU.

BARNE IKUSKARITZAKO DEPARTAMENTUAK LAU ATAL DITU, FUNTZIOAK EGOKI BETETZEKO: FINANTZA UNITATEEN IKUSKARITZA, BEZEROAK GESTIONATZEKO UNITATEEN IKUSKARITZA, URRUNEKO IKUSKARITZA ETA INFORMATIKA IKUSKARITZA. FINANTZA INFORMAZIOAREN FIDAGARRITASUNA BERMATZEKO, PROZEDURA ETA GESTIO JARDUKETEN ERAGINKORTASUNA ZIURTATZEKO, BARNE ETA KANPO ARAU APLIKAGARRIAK BETETZEKO ETA ENTITATEAREN ONDAREA BABESTEKO BEHARREZKOAK DIREN BARNE KONTROLEKO NEURRIAK EZARTZEA DA DEPARTAMENTU HORREN ZEREGIN NAGUSIA.

BESTALDE, ENTITATEAREN ETIKA ETA JOKABIDE PROFESIONALAREN KODEAREN ARABERA, MERKATURA HELARAZITAKO FINANTZA INFORMAZIOAREN FIDAGARRITASUNA UNEORO BERMATZEKO BEHARREZKOAK DIREN KONTROL PROZEDURA ERAGINKORRAK DISEINATZEA ETA EZARTZEA ERE ZUZENDARITZA BATZORDEAREN ETA BARNE IKUSKARITZAKO DEPARTAMENTUAREN ARDURA DA.

BERE HELBURUA LORTZEKO, BARNE IKUSKARITZAK IKUSKAPEN PROGRAMATUAK GAUZATU OHI DITU, ARRISKUAK KONTROLATZEKO EZARRITAKO SISTEMAK BERRIKUSTEKO, BARNE JARDUKETEN PROZEDURAK AZTERTZEKO ETA UNEAN UNEKO KANPO ETA BARNE ARAU APLIKAGARRIAK ZENBATERAINO BETE DIREN IKUSTEKO.

GARRANTZI BEREZIKOTZAT JOTAKO PROZESUEN BERRIKUSPENA BERE URTEKO JARDUKETA PLANEAN SARTZEN DU BARNE IKUSKARITZAKO DEPARTAMENTUAK, GUZTIAK HIRU URTEKO EPEAN BERRIKUSITA IZATEKO HELBURUAREKIN. GARRANTZI BEREZIKOTZAT JOTAKO ZENBAIT ARLO EDO PROZESU KANPO UZTEN DITU, BESTEAK BESTE KONTABILITATE ITXIERAREN PROZEDURA, IRITZI ETA ESTIMAZIOAK BERRIKUSTEA ETA INFORMAZIO SISTEMEN GAINEKO KONTROL OROKORRAK; IZAN ERE, HORIEK URTEAN BEHIN EBALUATZEN DIRA.

2016KO EKITALDIAN FIBKS-ARI EGINDAKO GAINBEGIRATZE ETA EBALUAZIOAK BERRIKUSPEN HAUEK HARTU DITU BARNE:

- KONTABILITATE ITXIERAKO ETA BATERAKUNTZAKO ZEHARKAKO PROZESUEN BERRIKUSPENA. HORREZ GAIN, CAJA LABORALAK ARGITARATUTAKO FINANTZA INFORMAZIOA LANDU ETA AURKEZTEKO

PROZESUA GAINBEGIRATU DA.

- ZUZKIDURA ETA PASIBO KONTINGENTE GARRANTZITSUAK KALKULATZEKO ERABILITAKO IRITZI ETA ZENBATESPENEN BERRIKUSPENA.
- KONTROL OROKOR INFORMATIKOEN ZEHARKAKO PROZESUAREN BERRIKUSPENA.
- KREDITU INBERTSIOAREN NEGOZIO PROZESUAREN BERRIKUSPENA.

2016AN EGIN DEN FIBKS-AREN BERRIKUSPENAREN ETA EBALUAZIOAREN EMAITZA IKUSKARITZA BATZORDEARI AURKEZTU DIO, ALDIAN BEHIN, BARNE IKUSKARITZAKO DEPARTAMENTUKO ZUZENDARIAK.

F.5.2 Eztabaida-prozedurarik dagoen. Prozedura horren bidez, kontu-ikuskariak (ikuskaritzako arau teknikoetan xedatutakoari jarraikiz), barne-ikuskaritzako funtzioen arduradunak eta gainerako adituek urteko kontuak berrikusteko prozesuetan edo unean uneko bestelako jardunbideetan zehar lortutako informazioa goi-zuzendaritzari, Ikuskaritza Batzordeari edo entitateko administratzaileei helaraziko liekete. Era berean, atzemandako ahultasunak zuzentzeko edo indartzeko ekintza-planik dagoen jakinaraziko da.

IKUSKARITZA BATZORDEA BIRBITAN BILTZEN DA EKITALDI BAKOITZEAN KANPO IKUSKARIAREKIN.

- LEHENGOA, URTEKO IKUSKARITZARAKO BEHIN-BEHINEKO BISITAREN ONDORIOZKO ATARIKO LANA BUKATZEN DENEAN. BERTAN, ONDORIOEN BERRI EMATEN DU KANPO IKUSKARIAK.

- BIGARRENA, URTEKO KONTUEN FORMULAZIOARI EGIN BAINO LEHEN. KANPO IKUSKARIAK BERE LANAREN BEHIN BETIKO ONDORIOAK EZAGUTARAZTEN DITU BERTAN.

KONTU IKUSKARIAK GOI ZUZENDARITZAREKIN ETA BARNE IKUSKARITZAKO ZUZENDARITZAREKIN ZUZENEKO HARREMANAK IZAN ETA ALDIZKAKO BILERAK EGITEN DITU, BERE LANERAKO BEHAR DUEN INFORMAZIOA LORTZEKO ETA AURKITUTAKO AHULTASUNEZ MINTZATZEKO.

KANPO IKUSKARIAK BARNE KONTROLAZ EGINDAKO IRADOKIZUN ETA GOMENDIOEN MEMORANDUMA IKUSKARITZA BATZORDEARI AURKEZTEN ZAIO LEHENBIZI, ETA, GERO, ENTITATEAREN KONTSEILU ERREKTOREARI, ONAR DEZAN. DOKUMENTU HORRETAN, ZUZENDARITZA NAGUSIAK GOMENDIO BAKOITZARI BURUZ EGINDAKO IRUZKINAK ETA, DAGOKIONEAN, AHULTASUNAK ZUZENTZEKO EKINTZA PLANAK EDO NEURRIAK JASOTZEN DIRA.

AZKENIK, KANPO IKUSKARIAK EMANDAKO GOMENDIOEN GARRANTZIAREN ARABERA, BARNE IKUSKARITZAKO URTEKO PLANAK EZARRITAKO NEURRIEN JARRAIPENA EGITEA ERE AURREIKUSTEN DU.

BARNE IKUSKARITZAK EGINDAKO LANEN EMAITZARI DAGOKIONEZ, DEPARTAMENTUKO ZUZENDARIAK IKUSKATUTAKO ZENTROKO ARDURADUNEI ETA ZUZENDARITZA NAGUSIARI AURKEZTEN DIZKIE EMANDAKO TXOSTENAK. GAINERA, TXOSTENETAN PROPOSATUTAKO GOMENDIOEN EZARPEN MAILAREN JARRAIPENA EGITEN DU.

BESTALDE, BARNE IKUSKARITZAKO DEPARTAMENTUAREN ZUZENDARITZAK ESKATUTA, IKUSKARITZA BATZORDEA GUTXIENEZ HIRU HILERIK BEHIN BILTZEN DA BERE ERANTZUKIZUNETAKO BAT BETETZEKO, ALEGIA: ZUZENDARITZAREN LAN NAGUSIEI BURUZKO XEHETASUNAK JASOTZEKO.

F.6 Bestelako informazio garrantzitsua

F.7 Kanpo-ikuskariaren txostena

Jakinaraz ezazu honako hau:

F.7.1 Merkatuetara helarazitako FIBKSaren informazioa kanpo-ikuskariak gainbegiratzeko duen. Hala bada, Entitateak haren txostena Eranskin gisa aurkeztuko du. Bestela, arrazoien berri eman beharko du.

FIBKS-A EZARTZEKO PLANAREN BARRUAN ZENBAIT EKINTZA PLAN ARI DIRA UNE HONETAN EXEKUTATZEN, ETA 2017AN AMAITZEA DAGO AURREIKUSITA. HORREGATIK, KANPO IKUSKATZAILEAK EZ DU FIBKS-A AZTERTU.

MERKATUETARA HELARAZITAKO FIBKS-AREN INFORMAZIOA HURRENGO EKITALDI BATZUETAN KANPO IKUSKARIAK AZTERTZEA KOMENI DEN ALA EZ BALIOETSIKO DU ENTITATEAK.

G **BESTE ARGIBIDE INTERESGARRI BATZUK**

Entitatean edo taldeko sozietateetan gobernu korporatiboaren alorrean alderdi garrantzitsuren bat badago txosten honen gainerako ataletan jaso ez dena, eta entitatearen edo taldearen gobernuaren egiturari eta jardunbideei buruzko informazio osatu eta arrazoituagoa emateko sartu beharrekoak badira, zerrenda itzazu labur-labur.

Atal honen barruan, txostenaren aurreko atalen inguruko beste edozein informazio, azalpen edo xehetasun jaso ahal izango da, baldin eta garrantzitsua bada eta ez bada errepikatzen.

Hain zuzen ere, adieraziko da gobernu korporatiboaren alorrean entitatea Espainiakoa ez den beste legeria baten mende dagoen. Hala baldin bada, eman ezazu txosten honetan eskatutakotik aparte entitateak eman beharrekoa den informazioa.

Halaber, entitateak jakinarazi ahal izango du, printzipio etikoen edo jardunbide egokien nazioarteko, sektoreko edo bestelako beste kode batzuekin bat egin duen bere borondatez. Hala bada, kode horren eta atxikitze-dataren berri emango du entitateak.

1.- INFORMAZIO HONEK "A. JABETZAREN EGITURA" ATALA OSATZEN DU:

CAJA LABORALEKO BAZKIDE DIREN KOOPERATIBA ETA HORIEN MERKATARITZA SOZietate GEHIENAK MONDRAGÓN CORPORACIÓN COOPERATIVAREN PARTE ERE BADIRA. CAJA LABORALA ERE PARTAIDE DUEN KORPORAZIO HORI ASKATASUNEZ ELKARTUTAKO KOOPERATIBEN ELKARTEA DA. KOOPERATIBOK LANKIDETZA BALIOAK PARTEKATZEN DITUZTE ETA ELKARREKIN JARDUNEZ LEHIARAKO ABANTAILAK LORTZEA DUTE HELBURU.

CAJA LABORALAK AURREKO EKITALDIKO SOBERAKINEN % 15EKO (ZERGAK ETA KAPITALAREN INTERESAK ORDAINDU ONDOREN) DIRU LAGUNTZA EMATEN DIE URTERO MONDRAGON INVERSIONES S.COOP. SOZietateARI ETA MONDRAGÓN FUNDazioARI (BIAK ERE KORPORAZIOKO PARTAIDE DIREN EDO BERTAN ELKARTUTAKO KOOPERATIBEK OSATUTA DAUDE). ZENBATEKO HORI KOOPERATIBA ARTEKO FONDO SOZIALETIK (KFS-TIK) KENTZEN DA.

2.- INFORMAZIO HONEK "C.1.5 KONTSEILARIEN ORDAINSARIAK" ATALA OSATZEN DU:

KONTSEILARI LAN BAZKIDEEK EZ DUTE ORDAINSARIRIK JASOTZEN KONTSEILU ERREKTOREKO KIDE IZATEAGATIK, LANGILE MODUAN ENTITATEAN EGITEN DUTEN LANAGATIK ESKURATZEN DUTENAZ GAIN. KONTSEILU ERREKTOREKO GAINERAKO KIDEEK ERE EZ DUTE INOLAKO ORDAINSARIRIK JASOTZEN KONTSEILARI IZATEAGATIK.

CAJA LABORAL POPULARREK ORDAINDU EGITEN DU LEHENDAKARIAREN LANA, ETA, ZEHAZTUTAKO PROZEDUREN BITARTEZ, KREDITU ERAKUNDEETARAKO EZARRITAKO ARAUTEGIAREN BARRUAN CAJA LABORAL POPULAR COOP. DE CRÉDITOS FINKATUTAKO ORDAINSARIEI BURUZKO IRIZPIDEAK APLIKATZEN DITU.

Gobernu korporatiboaren urteko txosten hau entitateko administrazio-batzorde edo organoak onetsi du, 2017-02-28an egindako bilkuran.

Adieraz ezazu administrazio-organoko zein kide edo kontseilarik eman duen txosten hau onestearen aurkako botoa eta zein abstenitu den.

Txosten hau aho batez onetsi da.

CAJA LABORAL POPULAR COOP. DE CRÉDITO

URTEKO KONTU BATERATUAK ETA KUDEAKETA TXOSTEN BATERATUA, 2016 EKITALDIKOAK

Entitate Nagusiko Kontseilu Errektoreko kideek esan dutenez, urteko kontu bateratu hauek kontabilitate-printzipio aplikagarrien arabera egin dira, eta Entitate Nagusiaren eta haren mendeko sozietateen ondare bateratuaren, finantza-egoera bateratuaren eta emaitza bateratuen berri ematen dute. Bestalde, honekin batera doan kudeaketa-txostenean Taldearen 2016ko abenduaren 31n amaitutako ekitaldiko bilakaeraren eta emaitzen azterketa zorrotza egin dela ere esan dute.

Ondorioz, Caja Laboral Popular Coop. de Créditoko (Entitate Nagusiko) Kontseilu Errektoreko kideek 2016ko abenduaren 31n amaitutako ekitaldiari dagozkion kudeaketa-txostena eta urteko kontu bateratuak taxutu dituzte 2017ko otsailaren 28an. Urteko kontu bateratuetan honako hauek sartzen dira: 2016ko abenduaren 31n amaitutako ekitaldiko txosten bateratua, balantze bateratua, galdu-irabazien kontu bateratua, onartutako sarreraren eta gastuen egoera-orri bateratua, ondare garbian gertatutako aldaketen egoera-orri bateratua eta eskudiru-fluxuen egoera-orri bateratua. Ados daudela erakusteko, guztiek orri hau sinatu dute. Bestalde, Kontseilu Errektoreko idazkariak dokumentu horietako orri guztietan sinatu du, horiek identifikatu ahal izateko.

Txomin García Hernández jauna (Lehendakaria)	Roberto Ruiz de Infante Aguirre jauna (*) (Lehendakariordea)	Iñaki Josu Goñi Gabilondo jauna (Idazkaria)
Elena Zarraga Bilbao andrea (Kidea)	Ainhoa Gallastegui Martínez andrea (Kidea)	Javier Oleaga Mendarach jauna (Kidea)
José M ^a Balzategui Juldain jauna (Kidea)	María del Carmen Inurria Landeras andrea (Kidea)	Rafael Idigoras Alberdi jauna (Kidea)
José Luis García García jauna (Kidea)	José Javier Saenz de Buruaga Gabilondo jauna (Kidea)	Luis M ^a Ugarte Azpiri jauna (Kidea)
Adolfo Plaza Izaguirre jauna (Kidea)	Jesus Ignacio Peña Gómez jauna (Kidea)	

(*) Roberto Ruiz de Infante Aguirre jaunak ez ditu 2016ko ekitaldiko urteko kontu bateratuak sinatu, Kontseilu Errektorea egin zen egunean laneko bidaia batean zegoelako.